

دانشگاه علامه طباطبائی در رسانه ها

اخبار دانشگاه علامه طباطبائی (17 لغایت 23 آبان 1399)

روابط عمومی دانشگاه

بالاخره مسئله کلیدی "جمعیت" هم متولی پیدا می‌کند!

۲

عصر امروز

خبرگزاری تسنیم روزنامه جوان

خبرآنلاین

تأکید نهادهای اقتصادی جهانی بر نقش مناطق آزاد به عنوان پیشران توسعه صادرات صنعتی و همکاری های منطقه ای

ویرگول

خلاصه کتاب «خبرنویسی مدرن»

ایکنا

برمدار علم/ از بزرگداشت میراث علامه طباطبائی تا درگذشت استاد اندیشه سیاسی اسلام

عظنا- دانشگاه علامه

بورس املاک در ایران | از رویا تا واقعیت

ایکنا

نشست «فرهنگ زیارت و مسئله کرونا» برگزار می‌شود

ویرگول

روند انتخابات در امریکا براساس الگوی اکثرال

آریانپوز

دبیرخانه تخصصی شورای علوم نقلی در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی راه اندازی شد

۳

خبرگزاری فارس

کتاب مبانی نظری تمدن اسلامی در قرآن کریم منتشر شد

عقیق خبرگزاری مهر خبرگزاری فارس

خبرگزاری مهر

فیرحی واجد همه صفات پسندیده یک انسان کامل بود/ متفکری روشمند

خبرگزاری مهر

کارگاه مسئله‌شناسی سیاسی و تحلیل روشمند در انتخابات برگزار می‌شود

خبرگزاری پانا

ملکی: روح حاکم بر بیانیه گام دوم روحیه انقلابی و عمل انقلابی است

ایسنا

مطالعات نظری انقلاب اسلامی باید شکل دانشگاهی بگیرد

در سوگ اندیشمند نوگرا

۴

ایرنا

روزنامه ایران روزنامه ایران ایران آنلاین فرادید

دانشگاه علامه طباطبائی

آغاز همکاری های علمی دانشگاه علامه طباطبائی با دانشگاه های ترکمنستان

۱

دانشگاه علامه طباطبائی

پیام تسلیت هیئت رئیسه دانشگاه علامه طباطبائی به مناسبت درگذشت مرحوم دکتر داوود فیرحی

دانشگاه علامه طباطبائی

به صورت مجازی؛ جشن نو دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی به صورت دانشکده ای برگزار می‌شود	دانشگاه علامه طباطبائی	
اقبال؛ شاعر صلح و دوستی	ایرنا	
صد سال طول می‌کشد تا فیرحی دیگری ببینیم / ضربه درگذشت داود فیرحی بر علوم سیاسی معاصر جبران‌ناپذیر است	ایلنا	
میراث فکری و اخلاقی داود فیرحی	عطنا- دانشگاه علامه	
«تمدن نوین اسلامی؛ چالش غرب»	ایسنا	
«مهندسی نگارش ترانه» اساساً متفاوت با «مهندسی نگارش شعر» است	عطنا- دانشگاه علامه	
کابل از چه گریه کرده‌ای نااندیشه‌ها به مبارزه اندیشه آمدند	عطنا- دانشگاه علامه	
کرونا نمی‌تواند عاملی برای بازشدن فضا باشد / عوامل محدودکننده گردش اطلاعات همگی سرجای خود هستند / خروجی آموزش آنلاین دسترسی برابر به آموزش است	ایلنا	
محمد قلی یوسفی* چگونه از شکل‌گیری <انتظارات تورمی> جلوگیری کنیم؟	خبرگزاری پانا	۵
		روزنامه ایران روزنامه ایران بنکر ایرنا اقتصادآنلاین
هنوز سر «کرامت انسانی» مناقشه وجود دارد	عطنا- دانشگاه علامه	
چگونه از شکل‌گیری انتظارات تورمی جلوگیری کنیم؟	ایرنا	۵
		خبرگزاری پانا روزنامه ایران بنکر ایرنا اقتصادآنلاین روزنامه ایران
آتشی که در هور افتاد و بر پرده سینما نشست	ایرنا	
عقلانیت تعالی محور در مقابل عقلانیت خودبنیاد	خبرگزاری رسا	
توسط دانشگاه علامه طباطبائی: اولین همایش ملی «یادگیری سیار، از نظر تا عمل» بهمن‌ماه برگزار می‌شود	دانشگاه علامه طباطبائی	
نشست چشم‌اندازهای امید اجتماعی برگزار می‌شود	خبرگزاری مهر	
بازگشت در مقابل بازگشت	ایرنا	۱
		روزنامه همشهری
کلاس‌های نودانشجویان کارشناسی چه زمانی آغاز می‌شود؟	خبرگزاری صدا و سیما	۳
		خبرگزاری صدا و سیما آرپانیوز

خیز به خیز وظیفه علیه جمعیت		خبرگزاری دانشجو
سه نکته اساسی برای حیات دانشجویی		ویرگول
مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی		دانشگاه علامه طباطبائی
نشست «شیعه در اسلام علامه طباطبائی و مستشرقان» برگزار می شود		ایکنا
۲	اطلاعیه معاونت آموزشی در خصوص فرایند ثبت نام فرزندان اعضای هیات علمی	دانشگاه علامه طباطبائی
		دانشگاه علامه طباطبائی
۳	دستورالعمل برگزاری آزمون زبان برخط (آنلاین) دانشگاه علامه طباطبائی اعلام شد	دانشگاه علامه طباطبائی
		دانشگاه علامه طباطبائی
مساله آخرالزمان در ادیان تقابل یا وحدت		عطنا- دانشگاه علامه
نگاه تخصصی به مسئله موعود جهان چگونه و به کجا می رود؟		عطنا- دانشگاه علامه
۳	عرضه آثار مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی با ۲۰ درصد تخفیف	ایرنا
		دانشگاه علامه طباطبائی
سلسه کارگاه های آموزشی آشنایی با فرایندهای انتخابات (نظریه اقتصادی رای گیری) برگزار می شود		دانشگاه علامه طباطبائی
۲	مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی	دانشگاه علامه طباطبائی
		دانشگاه علامه طباطبائی
برگزاری وبینار آشنایی با رویکردهای روان درمانی و اصول درمانگر شدن		ایسنا
وبینار «اسلام، صلح و روابط بین الملل» برگزار می شود		ایکنا
۱	حمایت مالی از دانشجویان بی بضاعت مبتلا به کرونا	خبرگزاری مهر
		ایران اکونومیست
۱	جامعه شناس: مردم هنوز به خطر کرونا یقین پیدا نکرده اند	ایرنا
		درحاشیه

تشریح ویژه برنامه های بزرگداشت علامه طباطبایی

۲

خبرگزاری رسا

خبرگزاری
شبستان

ایکنا

دانشگاه علامه
طباطباییسلسه کارگاه های آموزشی آشنایی با فرایندهای انتخابات (نظریه اقتصادی رای گیری) برگزار
می شود

تیترا ۲۰

انتشار دو کتاب در حوزه اقتصاد به قلم محمدقلی یوسفی

وزارت علوم

شماره جدید «خبرنامه آموزش عالی» منتشر شد

آریانیوز

ادای احترام به دانشجویان شهید دانشگاه کابل

ایسنا

کارگاه فن بیان، گویندگی و نویسندگی برگزار می شود

عطنا- دانشگاه علامه

سنجش علمی یک مسئله | آیا معجزه حقانیت ادیان را اثبات می کند؟

روزنامه همشهری

درگذشت پژوهشگر صلح دوست

ع بالاخره مسئله کلیدی "جمعیت" هم متولی پیدا می‌کند!

منبع اصلی: خبرگزاری تسنیم

۶۰۰۰

۲ منبع دیگر

۰

۰

عصر امروز /

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی(ره) گفت: اشاره به تشکیل ستاد ملی جمعیت در "طرح جوانی جمعیت" باعث می‌شود که بالاخره "جمعیت" هم متولی پیدا کند؛ خانواده ایرانی می‌خواهد صاحب فرزند شود اما موانعی بر سر راه او قرار دارد!

به گزارش عصر امروز دکتر مسعود عالمی نیسی با اشاره به اینکه نمایندگان مجلس زحمت زیادی بر روی تدوین طرح "جوانی جمعیت و حمایت از خانواده" کشیدند، اظهار کرد: اصل هشتاد و پنجمی شدن این طرح به خودی خود ارزشمند است اما همانطور که تعیین شده است، باید بر روی مفاد طرح در کمیسیون‌ها تأمل و بررسی مفصلی صورت بگیرد.

وی ادامه داد: در این راستا باید با تشکیل چند حلقه کارشناسی مفاد طرح بررسی و اصلاح شود؛ از آنجایی که اکنون نیز برای بازگرداندن روند طبیعی جمعیت دیر است؛ حتی اجرای آزمایشی، اگر با کم‌دقتی انجام شود، منجر به تلف شدن چند سال از فرصت باقیمانده می‌شود بنابراین دقت، بررسی و تأمل علمی کافی منجر به صرفه‌جویی زمانی و افزایش بهره‌وری طرح می‌شود.

این جامعه‌شناس خاطرنشان کرد: یک بند از طرح به تأسیس "ستاد ملی جمعیت" اشاره کرده است؛ وجود ساختار ستادی در مقایسه با ساختار شورای عالی یا سازمان و وزارتخانه، کارآمدترین ساختاری است که در کشور داریم.

وی افزود: تشکیل ستاد ملی جمعیت با ریاست رئیس‌جمهور باعث می‌شود تا بالاخره موضوع جمعیت هم متولی پیدا کند زیرا جمعیت یک امر فرابخشی است و هیچ یک از وزارتخانه‌های بهداشت یا دیگر وزارتخانه‌ها به تنهایی نمی‌توانند متولی جمعیت باشند.

عالمی نیسی با اشاره به برخی ویژگی‌های طرح کارآمد جمعیتی تصریح کرد: لازمه یک طرح خوب در حوزه جمعیت این است که ابتدا شناخت کاملی از جامعه ایرانی حاصل شود تا بتواند در مرحله اجرا به درستی عمل کند؛ رویکرد طرح فعلی آن است که جامعه ایرانی تمایلی به فرزندآوری ندارد و جامعه را به سوی فرزندآوری به اصطلاح عامیانه باید هل بدهیم و راهکار آنها برای این موضوع تکیه بر کمک‌ها و تسهیلات است؛ این رویکرد علاوه بر هزینه‌بر بودن، بهره‌وری پایینی دارد؛ شناختی که در تحقیقات از جامعه ایرانی به دست آمده آن است که خانواده ایرانی می‌خواهد صاحب فرزند شود اما موانعی بر سر راه او قرار دارد! یعنی این میل وجود دارد اما برخی موانع اجازه نمی‌دهند؛ بر اساس این رویکرد دوم کافی است موانع از سر راه خانواده‌ها برداشته شود تا فرزندآوری افزایش پیدا کند.

عالمی نیسی خاطرنشان کرد: به عنوان مثال یکی از موانع محسوس به‌ویژه برای مادران، حضور با خیال راحت و آسودگی در فضاهای عمومی همراه با فرزند یا فرزندان خویش است؛ آیا یک مادر می‌تواند به راحتی با کالسکه خود از مترو استفاده کند؟ آیا مادران ما می‌توانند با خیال راحت به همراه فرزند خردسال خود به سینما بروند؟ یا باید قید سینما رفتن را تا بزرگ شدن بچه بزنند؟ آیا مادر می‌تواند به راحتی به بازار برود؟ اگر یک فرزند بشود دو یا سه فرزند چطور؟! این امر مربوط به نوع شهرسازی و معماری فضاهای عمومی ما است.

عضو هیئت علمی **دانشگاه علامه** طباطبائی(ره) افزود: آیا برای کسی که یک پروژه عمرانی بزرگ احداث می‌کند، ساخت مکان‌هایی برای آسایش مادر و نگهداری کودک هزینه زیادی دارد؟ کافی است دولت اعطای مجوز پروژه‌های عمرانی را منوط به رعایت استانداردهای مادر و کودک کند؛ در این صورت مادر می‌تواند به بازار برود در حالی که فرزند خود را به یک محل نگهداری مطمئن کودکان بسپارد؛ اعطای مجوز برای دولت هزینه ندارد و فقط

برداشتن یک مانع است؛ به همین ترتیب موانع گوناگونی ناشی از قوانین و مقررات فعلی در پیش پای خانواده‌های ما برای فرزندآوری وجود دارد که برداشتن آنها چندان هزینه‌ای برای دولت ندارد، اما فرزندآوری را در جامعه کنونی احیاء خواهد کرد.

دیگر منابع منتشر کننده

- بالاخره مسئله کلیدی "جمعیت" هم متولی پیدا می‌کند! خانواده و جوانان اجتماعی - خبرگزاری تسنیم
- مسئله کلیدی «جمعیت» بالاخره متولی پیدا می‌کند! - روزنامه جوان

تأکید نهادهای اقتصادی جهانی بر نقش مناطق آزاد به عنوان پیشران توسعه صادرات صنعتی و همکاری های منطقه ای

خبرآنلاین / منبع دیگر

۲۳

آبان
۱۳۹۹
۱۱:۲۳

دکتر میترا راه نجات، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی بایبان اینکه همایش بین المللی اتحادیه اوراسیا در منطقه آزاد انزلی فرصتی برای بیان رویکردها و چالش‌ها، فرصت‌ها، پیشنهادات جهت افزایش سرعت تصمیم‌گیری و یافتن راه حل برای مشکلات است، اظهار داشت: برگزاری این همایش طرف تجلی همت، اراده و توجه مسئولین تصمیم گیرنده سازمان منطقه آزاد انزلی و دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد در باب یک موضوع و محملی برای ارائه یافته‌های علمی-پژوهشی محققان و متخصصان با دارا بودن پشتوانه ساعت‌ها مطالعه و تحقیق می باشد در نتیجه برگزاری همایشی در سطح بین المللی در خصوص بررسی نحوه همکاری کشورمان با اتحادیه اقتصادی اوراسیا فرصت خوبی برای سرعت بخشید به فرایند تصمیم گیری درست و کارشناسی مدیران را فراهم می کند.

به گزارش خبرآنلاین از انزلی، وی با اشاره به اینکه اتحادیه اقتصادی اوراسیا سازمان اقتصادی منطقه‌ای است که ایران براساس توافق‌نامه تجارت ترجیحی سه ساله، در صدد عضویت دائم آن می باشد، افزود: مهم‌ترین و قدیمی‌ترین سازمان اقتصادی منطقه‌ای که ایران مؤسس و عضو آن است، سازمان همکاری اقتصادی (اگو) بوده که متأسفانه نتایج عملکرد این سازمان مطلوب نبوده و امیدواریم که ایران در سازمان تازه تأسیس اتحادیه اقتصادی اوراسیا بهره کافی و وافی در جهت منافع اقتصاد ملی خود به دست آورد.

عضو هیأت علمی **دانشگاه علامه** به بیان تاریخچه نهادهای منطقه ای پرداخت و با اشاره به اینکه بعد از جنگ جهانی دوم بیشتر بازیگران دولتی و غیردولتی در عرصه اقتصاد به روند جهانی شدن توجه زیادی داشتند؛ اما تحولاتی مانند فروپاشی شوروی و پایان نظام دوقطبی، بستر مناسب برای توجه به سیستم‌های متفاوت و مهم منطقه‌ای را فراهم آورد، اضافه کرد: دولت‌ها برای تقویت چانه‌زنی سیاسی و رقابت‌پذیری اقتصادهای ملی خود در فرآیندهای جهانی شدن، به گروه‌بندی‌های منطقه‌ای پناه آوردند که شکل‌گیری اتحادیه اروپا، بازار مشترک آمریکای جنوبی و یا سازمان همکاری‌های اقتصادی آسیا و اقیانوسیه در دهه ۸۰ را باید به عنوان نمونه‌هایی از روند منطقه‌گرایی اقتصادی که در دهه‌های بعدی گسترش یافتند اشاره نمود.

عضو کمیته علمی همایش بین المللی اتحادیه اقتصادی اوراسیا و نقش ژئوپلیتیک مناطق آزاد در توسعه روابط منطقه ای، منطقه‌گرایی اقتصادی را متبلور در سازمان‌های منطقه‌ای عنوان کرد که فرصت خوبی برای هر کدام از اعضای سازمان جهت افزایش بهره‌وری سرمایه و در نتیجه توسعه و رفاه بیشتر پدید می آورد، و افزود: در حقیقت در این دوران شاهد موج چهارم منطقه‌گرایی هستیم که بر مبنای ترتیبات تجارت ترجیحی تعریف می‌شود. موافقت‌نامه‌های تجارت ترجیحی می‌توانند میان دو یا چند کشور منعقد شوند که براساس آن تعرفه‌های تجاری کاهش پیدا می‌کند وی با بیان اینکه پس از بحران مالی ۲۰۰۸، موج پنجم منطقه‌گرایی اقتصادی شکل گرفته که

در چارچوب آن نزدیکی جغرافیایی اعضای گروه یا سازمان همکاری اقتصادی منطقه‌ای، مسئله اصلی و محوری نمی‌باشد، بلکه تنها بر تنظیمات تجارت ترجیحی متمرکز شده است، گفت: نقش مناطق آزاد در رشد و توسعه کشورها به حدی است که سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) این مناطق را به عنوان محرک‌های در جهت تشویق صادرات صنعتی تلقی کرده و انکتاد، سازمان تجارت جهانی و بانک جهانی نیز به شدت بر اهمیت این مناطق تاکید دارند. در واقع کسب درآمد ارزی، ایجاد اشتغال، انتقال فناوری، جذب سرمایه خارجی، رشد و توسعه منطقه‌ای از اهداف تاسیس مناطق آزاد می‌باشند که مناطق آزاد ایران، با توجه به موقعیت ژئوپلیتیکی و استراتژیکی به همراه ویژگی‌های خاص استراتژیکی ایران در منطقه و جهان باعث شده که یک از مناطق و نیز کل مناطق آزاد کشورمان از ظرفیت تجاری بسیار بالایی برخوردار بوده و حوزه وسیعی از جغرافیای منطقه‌ای ایران را پوشش دهند.

عضو هیأت علمی **دانشگاه علامه** با اشاره به اینکه تا پیش از تحریم‌های آمریکا و به تبع آن افزایش قیمت دلار، در مناطق آزاد شاهد افزایش واردات بر صادرات بودیم، اما با افزایش قیمت دلار و نیز قوانین سختگیرانه‌ای که تدارک دیده شد، امروز این مناطق بیشتر بر صادرات کالای ایرانی متمرکز شده اند، اضافه کرد: این مسئله باعث شده که کارکرد و نقش مناطق آزاد اقتصادی در بستر اقتصاد ایران بهبود یابد.

راه‌نجات به تجزیه و تحلیل مراودات ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا پرداخت و گفت: عملکرد اقتصادی ایران در فاصله اجرایی شدن توافق‌نامه تا ۳۰ خردادماه سال ۹۹، گویای این مطلب است که صادرات ایران به اوراسیا در اقلام ترجیحی ۶۳ درصد رشد داشته و در اقلام مشمول تخفیف ۷۹ درصد رشد کرده؛ همچنین واردات ایران از اوراسیا در اقلام ترجیحی ۱۵ درصد در کل فهرست کاهش داشته و در اقلام مشمول تخفیف نیز ۳۹ درصد کاهش یافته است.

وی با بیان اینکه آمار فوق بیانگر مزایای اقتصادی قابل توجه اجرای توافق‌نامه برای ایران بوده و می‌تواند باعث رشد اقتصاد غیرنفتی ایران شود، اضافه کرد: این مسئله زمانی اهمیت پیدا می‌کند که به پدیده تحریم‌های آمریکا و تأثیرش بر بخش انرژی و درآمد حاصل از آن توجه داشته باشیم. براساس داده‌های گمرک ایران، رقم معاملات غیرنفتی با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، به ویژه محصولات خوراکی-زراعی در سال مالی ۲۰۱۸-۲۰۱۹ به میزان ۳۴ درصد رشد یافت.

عضو کمیته علمی همایش بین المللی اتحادیه اقتصادی اوراسیا افزود: در حقیقت افزایش صادرات به جای واردات از اهداف کلیدی ایران جهت کاهش فشار بر ذخایر ارزی نفتی در پیوستن به این توافق‌نامه بوده و تاکید بر صادرات صنعتی، علمی و فناوری پرارزش می‌تواند به ایران برتری نسبی در داخل اتحادیه عطا نماید، به گونه‌ای که بعد از روسیه در جایگاه دوم قرار گرفته و باید توجه داشت که برتری ایران در خدمات، سرمایه‌گذاری‌ها و جریان سرمایه مشهود است که در توافق‌نامه به آن توجه لازم نشده است.

وی با بیان اینکه ایران دارای سه مزیت نسبی و رقابتی بزرگ، نفت و گاز، ترانزیت در اتصال شش کریدور بین‌المللی و پنج کریدور منطقه‌ای و مزیت گردشگری در سطح جهانی است، اضافه کرد: کریدورهای بین‌المللی را می‌توان مشتمل بر شمال-جنوب، جاده ابریشم یا غرب-شرق، تراسیکا، آلتید، تار؛ برشمرد و کریدورهای منطقه‌ای را شامل محور شرق، موافقت‌نامه چهارجانبه عشق‌آباد (ازبکستان، ترکمنستان، ایران، عمان)، کریدورهای حمل و نقلی سازمان همکاری‌های اقتصادی اکو، کریدور ITI (استانبول، تهران، اسلام‌آباد)، کریدور KTAI (قرقیزستان، تاجیکستان، افغانستان، ایران) اعلام کرد.

عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران با اشاره به اینکه مهم‌ترین کریدور بین‌المللی که سبب تقویت نقش و عامل رشد اقتصادی ایران خواهد بود، کریدور شمال-جنوب است، افزود: ایران با داشتن ۱۵ همسایه و به واسطه موقعیت خاص استراتژیکی و ژئوپلیتیکی، ژئواکونومیکی می‌تواند براساس کریدورهای مختلف حمل و نقل اعم ریلی، جاده‌ای و هوایی با توجه به بازارهای هدف در کشورهای همسایه، به محیط کسب و کار داخلی خود رونق بدهد. این امر سبب‌ساز رشد و توسعه اقتصادی نیز می‌باشد. افزایش پیوندهای منطقه‌ای قدرت چانه زنی ایران را نیز

در منطقه افزایش خواهد داد.

راه‌نجات اضافه کرد: در کریدور شمال-جنوب، روسیه حداقل با ۹ کشور، دارای حجم مبادلات حدود ۶۸ میلیارد دلاری است، موضوعی که عامل دیگری در افزایش اهمیت کریدور شمال-جنوب در ایران محسوب می‌شود. در واقع به واسطه کریدور شمال-جنوب، ایران تبدیل به یک حلقه واسط بین روسیه و ۹ کشور دیگر خواهد بود و کاهش هزینه تولید و قیمت تمام‌شده محصولات از جمله امتیازات اصلی و مهم است که حضور سرمایه‌گذاران به دنبال پیوستن ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا به همراه خواهد آورد.

وی با بیان اینکه ظرفیت بالقوه ایران در عرصه ترانزیت حداقل ۵۱۱ میلیون تن کالا است که اگر برای هر تن فقط در عرصه ترانزیت ۲۱۱ دلار سود در نظر گرفته شود، درآمد سالانه ایران از محل این عایدی حدود ۲۱ میلیارد دلار به صورت مستقیم ارزیابی می‌شود، گفت: توجه و برنامه‌ریزی در سال‌های اخیر برای اهمیت لجستیکی و حمل و نقل در ایران باعث شده میزان ترانزیت از خاک ایران به ۵۲ میلیون تن و درآمد حاصل از آن به ۲.۵ میلیارد دلار برسد.

ولی این مسئله با جایگاه خاص ژئوپلیتیکی و ژئواکونومیکی ایران قرابت ندارد. حضور کم‌رنگ ایران در ترتیبات تجاری منطقه‌ای در کنار نواقص متعدد زیرساخت‌های ریلی و جاده‌ای باعث شده کشورهای منطقه همچون ترکیه و امارات سهم بسیار بیشتری را به خود اختصاص دهند. این موضوع نیازمند همکاری و تعامل بیشتر وزارتخانه‌های مربوطه در چارچوب دیپلماسی اقتصادی دارد.

۴۶

خلاصه کتاب «خبرنویسی مدرن»

منبع دیگر

ویرگول /

۲۳

آبان
۱۳۹۹
۱۰:۵۲

تو کتاب خبرنویسی مدرن‌بیشتر درباره دگرگونی ساختار خبر، دوران نرم‌خبرها و مقایسه روزنامه‌نگاری کلاسیک با نویسندگی در اینترنت صحبت شده و نگاهی...

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● البته به خاطر حجم کم‌شون خیلی نمی‌شه بهشون فصل گفت، شاید بخش بهتر باشه، ولی حالا ما همون فصل در نظر می‌گیریم: فصل اول: شلیک به ژولیوس سزار فصل دوم: از خونه‌تکانی واژگانی تا دگرگونی ساختاری فصل سوم: دوران نرم‌خبرها فصل چهارم: اقتصاد واژه‌ها فصل پنجم: خبر الکترونیک فصل ششم: کاربرد اینترنت در روزنامه‌نگاری ساختاری فصل هفتم: روزنامه‌نگاری تکنولوژیک فصل هشتم: سایبرژورنالیزم علیه روزنامه‌نگاری سنتی؟ فصل نهم: وبلاگ‌نویسی فصل اول: شلیک به ژولیوس سزار ژولیوس سزار (Julius Caesar) دو هزار و اندی سال پیش اکتا سناتوس (Acta Senatus)، اکتا پابلیکا (Acta Publica) و اکتا دیورنا یا همان اکتا ژورنا (Acta Diurna) رو منتشر می‌کرد و این‌ها درواقع اولین روزنامه‌های خبری، و صدالبته دستنویس بودند و تمام خبرهای اون‌ها مربوط به عملکرد روزانه دولت روم بود.

● مراحل ده‌گانه خبرنویسی رو از دیدگاه توماس برنر (Thomas Berner) که استاد خبرنویسی دانشگاه پنسیلوانیا (University of Pennsylvania) و مشاور چندین روزنامه بزرگ و مهم بین‌المللی است، توضیح می‌دیم تا ضمن آشنایی با این ده خوان، بدونیم که ۹۰ درصد فرایند خبرنویسی اصلاً مربوط به گذاشتن قلم روی کاغذ نیست و تازه وقتی قرار شد قلم روی کاغذ بیاد، روایتی دیگه آغاز می‌شه.

● آشنایی با تکنولوژی‌های نوین رسانه‌ای؛ گزارشگری مجازی (Virtual reporting)؛ منابع الکترونیک اطلاع‌رسان (Online Information Resources)؛ تصاویر دیجیتال (Online Images)؛ ایجاد سایت (Bringing the Site Online)؛ رادیو و اینترنت (radio & Internet)؛ تلویزیون و اینترنت (Tv & Internet)؛ ژورنالیسم مستقیم (Online Journalism)؛ تغییر ماهیت اخبار؛ زمان بی‌پایان؛ مکان بی‌انتها.

خلاصه کتاب «خبرنویسی مدرن» تو کتاب خبرنویسی مدرن‌بیشتر درباره دگرگونی ساختار خبر، دوران نرم‌خبرها و مقایسه روزنامه‌نگاری کلاسیک با نویسندگی در اینترنت صحبت شده و نگاهی جدید به روزنامه‌نگاری و اصول اون داره.

با اینکه این کتاب در سال ۱۳۸۱ نوشته شده، ولی بعد از سال‌ها هنوز هم کاربردی است. خوندن این کتاب به همه کسانی که به روزنامه‌نگاری و خبرنگاری علاقه دارن و یا در این حوزه مشغول به کار هستن توصیه می‌شه.

البته کلاً کتاب حجیمی نیست و می‌شه اون رو فقط در چند ساعت به‌طور کامل خوند و تموم کرد، ولی خب ما می‌خواستیم یه خلاصه‌ای هم ازش در دسترس باشه.

درباره نویسنده کتاب: یونس شکرخواه در ۲ تیر ۱۳۶۶ در مشهد متولد شد. او از متخصصان زمینه دانش ارتباطات و از مترجمان در این رشته به زبان فارسی است. همچنین مدارک کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی، کارشناسی ارشد ارتباطات و دکترای علوم ارتباطات رو در کارنامه دانشگاهی خودش داره.

او عضو هیئت مؤسس و رئیس انجمن ایرانی مطالعات جامعه اطلاعاتی، و همچنین عضو هیئت امناء و شورای علمی مدرسه ملی سینمای ایران است و در دانشکده ارتباطات **دانشگاه علامه طباطبائی** ایران و مرکز مطالعات تحقیقات رسانه‌ها و دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران تدریس می‌کنه.

یونس از ۱۳۶۱ تا ۱۳۷۷ به‌عنوان دبیر بخش بین‌الملل و عضو شورای تیتیر در روزنامه کیهان کار کرده. شکرخواه از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۳، به‌مدت شش سال، ریاست مؤسسه مطالعات آمریکای شمالی و اروپا رو در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران بر عهده داشت.

او ۱۳ سال (۱۳۸۵ تا ۱۳۹۸) سردبیر سایت اینترنتی همشهری آنلاین بود و در مهر ۱۳۹۸ بازنشسته شد. اگه دوست داشتید می‌تونید او رو در بلاگ شخصی، تویتتر، اینستاگرام، تلگرام و فلیکر دنبال کنید.

درباره کتاب: خبرنویسی مدرن رگه اصلی تحولات سایبرژورنالیسم رو شکل می‌ده. رگه اصلی این کتاب نیز همین پدیده خبرنویسی مدرن است.

برای آشنایی با خبرنویسی مدرن، شناخت خبرنویسی سنتی یک ضرورت است. ما باید هم قوت‌ها و هم ضعف‌های خبرنویسی کلاسیک رو بشناسیم. پس بیش از هر چیز باید بگیم مخاطب این کتاب کسانی هستن که با خبرنویسی کلاسیک آشنا هستن. من برای تبیین پدیده مورد بحث این کتاب از نه مقاله استفاده کرده‌ام. عناوین مقالات، به‌جز مقاله اول که نگاهی پس‌زمینه‌ای به بحث داره، کاملاً گویای حوزه مورد بررسی خود هستن.

نوشته پشت جلد کتاب: دکتر یونس شکرخواه در سال ۱۳۳۶، در مشهد متولد شد. وی پس از طی دوره مترجمی زبان انگلیسی، در زمینه علوم ارتباطات به تحصیل ادامه داد و در همین رشته فارغ‌التحصیل شد.

دکتر یونس شکرخواه علاوه بر نوشتن مقالات متعدد در ارتباط با روزنامه‌نگاری و علوم ارتباطات، پنج کتاب هم در این زمینه تألیف کرده. وی در زمینه‌های مختلف نیز هشت کتاب ترجمه کرده.

دکتر شکرخواه هم‌اکنون ضمن فعالیت روزنامه‌نگاری، مدرس دانشکده علوم اجتماعی **دانشگاه علامه طباطبائی** و همچنین، مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ای است.

مقدمه کتاب: خبرنگاری مدرن رگه اصلی تحولات سایبرژورنالیسم (Cyber Journalism) رو شکل می‌دهد. رگه اصلی این کتاب نیز همین پدیده خبرنگاری مدرن است.

برای آشنایی با خبرنگاری مدرن، شناخت خبرنگاری سنتی یک ضرورت است، ما باید هم قوت‌ها و هم ضعف‌های خبرنگاری کلاسیک رو بشناسیم.

پس بیش از هر چیز باید بگم مخاطب این کتاب کسانی هستند که با خبرنگاری کلاسیک آشنا هستند. یونس شکرخواه برای تبیین پدیده مورد بحث این کتاب از نه مقاله استفاده کرده.

عناوین مقالات، به جز مقاله اول که نگاهی پس‌زمینه‌ای به بحث دارد، کاملاً گویای حوزه مورد بررسی خود هستند.

نکته دیگه‌ای که باید به اون اشاره کنیم اینه که برای درک خبرنگاری مدرن، درک زمانه سایبر و در این بحث، درک روزنامه‌نگاری سایبر، به مثابه بافت حاکم بر خبرنگاری مدرن ضرورت دارد و او هم تلاش کرده به این ضرورت توجه کنه.

همین ضرورت باعث شده که آخرین مقاله این کتاب، حتی اتفاقات مدرن و بلاگ‌نویسی رو هم دربر بگیره. هسته اصلی کتاب: این کتاب در نه فصل نوشته شده.

البته به خاطر حجم کمشون خیلی نمی‌شه بهشون فصل گفت، شاید بخش بهتر باشه، ولی حالا ما همون فصل در نظر می‌گیریم: فصل اول: شلیک به ژولیوس سزار فصل دوم: از خونه‌تکانی واژگانی تا دگرگونی ساختاری فصل سوم: دوران نرم خبره‌فصل چهارم: اقتصاد واژه‌ها فصل پنجم: خبر الکترونیک فصل ششم: کاربرد اینترنت در روزنامه‌نگاری ساختاری فصل هفتم: روزنامه‌نگاری تکنولوژیک فصل هشتم: سایبرژورنالیسم علیه روزنامه‌نگاری سنتی؟ فصل نهم: وبلاگ‌نویسی فصل اول: شلیک به ژولیوس سزار ژولیوس سزار (Julius Caesar) دو هزار و اندی سال پیش اکتا سناتوس (Acta Senatus)، اکتا پابلیکا (Acta Publica) و اکتا دیورنا یا همان اکتا ژورنا (Acta Diurna) رو منتشر می‌کرد و این‌ها درواقع اولین روزنامه‌های خبری، و صدالبته دستنویس بودند و تمام خبرهای اون‌ها مربوط به عملکرد روزانه دولت روم بود.

معنی واژه دیورنال (Diurnal) چیزی نبود جز روزانه (Daily) که به تدریج تبدیل شد به ژورنالیسم (Journalism) که ما به اون‌ها روزنامه‌نگاری می‌گیم.

ژولیوس دیگه در این جهان نیست، اما هنوز خوانندگان، شنوندگان و بینندگان هستند که می‌خوان بدونن در این جهان چی می‌گذره.

تأمین خواسته اون‌ها، شغل روزنامه‌نگاران است.

روزنامه‌نگارها بخشی از این خواسته‌ها رو با خبرها تأمین می‌کنن.

نه، بهتر است بگیم روزنامه‌نگاری یه شغل نیست، یه نداست که در پاسخ به ندای دیگران شکل می‌گیره و این ندا باید ندایی خوش باشه.

یونس می‌خواد به این موضوع اشاره کنه که یه روزنامه‌نگار در این مسیر باید چنان به تکنیک مسلح باشه که بتونه یه رویداد رو با چند صدا، شکل و قیافه به مخاطبان خودش عرضه کنه.

درواقع، تا دیروز بود که همه مجبور بودن اون سه تا خبرنگاری ژولیوس سزار رو دنبال کنن، اما امروز روزگار دیگه‌ای است.

زبان تازه برای حرف کهنهمکنه که آدم‌ها و مکان‌ها همون آدم‌ها و مکان‌های قبلی باشن.

اما زبان نمی‌تونه، زبان دیروز بمونه.

مطمئن باشیم که اگه شکسپیر امروز دوباره به دنیا بیاد، حتماً باید در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی شرکت کنه! ما می‌تونیم خیال کنیم هر کاری که می‌خوایم با مخاطب صورت می‌دیم، اما خیال نکنیم مخاطب بیکار

نشسته.

اصلاً این‌طور نیست.

او هم داره کار خودش رو می‌کنه.

به ریزش تیراژها دقت کنیم، دست مخاطب، با کمی دقت قابل رؤیت است.

قرار نیست راجع به روزنامه‌نگاری حرف بزنیم، بحث ما صرفاً حول محور خبر دور می‌زنه.

زلزله در ارکان خبرنگاری خبرنویسی دیگه گذاشتن قلم روی کاغذ و نوشتن رویداد نیست.

این ماجرای مربوط به دیروز بود که امروز اون رو قصه «ماهی بیرون از آب» می‌نامیم! الان هم اصلاً نمی‌خوایم به برخی از تکنیک‌های کاربردی مانند «نرم‌خبر» (Soft News) اشاره کنیم، چون خودش به مقاله‌ای مستقل نیاز داره.

ولی نرم‌اخبار و سخت‌اخبار کاملاً به خاطر شباهت به نرم‌افزار و سخت‌افزار نشون می‌دن که موجودات همین دهه‌های آغشته به انقلاب ارتباطات هستن.

مراحل ده‌گانه‌قاعدتاً وقتی به صنعت زنده‌خبر دست پیدا می‌کنیم که مبانی تکنیک‌ها و مخاطبان رو بشناسیم. مراحل ده‌گانه‌خبرنویسی رو از دیدگاه توماس برنر (Thomas Berner) که استاد خبرنگاری دانشگاه پنسیلوانیا (University of Pennsylvania) و مشاور چندین روزنامه بزرگ و مهم بین‌المللی است، توضیح می‌دیم تا ضمن آشنایی با این ده خوان، بدونیم که ۹۰ درصد فرایند خبرنگاری اصلاً مربوط به گذاشتن قلم روی کاغذ نیست و تازه وقتی قرار شد قلم روی کاغذ بیاد، روایتی دیگه آغاز می‌شه.

گزارشگری: گردآوری اطلاعات مربوطه، کسب جزئیات، پیدا کردن مصادیق و تجسم رویداد.

اندیشیدن: پیش از اونکه بنویسیم، باید بدونیم اصل ماجرا چیه و چطور باید عرضه بشه.

سازمان‌دهی: روزنامه‌نگار حرفه‌ای پیش از اینکه بنویسه به سازمان‌دهی مواد خودش می‌پردازه.

سازوکار موضوع: روزنامه‌نگار باسابقه سازوکار خبر رو می‌شناسه و به بیان دیگه، درک مخاطب رو ملاک و هدف می‌گیره.

طراحی سبک و سیاق: سبک، طعم است، کیفیت و روحیه است، تشخیص قطعه نوشتاری است.

سبک، خلاصه و معرف نویسنده است.

سبک، نگرش است.

لید خبر، مخاطب رو درگیر می‌کنه: لیدها فراوان شده‌اند و ما اون‌ها رو انتخاب نمی‌کنیم، بلکه محتوای خبر اون‌ها رو تعیین می‌کنه.

بدنه خبر رگه‌های اصلی رو عرضه می‌کنه: بذره‌های خبرنگاری در اینجا می‌رویند.

باید بدنه‌ای بنویسیم که شفافیت داشته باشه و معیوب نباشه.

پایان خبر باید پایان خوبی باشه: در سبک هرم وارونه، سطور پایانی خبر یعنی بی‌ارزش‌ترین اطلاعات؛ اما در خبرنگاری به سبک نرم‌خبر یا عمقی‌نویسی، چرخشی در اندیشه یا در عبارت بروز می‌کنه، تکیه می‌ده و پرسش می‌آفرینه.

ارزیابی تولید: خبرنگار خوب، دبیر سرویس و سردبیر خوبی هم هست و کارش رو خوب ویراستاری می‌کنه.

دوباره گزارش کنیم، دوباره بنویسیم: هر نوشته‌ای از دوباره‌نویسی نفع می‌بره و دوباره‌نویسی زمان می‌آفرینه.

خلاصه فصل اول داره می‌گه فرصت کمه.

باید در خبرنگاری تغییر ایجاد کرد.

امروز یکی از باورهای غالب اینه که خبر رو باید مثل یه دایره ترسیم کرد.

پاراگراف آخر، دیگه بی‌ارزش‌ترین پاراگراف نیست؛ پاراگراف آخر، دایره رو کامل می‌کنه.

خبر به جایی ختم می‌شه که لید اون رو آغاز کرده.

اما اینجا یه پرانتز باز کنم و هرم وارونه رو کمی توضیح بدم: در فرهنگ روزنامه‌نگاری و ارتباطات، هرم وارونه

(Inverted Pyramid) یکی از سبک‌های خبری است.

در سبک هرم وارونه، مهم‌ترین اطلاعات در قالب لید عرضه شده، و بعد به تدریج تا انتهای خبر از ارزش اطلاعات کاسته می‌شود.

به عبارت دیگر، اصلی‌ترین بخش مطالب در بند اول خبر ذکر می‌شود تا مخاطب بلافاصله در جریان عناصر اصلی خبر قرار بگیرد.

فصل دوم: از خونه‌تکونی واژگانی تا دگرگونی ساختاریخبرنویسی دستخوش دگرگونی شده.

این تغییرات ابتدا صورت واژگانی به خود گرفت.

به زبان دیگر، نوعی خونه‌تکونی واژگانی بروز کرد.

خبرنویس‌ها سعی کردن از تکرار واژه‌ها در به خبر بپرهیزند و چون این کافی نبود و مخاطب رو راضی نمی‌کرد، دوباره سعی کردن تغییرات دیگرهای رو هم به وجود بیارند.

این تغییرات به تدریج از صورت «محض خبر» به ساختار اون هم تسری پیدا کرد.

به گونه‌ای که شاید بشود گفت این ژانر قدیمی خبرنویسی جای خودش رو به به یه گفتمان تازه داده.

به نظر می‌رسد که اصلی‌ترین ممیزه این گفتمان تازه فاصله گرفتن از سبک هرم وارونه در خبرنویسی باشد و این همون دگرگونی عمیق در خبرنویسی است.

اما خب احتمالاً این سؤال پیش میاد که این دگرگونی چطوری به وجود اومده؟ به این سؤال باید از دو بخش نگاه کرد و پاسخ داد: بخش اول از این دگرگونی رو رسانه‌های چندکاره یا همون Multimediaها و الکترونیک و شبکه‌های اطلاع‌رسانی به خبر تحمیل کرده‌اند.

بخش دوم این دگرگونی‌ها رو ذائقه به شدت تغییریابنده مخاطبان تحمیل کرده.

خبر تا دیروز شکل عمودی داشت، اما امروزه شکل عمودی نداره و به شکل دایره است.

عمودی یعنی از بالا شروع می‌شد و به پایین می‌رسید؛ ولی امروزه به صورت دایره‌ای هست؛ یعنی از جایی شروع می‌شود و دوباره مثل دایره به همون نقطه شروع می‌رسد.

خلاصه فصل دوم دایره می‌گه خبرنویسی جدید که هنوز در نوعی حالت گذار به سر می‌بره و ادبیات خودش رو کاملاً مکتوب نکرده و بیشتر در هاله‌ای موسوم به نرم‌خبر چهره نشون می‌ده، دامن‌زدن به اندیشه انتقادی و پرسشگر در مخاطب رو وظیفه‌ای جدی و حرفه‌ای قلمداد می‌کنه.

عقل سلیم حکم می‌کنه قبل از اینکه مخاطب چنین فضایی رو امرانه طلب کنه، خودمون رو در اون فضا قرار بدیم.

فصل سوم: دوران نرم‌خبرها ساخت‌خبرها و نرم‌خبرها یکی از فصل‌های اصلی این کتاب رو تشکیل می‌ده؛ بحثی که سال‌هاست در حوزه روزنامه‌نگاری مطرح است.

شیوه اعلام، نمایش و یا نگارش خبرها تا حد زیادی تکراری شده.

این تکرار که با نوعی بی‌روحو و خشکی نیز همراه است، ضرورت تغییر رویه‌های قدیمی رو به دنیای خبررسانی تحمیل کرده، به طوری که تقریباً می‌شود گفت سبک‌های متعدد اما نزدیک به هم در خبرنویسی، اکنون به دو گونه تبدیل شده‌اند: خبرهای سخت یا سخت‌خبر و خبرهای نرم یا نرم‌خبر.

سخت‌خبرها مضامین خود رو از مهم به غیرمهم سازمان‌دهی می‌کنن.

به زبان دیگر، نوعی هرم وارونه در این ساختار پنهان است که هرچی به نوک این هرم وارونه نزدیک می‌شید، از اهمیت اطلاعات کاسته می‌شود.

ساخت دایره‌ای نرم‌خبر به خواننده می‌فهمونه که خبر به پایان رسیده، اما رویدادی که عامل نوشتن این خبر بوده، در جهان واقعی ادامه داره و هنوز به پایان نرسیده.

نرم‌خبرها برخلاف سخت‌خبرها که با جزئیات برگزیده در یک رویداد آغاز می‌شن، با جزئیات واقعی شروع می‌شن. نرم‌خبرها به جای یک منبع چند منبع دارن، از نقل‌قول مستقیم زیاد بهره می‌گیرن، تحلیلی هستن، زبان

غیررسمی‌تری دارن، راوی خبر اول‌شخصه و این یعنی شاهدعینی‌بودن در یک رویداد.

نرم‌خبرها همچنین از پیشینه بهره می‌گیرن و برخلاف سخت‌خبرها که پیشینه در پایان اون‌ها میاد و با عباراتی همچون «لازم به یادآوری است»، «گفتنی است» و «شایان ذکر است» همراه هستن و پیشینه را در بند بند خبر خرج می‌کنن، در اکثر موارد با پرسش به پایان می‌رسن و یا با نقل‌قول و پیش‌بینی خواننده رو در تعلیق نگه می‌دارن تا وادار به تعقیب خبر بشه.

او در نهایت نتیجه می‌گیره که نرم‌خبرها جذاب‌تر از سخت‌خبرها هستن.

خلاصه فصل سوم داره می‌گه که نرم‌خبرها جذاب‌تر از سخت‌خبرها هستن.

فصل چهارم: اقتصاد واژه‌ها خبر رو باید کوتاه نوشت، حتی اگه به خبر طولانی نیاز مبرمی داشته باشیم؛ موضوعی که در روزنامه‌نگاری دنیا نیز بر اون تأکید شده.

طبق پژوهش‌های جهانی که توسط رسانه‌های معتبر دنیا تهیه شده، بیش از نیمی از مخاطبان رسانه‌های مکتوب، فقط تا ۵۰۰ کلمه از گزارش‌های خبری رو مطالعه می‌کنن و به خوندن ادامه بحث علاقه‌ای نشون نمی‌دن، به همین خاطر است که در این رسانه‌ها از روزنامه‌نگاران خواسته می‌شه گزارش‌های خبری‌شون رو در ۵۰۰ کلمه خلاصه کنن.

کوتاه‌نوشتن خبر به معنی قربانی‌کردن اطلاعات نیست.

بعضی از روزنامه‌نگاران خیال می‌کنن کوتاه‌کردن خبر یعنی زدن چند پاراگراف از اون.

اصلاً چنین چیزی نیست.

ایجاز در خبر و یا به زبان دیگه، «موجزنویسی»، به معنای حذف‌کردن اطلاعات از خبر نیست.

حتماً تجربه تلگراف‌زدن رو داشتید و یا دست‌کم متون تلگرافی رو دیدید.

در تلگراف کل پیام به طرف مقابل می‌رسه، اما در کوتاه‌ترین شکل ممکن.

چرا در تلگراف‌زدن سعی می‌کردیم از واژه‌های کمتری استفاده کنیم؟ زیرا هر واژه برای ما هزینه‌ای به بار می‌آورد. خلاصه فصل چهارم داره می‌گه از واژه‌های کمتری استفاده کنیم تا پول کمتری بدیم، نمی‌گه خبر رو به تلگراف تبدیل کنیم؛ اما فلسفه کوتاه‌نویسی در تلگراف شبیه کوتاه‌نویسی در خبر است.

فصل پنجم: خبر الکترونیک‌خبرنویسی الکترونیک چیست؟ خبر الکترونیک به شکلی از خبرنویسی اطلاق می‌شه که در رادیو، تلویزیون و شبکه‌های ارتباطی کاربرد داره.

ساختار این نوع خبرها، ساختار واژگانی، نحوه ذکر نام‌ها و عناوین، نقل‌قول‌ها و... با خبرنویسی برای روزنامه‌ها تفاوت داره.

او تأکید می‌کنه که برای آشنایی با خبرنویسی مدرن، شناخت خبرنویسی سنتی یه ضرورت است و باید هم قوت‌ها و هم ضعف‌های خبرنویسی کلاسیک رو شناخت.

او به همین خاطر مخاطب اصلی کتاب خبرنویسی مدرن رو کسانی می‌دونه که با خبرنویسی کلاسیک آشنا هستن.

خلاصه فصل پنجم داره می‌گه خبر الکترونیک باید کوتاه باشه، چون گرون‌قیمت است و این مسئله به خاطر اینه که مدت‌زمانی که رسانه‌های الکترونیک صرف پخش یه مطلب می‌کنن، گرون از آب درمیاد.

فصل ششم: کاربرد اینترنت در روزنامه‌نگاری ساختاریدرباره اینترنت فقط به سه تاریخ مهم اون اشاره می‌کنیم.

سال ۱۹۶۹، سال تولد اینترنت: عده‌ای معتقدن که اینترنت فرزند آنارشیزم جنگ سرد است؛ یعنی اگه جنگ سرد نبود، این موجود پر هرج و مرج و پر رمز و راز متولد نمی‌شد.

سال ۱۹۷۲، سال تولد ایمیل: سالی که صاحب Email می‌شیم، همین پست الکترونیکی که الان در همه‌جا رایج شده.

سال ۱۹۸۹، سال مدرنیته اینترنت: سالی که اینترنت به پدیده‌ای به اسم «فرامتن» مجهز می‌شه؛ یعنی Hypertext که ما انسان‌ها هنوز هم درگیر اون هستیم.

در ادامه به چند صورت اینترنت اشاره می‌کنیم: ساختار پایین به بالای اینترنت: یعنی ساختار دموکراتیکی که اینترنت داره و مانند سازمان ملل، شورای امنیت نداره و دقیقاً از جایی است که اینترنت به گوشی تلفن همراهمان یا اتاقمون وصل می‌شه.

حرکت کردن افقی اینترنت: اینترنت یه سازمان هموار و یه شبکه صاف و هموار است، ساختار سلسله‌مراتبی نداره.

فرامتن: در فضای آفلاین ما با متن‌های مستقل و بی‌ارتباط با هم مواجه می‌شیم، اما در فرامتن، متن‌ها به هم وصل می‌شن.

مهارت: اینترنت نه تنها مهارت‌های مخصوص خودش رو طلب می‌کنه، بلکه مهارت‌های دیگه رو هم تغییر می‌ده؛ یعنی تأثیراتش صرفاً بر مهارت روزنامه‌نگاری نیست، بلکه همه چیز رو تغییر می‌ده.

تجارت اینترنتی: این تجارت به تجارت الکترونیک معروف است و واژه‌های زیادی با خودش آورده؛ مانند B۲B یا B۲C.

خلاصه فصل ششم داره می‌گه مطمئن باشیم که در دهه آینده نشر الکترونیک، به شکلی پر قدرت پیشرفت خواهد کرد.

الان در جهان بیش از یک میلیارد ابزار ارتباطی بدون سیم وجود داره و در اینترنت ۲۵ هزار سایت هست که در اون‌ها ۲ میلیارد صفحه وجود داره.

به این صفحات، باز هم افزوده خواهد شد.

تردید نکنیم.

فصل هفتم: روزنامه‌نگاری تکنولوژی‌کنولوژی‌های نوین ارتباطی حتی در رسانه‌های نوین هم پیوسته در حال تغییر چهره روزنامه‌نگاری هستن.

این تکنولوژی‌ها در حال به حاشیه کشوندن پارادایم‌های روزنامه‌نگاری سنتی و معرفی افق‌های تازه به هر دو عرصه رسانه‌های نوشتاری و الکترونیکی هستن.

ویژگی اصلی تکنولوژی‌های نوین، ایجاد ارتباطات مبتنی بر کنش و واکنش متقابل میان فرستنده و گیرنده پیام، صرفه جویی چشمگیر در زمان و همچنین ارزون بودن است.

در یک جمله می‌توان گفت که روزنامه‌نگاران معاصر ناچار شده‌اند زبان تازه متن، صدا و تصویر رو در قالب فرمت‌های تازه بشناسن.

علاوه بر این، اون‌ها باید با مسائل گسترده نشر و پخش الکترونیک و نقش‌های جدید رو به ظهور در عرصه روزنامه‌نگاری الکترونیک نیز آشنا بشن.

یونس می‌گه مرورهای گاه‌وبیگاه خودش در اینترنت باعث مطلع شدن او از تحولات سریع در عرصه‌هایی شده که به اون‌ها اشاره خواهد کرد.

آشنایی با تکنولوژی‌های نوین رسانه‌ای؛ گزارشگری مجازی (Virtual reporting)؛ منابع الکترونیک اطلاع‌رسان (Online Information Resources)؛ تصاویر دیجیتال (Online Images)؛ ایجاد سایت (Bringing the Site Online)؛ رادیو و اینترنت (radio & Internet)؛ تلویزیون و اینترنت (Tv & Internet)؛ ژورنالیسم مستقیم (Online Journalism)؛ تغییر ماهیت اخبار؛ زمان بی‌پایان؛ مکان بی‌انتهای.

خلاصه فصل هفتم داره می‌گه که چه تحولاتی داره تو فضای روزنامه‌نگاری تکنولوژیک رخ می‌ده؛ چون ما هنوز با نوشتار سروکار داریم.

اما باید به فکر جواب این دو سؤال هم باشیم: «روزنامه‌نگار فردا کیه؟» و «چه چیزهایی نباید تغییر کنه؟» فصل هشتم: سایبرژورنالیسم علیه روزنامه‌نگاری سنتی؟ بروز انقلاب ارتباطی باعث شده تا گفتمان برجسته‌سازی از افراد و نهادها به مثابه منبع، به سطوح مخاطبان سوق داده بشه.

به بیان دیگه، نقش کامپیوترها در شبکه‌های ارتباطی باعث شده که مردم قدرت ارتباطی رو از رسانه‌ها

(دروازه بانان) پس بگیرن.

این مسئله یعنی قدرت ارتباطی از حالت «محدود به گسترده» یعنی یک منبع برای همه مخاطبان، به حالت «گسترده به گسترده» نقل مکان کرده.

مزایای سایبرژورنالیسمگرایش به سوی روزنامه‌نگاری سایبر و رسانه‌های سایبر یک گرایش و تمایل انکارناپذیره و دلایل خاص خودش رو نیز داره.

استقبال روزنامه‌های نوشتاری از اینترنت نیز حاکی از همین روند است.

کسانی که با اینترنت کار می‌کنن، با سه نوع روزنامه‌الکترونیک مواجه می‌شن: فقط یک نسخه فشرده اینترنت است؛ یعنی نسخه‌ای که شامل همه مطالب روزنامه نوشتاری نیست.

اگرچه فقط برخی از مطالب، نسخه نوشتاری خودشون رو دارن، اما لحظه به لحظه تغییر می‌کنن.

کادر جداگانه داره و علاوه بر مطالب نسخه نوشتاری، مطلب خاص خود و سرویس‌های مستقل رو هم عرضه می‌کنه.

مزایای رسانه‌های سایبردر ادامه به برخی از رسانه‌های سایبر می‌پردازیم.

آزادی از زمان و مکان؛ نزدیک بودن و بی‌واسطگی؛ تعامل یا کنش و واکنش متقابل و دوسویه؛ فرامتن؛ گرافیک متحرک، موسیقی، صدا و تصویر؛ شخصی‌شدن؛ نسل‌ها و کادرها؛ توزیع افقی و بدون سلسله‌مراتب.

خلاصه فصل هشتم داره می‌گه که به نظر می‌رسه اصلی‌ترین تغییر و تحولات برخاسته از تکنولوژی‌های تازه ارتباطی که رد پای خود رو به عنوان روزنامه‌نگاری سایبر ثبت کرده، بیشتر در حیطه خبر قابل رؤیت و تعقیب باشه.

به هر حال، فضای مبتنی بر روزنامه‌نگاری سایبر آن‌چنان طرف توجه مخاطبان و کارشناسان ارتباطات قرار گرفته که اکنون به بحث معروف دیگه‌ای تحت عنوان دموکراسی الکترونیک انجامیده.

فصل نهم: وبلاگ‌نویسیهر بلاگ یه فضای اینترنتی است و نویسندۀ اون که به بلاگر معروف است، این فضا رو با آمیزه‌ای از خاطرات، خبرها و لینک‌هایی که دوست داره پر می‌کنه.

وبلاگ‌ها خاطرات هستن و خبرهایی درباره خبرها.

نویسندگان وبلاگ‌ها حکم راهنما رو در مناطق کوهستانی اینترنت دارن، درسته که اون‌ها هر روز تجارب شخصی و یا خاطرات خود رو برای دیگران بازگو می‌کنن، اما همین که به لینک‌دهی رو میارن، به راهنما تبدیل می‌شن و به قول کوهنوردها به شریا (Sherpa) تبدیل می‌شن.

«شرپا» گروهی از افراد بومی نپال هستن.

این افراد از ۵۰۰ سال پیش ساکن کوه‌ها هستن.

در آیین آن‌ها کوه اورست مقدس است؛ بنابراین تلاشی برای فتح این قله نمی‌کردن.

این بلاگرها اعلام موضع هم می‌کنن.

به بیان دیگه، گاه‌وبیگاه نظریات خود رو درمورد مهم‌ترین رویدادها بیان می‌کنن.

پس، از این جنبه هم می‌شه اون‌ها رو ابزار چک کردن واقعیت‌ها قلمداد کرد.

بلاگرها درواقع دیدگاه‌های الترناتیو متقابل هستن در برابر دیدگاه‌های رسانه‌های حاکم.

بنابراین، می‌توان گفت که وبلاگ‌ها، این کندوهای فکری و متکی به تعامل، عملاً وارد جدال بر سر تغییر دستور جلسه و یا تغییر برجسته‌سازی‌های رسانه‌های نوشتاری حاکم نیز شده‌اند.

این جدال، چه خواسته و چه ناخواسته، اکنون ادامه داره؛ یعنی نه رسانه‌های سنتی پارادایم دل‌خوشی از وبلاگ‌ها دارن و نه وبلاگ‌ها هیچ علاقه‌ای به رسانه‌های سنتی دارن.

وبلاگ‌ها فضایی رو که رسانه‌های حاکم می‌خوان مخاطبان رو در اون محصور کنن، تغییر می‌دن و نوک تقابل

وبلاگ‌ها و رسانه‌های چاپی در جایی قرار می‌گیره که به اون گستره یا فضای حاکم یا بافت حاکم یا همان کانتکس (Context) می‌گیم.

خلاصه فصل نهم داره می‌گه که وقتی دانشگاه کالیفرنیا، مدرسه روزنامه‌نگاری برکلی (University of California, Berkeley)، اولین کلاس وبلاگ‌نویسی قرن ۲۱ رو دایر کرده، باید این کار اون رو علامت تسلیم‌شدن گفتمان رسانه‌های چاپی به گفتمان‌های بلاگ‌ها در نظر بگیریم. من تمام تلاشم رو می‌کنم که هر بار برداشت‌های شخصی‌ام از یه کتاب در حوزه کسب‌وکار رو به‌طور خلاصه منتشر کنم.

شما هم می‌تونید به پادکست برداشت خوانی در پادگیرهای مختلف دسترسی داشته باشید و اون رو بشنوید. همچنین می‌تونید به محتوای متنی این پادکست که لینکش رو در توضیحات تکمیلی قرار می‌دم، دسترسی داشته باشید.

برای خرید این کتاب می‌تونید به آی کتاب مراجعه کنید. مشخصات کتاب: عنوان اصلی: خبرنگاری مدرن نویسنده: یونس شکرخواه شماره چاپ: پنجمین نشر: خجسته تعداد صفحات: ۱۰۴ صفحه قیمت: ۱۵,۰۰۰ تومان

۲۳

آبان
۱۳۹۹
۰۳:۴۴

برمدار علم/ از بزرگداشت میراث علامه طباطبایی تا درگذشت استاد اندیشه سیاسی اسلام

در هفته گذشته شاهد علاوه بر برگزاری همایش‌هایی درباره حکمرانی اسلامی و وحدت حوزه و دانشگاه، برخی نشست‌های علمی پیرامون بزرگداشت علامه طباطبایی برگزار شد. اما اتفاق تلخی که در پایان هفته افتاد، خبر درگذشت حجت‌الاسلام داود فیرحی، پژوهشگر نام‌آشنا و استاد اندیشه سیاسی در اسلام بود که کام بسیاری از اهالی اندیشه به ویژه علوم اسلامی و سیاسی را تلخ کرد.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● در ادامه مروری بر این رویدادها خواهیم داشت؛ خداحافظی با استاد اندیشه سیاسی اسلام حجت‌الاسلام والمسلمین داود فیرحی، پژوهشگر اندیشه سیاسی در اسلام و استاد دانشگاه تهران، چهارشنبه ۲۱ آبان به دلیل ابتلا به کرونا درگذشت و پیکر وی نیز روز پنجشنبه ۲۲ آبان در آرامستان بهشت معصومه (س) قم به خاک سپرده شد.

● تفسیر آیه ۱۱۶ سوره بقره در درس آیت‌الله فقیه‌آیت‌الله محسن فقیهی، استاد سطح عالی حوزه، ۲۲ آبان در ادامه مباحث تفسیری سوره مبارکه بقره به آیه ۱۱۶ این سوره «وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَمْ يَكُنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلِّ لَهٍ فَاِئْتُونَ» اشاره کرد و گفت: وَقَالُوا، ضمیر قَالُوا به یهود و نصارا و مشرکان بازمی‌گردد؛ آنها گفتند خداوند فرزندی برای خود انتخاب کرده است؛ مسیحیان، مسیح را فرزند خدا تعبیر می‌کنند و یهودیان هم عزیر را فرزند خدا می‌دانستند؛ ولد هم اعم از دختر و پسر است زیرا مشرکان، ملائکه را دختران خدا می‌دانستند.

● علاقه‌مندان برای ارسال مقالات تا تاریخ ۱۰ دی فرصت دارند و جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به سایت همایش به نشانی اینترنتی <http://olomquran.ir> مراجعه کنند.

به گزارش ایکنا، در هفته‌ای که گذشت شاهد برگزاری رویدادهای مختلفی اعم از برپایی دروس خارج فقه و تفسیر بودیم، اما بیشتر نشست‌های علمی این هفته به دلیل در پیش بودن روز بزرگداشت علامه طباطبایی، به این مفسر قرآن اختصاص داشت.

رویداد مهم و به تعبیری خبر بد هفته درگذشت حجت‌الاسلام داود فیرحی، استاد بزرگ اندیشه سیاسی اسلام بود.

در ادامه مروری بر این رویدادها خواهیم داشت؛ خداحافظی با استاد اندیشه سیاسی اسلام حجت‌الاسلام والمسلمین داود فیرحی، پژوهشگر اندیشه سیاسی در اسلام و استاد دانشگاه تهران، چهارشنبه ۲۱ آبان به دلیل ابتلا به کرونا درگذشت و پیکر وی نیز روز پنجشنبه ۲۲ آبان در آرامستان بهشت معصومه (س) قم به خاک سپرده شد.

او مؤلف ۱۰ کتاب بود و حدود ۶۰ مقاله در مجلات و کنفرانس‌های علمی در حیطه اندیشه سیاسی اسلام منتشر کرده بود.

به همین مناسبت شاهد صدور پیام‌های تسلیت بودیم که مهم‌ترین پیام برای رئیس جمهور بود. در بخش‌هایی از پیام حجت‌الاسلام حسن روحانی، رئیس جمهور آمده است: ضایعه درگذشت استاد و پژوهشگر فرهیخته، حجت‌الاسلام والمسلمین داود فیرحی، موجب تأثر و اندوه فراوان گردید. این نویسنده و اندیشمند توانمند با برخورداری از پشتکار کم‌نظیر و توأم با اخلاق اسلامی به آموزش معارف و اندیشه اسلامی در حوزه و دانشگاه پرداخت و آثار علمی ارزشمندی برای نسل‌های فعلی و آینده به یادگار گذاشت.

اینجانب این مصیبت را به حوزه‌های علمیه، جامعه دانشگاهی، دوستداران و خانواده مکرم آن مرحوم تسلیت می‌گویم و از درگاه خداوند بزرگ برای ایشان رضوان الهی و همجواری با صالحان و برای عموم بازماندگان صبر و سلامتی مسألت دارم.

آیت‌الله محقق داماد نیز در پیامی نوشت: «فصبر جمیل».

با قلبی آکنده از اندوه رحلت اسفناک مفضل ارجمند حضرت حجة الاسلام والمسلمین دکتر داود فیرحی استاد دانشگاه تهران و عضو مدعو گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم را، به اطلاع می‌رساند. فقدان این پژوهشگر صلح‌دوست که هرگز چهره مهربانش از خاطر دوستان زایل شدنی نیست برای ارباب فضیلت ثلمه‌ای جبران ناپذیر است.

این فاجعه مولمه را خدمت بازماندگان داغدار و بستگان سوگوار و همه جامعه فضیلت‌گستر کشور، تسلیت عرض می‌کنم و برای روان آن عزیز رضوان واسعه حق متعال، و برای عموم دانشیان از ملت ایران عزت و سربلندی و برای به‌سوگ‌نشستگان این مصیبت، صبر جمیل و اجر جزیل مسألت دارم.

«حجت‌الاسلام حسن خمینی تأکید کرد: «درگذشت عالم جلیل‌القدر و اندیشمند فکور برادر عزیزمان حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر داود فیرحی رحمت الله و رضوانه علیه موجب تأثر بسیار برای همه کسانی است که از نزدیک با ایشان آشنا بودند و با کمالات علمی و شخصی آن مرحوم آشنایی داشتند».

مرحوم فیرحی از جمله عالمانی بود که از جوانی با درک صحیح از نیاز روزگار خود در کنار علوم متداول حوزوی، به مطالعاتی فراتر از مباحث رایج در حوزه‌های علمیه روی آورد و در این امر به یکی از سرآمدان حوزه‌های مطالعاتی خویش بدل شد.

سلامت نفس او و ارادت خالصانه‌اش به امام و ارزش‌های اصیل انقلاب همواره او را به عالمی دردآشنا با هویت دینی مبدل کرده بود که مخلصانه در امر پیرایش دین و انقلاب اسلامی از تحجر و جمود و هر ناخالصی زائد همت می‌گماشت.

خدای متعال آن مرحوم را با اولیاء خویش محشور دارد و به بازماندگان عزیزش صبر و اجر مرحمت دارد و رضوان واسع خود را بر این فقید سعید ارزانی نماید.

«حجت‌الاسلام رسول جعفریان در پیام کوتاهی بیان کرد: «درگذشت دوست عزیز و گرامی، پژوهشگر نوگرا و آزاداندیش جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای دکتر داود فیرحی را که از استوانه‌های علمی دانشگاه تهران بودند، به همه دوستداران علم و همکاران محترم تسلیت می‌گویم».

«دروس خارج فقه و تفسیردروس حوزه علمیه به درس‌های تفسیر قرآن کریم به روال گذشته برگزار شد و سرویس معارف خبرگزاری برخی از این دروس را منعکس کرد؛ درک نکردن آیات قیامت دلیلی برای دست کشیدن از معنای ظاهری آن نیست آیت‌الله مهدی هادوی تهرانی، ۱۹ آبان‌ماه در ادامه مباحث تفسیری سوره مبارکه فرقان با اشاره به آیه ۲۴ این سوره «أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا» اصحاب بهشت را دارای جایگاه و محل امن و آرام در قیامت دانست و گفت: ما معتقدیم حشر اخروی مادی است، بنابراین این آیات بیانگر وضعیت عالم ماده در آن زمان است؛ این آیات برای علمای گذشته و حتی متأخرین قابل فهم نبوده و نیست، اما آنچه از آیات بر می‌آید، این است که در روز قیامت تحولات عجیبی رخ می‌دهد و در آن روز روابطی که امروز در عالم ماده وجود دارد، تغییر خواهد کرد.

وی افزود: یعنی در آخرت با اینکه بهشت و جهنم و لذات و عذاب‌ها، مادی است، اما قوانین عالم دنیا بر آن حاکم نیست؛ مثلاً در آیه «وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا»؛ بیان فرموده که آسمان با ابرها پاره پاره می‌شود.

آیا این همان پدیده‌ای است که در دنیا بارها مشاهده کرده‌ایم؟ علامه طباطبایی می‌گوید مراد این نیست که آسمان توسط ابرها تکه تکه شود، بلکه در حالی که ابرها وجود دارند، آسمان تکه پاره می‌شود.

آیت‌الله هادوی تهرانی اضافه کرد: ۶۰ سال پیش، فیزیکدانان تصور می‌کردند که تمامی کشفیات فیزیکی انجام شده و کار دیگری باقی نمانده است، اما وقتی کشفیات دوره متأخر آغاز و نسبیّت عام و خاص مطرح شد، دیدند چیزی که نیوتن کشف کرده، قطره‌ای از یک دریاست؛ طبق معمول بشر وقتی دو کلمه جدید یاد گرفت، مغرور شد، مانند طلبه‌ای که تا «ضَرْبَ ضَرْبًا ضَرْبًا» یاد گرفت، فکر می‌کند که عالم شده است.

آیت‌الله مهدی هادوی تهرانی، استاد سطح عالی حوزه علمیه، ۲۱ آبان‌ماه، در ادامه تفسیر سوره نور، گفت: خداوند بعد از آنکه در آیه ۱۱ این سوره «إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ»، ماجرای افک را بیان کرد، دائماً بر این موضوع تأکید فرمود که وقتی شخصیت مهمی در جامعه اسلامی مورد اتهام و تهاجم تبلیغی قرار می‌گیرد، مؤمنان نباید به راحتی آن را بپذیرند؛ همچنین در آیه ۱۹ مجدداً بر این مضمون تأکید و فرمود: «إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ»؛ کسانی که دوست دارند فحشاء در جامعه اسلامی شیوع و گسترش پیدا کند برای آنان عذاب دردناکی در دنیا و آخرت وجود دارد».

وی افزود: ان تشیع الفاحشه تعبیر عجیبی است؛ زیرا صرفاً شامل کسانی نمی‌شود که خودشان مرتکب کار زشتی از جمله فحشا می‌شوند و یا مرکز فحشا در جامعه تاسیس می‌کنند بلکه شامل کسانی هم هست که نسبت زشت مانند زنا به دیگران می‌دهند.

اشکال کار این گروه این بود که افک را شنیدند و آن را قبول کردند و ترویج دادند، به تعبیر آیه ۱۵ این سوره «وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّئًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ»؛ کاری سهل و ساده است با اینکه آن [امر] نزد خدا بس بزرگ بود»؛ یعنی در نزد آنان کار سبکی بود، در حالی که در نزد خدا کار عظیمی است.

تفسیر آیه ۱۱۶ سوره بقره در درس آیت‌الله فقیه‌آیت‌الله محسن فقیهی، استاد سطح عالی حوزه، ۲۲ آبان در ادامه مباحث تفسیری سوره مبارکه بقره به آیه ۱۱۶ این سوره «وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَمْ يَكُنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٍ قَانُتُونَ» اشاره کرد و گفت: وَقَالُوا، ضمیر قَالُوا به یهود و نصارا و مشرکان بازمی‌گردد؛ آنها گفتند خداوند فرزندی برای خود انتخاب کرده است؛ مسیحیان، مسیح را فرزند خدا تعبیر می‌کنند و یهودیان هم عزیر را فرزند خدا می‌دانستند؛ ولد هم اعم از دختر و پسر است زیرا مشرکان، ملائکه را دختران خدا می‌دانستند.

وی با پرداختن به تعبیر «سُبْحَانَهُ» افزود: سبحانه یعنی خداوند از صفاتی که به او می‌دهند منزّه است؛ آنچه در آسمان و زمین است برای خداست و در برابر خداوند قانت و خاشع هستند؛ قنوت اطاعت از روی خشنودی و

رضایت و با جان و دل و قلب آرام است، زیرا شاید کسی جبراً از کسی یا قانونی اطاعت کند، ولی قانت، اطاعت اختیاری و همراه با رضایت است.

آیت‌الله فقهی با طرح این سؤال که چرا خدا فرزندی برای خود اتخاذ نمی‌کند، تصریح کرد: انسان برای بقای نسل و دستگیری در وقت پیری و سختی فرزند به دنیا می‌آورد، ولی خداوند نه نیازی به سرگرمی و کمک و نه احتیاج به بقا دارد، بنابراین خدا منزله از این تعبیر است؛ همچنین وقتی ملک و ملکوت برای خداست نیازی به کسی و چیزی ندارد.

حروف مقطعه رمزی، احتجاجی و توقیفی هستند جلسه تفسیر آیت‌الله عباسی خراسانی با محوریت سوره بقره، چهارشنبه، ۲۱ آبان‌ماه، برگزار شد.

آیت‌الله عباسی خراسانی در این جلسه اظهار کرد: در بیان حروف مقطعه قرآن عرض شد یک احتمال این است که اصلاً قابل تفسیر نیستند چون خارج از علم بشر هستند.

به عبارت دیگر مفسر دستش به تفسیر حروف مقطعه قرآن نمی‌رسد.

یک نظر دیگر این است که قابل تفسیر هستند، منتهی تفسیر آنها را جز راسخون در علم نمی‌دانند.

نظریه دیگر این است که اینها رمزهای نام‌ها هستند یا نام‌های کتاب‌های آسمانی و یا اسمای الهی و یا نام‌های پیامبران و یا نام‌های تاریخ هستند.

وی افزود: یک احتمال دیگر این است که این حروف مقطعه قرآن حروفی هستند که اشاره دارند به اینکه قرآن از همین نمونه حروف تشکیل شده است اما در عین حال با اینکه ماده تشکیل آیات حروف است اما دیگران نمی‌توانند مثل این قرآن را بیاورند و این دلیل بر اعجاز قرآن است و به عبارت بهتر بساطت و ترکیب حروف و آیات هر دو خارج از این است که بتوانند مثل این قرآن را بیاورند و در واقع، هم برای اسکات خصم است و هم برای تحدی دیگران است و به تعبیر ما نشانه‌ای از اعجاز و جاودان بودن آیات شریفه قرآن است.

احتمالات دیگری هم در این زمینه مطرح است و حدود سی تا چهل احتمال بیان شده است.

برخی احتمالات هم قابل جمع هستند.

استاد سطح عالی حوزه علمیه ادامه داد: ما با کمال معذرت از همه صاحب نظرانی که نظرات مختلف دارند عرضی داریم که شاید جامع خیلی از نظریاتی باشد که خواندیم و حتی برخی نظریاتی که محضران عرض نشد. آن نظر این است که شکی نیست این حروف، حروف بسیط هستند و همانطور که از شهرشان بر می‌آید حروف مقطع و جداشده هستند.

مطلب بعدی اینکه چون نظر ما این است قرآن همین طور نازل شده است.

بر این اساس حروف مقطعه در جای خودشان قرار گرفتند و قرار گرفتن این حروف در صدر و آغاز این سوره‌ها یک قرارگاه توقیفی است، نه قرارگاهی که هرطور باشد.

یعنی حتی هیچ کس مجاز به جابجایی این حروف حتی با حروف در سور دیگر نیست و این معنای توقیفیت است.

ما قائل به توقیفیت جایگاه‌ها و مکنت‌ها و مکان‌های حروف مقطعه هستیم.

معصومین(ع) با هیچ سنت جاهلی به اندازه تبعیض مبارزه نکرده‌اند آیت‌الله محسن اراکی، ۱۸ آبان‌ماه در ادامه سلسله مباحث فقه نظام سیاسی که به صورت مجازی در حال برگزاری است، با اشاره به لغو امتیازات نابجای اجتماعی در سیره معصومان(ع)، گفت: ازدواج امام سجاد(ع) با برده آزادشده حضرت علی اکبر(ع)، یکی از این نمونه‌ها بود که خلیفه وقت(عبدالملک) را آشفته کرد و نامه‌ای به امام نوشت؛ حضرت هم به نامه جواب داد که در جامعه اسلامی میان مسلمانان برابری است و این سنت و سیره پیامبر بوده است.

امام سجاد(ع) همچنین همسر سیدالشهداء(ع) را چندسال پس از شهادت آن حضرت، به ازدواج برده آزاد شده خود درآورد.

وی افزود: دسته‌ای از روایات در این مسئله گویای آن است که امام سجاد(ع) با برده آزادشده خود یا حضرت

علی‌اکبر ازدواج کرده که البته تضادی میان آنها وجود ندارد، ولی بحث دیگری این است که او برده آزاد شده امام مجتبی(ع) بوده است؛ امام رضا(ع) هم در روایتی نقل فرمود که آن فرد برده آزاد شده حضرت علی‌اکبر(ع) بوده است؛ البته مهم نوع مواجهه معصومین در این مسائل است که هدف آنها الغای طبقات اجتماعی است. آیت‌الله اراکی بیان کرد: نمونه دیگری در سیره معصومین(ع) نشانگر اصرار ایشان بر الغاء رسوم و عادات جاهلی مبتنی بر امتیازات نادرست اجتماعی است، اینکه بعد از امام سجاد، مادران امام باقر(ع) و امام صادق(ع) از قریش بودند، ولی مادران شش امام بعد از امام صادق(ع)، بدون استثنا از بردگان آزاد شده بودند؛ این نشان می‌دهد که در بین ائمه(ع) اصرار بر ازدواج با بردگان آزاد شده بود و هم اینکه دامان پرورش ائمه از چنین زنانی باشد.

یعنی این ائمه با آنکه همسران دیگری هم داشتند، ولی مصر بودند امام بعدی در دامان مادران آزاد شده نطفه‌بندی و تربیت شوند.

نشست‌ها و محافل علمیمباحث سیاسی در المیزان؛ بیانگر فلسفه سیاسی علامه‌حجت‌الاسلام والمسلمین احمد رضا یزدانی‌مقدم، عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۲۲ آبان در نشست علمی «دولت اسلامی از منظر فلسفه سیاسی علامه طباطبایی» که در مجمع عالی حکمت اسلامی برگزار شد ضمن تسلیت ارتحال حجت‌الاسلام فیرحی با بیان اینکه ایشان فردی بسیار علاقه‌مند به علامه طباطبایی و افکار ایشان بود، گفت: ایشان همواره می‌گفت همه تلاش‌هایی که ما می‌کنیم برای خدمت به حوزه است؛ وی به اندیشه اسلامی و جلسات ذکر و اعتقادات دینی علاقه واقعی، و قلبی رؤف و پرمحبت نسبت به اهل بیت(ع) داشت. وی با طرح این پرسش که علامه طباطبایی اندیشه و فلسفه سیاسی دارد یا ندارد؟ افزود: اگر تعریف اشتروس را که متأثر از تعریف فارابی از فلسفه سیاسی است، بپذیریم، قطعاً علامه هم فلسفه سیاسی دارد؛ از دید اشتروس سیاست دانشی است که موضوع آن سیاست، و روش آن فلسفی است؛ با این تعریف علامه، فلسفه سیاسی دارند.

ایشان رساله مستقل در فلسفه سیاسی دارد و در المیزان و ... هم مباحث زیادی در این زمینه دارند. یزدانی‌مقدم با بیان اینکه علامه به صورت آگاهانه به جای فلسفه سیاسی از فلسفه اجتماعی استفاده کرده که می‌تواند ریشه در بحث مدنیت و فلسفه مدنی داشته باشد، اظهار کرد: بنابراین علامه، واقعاً فلسفه سیاسی و صدها صفحه به عربی و فارسی در این زمینه مطلب دارد.

استاد حوزه علمیه با بیان اینکه گاهی از ما پرسیده می‌شود، که ایشان به عنوان مفسر مباحث سیاسی را مطرح کرده و نمی‌توان علامه مفسر را فیلسوف تلقی کرد، افزود: کسانی که این پرسش را دارند، ظاهراً با المیزان و روش تفسیری وی آشنا نیستند؛ روش تفسیری علامه این است که علاوه بر فهم زمانی از واژه معانی کلی را هم مد نظر دارد.

علامه در المیزان بر پایه یک سری مبانی فلسفی وارد شده؛ تفسیر وی هم عقلی و مباحث تفسیری را از غیر تفسیری جدا کرده است، بنابر این مباحث سیاسی در تفسیر بیانگر فلسفه سیاسی علامه است.

همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین نجف لکزایی، رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با اشاره به آیه ۲۰۰ آل عمران «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»، گفت: علامه فرموده است که این آیه خلاصه سوره آل عمران است؛ بعد فرموده در اینجا چند صیغه امر به کار رفته که همه آنها مطلق است؛ اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا؛ اصْبِرُوا، ناظر به صبر افراد است، وَصَابِرُوا، ناظر به بعد اجتماعی است؛ وَرَابِطُوا هم دستور ایجاد جامعه اسلامی است.

یعنی خدا برای رسیدن بشر به سعادت دنیا و آخرت انسان را به این چند دستور توجه داده است. لکزایی تصریح کرد: مغز فلسفه سیاسی اسلامی مد نظر علامه آن است که سعادت، فقط دنیوی نیست و اخروی هم هست و راز و رمز آن اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا است.

علامه در ذیل این بحث به رابطه فرد و جامعه، رشد فردی و اجتماعی، طراحی نظام معیشت در جامعه اسلامی،

منطق تعقل و احساس و ... پرداخته و فرموده که بر جوامع اسلامی، منطق عقلانیت حاکم است و بر جوامع غیر اسلامی، احساسات حاکم است.

وی افزود: علامه در بحث توجه به خدا و توحید فرموده است که کار برای خدا به معنای اعراض از دنیا نیست؛ ایشان معتقد است جامعه اسلامی اولاً و بالذات برای استقرار توحید است و وقتی توحید و لقای الهی ایجاد شد، عدالت تحقق خواهد یافت؛ نمی‌شود جامعه‌ای مدعی موحد بودن باشد، ولی در آن حق الناس به راحتی زیر پا گذاشته شود.

گسترش مقیاس تحلیل و دید فرایندی برای تمدن‌سازي حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحمید واسطی، استاد حوزه علمیه، در دوازدهمین هم‌اندیشی فقه حکومتی که ۱۹ آبان‌ماه برگزار شد، ضمن ارائه فهرستی از مباحث شامل سه حوزه مفاهیم پایه، پیش‌فرض‌ها و روش، بیان کرد: تعریف علم دینی، تعریف تمدن، تعریف اجتهاد و فقه تمدن در بخش مفاهیم پایه مطرح می‌شود.

پیش‌فرض‌ها نیز عبارت‌اند از پارادایم شبکه‌ای، امکان طرحی برای تمدن‌سازی و وجود ادله نقلی برای طراحی تمدنی.

همچنین روش‌ها که عبارت از ابزارهای چهارگانه هستند، شامل گسترش مقیاس تحلیل از خرد به کلان و ایجاد دید فرایندی، گسترش نظریه وضع الفاظ به وضع برای روح معنا، استفاده از منطق سیستم‌ها برای جمع ادله و گسترش حکم فعل مکلف به حکم فعل فرایندها می‌شوند.

در نهایت نیز باید بتوانیم نظریه‌ها را برای شکل‌گیری علم دینی استخراج کنیم و بتوانیم ابواب فقه تمدنی و توضیح المسائل تمدنی را فعال کنیم.

واسطی گفت: ما ۵۰ کلان سیستم داریم که اینها حداقل‌های لازم برای شکل‌گیری یک تمدن است.

نمی‌توانید چیزی از اینها را نمی‌توانید حذف کنید.

کلمه حداقل مهم است.

تکلیف اینها باید روشن شود.

ممکن است بگویید برخی از اینها هم‌پوشانی دارد یا ناقص است و باید اضافه کرد اما به هر حال تکلیف اینها باید در یک فضای تمدنی روشن شود که تمدن با اینها چه می‌کند و چه مدلی برای اینها دارد.

مدل حکومت، آمایش سرزمین، شهرسازی، جمعیت، منابع غذایی، مسکن، زبان و خط، جرم و مجازات، نیروی انتظامی و دفاعی و....

از این جمله است.

۴۰ کلان سیستم داریم: مدل مالکیت، مدل کشاورزی، محیط زیست، مدل خانواده، کیفیت جامعه‌سازی، فرایندهای مربوط به سرمایه اجتماعی، ثبت اسناد، ابزارسازی، مشاغل، استخدام، ارتباطات، خدمات شهری، آموزش و تحقیقات، بیمه و بازنشستگی، دادگستری، بازارهای سرمایه، مالیات، جهانگردی، احزاب و... باید بدانیم اگر قرار باشد فقهات تمدنی شکل بگیرد، باید از ادله، فرایند مربوط به اینها و مدلی که اینها را باید در صحنه میدانی پیدا کنیم، به دست بیاید.

وی با بیان اینکه از تک ادله‌ها فرایند را استنباط کردیم، اظهار کرد: چگونه اینها را با هم ترکیب کنیم؟ مثلاً در عمل باید کار آموزش را انجام دهیم.

از کجا شروع کنم؟ چه مراحل را طی کنم؟ کجا تمرکز داشته باشم.

اگر آفتی ایجاد شد چگونه اصلاح کنم؟ بازخوردش چگونه باشد؟ ... منطق سیستم‌ها پشت صحنه هستی‌شناسی و فلسفی دارد که بحث نظام عالم است یعنی ترکیب کثرات برای رسیدن به وحدت است.

منطق سیستم‌ها یک نمادی از فلسفه اسلام و حکمت متعالیه است.

خصلت فلسفه اسلامی این است که از هستی شبکه‌سازی کرد و اینکه خلقت از کجا آغاز می‌شود و هر کدام از اینها در چه مختصاتی هستند.

این منطق سیستم‌ها مبتنی بر دیدگاه وجودشناسانه فلسفی خودمان است.

کمیته جهانی مقابله با اهانت به مقدسات ادیان تشکیل شود اسقف سرکیسیان، اسقف ارامنه ایران، ۱۷ آبان‌ماه در نشست «احترام به ادیان دیگر و آزادی بیان» که به صورت انگلیسی انجام شد، گفت: این روزها شاهد اتفاق غم‌انگیزی هستیم که بنیاد صلح ادیان را به خطر انداخته است؛ متأسفانه انسان‌ها با غرور و عدم فهم تعالیم انبیاء، همزیستی مسالمت‌آمیز و صلح را به خطر می‌اندازند و به نام آزادی بیان، باعث جنایات زیادی می‌شوند. سرکیسیان با تأکید بر اینکه ما همه خشونت‌ها و سخنان نفرت‌پراکن را به شدت محکوم می‌کنیم، اظهار کرد: ما در تهران خوشحالیم که با صلح زندگی می‌کنیم و پیروان ادیان به صورت مسالمت‌آمیز و دور از هر نوع خشونت در کنار هم زندگی می‌کنند، ایران مأمن صلح و آزادی است و دنیا باید از طریق رسانه‌های خود با همه مدل‌های خشونت برخورد کند.

وی همچنین با یادآوری مسئولیت همه ملت‌ها و دولت‌های جهان برای ایجاد فضایی امن در برخورداری پیروان ادیان از آزادی مذهبی، تأکید کرد: معتقدم باید کمیته جهانی برای جلوگیری از اهانت به مقدسات ادیان تشکیل شود و خشونت و نفرت را پایان دهد.

همچنین حجت‌الاسلام مصطفی دریاباری، دبیر جلسه در سخنانی با تأکید بر نقش وحدت بین ادیان در ایجاد زندگی سالم برای بشریت، گفت: در طول تاریخ، هر زمانی که مردم و رهبران دینی و سیاسی به این نکته کلیدی اهتمام ورزیدند، جوامع هم در سعادت و خوشبختی و به دور از درگیری و نفرت و تراحم در کنار یکدیگر زندگی کرده‌اند.

همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین سیدهاشم موسوی، نماینده مقام معظم رهبری در انگلیس در این نشست گفت: آیه هشتم سوره مبارکه ممتحنه «لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ؛ خدا شما را از کسانی که در [کار] دین با شما نجنگیده و شما را از دیارتان بیرون نکرده‌اند، باز نمی‌دارد که با آنان نیکی کنید و با ایشان عدالت ورزید، زیرا خدا دادگران را دوست می‌دارد» فرموده است که وظیفه شما این است که با کسانی که با مسلمین عداوت و دشمنی ندارند، با عدالت و نیکی رفتار کنید.

وی افزود: آیه دیگر در بحث احترام به ادیان، آیه ۱۰۸ سوره انعام است که می‌فرماید: «وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ»؛ در این آیه اشاره فرموده است که اگر برخورد شما با آنان خوب نباشد، آنها هم به دین شما اهانت خواهند کرد، یعنی واکنش سلبی به این مقوله دارد.

وضع نامناسب تولید ادبیات دینی‌آیت‌الله محمدتقی سبحانی، استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، شامگاه سه‌شنبه، ۲۰ آبان‌ماه، در نشست علمی «ایمان و چالش‌های عصر جدید» که به همت پردیس فارابی دانشگاه تهران برگزار شد، گفت: در تمام انسان‌ها دغدغه ایمان و گرایش به ایمان همواره وجود دارد و بازتاب آن قابل مشاهده است؛ در هیچ نقطه‌ای از تاریخ بشر، آثار ایمان‌ورزی را روایت می‌کند؛ عصر جدید یعنی از قرن ۱۴ میلادی، فصل تازه‌ای را بر روی مسئله ایمان گشوده است.

وی با بیان اینکه عصر جدید را عصر ایمان و عقلانیت برشمرد، افزود: در دوره پسامدرن هم هنوز چالش‌های عصر مدرن وجود دارد و درگیر پرسش‌های آن دوره هستیم؛ برای جامعه شیعه ما با نگاه به تحولات عصر جدید، جا دارد به جامعه خودمان نگاه مجددی بیندازیم و از تاریخ و تمدن غرب برای امروز و فردای جامعه عبرت بگیریم؛ ممکن است برخی چالش‌های غرب برای ما کمتر نمود کرده باشد، ولی می‌تواند فعال شده و تفکر شیعی ما را هم به چالش بکشد.

سبحانی با اشاره به مفهوم چالش با بیان اینکه مفهوم آن فراتر از پرسش است، تصریح کرد: ایمان دینی در دوره معاصر با پرسش‌ها و چالش‌های سهمگین مواجه شده است، ایمان مقوله‌ای انسانی است که آسیب‌های مختلف ممکن است آن را تهدید کند، هم انسان در ذات خود زمینه تردید در ایمان را دارد و دائماً وسوسه

شکاکیت در وجود او هست و اگر چنین تردیدی نباشد، ایمان پرورده و بالغ شکل نمی‌گیرد، از آدم تا پایان تاریخ این تردیدها و وسوسه‌ها وجود داشته و دارد و حتی در مورد انبیاء هم این مسئله بیان شده است. البته نمی‌خواهم آن را تأیید کنم، ولی در مورد آنان نقل شده است.

مواجهه فکری در برخورد با عرفان‌واره‌ها برتر از رویکردهای فقهی و امنیتی استحجت‌الاسلام والمسلمین مسلم گریوانی، نویسنده کتاب عرفان‌واره‌ها، در نشست نقد این کتاب که ۲۰ آبان در پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی برگزار شد، گفت: بنده در این کتاب دنبال تبیین ماهیت و جوهره عرفان‌واره‌ها و اینکه هویت کلامی، ادیانی، روان‌شناسی و ... دارند بوده‌ام؛ اینکه اینها عرفان هستند و نیستند؛ روان‌شناسی هستند و نیستند و ملغمه‌ای از رشته‌ها و گرایش‌های مختلف را در خود دارند.

عرفان‌واره‌ها بیش از آن که از جنس علم و معرفت و مکتب خاصی باشند عمدتاً از جنس تجربه به همان معنایی که معتقدند، هستند؛ ادعای آنان این است که ما تجربیات شخصی داریم که می‌خواهیم آن را به اشتراک بگذاریم ولی خود را در قالب آیین معرفی می‌کنند.

وی افزود: یکی از خلأها در مورد عرفان‌های نوظهور کمتر پرداختن به ریشه‌ها و تبارشناسی تاریخی و فکری آنان است؛ در این کتاب هر دو بعد مورد توجه قرار گرفته و به این نتیجه رسیدیم که عرفان‌واره‌ها ریشه در جریان‌اتی با عنوان جنبش‌های نوپدید دینی دارند.

اینها معتقدند که به تعبیری ادیان کلاسیک مانند یهودیت و مسیحیت و اسلام کارآمد نیستند؛ این عرفان‌ها خود را در ذیل ادیان نمی‌دانند بلکه فوق ادیان می‌دانند؛ لذا ادعای کارآمدی و گره‌گشایی بحثی کلیدی در این عرفان‌واره‌هاست.

گریوانی اضافه کرد: این شبه‌عرفان‌ها با ایجاد آیین‌های جدید سعی می‌کنند خود را مستقل و ضد‌دین مستقر معرفی کنند؛ مثلاً شیطان‌پرستی یکی از این نمونه‌هاست؛ اینها چون اعلام استقلال می‌کنند دچار چالش‌های جدید در بستر اجتماعی می‌شوند؛ در اینجا پدیده گروهک‌ها شکل می‌گیرد و عمدتاً متهم به فریب خانواده‌ها، سوءاستفاده جنسی و ... می‌شوند و بعد شاهد تفسیر جدیدی از انسان، معنویت و ...

از سوی آنان هستیم.

آیین‌های باطن‌گرا و رازورز هر چه را ابعاد قشری، آیینی و مناسکی دارد حذف می‌کنند، کریشنو مورتی با ادبیات اتوکشیده ذهن شرطی و حقیقت را مطرح و خدا و اعتقاد به هر چیزی که متعلق اعتقاد باشد را حذف می‌کند و می‌گوید که حقیقت عریان و برهنه است و برخی مانند اشو بددهانانه و گستاخانه به ادیان مقابله می‌کند.

تصویب ۴۰۰ رشته علمی در حوزه حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی رستم‌نژاد، ۲۰ آبان ماه در نشست «بازخوانی مطالبات مقام معظم رهبری از حوزویان در سفر سال ۱۳۸۹ به قم» که به همت مؤسسه مطالعات و بررسی‌های راهبردی بعثت برگزار شد، با بیان اینکه یکی از عمده خلأهای موجود در حوزه علمیه را عدم اطلاع کافی جامعه نخبگانی و فضلالی حوزوی از فعالیت‌های صورت گرفته و در حال انجام در مراکز تصمیم‌گیری حوزوی دانست و گفت: متأسفانه ارتباطات در این زمینه در سطح مطلوبی نیست و باید اطلاع‌رسانی و ارتباطات متقابل افزایش پیدا کند.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه ضمن تقدیر از برگزاری چنین نشست‌هایی، تأکید کرد: مطالبات رهبر معظم انقلاب از حوزه بسیار گسترده است و در محدود گزاره‌های مطرح شده از جانب معظم له در سفر سال ۸۹ خلاصه نمی‌شود و یکی از کارهای صورت گرفته در سطح مدیریتی حوزه علمیه قم این بود که تمامی مطالبات حضرت آقا از حوزه و حوزویان در دو جلد کتاب جمع‌آوری شده و به عنوان سند بالادستی در تدوین سند‌های چشم‌انداز، برنامه‌ها و طرح‌های اجرایی ملاحظه می‌شود.

رستم‌نژاد با اشاره به نگاه راهبردی و ویژه رهبر معظم انقلاب به مسائل کلان داخلی و بین‌الملل، ریل‌گذاری حوزه را مستثنا ندانسته و افزود: رهبری بسیار هوشمندانه نسبت به مسائل حوزه ورود پیدا می‌کنند و تصحیح

راهبرهای کلان و ریل‌گذاری نظامات حوزوی را دنبال می‌کنند.

البته این‌گونه نیست که راهبردهای کلان حضرت آقا به سادگی و با تغییر چند کتاب محقق شود، بلکه افق نگاه ایشان بسیار بالاتر از این‌هاست.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه یادآور شد: با تمام پیشرفت‌هایی که داشته‌ایم اما متأسفانه هنوز خیلی عقب هستیم.

ابعاد انقلاب، نظام و نیازها به اندازه‌ای گسترده است که اگر شبانه روز هم کار کنیم، باز کاستی‌ها جبران نمی‌شود.

این امر دلایل متعددی دارد از جمله اینکه حوزه علمیه بدون آمادگی و پیش زمینه‌های لازم در عرصه‌های نظری و فکری نو پدیدی که با تأسیس حکومت اسلامی فراروی خود می‌دید ورود کرد.

نقد و بررسی کتاب «ادیان در قرآن» جلسه مجازی نقد و بررسی کتاب «ادیان در قرآن» نوشته حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالرحیم سلیمانی، عضو هیئت‌علمی دانشگاه مفید با حضور نویسنده؛ حجت‌الاسلام والمسلمین جواد باغبانی‌آرانی، عضو هیئت‌علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) و حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمدعلی ایازی، استاد حوزه و عضو هیئت‌علمی دانشگاه علوم و تحقیقات، سه‌شنبه، ۲۰ آبان‌ماه، از سوی دانشگاه مفید برگزار شد.

حجت‌الاسلام سلیمانی با بیان اینکه این کار از چهار بخش تشکیل شده است، گفت: در فصل اول کلیاتی درباره دین و ادیان در قرآن، دین و شریعت، ادیان پیامبران مطرح شده در قرآن و محدوده قومی و جغرافیایی دعوت پیامبران و اینکه آیا پیامبری هست که اسمش در قرآن نیامده باشد. در فصل دوم، منطق قرآن را در سنجش دیگر ادیان بحث کردیم و اینکه قرآن با چه منطقی ادیان دیگر را ارائه می‌دهد.

در اینجا گفته‌ایم که منطق قرآن در این زمینه ویژه است و با منطق دیگران تفاوت دارد. در بخش دوم به مباحث مربوط به متون مقدس ادیان پرداخته‌ام، ابتدا موضع قرآن درباره متون مقدس پیشین و اینکه آیا آن را تحریف شده می‌داند یا تصدیق می‌کند مورد بررسی قرار گرفته است. فصل بعدی درباره بشارت پیامبران است که در قرآن آمده است. در اینجا بحث کرده‌ام که بحث بشارت، بحثی غلط‌انداز بوده که کتاب و مقالاتی بی‌ثمر و زیان‌بار درباره آن نوشته شده است.

بشارت در حدی که قرآن کریم می‌فرماید در متون مقدس وجود دارد، بیش از آن نیازی به بررسی ندارد. وی افزود: در فصل بعدی مفهوم و مصداق اهل کتاب را بررسی کرده‌ایم که آیا فقط یهودیت و مسیحیت و زرتشتی است یا عنوانی عام است و می‌تواند ادیان دیگری را شامل شود و در اینجا نتیجه گرفته‌ام که این عنوانی باز است و فقط ادیانی که نام برده شده اهل کتاب نیستند. فصل ششم احکام مربوط به اهل کتاب را در دو بحث شامل احکام کلی و اجتماعی مربوط به اهل کتاب از جمله جزیه را مورد بررسی قرار داده‌ام.

در اینجا بحث شده که آیا جزیه فقط مربوط به اهل کتاب یا غیر آن نیز هست.

نکته دیگر در مورد احکام فردی اهل کتاب از جمله ازدواج است.

در بخش سوم آموزه‌ها و تعالیم ادیان از جمله یهودیان و مسیحیان را مورد بررسی قرار داده‌ایم. برگزیدگی قوم یهود نیز در فصل بعدی یعنی فصل هشتم مورد بررسی قرار گرفته است و از به ویژه کلمه «فضلنا» در قرآن که کسانی از آن با عنوان نژادپرستی و برتری یهود نام برده‌اند را تحلیل کرده‌ایم.

تفکیک فقه از اخلاق با عقل و نقل ناسازگار است حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی رحیمی، استاد و پژوهشگر حوزه علمیه، ۲۱ آبان‌ماه، در نشست «تأملاتی بنیادین بر تفکیک فقه از اخلاق» در مؤسسه فقاهاست، گفت: برخی معاصرین فکر می‌کنند علم اخلاق یک علم کاملاً متمایز و با هویتی کاملاً متفاوت از فقه در غایت و مبانی است،

در موضوعات و محمولات تفاوت دارد و در مجموع تمایز همه جانبه در کار است؛ یعنی غایت فقه رسیدن به سعادت یعنی دوری از عقوبت است ولی اخلاق قصد دارد انسان را به بالاترین مراتب کمال انسانی برساند لذا موضوع علم اخلاق، کسب ملکات و فضائل است.

رحیمی اظهار کرد: برخی تصریح می‌کنند گزاره‌های اخلاقی حکم فقهی ندارد؛ البته برخی می‌گویند مستحب است یعنی باز در دایره فقه قرار می‌گیرد ولی گروه نخست اساساً آن را بیرون از فقه می‌دانند؛ در حالی که این موضوع یعنی تفکیک اخلاق از فقه با وجود شهرتی که در دوره ما دارد هیچ شاهی در متون اصلی دینی ندارد؛ اگر به عقل و کتاب و سنت مراجعه شود می‌بینیم هیچ شاهی نمی‌توان برای آن آورد و آیه و روایتی نمی‌یابیم که این دو را متمایز بداند.

وی اضافه کرد: در تاریخ هزار ساله فقه شیعه هم، یک شاهد معتنا به از فقها در تفکیک فقه از اخلاق نمی‌یابیم؛ بسیاری از فقها مثلاً فتوا داده‌اند که حسد حرام است ولو اینکه ظاهر بشود یا نشود، حتی برخی فقها تصریح بر این دارند که تمایزی میان این دو نیست.

بنابراین معتقدیم با مراجعه به منابع دین، وحدت رویه در بحث احکام عملی و اخلاقی وجود دارد و دریافت‌های عقلانی و کتاب و سنت برخلاف تقسیم مشهور کنونی است و یکی از مهمترین دلایل آن هم، توجه به لوازم عبودیت است.

رحیمی با بیان اینکه یکی از اصول مسلم شریعت اسلام و همه شرایع آن است که خواسته‌اند انسان را به مقام عبودیت و توحید بکشانند، اضافه کرد: راه رسیدن به کمال، عبودیت است؛ این شعار همه انبیاء الهی است. اولین رکن عبودیت هم شناخت و معرفت معبود است و تا معرفت نباشد انسان مانند اسبی است که گرد آسیاب می‌گردد و درکی ندارد.

عبودیت به این معناست که همه ساحات وجودی انسان که تحت اختیار او هست رنگ الهی داشته باشد یعنی روح و جسم را طوری تربیت کنیم که هوای انسان مطابق هوای معبود باشد.

مصاحبه با حوزویان و اندیشمندان مصاحبه‌های سرویس معارف در ادامه گفت‌وگوهای وحدت مذاهب اسلامی در هفته گذشته، این هفته به موضوع کاربردی‌سازی مطالعات قرآن و بررسی روش تفسیری علامه طباطبایی اختصاص داشت؛ سخنان نسنجیده تمام تلاش‌های تقریبی را هدر می‌دهند حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالحسن نواب، رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب، در گفت‌وگو با ایکن، با بیان اینکه در قرآن کریم ۵ آیه وجود دارد که با صراحت به بحث وحدت و عواقب و پیامدهای ناشایست تفرقه اشاره دارد، گفت: آیه ۱۰۳ آل عمران «وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا...» و آیه ۴۶ انفال «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ» دو نمونه بارز در این زمینه است.

وی افزود: در آیه نخست که بین مردم معروف هم هست، تأکید بر حبل متین الهی است؛ یعنی به قرآن و سنت نبوی چنگ بزنید و قدر نعمت دوستی و وحدت را بدانید؛ زیرا دوری از آن مانند قرارگرفتن در گودالی از آتش است یا در آیه دوم تنازع و اختلاف را عاملی برای ریختن ابهت امت اسلامی بیان فرموده است.

نواب با اشاره به آیات وحدت بیان کرد: آیه ۹۲ انبیاء «إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ» و آیه ۵۲ مؤمنون «وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ» و همچنین آیه ۶۵ انعام «قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ» سه نمونه بارز دیگر در بحث وحدت و تفرقه است؛ آیه آخر مؤید این مسئله است که اختلاف میان امت اسلامی هم‌سنگ عذاب آسمان و زمین است.

آیات اول و دوم هم گویی درصدد بیان این مطلب است که اگر کسی اهل عبادت خدا و تقواست، باید به سمت وحدت امت اسلامی حرکت کند.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب تصریح کرد: وقتی حضرت موسی به طور رفت و برگشت دید امتش گوساله‌پرست

شدند، از هارون پرسید که چرا اجازه دادی گوساله‌پرست شوند، ولی هارون گفت که اگر برخورد می‌کردم تو مرا به خاطر اختلاف میان امت سرزنش می‌کردی؛ یعنی هارون اجازه داد که عده‌ای گوساله‌پرست شوند، ولی از اختلاف در امت جلوگیری کرد.

در سیره امام علی(ع) هم داریم که آن حضرت به خاطر حفظ کلیت اسلام از اینکه بخواهد با جریان سقیفه برخورد خاصی داشته باشد، خودداری کردند و اجازه ندادند، شیرازه اسلام از هم بپاشد.

آن حضرت ۲۵ سال خانه‌نشینی و مدیریت در حاشیه داشتند تا نهالی را که پیامبر(ص) کاشته بود حفظ شود. مرزبندی دقیقی بین روش‌های تفسیری وجود ندارد آیت‌الله احمد مبلغی، استاد سطح عالی حوزه علمیه، در گفت‌وگو با ایکنا، با بیان اینکه برای ارتباط با قرآن سه سطح قابل تصور و تحقق است، گفت: نخست ارتباط حسی و فیزیکی است و به صورت ملموس و مشهود صورت می‌گیرد و مواردی مانند مجاورت با قرآن (یعنی داشتن قرآن در خانه، کار و با خود)، شنیدن قرآن و قرائت قرآن را پوشش می‌دهد. اهمیت این ارتباط عمدتاً و نوعاً با این فلسفه وجودی شکل می‌گیرد که زمینه را برای برقراری دو رابطه بعدی فراهم آورد.

از این خاستگاه، ایجاد و تقویت این ارتباط حسی ارزشمند است. طبیعتاً اگر کسی این ارتباط را ارتباط اول و آخر با قرآن بداند؛ یعنی نگاه مقدمه‌ای و بهره‌گیرانه معطوف به دو ارتباط بعدی به آن نداشته باشد و در این ارتباط بایستد و درجا بزند و توقف کند، ارتباط خشکی با قرآن پیدا می‌کند که تدریجاً مزمن می‌شود.

در نتیجه به عاملی برای دور شدن از کلیت قرآن بدل می‌شود؛ در این صورت این نوع ارتباط فلسفه وجودی خود را از دست می‌دهد و کاملاً وضعیتی معکوس پیدا می‌کند.

مبلغی با اشاره به ارتباط فکری با قرآن به عنوان نوع دیگری از ارتباط، تصریح کرد: این ارتباط به این معناست که افکار و اندیشه‌های قرآن را درک و آنها را در زندگی خود اجرا کنیم.

در این نوع رابطه مشکل این است که فرایندها و روندهای این بهره‌گیری فکری امروزه چندان برپا و برقرار نیست، بلکه می‌توان فراتر رفت و گفت که حتی برای کسانی که با قرآن ارتباط دارند، ارتباط فکری و تغذیه اندیشه‌ای به صورت ملموس و کافی و مؤثر شکل نمی‌گیرد.

وی افزود: وضعیتی که با قرآن رابطه فکری به ویژه معطوف به شرایط زندگی و با هدف دریافت پاسخ‌های شبهه‌شکن و تاریکی‌برانداز برقرار نمی‌کنیم، قابل تحلیل و بررسی است.

این مشکل عواملی دارد، اما مطمئناً یکی از این عوامل، نبود روش تفسیر و روش بهره‌گیری از قرآن است. حوزه مطالعاتی با عنوان روش‌شناسی قرآن وجود دارد و مقالات و کتبی نیز به رشته تحریر درآمده، ولی سخن این است که این جریان مطالعاتی عمدتاً از اشکالاتی رنج می‌برد.

خدمات علامه طباطبایی به روایات در میان مفسران بی‌نظیر است آیت‌الله محمود رجبی، قائم مقام مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، در گفت‌وگو با ایکنا، ضمن بزرگداشت یاد و خاطره مفسر بزرگ قرآن کریم، علامه طباطبایی(ره)، درباره وجه تمایز البیان فی موافقة بین الحديث و القرآن و المیزان گفت: «البیان فی الموافقة بین الحديث و القرآن» کتابی است که مرحوم علامه نگارش آن را در تبریز شروع کرد؛ این تفسیر همانند المیزان تفصیلی نیست، ضمن اینکه کامل هم نیست؛ علامه وقتی المیزان را در قم شروع کردند به تفصیل وارد مباحث قرآنی شدند و مباحث فلسفی، اخلاقی، عرفانی و ... هم در آن مطرح شد، لذا جایگاه ویژه یافت و در بین اندیشمندان اهل تسنن و شیعه عظمت یافت و جایگاه خود را باز کرد و حتی اهل تسنن به عظمت این تفسیر اعتراف کردند.

عضو شورای عالی حوزه علمیه با بیان اینکه علامه وقتی هجمه شدید دشمنان برای نشان دادن مخالفت قرآن و احادیث را مشاهده کرد، دست به تألیف تفسیر روایی البیان زد، افزود: مرحوم علامه سعی کرده‌اند، میان آیات قرآن و روایات جمع کنند؛ به تعبیر آیت‌الله جوادی ایشان، یک نگاه به روایات و یک نگاه به آیات داشتند؛ بنابر

این اینکه برخی از روی غرض و برخی از روی جهل مطرح می‌کنند که علامه طباطبایی توجه و اهتمامی به روایات نداشته است حرف بی‌مبنایی است و برعکس علامه بیشترین اهتمام را به روایات داشت و درصدد بود که بین روایات و آیات را جمع کند.

رجبی با بیان اینکه حدود ۱۱۰ عنوان بحث در المیزان وجود دارد که در تبیین روایات و نسبت آن با آیات بیان شده است، اظهار کرد: البته علامه بسیاری از این روایات را چون سند معتبر ندارد و روایت است و نه حدیث از آن در تفسیر استفاده نکرده است؛ زیرا این روایات را کسانی نقل کرده‌اند و مستند به معصومین نیست.

لذا می‌فرمایند اینها در تفسیر نمی‌تواند تعیین‌کننده و محوری داشته باشد، وگرنه ایشان حتی برخی روایات را که سند ندارد، درصدد تبیین و ایجاد سازگاری آنها با آیات بوده است.

لذا شاید خدمتی که علامه در استفاده و استناد به روایات و جمع آن با آیات کرده بی‌نظیر است؛ حتی در المیزان روایاتی وجود دارند که در تفاسیر عیاشی، نورالثقلین و البرهان و مجموعه تفاسیر روایی وجود ندارد.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم اضافه کرد: عنایت علامه به این نبوده که فقط به روایات ذکر شده در تفاسیر روایی شیعه بپردازد و خارج از آن را هم مورد توجه قرار داده است؛ بنابر این علامه تبیین‌های بسیار خوبی از روایات در تناسب با آیات داشته‌اند.

همچنین در ارتباط با فهم بهتر قرآن از روایات استفاده کرده و در جایی فرموده‌اند که تفسیر برخی آیات بدون روایات ممکن نیست؛ به خصوص اگر روایتی متواتر و اطمینان به صدور آن وجود داشته باشد.

سایر رویدادهای حق شهید صدر را ادا نکرده ایم آیت‌الله اعرافی، شامگاه سه‌شنبه، ۲۰ آبان‌ماه، در دیدار با اعضای پژوهشگاه شهید صدر و عوامل سازنده مستند «آغازگر یک پایان» درباره شهید صدر در دفتر مدیر حوزه‌های علمیه در قم، ضمن ابراز خرسندی از فعالیت‌های صورت گرفته در خانه مستند انقلاب اسلامی، به تشریح ابعاد شخصیتی عالم مجاهد شهید صدر(ره) و لزوم الگوسازی از آن عالم مجاهد برای حوزه و دانشگاه پرداخت.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه شهید صدر مانند یک خورشید می‌درخشد، تصریح کرد: شهید صدر چند ویژگی مهم دارد و مجموع این ویژگی‌ها چهره برجسته ایشان را پرفروغ‌تر می‌کند.

نبوغ شخصی ایشان خیلی مهم است، شهید صدر به معنای واقعی کلمه نابغه بودند.

ریشه‌های عمیق خانوادگی شهید صدر خیلی مهم است.

آن عالم بزرگ از یک خاندان عالم پرور و بزرگ بودند و با توجه به آن نبوغ و ظرفیت‌های خانوادگی به قله‌های بزرگ علمی رسیدند و حتی از قله نیز عبور کردند و به عبارتی ایشان از مرزهای متعارف حوزه عبور کردند و قلمروهای فقه و اصول را توسعه دادند.

عالمی زمان‌شناس، جهان‌شناس و آشنا به تحولات فکری، معرفتی، اجتماعی، سیاسی جهان بودند که در مقابل چند موج عرض اندام می‌کردند.

زیست اصیل حوزوی در اوج خود در ایشان تجلی کرده بود و سنت‌هایی همانند زهد، قناعت، تقوا، شجاعت، ساده‌زیستی و ... که تار و پود حوزه از آن شکل گرفته است در اوج خود در آن عالم شهید و مجاهد متبلور بود.

یادمان علامه طباطبایی؛ اندیشه‌های فقهی و حقوقی سعید طاووسی‌مسرور، دبیر اجرایی سومین همایش «یادمان علامه طباطبایی؛ اندیشه‌های فقهی و حقوقی»، در گفت‌وگو با ایکنا، درباره جزئیات برگزاری این همایش اظهار کرد: **دانشگاه علامه** طباطبایی چون نام این بزرگوار را بر خود دارد، هرساله در ایام رحلت علامه طباطبایی همایشی با عنوان یادمان ایشان برگزار می‌کند، اما محور اساسی هر سال متفاوت است؛ مثلاً سال گذشته که «یادمان ۲» را برگزار کردیم، اندیشه‌های فرهنگی و اجتماعی علامه طباطبایی محوریت داشت.

وی افزود: امسال تمرکز بر «اندیشه‌های فقهی و حقوقی» است و محورهای همایش هم در همین راستا تعریف شده است؛ برای مثال «فلسفه حقوق»، «آیات الاحکام» یا «مقایسه تطبیقی اندیشه‌های حقوقی علامه طباطبایی با سایر اندیشمندان» و سایر عناوین مرتبطی که در حوزه فقه و حقوق بگنجد، در این همایش مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

متولی برگزاری همایش که در ۲۶ آبان ماه سال جاری از ساعت ۹ تا ۱۲ صبح به صورت وبینار برگزار خواهد شد، به صورت ثابت دانشکده الهیات و معارف اسلامی **دانشگاه علامه** طباطبایی است.

اولین همایش ملی مطالعات تطبیقی قرآن پژوهی‌اولین همایش ملی مطالعات تطبیقی قرآن پژوهی با رویکرد بررسی اندیشه‌های تفسیری مفسر بزرگ جهان اسلام، آیت‌الله العظمی جواد آملی، در گستره موضوعات مختلف قرآنی و در مقایسه با آرای سایر مفسران شیعه و سنی، جریان‌ها و مکاتب تفسیری و ... ۱۲ بهمن ۱۳۹۹ برگزار می‌شود.

علاقه‌مندان برای ارسال مقالات تا تاریخ ۱۰ دی فرصت دارند و جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به سایت همایش به نشانی اینترنتی <http://olomquran.ir> مراجعه کنند.

همچنین شماره تماس دبیرخانه همایش عبارت از ۵۶۹۷۷۱۶۶-۰۲۱ است.

کتاب «نا» به چاپ دوم رسید کتاب «نا» روایتی جامع از زندگی شهید صدر به قلم مریم برادران است که در پاییز ۱۳۹۹ روانه بازار کتاب شد و اکنون پس از دو هفته به چاپ دوم رسید.

مریم برادران کوشیده این روایت، کتاب بلند و پرجمی نباشد، اما داستانی جامع همراه با جزئیات فراوان را روایت کند که از ارتباطات خانوادگی گرفته تا مبارزات سیاسی و فعالیت‌های علمی و... را دربر بگیرد.

«نا» روایت‌های بی‌روح تاریخی را در قالب و زبان داستان روایت کرده، ولی درعین حال واقعیت است و اغراق‌گری و خیال‌پردازی ندارد.

همه جزئیات این کتاب داری مستندات تاریخی و تأیید از سوی همسر و برخی دیگر از اعضای خانواده شهید صدر است.

انتهای پیام

بورس املاک در ایران | از رویا تا واقعیت

منبع دیگر

عظنا- دانشگاه علامه /

۲۳

آبان
۱۳۹۹
۰۱:۵۲

خلاصه خبر (اتوماتیک)

- Token یک تفاوت ماهوی و اجرایی با security یا اوراق بهادار دارد و آن تفاوت به خاطر سیستم معاملات و برخی از تفاوت‌های دیگر دارد.
- نکته دوم اینکه در بورس کالا. شما کالا. را از فرد a به فرد b می‌فروشید و پروژه تمام می‌شود، ولی اینجا پروژه تعریف می‌شود و مردم درگیرش هستند.
- [۲][۲] کریپتو کارنسی (Cryptocurrency) از دو واژه کریپتو به معنی رمزنگاری (crypto) و کارنسی به معنی ارز (currency) تشکیل شده است.

راه اندازی بورس املاک اگر چه از ساحت نظر به عرضه عمل راه یافته اما همچنان چگونگی مکانیسم راه‌اندازی این بازار، چالش اصلی در این زمینه است.

نوشتار زیر از این زاویه به موضوع بورس املاک پرداخته است.

به گزارش عظنا، تیر امسال بود که خبر تاسیس پنجمین بورس کشور یعنی بورس املاک و مستغلات روی خروجی سایت‌های خبری قرار گرفت.

بورسی که مدت‌هاست حرف از تاسیس آن در محافل مختلف شنیده می‌شود.

به جهت شفاف‌سازی ماهیت این بورس و کارکرد آن، خانه اندیشمندان علوم انسانی مصاحبه‌ای به صورت لایو در اینستاگرام با حسن بان، دبیر کمیته موسسین بورس املاک ایران در تاریخ ۱۲ آبان ترتیب داد.

تحصیلات وی در حوزه مالی و بانکداری است.

نشست پیش‌رو به دنبال این است که در موضوع اقتصاد مسکن و جایگاهی که بورس املاک می‌تواند در این چارچوب داشته باشد، صحبت کند.

متن کامل این نشست در پی می‌آید: پرسش: در پرسش نخست می‌خواهیم در خصوص فعالیت‌هایی که اتفاق افتاده است، برنامه‌هایی که هست و اینکه این بورس در آینده بازار مسکن و اقتصاد مسکن چه نقشی خواهد داشت، توضیح بفرمایید.

حسن بان: اگر اجازه دهید در ابتدا یک تصویر کلی از بورس املاک و بحث اقتصاد کلان را مطرح می‌کنم و بعد هم توضیحات کوتاهی در مورد مکانیزم‌های اجرایی ارائه خواهم داد.

بورس املاک عملاً امسال از اردیبهشت رسانه‌ای شد و جناب آقای رئیس جمهور به وزرا گفته بودند بورس املاک را هر چه سریع‌تر راه بیندازید.

شورای عالی بورس هم از اردیبهشت تا مرداد امسال جلسات متعددی داشتند و نهایتاً در شورای عالی بورس مصوب شد که ما یک بورس پنجمی به طور مستقل داشته باشیم به نام بورس املاک و مستغلات.

چه بسا در میانه راه ممکن است اسمش هم عوض بشود.

علی‌ای حال قرار است مشاورینی به کمیته موسسین کمک بکنند.

عملاً شرکت مشابهی تعیین شد که به هیئت مدیره سازمان بورس مستندات را ارائه می‌کند.

من سعی خودم بر این است که در این چند ماه به رسانه‌های مختلف، رسانه‌های تصویری و به ویژه اندیشکده علوم انسانی تصویر روشنی در این باره ارائه کنم تا یک تصویر شفاف‌تر و بهتری از بورس املاک ارائه کنیم و بگویم تاثیر آن در اقتصاد کلان، اقتصاد خانوار و تامین مسکن چه می‌تواند باشد.

اگر اجازه دهید من به حدود پنج شش سال پیش برگردم، بلکه پیش‌تر از آن، به حدود سال ۷۷-۷۸ که ایده بورس املاک ارائه شد و تقریباً همه هم مخالف بودند.

پایان نامه خود من در **دانشگاه علامه طباطبائی** درباره تامین مالی املاک و مستغلات با دو استاد بزرگوار آقای دکتر حسین عبده تبریزی و آقای دکتر محمدحاشم بت‌شکن بود.

بعد از آن، تحقیقات بازاریابی که انجام دادیم و دیدیم چنان پتانسیلی به دلیل حجم و اندازه بازار و به خاطر ابزارهایی که در بازار پول و سرمایه داریم و هم به خاطر صبغه و علاقه‌ای که مردم دارند، وجود دارد؛ یعنی بازار این پذیرش را دارد که در چنین دارایی‌هایی وارد شود و سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم انجام دهد.

عملاً مطالعات به صورت جسته‌گریخته تا سال ۹۳ ادامه پیدا کرد.

سال ۹۳ به مدلی از بورس املاک رسیدیم که در دنیا وجود نداشت.

واقعیت این هست که سازوکارهای اقتصادی در ایران ما (در بازار پول و سرمایه)، در اقتصاد مالی و غیرمالی باید متناسب با خودش طراحی شود.

مطالعه کشورهای دیگر خوب است اما در ایران ما نهادها یا بانک‌های توسعه‌ای به مانند آلمان یا ژاپن هنوز نداریم.

بانک‌هایی که به بانک‌های توسعه‌ای معروف هستند عملاً بانک تخصصی هستند نه بانک توسعه‌ای و قدرت و توان ندارند.

به خصوص در بخش املاک، مستغلات و مسکن.

اتفاقی که افتاد این بود که کل سیستم پولی و بانکی و بازار سرمایه ما حدود ۷-۸ درصد از نیاز تامین مالی املاک و ساختمان و مسکن را نتوانست تامین کند؛ با همه این، اوراق تسه‌ای که تعریف شد، پول‌هایی که به بانک مسکن تزریق شد برای مسکن مهر و دیدیم مستقیم نتوانست این پتانسیل را برآورده کند.

قبل از انقلاب یک سری موسسات اعتباری‌ای بودند داخل سیستم بانکی کار می‌کردند و این‌ها بعد از انقلاب ادغام شدند با بانک رهنی آن زمان و شد بانک مسکن.

جالب است بدانید آن گردش مالی ۷ تا ۸ موسسه خصوصی منطقه‌ای که بودند را نگاه می‌کنیم می‌بینیم تجهیز منابعی که انجام دادند نزدیک هشت برابر تجهیز منابعی بود که یک بانک دولتی به اسم بانک رهنی انجام داده بود و از قبل آن، شهرک‌هایی مثل شهرک اکباتان، ملک شهر اصفهان و خیلی پروژه‌های دیگر مسکونی و غیرمسکونی راه‌اندازی شد.

شورای پول و اعتبار بانک مرکزی یک دستورالعملی را سه چهار سال پیش تدوین کرد که از این به بعد، اگر کسی خواست مجوزی برای موسسات تخصصی اعتباری مسکن به صورت منطقه‌ای بگیرد، بیاید مجوزش را بگیرد. یکی از بندهایی که آنجا آمده، این است که این موسسات برای بازار ثانویه‌شان و برای تزریق اعتبارشان اوراق‌شان را بتوانند در بورس معامله کنند.

پس ما در چنین ساختاری به سر می‌بریم که یک سری ابزارهایی است که یا استفاده نشده یا هنوز عملیاتی نشده است.

مشابه آن هم در بازار سرمایه چنین ابزارهایی مانند صندوق‌های زمین و ساختمان داریم که شکست‌خورده و یا تقریباً یا دستوری بودند یا صندوق‌های پروژه که یک مورد هم بیشتر نداشتیم و آن تسویه حساب بود.

پس باید ارزیابی‌هایی انجام می‌شد که ببینیم در کجا قرار داریم و اقتصاد ما با این ابعاد حدود ۴۰۰ میلیارد دلاری چگونه می‌تواند بخشی از اقتصاد مسکن، املاک و مستغلات و بخش اقتصاد پروژه‌ها را پوشش دهد، عملاً بازار پول و سرمایه در این زمینه موفق نبودند.

بانک‌ها محدودیت‌هایی داشتند، خیلی‌ها نمی‌توانستند وارد پروژه‌ها شوند، کارفرما کسی بود که دولت بود و نمی‌توانست این کارها را اداره کند و عملاً کسی طرحی نداده بود.

یک نکته دیگری هم پیش آمد و آن املاک مازاد دولت بود که در قانون‌های بودجه این را به وزارت اقتصاد سپرده بودند که شما مسئول امور مالی و دارایی مملکت هستید و این املاک را شناسایی کنید و بفروشید.

در روش‌های مرسوم مثل مزایده، عرضه وجود داشت، سمت تقاضا هم چند نفر می‌توانستند خریداری کنند، عملاً به یک نقطه بهینه و مطلوبی نمی‌رسیدیم که بتوانیم این املاک را حذف کنیم.

خب چه کاری می‌شد انجام داد؟ از یک منظر بعضی‌ها فکر می‌کنند قرار است در بازار سرمایه انجام شود ولی وقتی بیشتر مطالعه می‌کنیم می‌بینیم اگر ما اقتصادی داشته باشیم که در آن عرضه و تقاضا و نهادهای مالی تعریف می‌شوند، تکنولوژی‌ای ایجاد شده به اسم اقتصاد شراکتی انجام می‌شود.

حالا اقتصاد شراکتی سنتی در دنیا مرسوم شده‌اند و در ایران هم چند تا خیریه به همین شکل مرسوم شده‌اند؛ به طوریکه هر کسی یک آجری از یک پروژه ساخت مدرسه را به عهده بگیرد یا به صورت بلاک‌چین و سیستمی که غیرمتمرکز باشد و مردم خودشان کارها را انجام دهند (یک پلتفرمی باشد که دولتی نباشد).

مثلاً ما در بازار سرمایه اوراق صکوک در مورد مگا پروژه‌ها داریم که جواب می‌دهد، به شرطی که هزینه‌ها را بتوانند پوشش دهند و دستورالعملی اعمال نشود که نرخ سودتان بیشتر از نرخ سود اوراق دولتی نباشد.

ولی وقتی به پروژه متوسط می‌رسیم یعنی ۵۰-۱۰۰ میلیارد تومان اوراق صکوک نمی‌تواند آن هزینه‌ها را جوابگو باشد.

ما الان در یک موقعیتی هستیم که یک اقتصاد تقریباً ایزوله‌ای هستیم، خط اعتباری با بقیه بانک‌های جهان نداریم، روش‌های مرسوم که تا الان اجرا می‌شد برای ما عملیاتی نیست و نیاز به یک طرح نوینی داریم.

برای طرح نوین هم اسمش را بگذاریم بورس املاک یا پلتفرم املاک یا بازار نظارتی املاک یا هر چیز دیگری.

یک طرح اینطوری می‌خواستیم که هم نقش دولت کم‌رنگ‌تر شود، هم دولت بتواند خودش بازی کند و سیاست‌گذاری انجام دهد، ولی اجرا و عملیات دست خود مردم باشد.

این توضیحاتی که الان دادم همه‌اش درباره بورس املاک است.

سه تا موضوع را شما ابتدای مقدمه‌ای که گفتید، مطرح کردید.

یکی این بود که بحث اقتصاد اسلامی را مطرح کردید که ما در اقتصاد اسلامی بحث اقتصاد تعاونی را داریم که تقریباً هم کشورهای دیگر که داعیه‌دار اقتصاد اسلامی هستند، کمتر کار کرده‌اند. این مباحث در ایران ما هم کار نشده است.

بعد از چهل و چند سال که از انقلاب اسلامی می‌گذرد و سه رکن اقتصاد دولتی، خصوصی و تعاونی در قانون اساسی آورده شده است، شما هیچ ساختار اقتصاد کلانی در اقتصاد تعاونی نمی‌توانید ببینید.

یعنی ما یک وزارت اقتصاد یا بانک مرکزی‌ای داریم که حمایت‌هایی که داشته همه در سطح اقتصاد خرد است. یعنی یک نهادی را تعریف کرده‌اند مثل بانک توسعه تعاون ولی وقتی محتوایش را می‌خوانید می‌بینید، نوعی اقتصاد اجتماعی است و وجهه اجتماعی‌اش غلبه پیدا کرده است.

آیا من اگر اقتصاد تعاونی را معادل اقتصاد شراکتی بگیرم و هم در اقتصاد کلان تعریف کنم و هم در اقتصاد خرد و آیا این بورس املاک می‌تواند محملی باشد برای رسیدن به این نتیجه و به این هدف؟ که به نظر من شدنی است و خیلی هم خوب است.

یعنی ما در ایران یک قانون کلانی داریم و آن قانون کلان گفته است شما اقتصاد تعاون داشته باشد ولی وقتی قانون‌های زیرمجموعه‌اش را تعریف می‌کنیم، می‌بینیم که ماهیت و روح اقتصادی در آن تعریف نشده است.

یعنی شما قانون تعاون جمهوری اسلامی را مطالعه می‌کنید، می‌بینید آنجا چیزی شبیه اتاق بازرگانی را تعریف کرده، چیزی شبیه اتاق اصناف تعریف کرده و در آخر یک اتاق تعاون تعریف شده که بیشتر شبیه یک سازمان صنفی است.

عملاً آن عملکرد اقتصادی یا آن حجم بازار یا طرح اقتصادی را که از آن توقع می‌رفته، نتوانسته است پوشش بدهد پس یک اسم خوب با یک عمق ضعیف دارد.

در بورس املاک می‌شود با این رویکرد جلو رفت یعنی بگوییم ما نیاز به یک سری قوانینی داریم تا مردم بیایند داخل بازی و کار شدنی باشد.

پیشنهادی که اردیبهشت ماه به شورای عالی بورس داده شد که اگر قرار است یک بورس املاک راه بیفتد، به جای اینکه با تکنولوژی ۳۰-۴۰ سال پیش یک بورس متمرکز داشته باشیم با تکنولوژی‌های فعلی انجام دهیم و اگر قرار است ساختاری در یک سال دو سال آتی شکل بگیرد.

براساس فناوری نوینی که الان در دسترس ما است، تحریم هم نیستیم، دانشش هم داریم، بر این اساس بورس املاک را تعریف کنیم که در این بورس املاک مردم بتوانند با همدیگر تعامل داشته باشند، بتوانیم گردش‌های مالی ایجاد بکنیم، بتوانیم املاک مازاد دولت را بفروشیم، بتوانیم برای پروژه‌ها نقشه تامین مالی انجام بدهیم، بتوانیم اوراق بهادارسازی انجام دهیم و در نهایت این توانایی وجود دارد که توکنایز یا [tokenize] کنیم.

Token یک تفاوت ماهوی و اجرایی با security یا اوراق بهادار دارد و آن تفاوت به خاطر سیستم معاملات و برخی از تفاوت‌های دیگر دارد.

این‌ها را می‌گوییم که یک تصویری ایجاد شود که ما از کجا شروع کردیم و به کجا رسیدیم.

شورای عالی بورس هم این را تصویب کرد، بعد با نهادهای صاحب زمین همانند بنیادهای مختلف از آستان قدس تا بنیاد شهید، بنیاد مستضعفان، دانشگاه آزاد، وزارت آموزش و پرورش مذاکراتی انجام شد و همه این‌ها گفتند ما می‌توانیم بیاییم و می‌توانند این مشکل را حل کنند و می‌توانند پول‌هایی را که الان منجمد شده را در املاک آزاد کند.

به اضافه اینکه ما زمین‌های بسیاری داریم.

اگر قرار باشد، دولت برای مردم در بافت فرسوده مسکن بسازد، تعریفش کند و یا قیمت‌گذاری کند، با بسیاری از ریسک‌ها مواجه می‌شود.

چون دولت الان که پولی ندارد بخواهد پروژه‌ای بسازد ولی بخش خصوصی می‌تواند به طور مثال برای ساخت یک بیمارستان، برای تامین اجتماعی، زمین بیمارستان، طرح بیمارستان را بدهد و پروژه را در سه چهار سال بسازد. خرید تجهیزاتش را انجام دهد و به صورت BOT (روش ساخت- بهره برداری و انتقال) و هر مدل دیگری که در این بورس تعریف شده، ۲۰ سال، ۳۰ سال، ۵۰ سال هم بهره‌برداری‌اش هم توسط همین سرمایه‌گذاری‌ها انجام شود.

این موارد همه به صورت مصداقی هستند؛ در واقع یکی از تفاوت‌های اصلی این بورس با بقیه بورس‌ها به ویژه با بورس کالا یا فرابورس و بورس تهران بر سر تعریف پروژه‌هاست که هیئت مدیره این بورس با تصویب شورای عالی بورس با بخش غیردولتی غیر مالی است. شرکت‌های بزرگ و نامداری که از سازمان برنامه و بودجه رتبه پیمانکاری دارند و بخشنامه‌ها را براساس نیاز پروژه‌ها تعریف می‌کنند.

پرسش: در جایی آمده است حداکثر سهمی که سهامداران می‌توانند در بورس املاک داشته باشند، ۲٪. ۵ درصد است.

حسن بان: پیشنهاد اولیه ما و پیشنهادی که الان اتفاق افتاده است، هر دو را عرض می‌کنم. پیشنهاد اولیه ما به شورای عالی بورس این بود که به جای این که یک بورس تاسیس شود، یک صندوق خصوصی تشکیل شود.

اول به صورت یک صندوق خصوصی این را تست کنیم، بدانیم این چیزی که ما ادعا کردیم شدنی است یا خیر؟ بخش صنعت ساختمان تقریباً موتور محرک و لوکوموتیو قطار اقتصاد است. می‌تواند اشتغال ایجاد کند، می‌تواند بقیه صنایع را به تحریک وادارد، پس می‌تواند از اول به صورت بورس انجام شود و عملاً از یک مرحله گذشتیم.

گفتند باید بورس تاسیس شود.

طبق قانون وقتی بورس تاسیس می‌شود هیچ شخصیت حقیقی و حقوقی اجازه ندارد بیش از ۲٪. ۵ درصد سرمایه داشته باشد.

الان سهم‌بندی‌ها انجام شده، ۳۵ درصد بخش عمومی، همان نهادهایی که عرض کردم صاحب زمین هستند، به اضافه نهادهای سرمایه‌گذاری، بانک‌ها، هلدینگ‌های سرمایه‌گذاری و ۳۵ درصد بخش فنی و اجرایی و احداث و اجرا که بیشتر ساختمان‌ساز هستند و راهساز. این می‌شود ۷۰ درصد.

این ۷۰ درصد الان تامین شده، ولی هنوز واریز به حساب انجام نشده.

یک سری بوروکراسی‌ها و تشریفات اداری بین سازمان بورس و سازمان ثبت شرکت‌ها وجود دارد، ولی ۳۰ درصد هم باقی می‌ماند که احتمالاً در فرابورس برای آحاد مردم پذیره‌نویسی شود.

هنوز در مورد آن ۳۰ درصد تصمیم‌گیری نشده که چه سقف و حداقلی داشته باشد، ولی مشخص شده که فقط اشخاص حقیقی می‌توانند شرکت کنند.

در واقع اسم این بورس، بورس مسکن نیست.

بورس املاک و تامین مالی پروژه‌ها است.

ما در بورس کالا، کالاهای استاندارد را معامله می‌کنیم.

ملک استاندارد نیست.

نکته دوم اینکه در بورس کالا شما کالا را از فرد a به فرد b می‌فروشید و پروژه تمام می‌شود، ولی اینجا پروژه تعریف می‌شود و مردم درگیرش هستند.

نظارت به دو شیوه است؛ نظارت سازمان بورس و نظارت هیئت مدیره بورس املاک.

بورس املاک در حقیقت یک بورس اوراق بهاداری است.

یعنی چون برای هر پروژه یک شرکت واسطه تعریف می‌شود، مردم اوراق آن شرکت واسطه را معامله می‌کنند پس از لحاظ ذاتی بورس اوراق بهاداری است که مشمول خیلی از معافیت‌ها همچون معافیت معاملات دوم و سوم می‌شود.

شما همین الان اگر خبر داشته باشید مجلس دنبال این است کسانی که ملک دوم دارند، مشمول مالیات‌هایی بشوند که خوب هم هست ولی وقتی درباره بورس صحبت می‌کنیم و پول دارد به ازای یک دارایی واقعی، یک پروژه تخصیص داده می‌شود و عملاً منجر به تورم و سفته بازی نمی‌شود.

بازار ثانویه‌اش هم بازار خاصی است.

به همین راحتی نیست که مثلاً شرکت‌های سهامی که ترازنامه‌شان را مطالعه می‌کنید بعد تخمین قیمت می‌زنید و معامله را انجام می‌دهید و ارزش را کشف می‌کنید، نیست.

مدل بورس اینجا از لحاظ فنی متفاوت است.

پرسش: آیا بورس املاک مشمول تحریم‌ها می‌شود؟ حسن بان: این سیستم تامین مالی مشمول تحریم نیست.

شما دانش ساخت و اجرا را دارید.

زمین را دارید.

سیمان و میلگرد را از بورس کالا می‌توانید پیش خرید کنید و هیچ مشمولیت تحریمی ندارید.

همین الان داخل کشور بسیاری از قطعه‌سازان ما هستند که می‌توانند صفر تا صد یک پروژه را چه بیمارستانی، چه تجاری، چه مسکونی و چه شهرک‌های صنعتی را به عهده بگیرند، ولی هنوز به عملیات و اجرا نرسیده است. نکته دیگری که شما ابتدای صحبت فرمودید به جز بحث بورس مسکن یک نکته دیگری هم هست که روی تعاریف پول در دنیا اثرگذار است.

پول آن چیزی است که خون اقتصاد است و در رگ‌های اقتصاد جریان دارد و اگر این رگ اقتصاد فعلی ما در املاک لاکچری یا املاک مازاد دولت این پول فریز (بلوکه) شود، کل سیستم به هم می‌ریزد. اقتصاد ایران در دو سال گذشته به دلیل شرایط تحریمی سقفش بسته شده است مثل گلخانه‌ای که داخل خودش باید اکوسیستم را تعریف کند.

پس من اول این نقاطی را که گرفتگی عروق وجود دارد، در مورد این پول را حل کنم.

دو کار می‌شود انجام داد؛ جراحی، که به نظر من هنوز جراح حاذقی پیدا نشده است که این جراحی اقتصادی را انجام دهد.

راه دوم که راه اساسی و بنیادین است و الان دنیا هم به این سمت رفته که علاوه بر پول‌های فعلی که به پشتوانه دولت‌ها و به اعتبار بانک مرکزی چاپ می‌شود پول‌های دیجیتال جدیدی چاپ شوند. معروف‌ترینشان بیت‌کوین است.

پول‌های دیجیتال دیگری هستند که به پشتوانه نفت، طلا و کالاهای اساسی تعریف شده اند و مشکل شرعی هم ندارند زیرا ما به ازای ارزی که منتشر می‌شود دارایی واقعی وجود دارد.

یکی از این دارایی‌هایی می‌تواند املاک یا پروژه‌ها باشد.

تقریباً سه یا چهار سال است که این نوع از پول در دنیا آزمایش شده است.

ما هم این آزمایش را در سال‌های ۹۶ تا ۹۸ انجام داده‌ایم.

این بحث خیلی خاص‌تری است.

منی‌دانم چقدر در جریان هستید، رهبر انقلاب در سال ۱۳۶۹ اعلام کردند: اقتصاددانان درباره پول هم مطالعه کنند.

پول را که در هر مکتب اقتصادی تعریف و مطالعه کنید، در همان تعریف اولیه، ارتباط مستقیمی به نرخ بهره دارد.

بعد در بقیه ساختارها و مباحث همچون بانک مرکزی، سیستم کنترلی، سیاست‌های پولی نیز این ارتباط را

می‌یابیم.

عملا ما در ۴۰ سال گذشته هیچ کاری در مورد تعریف پول انجام نداده‌ایم.

همایش برگزار کردیم، مقالات ریز و درشت نوشتیم، ولی کار اجرایی نکردیم.

البته در جهان هم هیچ‌کسی مطالعه به این کار را ورود نکرده بود، به مدد تکنولوژی، خارجی‌ها به تازگی روی مطالعه پول جدید که پشتوانه یک دارایی داشته باشد، ورود کردند.

دارایی مزبور ممکن است دیجیتال یا فیزیکی همانند ملک باشد و این پول‌ها به پشتوانه آن دارایی، قدرت و ارزش بدست می‌آورند و آن قدرت و ارزش این قابلیت را دارد که پول جدید تعریف کنید.

اگر روزی بورس املاک در ایران راه‌اندازی شود، اوراق بهاداری که در این بورس املاک معامله می‌شود، قابلیت این را دارد که به صورت پول تعریف شوند.

اتفاقی که در دنیای امروز افتاده و در دو سه ماه آتی در دنیا انجام می‌شود، این است که این پول‌های جدید توسط صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی ارایه می‌شوند، البته تفاوتی است.

بانک‌های مرکزی به دنبال این هستند که رمز ارز رایج (Cryptocurrency) [۲] به اعتبار خود بانک چاپ کنند؛ یعنی می‌گویند بانک مرکزی تا حالا به اعتبار خودش پول کاغذی چاپ کرده، حالا با اعتبار خودش پول دیجیتال چاپ می‌کند.

این یک نوع از مدل به رسمیت شناختن ارزهای دیجیتال است.

مدل دیگر این است که بانک مرکزی بر آن نظارت می‌کند، ولی در تولید و خلق آن همانند بیت‌کوین هیچگونه نظارتی ندارد.

در کشورهای همانند چین و آمریکا روند انتشار ارز دیجیتال شروع شده و در ۳ ماه آتی از آن‌ها رونمایی می‌شوند.

اتفاقی که اکنون بانک‌های مرکزی انجام می‌دهند یک رمز ارز رایج یا به نوعی یک دیجیتال کوپنی است که در بستر بلاکچین تعریف شده است، اما صاحب سیستم خود بانک‌های مرکزی‌اند.

علی‌ای‌حال می‌خواهم بگویم با راه‌اندازی بورس املاک و اوراق بهاداری که در این بورس املاک معامله می‌شود، می‌توان در یک اقتصاد اسلامی پول جدیدی را تعریف کرد و یک رمز ارز ملی و شرعی داشت که با توسعه آن می‌توان به کشورهای دیگر هم نیز تسری داد.

اما اینکه در عمل این رویاپردازی چقدر شدنی است، بستگی به آینده دارد.

نکته دیگر اینکه، یکی از ضرورت‌ها در بورس املاک به گردش مالی مربوط است.

از دیدگاه بنده در جایی که بتوانیم با ایجاد گردش مالی، دارایی‌های فریز شده را آزاد کنیم و رودخانه مالی و پولی به جریان بیفتد، بورس املاک و مستغلات است.

همانطور که قبلا گفتم، ما از سال ۸۷ این ایده را مکتوب داشتیم، اما در سال ۹۳ عملیاتی شد.

سال ۹۶ ایده‌های اینچنینی از سوی بانک مرکزی موافقت شد، اما اینکه چرا امسال این ایده‌ها پذیرفته شد، یک دلیلش ملاحظات و محدودیت‌های سیاست‌گذاران بود.

در بورس لندن مقرراتی وضع شد که بورس املاک جدای از بورس‌های دیگر فعالیت کند و سال گذشته بورس املاک لندن شروع به فعالیت کرد.

بورس املاک در بازار پیشرفته مالی با محدودیت‌ها و تحریم روبه‌رو نمی‌شود، همین تجربه جهانی ترس سیاست‌گذار را در ایران کم کرد تا معلوم شود که در ایران هم می‌شود کار عملیاتی انجام داد.

بورس املاک در کشورمان را لزوماً نه برای تعریف پول جدید، بلکه به عنوان ضرورت گردش مالی راه‌اندازی کرد.

به خاطر تفاوت بین کالاهای عرضه شده همگن و ناهمگن و یا سیستم کشف قیمت متفاوتی که این بورس با سایر بورس‌ها دارد، راه‌اندازی آن شاید ضروری و لازم بنماید.

کسانی هم که در بازارهای سرمایه هستند یا حسابدارند یا مدیریت مالی خوانده‌اند یا اقتصاد خوانده‌اند، می‌دانند

ما خیلی پروژه‌های مالی نداریم، در بانک‌ها افرادی هستند که کارها را خوب بلدند، ولی در بازار سرمایه نداریم و خیلی هم استقبال نشد.

پس محمل و قانونی که تخصصی تامین مالی پروژه و تامین مالی فروش املاک را داشته باشد، نداریم. به همین خاطر راه اندازی بورس املاک ضروری می‌نماید.

حالا برای اینکه به این ضرورت برسیم و بهترین راهکار چیست؟ ما دو شیوه داریم؛ شیوه اول این است که ببینیم بقیه چه کار کردند و همان تجربیات جهانی را عیناً در کشورمان پیاده سازی کنیم یا اینکه در شیوه دیگری یک هیئت و یک شورای سیاست‌گذاری تصمیم بگیرد بورس املاک در دستور کار قرار گیرد و کار عملیاتی آن آغاز شود.

البته ممکن است کار شکست بخورد یا اینکه موفق شود؛ حتی ممکن است در شیوه ناموفق بسیاری از سرمایه‌های کشور هزینه این پروژه شود، اما در نهایت، تجارت و سرمایه از بین برود.

مثال خیلی غامض و معروف در این باره، قانون بانکداری بدون ربا است. این قانون قبل از اینکه ساختارها تایید شده باشد، تصویب شد.

برای تصویب یک قانون، مذاکره‌های زیادی با هزینه‌های بالایی انجام شد اما در اجرا و عمل به اهداف نرسیدیم. به طور مثال، از ۱۵ عقود اسلامی و معاملاتی، تنها یکی از آن‌ها قابل استفاده است، پس معلوم است سیستم خوب طراحی نشده که نتوانستیم از عقود دیگر استفاده کنم، یا اینکه سیستم بر بستر اشتباهی شکل گرفته که نتوانستیم از آن ابزارهای مالی اسلامی استفاده کنیم.

در سال ۸۴ سازمان بورس و اوراق بهادار همزمان با قانون جامع بازار سرمایه ایجاد شد و مجموعه‌ای از عقود (چه استقراری و چه اشتراکی در بازار سرمایه) بر اساس فقه شیعه تدوین که از بسیاری از آن‌ها نیز استفاده می‌شود.

خیلی از آن‌ها هم شاید جلوتر از بازارند.

بازار شاید به آن بلوغ نرسیده است.

پس این تعریف کردن باعث می‌شود سرمایه‌ها از بین بروند.

این مساله باعث می‌شود شما یک پروژه ملی را تعریف کنید، بعد به کل نهادها بگویید از این به بعد با این منطق کار کنید و کل نظام و چرخه اقتصاد را بر آن اساس بچینید، اما در نهایت شکست بخورد.

اینکه چرا در ۴۰ سال گذشته عیوب سیستم خودش را نشان نداده، به خاطر این بوده که ما نفت داشتیم، نفت را می‌فروختیم و هزینه ناکارایی‌ها و غیر بهره‌وری‌های سیستمی می‌کردیم.

همه می‌دانند سیستم درست کار نمی‌کند و خیلی‌ها هم از سیستم ناراضی بودند.

در واقع منطق ندارد که من پولم را به بانک بدهم و بعد خود بانک، پول را به یک نفر دیگر بدهد و بگوید خود شما به عنوان وکیل من، بر پروژه‌ها نظارت کنید و بسیاری از مکانیزم‌های اینچنین که بد تعریف شده‌اند.

آیا در مورد بورس املاک هم باید چنین کاری را می‌کردیم.

یعنی می‌آمدیم می‌گفتیم می‌خواهیم یک تجربه جهانی را بر طبق آن تجربیات داخلی همانند فرابورس یا بورس انرژی در کشورمان پیاده‌سازی کنیم و دوباره از همان در قدیمی به یک راه جدید برسیم که مطمئناً جواب نمی‌داد.

یعنی اگر دوباره همان راه قدیمی را برویم، به همان مقصد قبلی می‌رسیم.

اگر یک در شکسته کهنه‌ای را باز کنیم، دوباره به همان راهکار می‌رسیم و این درحالی بود که باید یک راهکار جدیدی خلق می‌کردیم.

راهکاری که به آن رسیدیم این بود که به جای اینکه بورس املاک را با ترجمان خارجی پیاده‌سازی کنیم، شیوه توسعه آن را از تجربیات جهانی وام بگیریم.

شیوه توسعه را از مهندسان وزارت نفت خودمان که شیوه مرسوم هم هست، وام گرفتیم.

در روش توسعه‌ای ما که سازمان ناسا آن را ابداع کرده است، طرح‌های جدیدی برای اینکه قابلیت عملیاتی

داشته باشند، در فازهای مختلف تعریف و در فازها، آمادگی و فناوری تست می‌شد. در هر مرحله هم میزان ریسک و سرمایه عملیاتی هم مورد سنجش قرار می‌گرفت. در روش توسعه‌ای ابداعی اگر برای پروژه‌ها چند صد میلیارد تومان هزینه شود و پروژه به شکست خورد، همه پول هدر نمی‌رود.

اما ما برای بورس املاک به چه فناوری‌هایی نیاز داریم. آیا ما از لحاظ حقوقی، شرکت‌هایی داریم که بتوانیم اینچنین معامله کنیم یا همچنان نواقصی داریم. این موضوع را باید قدم به قدم آزمایش می‌کردیم تا به این فناوری برسیم. آیا پتانسیل و حجم این پروژه با درآمدهای مردم مطابقت دارد، چند درصد مردم پول اضافه دارند تا بیاورند و حاضرند طلای خود را بفروشند، یورو و دلارشان را بفروشند و از نفع یا ضرری که در بورس اوراق بهادار می‌دهند چشم‌پوشند و وارد بورس املاک شوند. آیا این پتانسیل در میان مردم وجود دارد؟ قرار بود این طرح بین سال‌های ۹۳ تا ۹۶ در شهرداری تهران به صورت پایلوت اجرا شود که همزمان با تغییر و تحولات مدیریتی در شهرداری، عملیاتی نشد. در شرایط فعلی باید فاز ۷ و ۸ و ۹ را برای بورس املاک انجام دهیم، تا طبق برنامه پیش رویم. شورای عالی بورس گفته است از فاز ۷ بگذریم و وارد فاز ۸ شویم و بورس تاسیس شود، اکنون در این مرحله هستیم.

فرض کنیم همین فردا سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز بورس املاک را صادر کند، پذیره نویسی انجام شود و سه چهار ماه زمان ببرد تا دستورالعمل‌ها به تصویب سازمان بورس و اوراق بهادار برسد. این خودش یک پروژه یک ساله است.

فرض کنید فاز هشتم پروژه بورس املاک ۲ سال طول بکشد و فاز نهم چیزی حدود ۳ تا ۵ سال طول بکشد. پرسش: موضوع مهمی پیش می‌آید و آن این است، از موقعی که موضوع بورس املاک مطرح شده است، با توجه به اینکه در این بورس می‌شود متری خرید کرد، این دغدغه پیش آمده که از ناحیه بورس املاک سوداگری و سفته بازی زیاد شود.

حسن بان: ببینید در بازار سرمایه چرا قیمت‌ها بالا می‌رود؟ آیا فولاد مبارکه منتفع می‌شود؟ خیر. در بازار سرمایه از سویی ثروت معامله‌گران و سهامداران افزون می‌یابد و از سوی دیگر تامین مالی شرکت‌ها انجام می‌شود؛ بدین معنا که وقتی اوراق بهادار قیمت‌گذاری می‌شوند و قیمت نوسان پیدا می‌کند؛ ثروت کسی که دارایی سهام دارد، بالا و پایین می‌شود.

وقتی من بورس املاک را از بازار سهام تفکیک می‌کنم و ساختاری جداگانه به اسم بورس املاک برای آن تعریف می‌کنم به خاطر خاصیت ذاتی که املاک و پروژه‌ها دارند، (اصطلاحاً می‌گوییم [۳] هستند) شما هر روز می‌توانید در این بورس سفته بازی کنید.

نکته دیگر اینکه پولی که در مرحله تامین مالی پروژه‌ها تزریق می‌شود، مستقیماً به یک پروژه وصل می‌شود و البته حاشیه سود مشخصی دارد.

اگر بخواهد اوراق مبتنی بر آن ملک را گران کند، یا باید تورم املاک بالا رفته باشد، یا اینکه قرارداد اجاره افزایش یابد.

نکته بعدی اینکه، کف معاملات در بورس املاک ۲۵ میلیون تومان است که البته ممکن است تا زمان تأسیس آن به ۳۰ یا ۴۰ میلیون تومان هم برسد.

این موضوع باعث می‌شود سفته بازی در آن به راحتی انجام نگیرد. مثال مشابه آن را می‌گوییم؛ زمانی در ایران قرارداد فیوچرز (آتی) [۴] سکه و طلا ایجاد شد، خیلی هم در مقام پوشش‌دهنده ریسک به ما کمک کرد.

البته به این بهانه که قراردادهای فیوچر طلا و سکه به بازار فیزیکی سکه و طلا سیگنال افزایشی می‌دهند، جلوی

آن را گرفتند، نه اینکه مشکل شرعی یا هر مشکل دیگری داشته باشد.

آیا از زمانی که قراردادهای فیوچرز (آتی) طلا و سکه دیگر در بازارهای ما قابل معامله نبودند، قیمت سکه و طلا افزایش نیافت؟ بله افزایش یافت.

پس یک راهکار اشتباه را به یک راه حل درست پیوند دادند و آن راه حل درست را حذف کردند.

در بورس املاک هم همین‌طور است.

امیدوارم هیئت مدیره آینده بورس املاک، هر کس که باشد، داعیه‌داران اقتصاد در دولت آینده، به این ریزه کاری‌ها دقت داشته باشند.

امیدواریم دولت به عنوان نهاد سیاست‌گذار برای ۱۱ میلیون جمعیت ایرانی که در بافت فرسوده زندگی می‌کنند و خیلی از آن‌ها مستاجرند، خانه بسازد.

قطعا ساختن ملک در آنجا (بافت‌های فرسوده) برای مردم سودده نیست، اگر سودده بود که همه بساز بفروش‌ها در آنجا ساخت و سازها را انجام داده بودند.

امیدواریم دولت بتواند از طریق بورس املاک، بازار مسکن را کنترل کند و با تشویق‌ها و معافیت‌های مالیاتی کارها را به سرانجام برساند.

به پاسخ سوال برگردم، سفته‌بازی در بورس املاک زیاد معنا ندارد.

سفته بازی بیشتر در بازارهای سنتی و بازارهای فیزیکی املاک فعلی بین مناطق ۱، ۲ و ۳ تهران وجود دارد.

پس این بورس املاک نمی‌تواند باعث افزایش قیمت‌ها شود.

بورس املاک در واقع قصد شفاف سازی دارد.

پرسش: یکی از ایراداتی که در مورد بانک‌ها مطرح بوده، این است که عقود خود را صوری اجرا می‌کند.

در موضوع‌های مربوط به مسکن هم حتی این مسئله هویدا بود.

مردم وقتی با هم مشارکت می‌کنند با اصول اخلاقی و انسانی این کار را می‌کنند.

اما بانک زمانی که می‌خواهند این کار را انجام بدهند، نمی‌تواند.

از این سازوکار بانک می‌توان برای عقود مشارکتی بهره گرفت.

در مورد ساخت هم گفتید، فکر می‌کنم در ایجاد کارخانه‌ها و حتی تاسیساتی از این دست، هم می‌توان استفاده کرد.

حسن بان: در اینجا یک نکته ظریفی وجود دارد و آن اینکه عقود اسلامی در ایران (چه در بازار سرمایه و چه در بازار پول) فرقی با هم ندارند.

آیا می‌شود من همان رویکردها را که در بازار پولی انجام نشده است، در بازار سرمایه انجام دهم؟ تجربه‌های جهانی نشان می‌دهد بازارها به این سمت می‌روند.

یعنی به این سمت که حتی پول را براساس اوراق بهاداری که در بورس است یا توکن‌ها معامله کند و چرا من ایرانی و منی که داعیه‌دار اقتصاد اسلامی هستم، نتوانم.

این سوال چالشی و عملیاتی است.

ما یک جراح اقتصادی متبحر می‌خواهیم که این جراحی را در اقتصاد ایران انجام دهد.

[۱] روندی است که در آن دارایی‌های مختلف به دارایی دیجیتال (توکن) تبدیل می‌شوند.

[۲][۲] کریپتو کارنسی (Cryptocurrency) از دو واژه کریپتو به معنی رمزنگاری (crypto) و کارنسی به معنی ارز (currency) تشکیل شده است.

رمز ارز (ارز رمز پایه یا ارز رمزنگاری شده)، یک ارز دیجیتال یا ارز مجازی است که از علم رمزنگاری برای امنیت شبکه و معاملات استفاده می‌کند.

به دلیل این ویژگی امنیتی جعل این نوع ارزها، دشوار و تقریباً غیرممکن است.

[۳] لیکویدیتی (Liquidity) یا لش بودن به عنوان یک اصطلاح، توانایی خرید یا فروش دارایی‌ها در بازار بدون

ایجاد تغییر شدید در قیمت آن دارایی‌ها تعریف شده است. بازار لیکوئید بازاری است که معامله زیادی در آن انجام می‌گیرد و بسیاری از افراد مایل به انجام معامله در آن هستند.

از طرف دیگر، دارایی لیکوئید به دارایی اطلاق می‌شود که به راحتی می‌توان آن را به پول نقد تبدیل کرد. [۴] قرارداد آتی یا معاملات آتی (Futures) توافق نامه‌ای است قانونی، دارای حد و مرز معین و برای خرید یا فروش یک کالا یا ابزار مالی، برای زمانی در آینده با قیمتی توافق شده هنگام امضای قرارداد. کلمات کلیدی: بورس املاک حسن بان خانه اندیشمندان علوم انسانی‌اشتراک گذاری: <https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۸۵۳>

نشست «فرهنگ زیارت و مسئله کرونا» برگزار می‌شود

۲۲

آبان
۱۳۹۹
۲۲:۵۴

نشست «فرهنگ زیارت و مسئله کرونا»، از سلسله نشست‌های همایش بین‌المللی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی کرونا بر حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری، صنایع فرهنگی خلاق و هنرهای سنتی، برگزار می‌شود.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

- به گزارش ایکنا، نشست «فرهنگ زیارت و مسئله کرونا»، از سلسله نشست‌های همایش بین‌المللی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی کرونا بر حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری، صنایع فرهنگی خلاق و هنرهای سنتی، چهارشنبه، ۲۸ آبان‌ماه از ساعت ۱۸:۳۰ تا ۲۰ به صورت مجازی برگزار می‌شود.
- همچنین دبیری نشست بر عهده مصطفی اسدزاده، عضو پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و دبیر اجرایی همایش خواهد بود.
- علاقه‌مندان برای حضور در این نشست و مشاهده آن می‌توانند از طریق لینک <https://www.skyroom.online/ch/richt.dtp/pilgrimage> اقدام کنند.

به گزارش ایکنا، نشست «فرهنگ زیارت و مسئله کرونا»، از سلسله نشست‌های همایش بین‌المللی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی کرونا بر حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری، صنایع فرهنگی خلاق و هنرهای سنتی، چهارشنبه، ۲۸ آبان‌ماه از ساعت ۱۸:۳۰ تا ۲۰ به صورت مجازی برگزار می‌شود.

در این نشست پدram خسرونزاد، استاد دانشگاه سیدنی، حسین میرزایی، عضو هیئت علمی **دانشگاه علامه طباطبایی** و علیرضا حسن‌زاده، عضو هیئت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و دبیر علمی همایش به ایراد سخن می‌پردازند.

همچنین دبیری نشست بر عهده مصطفی اسدزاده، عضو پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و دبیر اجرایی همایش خواهد بود.

علاقه‌مندان برای حضور در این نشست و مشاهده آن می‌توانند از طریق لینک <https://www.skyroom.online/ch/richt.dtp/pilgrimage> اقدام کنند.

انتهای پیام

هشتمین شماره "نشریه" بسیج دانشجویی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه خبر (اتوماتیک)

- با توجه به عدد ۵۳۸ می‌توان دریافت که هر کاندیدایی که زودتر به عدد ۲۷۰ دست یابد به عنوان رئیس جمهور برگزیده خواهد شد چراکه رقیب وی در این صورت حتی با کسب تمامی آراء باقی مانده نمی‌تواند رای بیش از ۲۶۸ «انتخاب کننده» را بدست آورد.
- کالیفرنیا، نیویورک و تگزاس هر یک به ترتیب با ۵۴، ۳۴ و ۳۲ کارت انتخاباتی در راس ایالت‌های آمریکا قرار دارند درحالیکه برخی ایالت‌های کوچک نظیر مونتانا با ۳ کارت انتخاباتی هرگز مورد توجه جدی قرار نمی‌گیرند.
- ال‌گور پس از بازشماری تمام آراء ایالات متحده حایز ۷۸۰/۲۵۲/۴۹ رای گردید و در مقابل بوش با ۳۵۳/۰۳۶/۴۹ رای به میزان ۴۲۷/۲۱۶ رای کمتر از وی به دست آورد.

روند انتخابات در امریکا براساس الگوی الکترا انتخابات ریاست جمهوری آمریکا یکی از مهم‌ترین انتخابات های جهان تلقی می‌شود.

در آمریکا رئیس جمهور، رهبر جامعه و همچنین نماد کشور تلقی می‌گردد. تمامی اختیارات قوه مجریه به طور کامل در شخص رئیس جمهور متمرکز شده است. رئیس جمهور طبق قانون اساسی فرماندهی کل قوای آمریکا، مجری سیاست خارجی و رکن اصلی سیاست داخلی می‌باشد.

در ایالات متحده بر خلاف بیشتر کشورها وزراء دارای مسئولیت جمعی نیستند و تنها در حکم مشاوران رئیس جمهور محسوب و فقط در برابر او پاسخگو می‌باشند.

مطابق با قانون اساسی فدرال، نامزد پست ریاست جمهوری باید حداقل ۳۵ سال داشته و حداقل سابقه ۱۴ سال اقامت متوالی در این کشور را باشد.

طول مدت ریاست جمهوری در آمریکا چهار بوده که شخص می‌تواند برای دو دوره متوالی این پست را در اختیار بگیرد.

در صورتیکه رئیس جمهور نتواند بنابه دلایلی نظیر عزل، استعفا، فوت، ترور یا بیماری مسئولیت خود را انجام دهد معاون وی جانشین وی خواهد بود.

طبق رویه معمول زمان برگزاری انتخابات، نوامبر آخرین سال دوره ریاست جمهوری رئیس جمهوری پیشین است و شروع کار رئیس جمهور جدید بیستم ژانویه می باشد.

شیوه رأی‌دهی انتخابات ریاست جمهوری در ایالات متحده آمریکا با شیوه‌های مرسوم در جهان متفاوت است. سالهاست که این کشور سعی دارد نوع آمریکایی دموکراسی و نظام انتخاباتی را ترویج و به دیگران تحمیل نماید اما نکته جالب این است که هنوز ماهیت و ساختار انتخابات این کشور برای جهانیان و حتی مردم آمریکا به طور دقیق مشخص نیست.

حتی بسیاری از کارشناسان مسائل سیاسی و پژوهشگران تا پیش از بروز مسائل و مشکلات انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۰ آمریکا و اختلاف بر سر انتخاب جرج بوش و ال‌گور آگاهی دقیقی از نظام انتخاباتی ریاست

جمهوری در این کشور نداشتند.

با توجه به اینکه ذهنیت اکثر مردم این است که رئیس جمهور از میان نامزدهای انتخاباتی و با رأی آنها انتخاب می‌شود در نوشتار زیر به توضیح فرآیند انتخاباتی آمریکا خواهیم پرداخت .

آمریکا ؛ از کنفدراسیون تا فدراسیون صدر اعلامیه استقلال در سال ۱۷۷۶ نخستین ساختار سیاسی آمریکا با تاکید بر اصل حاکمیت مردم به صورت کنفدراسیونی مرکب از سیزده ایالت مستقل در قالب یک دولت ملی تجلی یافت.

اتحاد دولتهای مستقل آمریکا به صورت دولتهایی در سیستم کنفدراسیون با محوریت «دولت کنفدرال» شکل گرفت.

در این زمان هنوز شکل و ساختار حکومت آینده به طور دقیق و کامل مشخص نبود و بیش از هر چیز قطع رابطه استعماری با بریتانیا و ایجاد نظم جدید بر مبنای اصل «استقلال» مد نظر بود.

در نهایت یک دولت کنفدرال با مرکزیت شهر فیلادلفیا در سرزمین آمریکا شکل گرفت.

این دولت اختیارات محدودی داشت به طوریکه حتی فاقد توانایی‌های لازم جهت تصمیم‌گیری درخصوص امور داخلی و خارجی بود.

ماهیت این دولت کنفدرال با برخی اصول مورد نظر استقلال طلبان همخوانی نداشت.

ایالت‌های عضو، بدون در نظر گرفتن وسعت، جمعیت و قدرت اقتصادی و نظامی همگی دارای یک رأی مساوی در تصمیمات دولت کنفدرال بودند.

چنین مسائلی به تدریج سبب گردید که فکر ایجاد یک دولت مرکزی قدرتمند در قالب ساختار فدرالی و با توجه به وضعیت خاص ایالتها مورد توجه قرار گیرد.

با گذشت زمان و آشکار شدن بسیاری نابسامانیهای اقتصادی- سیاسی و ایجاد ناهماهنگیهای گسترده بین ایالتها، فکر ایجاد یک حکومت ملی و مرکزی تقویت می‌یافت.

در این زمان بسیاری از متفکران برجسته و رهبران ایالتها از جمله جرج واشنگتن رهبر اصلی حرکت استقلال آمریکا به شدت به سمت ایجاد یک سیستم فدرالی در آمریکا متمایل گردیدند.

این گروه که به فدرالیست‌ها مشهور بودند سعی داشتند کلنی‌های سابق را حول محور یک دولت ملی مقتدر متحد سازند.

طبق این سیستم دولتهای کنفدرالی سابق به ایالات جدیدی در یک دولت واحد تبدیل می‌شدند.

براساس قانون اساسی سال ۱۷۸۴ آمریکا، ریاست جمهوری نهادی برای حفظ وحدت ایالات سیزده‌گانه به شمار می‌رفت و بنابراین همه ایالات، رأیی برابر در انتخاب رئیس‌جمهور داشتند.

در آن دوران، به دلیل عدم توسعه سیاسی، نبود احزاب قدرتمند و همچنین تضمین حقوق برابر ایالات، مقرر شد تا پارلمان‌های ایالتی افرادی را معرفی کنند که «الکتور» نام گرفتند.

هر ایالت دو الکتور داشت و این الکتورها که بر اساس تشخیص ایالت‌ها با یا بدون انتخابات برگزیده می‌شدند، در مکانی با نام «الکتورال کالج» جمع شده و رئیس‌جمهور کشور را انتخاب می‌کردند.

در آن زمان کاندیداهای ریاست جمهوری خود را به این جمع معرفی کرده و هرکس بیشترین آرای الکتورال کالج را به دست می‌آورد، رئیس‌جمهور و نفر دوم نایب رئیس یا «رئیس‌جمهور رزرو» نام می‌گرفت.

(۳) به این ترتیب یک سیستم غیرمستقیم برای انتخاب رئیس‌جمهور به وجود آمد.

اتفاقی که در آن روزگار خیلی غیردموکراتیک نبود و هم استقلال ایالات در حق رأی آنها را تضمین می‌کرد و هم یک راه درست برای انتخاب بود.

چون با نبود احزاب و فضای سیاسی مناسب، شهروندان روستایی آمریکایی که عمدتاً کشاورز بودند، هیچ شناختی از شخصیت‌های ملی نداشتند.

فرآیند انتخابات آمریکا-انتخابات مقدماتی: نامزدها معمولاً خود را جهت شرکت در مبارزات انتخاباتی معرفی

می‌کنند و یا از سوی حزب برای این کار در نظر گرفته می‌شوند.

در این صورت طرفداران احزاب باید از میان چندین فرد داوطلب در انتخابات درون حزبی، یک نفر را جهت شرکت در انتخابات معرفی کنند.

۲- کنوانسیونهای ملی: در تابستان سال برگزاری انتخابات کنوانسیونهای ملی احزاب برپا می‌گردد. تمام گرایش‌ها و تشکل‌های داخلی هر حزب می‌بایست در این مجمع شرکت کرده و طی یک دوره یکماهه، هیاتهای شرکت‌کننده از میان نامزدهای موجود، فرد مورد نظر خود را جهت شرکت در مبارزات نهایی معرفی نمایند.

۳- رقابت انتخاباتی: تا روز برپایی انتخابات، کاندیداها با حمایت احزاب و طرفداران، مبارزات معمولاً وسیع و همه‌جانبه انتخاباتی خود را آغاز می‌کنند.

حجم گسترده‌ای از این رقابت‌ها مربوط به تبلیغات است که این مساله نیز در جای خود رابطه مستقیمی با منابع و توان مالی و پشتیبانی احزاب دارد.

در آمریکا حجم بالای هزینه‌های تبلیغاتی امری بسیار عادی و مشهود در نظر گرفته می‌شود^۴- هیات‌های انتخاباتی: بر اساس قانون اساسی فدرال، رئیس‌جمهور می‌بایست از طرف یک کالج یا هیات انتخاباتی (Electoral collage) انتخاب‌گردد.

هر ایالت، کالج انتخاباتی خاص خود را دارد و تعداد آن برابر با تعداد نمایندگان آن ایالت در کنگره (مجلس نمایندگان و سنا) می‌باشد.

هرچند تعداد نمایندگان ایالات در مجلس سنا به طور یکسان، دو نفر برای هر ایالت در نظر گرفته شده اما تعداد اعضاء مجلس نمایندگان براساس جمعیت هر ایالت می‌باشد.

روند کار بدین شکل است که مردم با رای مستقیم خود تعداد مشخص شده از «کالج انتخاباتی» را برمی‌گزینند و در مرحله بعد اعضاء تمام کالج‌های انتخاباتی رئیس‌جمهور را انتخاب می‌کنند.

این سیستم بیشتر به انتخابات نیمه مستقیم ریاست جمهوری معروف است.

در این صورت مردم هر ایالت با رای به لیست «انتخاب‌کنندگان» که از سوی حزب مورد علاقه خود معرفی شده‌اند، این امکان را به آنها می‌دهد تا رئیس‌جمهور را از جانب آنان انتخاب کنند.

از آنجا که تعداد کالج انتخاباتی هر ایالت برابر با تعداد نمایندگان آن ایالت در کنگره است می‌توان دریافت که تعداد کل اعضاء کالج‌های انتخاباتی در ایالات متحده برابر با تعداد کل اعضاء کنگره یعنی ۵۳۵ نفر می‌باشد که با افزودن سه نفر «انتخاب‌کننده» حوزه پایتخت این تعداد به ۵۳۸ نفر خواهد رسید.

این تعداد ۵۳۸ نفر نمایندگان پنجاه ایالت آمریکا جهت انتخاب رئیس‌جمهور می‌باشند.

این «انتخاب‌کنندگان» همگی نمایندگان حزب پیروز در حوزه‌های انتخاباتی ایالات هستند و می‌بایست الزاماً به کاندیدای ریاست جمهوری معرفی شده از حزب متبوع خود رای دهند.

با توجه به عدد ۵۳۸ می‌توان دریافت که هر کاندیدی که زودتر به عدد ۲۷۰ دست یابد به عنوان رئیس‌جمهور برگزیده خواهد شد چراکه رقیب وی در این صورت حتی با کسب تمامی آراء باقی مانده نمی‌تواند رای بیش از ۲۶۸ «انتخاب‌کننده» را بدست آورد.

از آنجا که کاندیداها جهت احراز پست ریاست جمهوری موظف به اکتساب اکثریت مطلق آرای «انتخاب‌کنندگان» یعنی نصف به اضافه یک انتخاب‌کنندگان (۲۷۰ رای) می‌باشند در صورتیکه موفق نشوند این میزان آرای کنترل را به دست آورند، انتخاب رئیس‌جمهور بر عهده کنگره خواهد بود منطبق ببنام در کالج‌های الکترالیکتی از اساسی‌ترین انتقادات در این خصوص به قانون اساسی فدرال باز می‌گردد که مطابق با آن هر ایالت بر حسب جمعیت خود از تعداد «انتخاب‌کنندگان» یا همان کارتهای انتخاباتی برخوردار است.

نتیجه مستقیم این امر، توجه بیشتر کاندیداها به ایالت‌های بزرگ و غفلت از مناطق کم جمعیت خواهد بود.

کالیفرنیا، نیویورک و تگزاس هر یک به ترتیب با ۵۴، ۳۴ و ۳۲ کارت انتخاباتی در راس ایالت‌های آمریکا قرار دارند

درحالیکه برخی ایالت‌های کوچک نظیر مونتانا با ۳ کارت انتخاباتی هرگز مورد توجه جدی قرار نمی‌گیرند. همچنین در برخی ایالت‌ها تناسب دقیقی میان تعداد جمعیت و درصدکارتهای انتخاباتی وجود ندارد. به عنوان مثال درحالیکه ایالت کالیفرنیا یازده درصد جمعیت آمریکا را در خود جای داده است ۲۰ درصد آرای کالج انتخاباتی را در اختیار دارد.

واضح است که این عدم تناسب در ایالت‌های دیگر باید به صورت تبعیض‌آمیزی جبران شود. در این سیستم رئیس قوه مجریه بر اساس رای اکثریت «کالج‌های انتخاباتی» برگزیده می‌شود. در بارزترین مثال می‌توان به انتخابات سال ۲۰۰۰ و رقابت بین ال‌گور از حزب دموکرات و جرج بوش از حزب جمهوریخواه اشاره کرد.

ال‌گور پس از بازشماری تمام آراء ایالات متحده حایز ۲۵۲/۴۹/۷۸۰ رای گردید و در مقابل بوش با ۳۵۳/۰۳۶/۴۹ رای به میزان ۲۱۶/۴۲۷ رای کمتر از وی به دست آورد.

اما در مقایسه کارتهای الکترال (انتخاباتی) بوش به دلیل ضعف سیستم انتخاباتی آمریکا توانست با کسب ۲۷۰ کارت اکثریت کارتهای انتخاباتی جهت ورود به کاخ سفید را بدست آورد.

بنابراین در مورد دموکراسی انتخاباتی آمریکا باید گفت: که اکثریت آرای تمام مردم، رئیس جمهور را مشخص نمی‌کند بلکه این فقط اکثریت کارتهای الکترال است که رئیس دولت را مشخص می‌نماید و همانطورکه پیش از این توضیح داده شد این موضوع نیز به معنی رای اکثریت مردم نیست.

یکی دیگر از ضعف‌های عمده سیستم انتخابات آمریکا به بیان ساده‌تر همان اصل معروف «برنده همه چیز را می‌برد» می‌باشد چرا که نظام انتخابات ریاست جمهوری این کشور بر اصل همه یا هیچ استوار شده است.

این مساله نیز ریشه در نحوه برگزیدن «کارتهای الکترال» دارد.

ممکن است در یکی از ایالت‌های آمریکا با ده کارت انتخاباتی، کاندیدای A با کسب تنها چند رای بیشتر نسبت به کاندیدای B تمام ده کارت را تصاحب کند و در مقابل کاندیدای B با وجود تمام تلاش و کسب آراء بسیار نزدیک به کاندیدای A (شاید اختلاف درحد چند رای باشد) نتواند حتی یک کارت الکترال به دست آورد.

این موضوع دقیقاً همان قانون معروف «همه یا هیچ» و یا «برنده همه چیز را می‌برد» می‌باشد.

علیرضا کاظمی‌هشتمین شماره "نشریه ۵۷" بسیج دانشجویی دانشکده حقوق و علوم سیاسی **دانشگاه علامه طباطبائی** (ره)

دبیرخانه تخصصی شورای علوم نقلی در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی راه اندازی شد

۲۲

آبان

۱۳۹۹

۲۰:۳۵

خبرگزاری آریا - دبیرخانه تخصصی شورای علوم نقلی در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی راه اندازی شد

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● در قالب تفاهم نامه ای صورت گرفت؛ خبرگزاری آریا- به دنبال تصویب همکاری پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با هیئت حمایت از کرسی‌های نظریه پردازی شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور ایجاد دبیرخانه شورای تخصصی علوم نقلی در این پژوهشگاه، تفاهم نامه همکاری مذکور به امضاء رسید.

● حجت الاسلام والمسلمین خسروپناه با اشاره به سابقه فعالیت‌های هیئت حمایت از کرسی‌های نظریه پردازی، ضمن بیان آمار ۳۷۰۰ کرسی ترویجی برگزار شده، اظهار داشت: رتبه نخست برگزاری کرسی‌های ترویجی در میان

پژوهشگاه ها، متعلق به پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و رتبه نخست از میان دانشگاه ها متعلق به دانشگاه علامه طباطبائی(ره) بوده است.

● در پایان، حجت الاسلام والمسلمین لک زایی با اشاره به ظرفیت بالای مرکز همکاری های علمی و بین الملل پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، تأکید و خاطرنشان کرد: دبیرخانه شورای علوم عقلی، در این مرکز بدون ایجاد پست ساختاری و با ظرفیت موجود ایجاد شود و امیدواریم که با تلاش همکاران شاهد تلاش و شکوفایی بیشتری باشیم.

در قالب تفاهم نامه ای صورت گرفت؛ خبرگزاری آریا- به دنبال تصویب همکاری پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با هیئت حمایت از کرسی های نظریه پردازی شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور ایجاد دبیرخانه شورای تخصصی علوم نقلی در این پژوهشگاه، تفاهم نامه همکاری مذکور به امضاء رسید. به گزارش خبرگزاری آریا از قم، به دنبال تصویب همکاری پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با هیئت حمایت از کرسی های نظریه پردازی شورای عالی انقلاب فرهنگی، به منظور ایجاد دبیرخانه شورای تخصصی علوم عقلی در این پژوهشگاه، تفاهم نامه همکاری مذکور از سوی حجت الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه «رئیس دبیرخانه هیئت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره» و حجت الاسلام والمسلمین نجف لک زایی «رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی» به امضاء رسید.

حجت الاسلام والمسلمین خسروپناه با اشاره به سابقه فعالیت های هیئت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، ضمن بیان آمار ۳۷۰۰ کرسی ترویجی برگزار شده، اظهار داشت: رتبه نخست برگزاری کرسی های ترویجی در میان پژوهشگاه ها، متعلق به پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و رتبه نخست از میان دانشگاه ها متعلق به **دانشگاه علامه طباطبائی(ره)** بوده است.

وی گفت: در راستای فاصله گرفتن از تمرکز گرایی در هیئت حمایت از کرسی ها در قدم اول در هر یک از دانشگاه ها و پژوهشگاه ها کمیته دستگاهی تصویب گردید که عهده دار تصویب کرسی های ترویجی و بررسی طرح های کرسی تخصصی و ارسال آثار برای دبیرخانه شوند.

رئیس دبیرخانه هیئت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره شورای عالی انقلاب فرهنگی تصریح کرد: در این مرحله برای فاصله گرفتن بیشتر از تمرکزگرایی، تصمیم بر آن شد تا شورای تخصصی کرسی های نظریه پردازی عبارت از شورای علوم عقلی، شورای علوم نقلی، شورای علوم اجتماعی، شورای علوم رفتاری و شورای هنر و معماری به چند دانشگاه و پژوهشگاه واگذار شود.

وی افزود: با ایجاد دبیرخانه شورای علوم عقلی در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، از این پس تمامی طرح های مربوط به علوم عقلی جهت بررسی و تصمیم گیری به این پژوهشگاه ارسال می شود.

در پایان، حجت الاسلام والمسلمین لک زایی با اشاره به ظرفیت بالای مرکز همکاری های علمی و بین الملل پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، تأکید و خاطرنشان کرد: دبیرخانه شورای علوم عقلی، در این مرکز بدون ایجاد پست ساختاری و با ظرفیت موجود ایجاد شود و امیدواریم که با تلاش همکاران شاهد تلاش و شکوفایی بیشتری باشیم.

کتاب «مبانی نظری تمدن اسلامی در قرآن کریم و تجلی آن در بیانات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری» تألیف سید سعید روحانی به همت انتشارات نجم الهدی منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری فارس، انتشارات نجم الهدی کتاب «مبانی نظری تمدن اسلامی در قرآن کریم و تجلی آن در بیانات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری» را در ۲۸۰ صفحه وزیری به چاپ رسانده است. این کتاب رساله دکتری سیدسعید روحانی است که در مهرماه ۱۳۹۸ در دانشکده الهیات و معارف اسلامی **دانشگاه علامه** طباطبایی دفاع شده است.

از ویژگی‌های این کتاب آن است که تاکنون حداقل در کشور، هیچ کتابی با این عنوان انتشار نیافته است. ازاین‌رو این پژوهش اولین کتابی است که به این موضوع در ایران پرداخته است. علاوه بر این نویسنده سعی کرده است در تبیین و توضیح مسئله به بیش از ۱۰۰۰ آیه استناد کند و آدرس آن‌ها را در پاورقی بیاورد.

در این کتاب سعی شده است اصول و مبانی شکل‌گیری تمدن اسلامی از قرآن مجید استخراج شود و تجلی آن در بیانات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به‌عنوان رهبران جامعه شیعی و پایه‌گذاران تمدن نوین اسلامی نمایان شود تا جامعه مطلوب قرآنی به‌تمامه تحقق یابد. رسالت اصلی این پژوهش، شناسایی و تبیین مبانی «هستی‌شناسی»، «معرفت‌شناسی» و «انسان‌شناسی» تمدن از منظر قرآن است.

در ادامه به مهم‌ترین مبانی تمدنی قرآن اشاره خواهد شد. مسأله «توحید و پیوستگی عالم خلقت»، «عدل الهی» و «معاد و اعتقاد به روز قیامت»، از مهمترین «مبانی هستی‌شناسانه» تمدن اسلامی است؛ زیرا اساس اسلام بر محور توحید قرار دارد. از مبانی مهم «معرفت‌شناسی» که رکن اصلی تمدن اسلامی را تشکیل می‌دهد، «علم و دانش» و «عقل» است.

عقلانیت روح تمدن‌ها را شکل می‌دهد و تمدن‌ها را به حرکت وامی‌دارد. تمایز و تشابه تمدن‌ها به عقلانیت آنهاست. تعالی عقل در تمدن اسلامی سبب خلاقیت، تولید، اختراع، اکتشاف و قدرت علمی در جامعه اسلامی می‌شود و بر رشد و گسترش تمدن تأثیر می‌گذارد. عقل در هستی‌شناسی دینی، خدامحور است. از سوی دیگر، ازجمله عوامل پیدایی، گسترش و بالندگی فرهنگ و تمدن اسلامی، «تشویق و ترغیب» اسلام به دانش و دانش‌اندوزی است.

علمی از منظر قرآن ارزشمند است که انسان بر اساس آن بتواند دست به انتخاب و عمل صالح بزند؛ انسان را به سوی خدا رهنمون گرداند؛ رابطه انسان را به خود، خدا، دیگران و جهان طبیعت مطرح سازد و در نهایت به هدف‌داری عالم هستی از جان و دل برسد.

برخی از مبانی مهم «انسان‌شناسی» تمدن اسلامی بدین قرار است: «خلیفه‌اللهی»، «خداجویی و خداگرایی»، «عدالت‌گرایی»، «اراده و اختیار انسان»، «خردورزی»، «فطرت»، «اعتدال‌گرایی»، «اتحاد و هم‌بستگی» و «آخرت‌گرایی».

عناوین فصول پنج‌گانه کتاب: فصل اول: بخش مقدماتی فصل دوم: مبانی هستی‌شناختی تمدن در قرآن فصل

سوم: مبانی معرفت‌شناختی تمدن در قرآن فصل چهارم: مبانی انسان‌شناختی تمدن از نظرگاه قرآن فصل پنجم: جمع‌بندی و نتیجه همان‌گونه که در پشت جلد کتاب تصریح شده است، به دلیل مشکلات اقتصادی برخی از شهروندان جامعه اسلامی، تمامی سود حاصل از فروش این اثر، صرف خانواده‌های مستمند و نیازمند خواهد شد.

کتاب «مبانی نظری تمدن اسلامی در قرآن کریم و تجلی آن در بیانات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری» تألیف سیدسعید روحانی به همت انتشارات نجم الهدی در ۲۸۰ صفحه به بهای ۶۰ هزار تومان منتشر شد. انتهای پیام/

دیگر منابع منتشر کننده

- کتاب مبانی نظری تمدن اسلامی در قرآن کریم منتشر شد - عقیق
- کتاب مبانی نظری تمدن اسلامی در قرآن کریم منتشر شد - خبرگزاری مهر
- کتاب مبانی نظری تمدن اسلامی در قرآن کریم منتشر شد - خبرگزاری فارس

فیرحی واجد همه صفات پسندیده یک انسان کامل بود/ متفکری روشمند

خبرگزاری مهر / منبع دیگر

حجت الاسلام فیرحی واجد همه صفات پسندیده یک انسان کامل بود و علم را برای خودسازی، گفت‌وگو، تعامل و در نهایت بهبود وضعیت جامعه می‌دانست نه ابزار تفاخر و تحقیر دیگران.

به گزارش خبرگزاری مهر، شجاع احمدوند معاون آموزشی و استاد علوم سیاسی **دانشگاه علامه** طباطبایی و از دوستان و نزدیکان حجت الاسلام داود فیرحی به مناسبت درگذشت وی یادداشتی نوشته است که در ادامه می‌آید؛

خبر کوتاه، تلخ و غیرمنتظره بود "دکتر داود فیرحی به دیدار معبود شتافت."

باور رفتن فیرحی به این زودی خیلی دشوار است.

اندیشمندی اخلاق مدار، متفکری روشمند، دین پژوهشی ایران دوست، ایران شناسی دیندار، متفکری فروتن و انسانی کامل.

فیرحی را سی سال است از نزدیک می‌شناسم به ویژه این رابطه در دوره تحصیل در مقطع دکتری عمیق‌تر شد.

ما هر هفته یکی دو بار برای شرکت در کلاس‌های دکتری در دانشگاه تهران در طول مسیر رفت و برگشت از قم به تهران با هم بودیم.

در کنار مباحث علمی که در مؤسسه آموزش عالی باقرالعلوم (ع) که من عضو هیأت علمی پاره وقت آن بودم و او معاون آموزشی و پژوهشی، مسیر رفت و برگشت به دانشگاه فرصت مغتنمی بود برای گفت‌وگو، تبادل فکر و البته یادگیری بیشتر من از ایشان و آشنایی با عمق دیدگاه‌های علمی و اخلاقی او.

فهم و شناخت ابعاد شخصیت او نیازمند فرصت‌های مطول است اما در اینجا فقط به دو بعد اخلاقی و علمی او اشاره‌ای خواهم کرد.

فیرحی به لحاظ اخلاقی انسانی کم نظیر بود.

او به‌رغم توانایی‌های علمی فوق‌العاده، اساساً خود را به خود برتربینی، بدگویی رقبای فکری، غیبت و تحقیر کسانی که سخت بر او می‌تاختند و از دایره اخلاق نسبت به او خارج می‌شدند، عادت نداده بود.

۲۲

آبان
۱۳۹۹
۱۳:۳۵

بی‌گمان منتقدان نیز این سلوک والای اخلاقی و رفتاری او را گواهی خواهند کرد. اخیراً که برخی اندیشمندان نقدهایی را بر او وارد کرده بودند حتی در مقام پاسخ‌گویی مستقیم نیز برنیامد. در واقع او باور داشت، حرمت مخالف و منتقد را باید نگه داشت. اگر گاهی به حسب الزامات علمی در مقام پاسخ برمی‌آمد، بدون اشاره مستقیم به ناقد، صرفاً به توضیح و تبیین مسئله می‌پرداخت و می‌کوشید منتقد را با ابعاد نظریه خود آشنا سازد و در مقام پاسخ رو در رو بر نمی‌آمد که آن را دون شأن علمی دانسته و از آن پرهیز داشت.

اخیراً از ایشان پرسیدم چرا در مقام پاسخ به برخی حملات تند بر نمی‌آید، نجیبانه و با لبخند دلنشینی پاسخ داد ممکن است آن‌ها اطلاعاتی بیش از من داشته باشند یا از زاویه دید دیگری به موضوع نگریسته باشند که من به آن ورود نکرده‌ام؛ رویکردی که در نوع خود ستودنی و کمیاب است.

بدین سان فیرحی واجد همه صفات پسندیده یک انسان کامل بود و علم را برای خودسازی، گفت‌وگو، تعامل و در نهایت بهبود وضعیت جامعه می‌دانست نه ابزار تفاخر و تحقیر دیگران.

به لحاظ علمی فیرحی متفکری روشمند بود.

با اتخاذ چهارچوب قدرت - دانش فوکوئی و بسط تدریجی آن، نگاهی زمینه محور به اندیشه سیاسی اسلام داشت و در هر موضوعی به اقتضای (پیروی و متابعت) اثر نخستینش ابتدا بستر و ساخت قدرت را مورد مطالعه قرار می‌داد و چون برآن بود که هر ساخت قدرتی دانش خاص خود را تولید می‌کند به جریان‌های اندیشه برآمده از ساختهای قدرت در وجوه مختلف تمدن اسلامی اهتمام می‌کرد.

فیرحی در پروژه فکریش تلاش کرد ابعاد و مختصات دانش در تمدن اسلامی را در حوزه‌های علم سیاست مانند قانون، تحزب، انتخابات و ... مورد اندیشه‌ورزی قرار دهد.

آثار او هم به لحاظ روابط عاطفی و احترام آمیز با دانشجویان و همکاران علمی و هم به سبب منحصر به فرد بودن مباحث مانند قدرت، دانش و مشروعیت در اسلام که رساله دکتری او نیز بود به شدت مورد توجه و علاقه دانشجویان و استادان بود، به‌ویژه که خود این کتاب را که سنگ بنای سایر آثار اوست بیش از بقیه آثارش دوست داشت.

فیرحی همین روشمندی را در تمام پروژه فکری خود که در آثار متعددی بازتاب یافته حفظ کرد.

انسجام فکری و اندیشه‌ای فیرحی عمدتاً ناشی از همین پایبندی به روش علمی بود.

تأمل در سنت و مدرنیته و بازخوانی آثار سنتی با ابزار و دستاوردهای دانش مدرن، از او اندیشمندی نوگرا و نظریه‌پردازی خلاق و پرکار ساخت که سطر به سطر آثارش را خواندنی و شایسته تأمل کرده است.

شوربختانه فیرحی اکنون از میان ما رفته است، اما میراث فکری او زنده و متداوم خواهد بود.

او توانست کلاس‌های درس اندیشه سیاسی در اسلام را به کلاس‌هایی زنده و پر مخاطب تبدیل کند و هر دانشجوی علاقمند به علم سیاست را مشتاق حضور در این کلاس‌ها کند.

اندیشه و عمل او فرصتی را برای نسل جوان دانشگاهی فراهم آورد تا اندیشه اسلامی را از منظر نو بکاود.

او با طرح هویت سه وجهی ایرانی، اسلامی و مدرن، دانشجویان علاقمند را به تأمل عمیق در سنت و میراث فکری ایرانی- اسلامی واداشت.

ایران دوستی، اسلام‌گرایی، نوگرایی و برخورد منصفانه و محققانه با دستاوردهای دانش جدید، در کنار تواضع علمی و اخلاق فردی، فیرحی را به اندیشمندی یگانه بدل کرد.

این مدعا گزاف نیست که در نیم قرن اخیر حوزه اندیشه سیاسی در اسلام شاهد بروز و ظهور اسلام‌شناسی این گونه روشمند و نوآور نبوده است.

می‌توان میراث فکری فیرحی را در تأمل بر سنت و مدرنیته از سوئی، پرهیز از ارزش‌داوری و تعصبات غیرعلمی از سوی دیگر و تعامل و احترام به گفتگو با مخالفان فکری برشمارد.

روحش شاد و یادش گرامی.

کارگاه مسئله‌شناسی سیاسی و تحلیل روشمند در انتخابات برگزار می‌شود

منبع دیگر

/ خبرگزاری مهر

سلسله کارگاه‌های آموزشی آشنایی با فرآیند انتخابات با عنوان مسئله‌شناسی سیاسی و تحلیل روشمند در انتخابات برگزار می‌شود.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

این کارگاه چهارشنبه ۲۸ آبان / عقرب ۱۳۹۹ از ساعت ۱۴ تا ۱۷ در فضای مجازی به آدرس <https://meeting.atu.ac.ir/ch/iraf-speeches> برپا می‌شود.

به گزارش خبرگزاری مهر، به همت انجمن علوم سیاسی ایران و همکاری **دانشگاه علامه طباطبایی** و انستیتو تخنیک و مسلکی انتخابات افغانستان، سلسله کارگاه‌های آموزشی آشنایی با فرآیند انتخابات با عنوان مسئله‌شناسی سیاسی و تحلیل روشمند در انتخابات برگزار می‌شود.

مدرس این دوره عباسعلی رهبر دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی **دانشگاه علامه طباطبایی** و دبیر کارگاه میترا راه نجات عضو هیئت علمی **دانشگاه علامه طباطبایی** است.

این کارگاه چهارشنبه ۲۸ آبان / عقرب ۱۳۹۹ از ساعت ۱۴ تا ۱۷ در فضای مجازی به آدرس <https://meeting.atu.ac.ir/ch/iraf-speeches> برپا می‌شود.

ملکی: روح حاکم بر بیانیه گام دوم روحیه انقلابی و عمل انقلابی است

منبع دیگر

/ خبرگزاری پانا

تهران (پانا) - دلالت‌های بیانیه گام دوم انقلاب و برنامه درسی از سوی روسای گروه‌های پژوهش و برنامه ریزی درسی و حوزه‌های تربیت و یادگیری سازمان پژوهش بررسی شد.

تهران (پانا) - دلالت‌های بیانیه گام دوم انقلاب و برنامه درسی از سوی روسای گروه‌های پژوهش و برنامه ریزی درسی و حوزه‌های تربیت و یادگیری سازمان پژوهش بررسی شد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، نشست هم‌اندیشی دلالت‌های بیانیه گام دوم انقلاب و برنامه درسی با حضور حسن ملکی معاون وزیر رئیس سازمان پژوهش و روسای گروه‌های پژوهش و برنامه ریزی درسی و حوزه‌های تربیت و یادگیری در سالن شهید سلیمی جهرمی برگزار شد. در این جلسه ملکی با تأکید بر اینکه هدف از برگزاری این جلسه یافتن راهی مطلوب‌تر برای اجرای بهتر کارها و یافتن دلالت‌های بیانیه گام دوم انقلاب است، گفت: بیانیه گام دوم انقلاب بیانیه‌ای پرمغز است که می‌توان از آن به عنوان سید اسناد یاد کرد. وی با اشاره به چهار محور نحوه ارتباط بیانیه گام دوم با برنامه درسی، بیانیه گام

دوم و عناصر برنامه درسی؛ بیانیه گام دوم و نوع برنامه درسی؛ بیانیه گام دوم و روش مواجهه؛ ادامه داد: بیانیه گام دوم یک متن مهم است که باید در آن اندیشه کرد چرا که ممکن است هر فردی در حد دانسته ها و توانایی هایی خود از این سند برداشت کند. معاون وزیر آموزش و پرورش گفت: روح حاکم بر بیانیه گام دوم روحیه انقلابی و عمل انقلابی است.

این سند یک نقشه راه برای جامعه اسلامی است. عضو هیأت علمی **دانشگاه علامه طباطبائی** با تأکید بر اینکه روح حاکم بر بیانیه گام دوم انقلاب پیوند دهنده سه زمان و خود را در امتداد زمان قرار دادن می باشد، ادامه داد: آنچه مقام معظم رهبری در این سند تأکید کرده این است که گذشته را نباید فراموش کرد، حال را خوب درک کنید و بدانید که به کجا می روید.

این سند می خواهد بگوید که پیشرفت باید کامل و همه جانبه باشد. مواجهه عمیق و ریشه ای با بیانیه گام دوم، درک واقعی روح این سند و محتاج نبودن به الفاظ آن، پرهیز از پرداختن به فراوانی های واژه ها و از دیگر مواردی بود که در این جلسه به آن پرداخته شد. علی محبی معاون برنامه ریزی درسی و تولید بسته های تربیت و یادگیری نیز ضمن مفید دانستن این نشست، گزارشی از فرایند اجرا و ورود بیانیه گام دوم انقلاب در محتواهای درسی ارائه کرد. وی سپس چند پیشنهاد را مطرح کرد: تشکیل کارگروهی در خصوص بررسی دقیق نحوه اجرایی کردن بیانیه گام دوم انقلاب در سازمان و تشریح فرایندها- استخراج گزاره ها و دلالت های مستقیم و غیرمستقیم همه حوزه های تربیت و یادگیری- اشتراک گذاری تجارب میان حوزه های تربیت و یادگیری- شناسایی نحوه کاربردی کردن بیانیه گام دوم انقلاب در سازمان و مدنظر قرار دادن نسخه های عملیاتی- بررسی این موضوعات در راهنماهای برنامه درسیدر ادامه هریک از مسئولین حوزه ها گزارشی از فعالیت های حوزه های مدیریت و بیانیه گام دوم ارائه کردند.

دلالت های بیانیه گام دوم انقلاب

برنامه درسی

معاون وزیر

حسن ملکی

سازمان پژوهش

مطالعات نظری انقلاب اسلامی باید شکل دانشگاهی بگیرد

منبع دیگر

ایسنا /

۲۲

آبان
۱۳۹۹
۰۷:۵۱

رئیس شورای تحول و ارتقای علوم انسانی شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه این شورا تأکید کرد: انقلاب اسلامی یک واقعیت انکارناپذیر است و مطالعات نظری این واقعیت اجتماعی، باید شکل دانشگاهی به خود گیرد.

● به گزارش ایسنا، دکتر غلامعلی حداد عادل در جلسه ۱۸۶ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی شورای عالی انقلاب فرهنگی که به صورت حضوری و مجازی در محل دبیرخانه این شورا با دستور بررسی سرفصل درسی و برنامه آموزشی رشته "جامعه شناسی انقلاب برگزار شد، گفت: انقلاب اسلامی یک واقعیت انکارناپذیر است و بعد از گذشت ۴۲ سال از پیروزی انقلاب اسلامی این فرصت بسیار مناسبی است که مطالعات نظری این واقعیت اجتماعی، شکل دانشگاهی به خود گیرد.

● وی با تاکید بر این نکته که اصل این برنامه ضروری و مفید است گفت: آنچه در این برنامه مبارک است این است، که بالاخره مباحث مربوط به انقلاب از سطح روزنامه و سخنرانی‌های معمولی خارج و در قالب درس‌های دانشگاهی و نقدپذیر تبلور پیدا می‌کند.

● دکتر حداد عادل با بیان اینکه موضوع رشته جامعه شناسی انقلاب اخص از انقلاب است اضافه کرد: در این رشته، انقلاب را از تمام جهات و جوانب نباید در نظر گرفت و بررسی تمام ابعاد انقلاب در عنوان این رشته که جامعه شناسی انقلاب است جا نمی‌گیرد.

به گزارش ایسنا، دکتر غلامعلی حداد عادل در جلسه ۱۸۶ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی شورای عالی انقلاب فرهنگی که به صورت حضوری و مجازی در محل دبیرخانه این شورا با دستور بررسی سرفصل درسی و برنامه آموزشی رشته "جامعه شناسی انقلاب برگزار شد، گفت: انقلاب اسلامی یک واقعیت انکارناپذیر است و بعد از گذشت ۴۲ سال از پیروزی انقلاب اسلامی این فرصت بسیار مناسبی است که مطالعات نظری این واقعیت اجتماعی، شکل دانشگاهی به خود گیرد.

وی با تاکید بر این نکته که اصل این برنامه ضروری و مفید است گفت: آنچه در این برنامه مبارک است این است، که بالاخره مباحث مربوط به انقلاب از سطح روزنامه و سخنرانی‌های معمولی خارج و در قالب درس‌های دانشگاهی و نقدپذیر تبلور پیدا می‌کند.

دکتر حداد عادل با بیان اینکه موضوع رشته جامعه شناسی انقلاب اخص از انقلاب است اضافه کرد: در این رشته، انقلاب را از تمام جهات و جوانب نباید در نظر گرفت و بررسی تمام ابعاد انقلاب در عنوان این رشته که جامعه شناسی انقلاب است جا نمی‌گیرد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه واکنش‌ها درون جهان اسلام به مسئله انقلاب اسلامی متفاوت است ادامه داد: دنیای اسلام در برابر انقلاب اسلامی به نحوی غافلگیر شد و به این غافلگیری دو نوع واکنش داشت یک واکنش رد و منفی و دیگری واکنش افراطی نظیر طالبان و داعش و...

رئیس شورای تخصصی تحول و ارتقای علوم انسانی تصریح کرد: از دوره رنسانس به این طرف دنیای غرب در مسیر سکولار شدن حرکت کرد و انقلاب اسلامی بیشترین مخالفت را با سکولاریسم داشت و در مقابل آن موضع گرفت، بنابراین لازم است در سرفصل‌های دروس این رشته، رابطه بین انقلاب اسلامی با سکولاریسم که بزرگترین چالش موجود حال حاضر نیز است بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

همچنین گزارشی در جلسه پیرامون سرفصل درسی و برنامه آموزشی رشته "جامعه شناسی انقلاب" در مقطع دکترا توسط دکتر علی محمد حاضری مدیر گروه جامعه شناسی انقلاب اسلامی پژوهشکده امام خمینی، ارائه شد.

وی با بیان اینکه جامعه شناسی انقلاب از مباحث عمده جامعه شناسی سیاسی است افزود: در حوزه علوم انسانی، جامعه شناسی انقلاب را می‌توان مبحثی بین رشته‌ای قلمداد کرد، که از هر کدام از رشته‌های جامعه شناسی، علوم سیاسی، روانشناسی، تاریخ و فلسفه بهره می‌برد.

دکتر حاضری ادامه داد: انقلاب اسلامی ایران بزرگترین رویداد سیاسی و اجتماعی نیمه دوم قرن بیستم است که

علاوه بر تحولات و تاثیرات بسیار مهم داخلی و خارجی تاثیر بسیار شگرف در رهیافت‌های نظری و مطالعاتی انقلاب‌ها داشت.

وی اضافه کرد: انجام تحقیقات و پژوهش‌های عمیق در خصوص این پدیده مهم، تربیت نیروهای دانش آموخته و کارآزموده، بسط ادبیات و مبانی نظری بومی و ملهم از مبانی اعتقادی و دینی بویژه مبانی اعتقادی شیعی از جمله مسائلی است که تاسیس این رشته را ضروری می‌سازد.

در ادامه دکتر حسین سلیمی رییس دانشگاه علامه طباطبائی طی سخنانی گفت: با توجه به سرفصل‌های درس، منظور رشته جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی بوده و نام جامعه‌شناسی انقلاب به طور عام نباید بر آن گذاشته شود.

وی افزود: اگر عنوان رشته جامعه‌شناسی انقلاب باشد و واحدهای ارائه شده، رشته جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی، این امر باعث سردرگمی استاد و دانشجو خواهد شد، بنابراین لازم است نام رشته و درس باهم سازگار باشند.

دکتر سلیمی عنوان کرد: بی‌شک رشته جامعه‌شناسی انقلاب از گرایش‌های جامعه‌شناسی سیاسی است، بنابراین نقد جامعه‌شناسی سیاسی باید در این رشته مورد توجه قرار گیرد.

در ادامه جلسه دکتر حسن ملکی عضو شورای تحول و رییس سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی طی سخنانی گفت: اصل وجود این رشته ضروری و لازم است زیرا در تحلیل انقلاب‌ها به طور عام و انقلاب اسلامی به طور خاص، باید به اصول و قواعدی دست پیدا کنیم که رسیدن به آنها مستلزم تحلیل علمی است.

وی با اشاره به رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی گفت: جامعه‌شناسی انقلاب یعنی جامعه‌شناسی نظریه‌های گوناگون و رویکردهای مختلف، بنابراین از هر رویکردی که انقلاب را بررسی کنیم ممکن است به نتایج متفاوتی برسیم، لذا در اینجا باید مشخص شود که با کدام رویکرد جامعه‌شناسی انقلاب را باید بررسی کنیم، تا فارغ التحصیلان این رشته در جمهوری اسلامی ایران در مسیر درست تحلیل اجتماعی قرار گیرند و حرکت کنند. دکتر ملکی افزود: وقتی راجع به جامعه‌شناسی انقلاب بحث می‌شود باید اندیشه اجتماعی و مکاتب اجتماعی متفکران مسلمان در این رشته لحاظ شود.

در ادامه اعضا به بیان نظرات و پیشنهادهای خود پرداختند که مهمترین آن شامل: بررسی تحولات سیاسی ایران معاصر با تاکید بر انقلاب اسلامی، لزوم توجه به جامعه‌شناسی دین، پر رنگ شدن نقش گروه‌های انقلابی مثل روحانیت و دانشجویان در سرفصل درس، جایگزین شدن درس جامعه‌شناسی توسعه و انقلاب به جای جامعه‌شناسی توسعه، بررسی تفاوت پروژه جهانی‌سازی و فرایند جهانی شدن، لزوم جامعیت داشتن سرفصل‌ها، درس و منابع بود.

همچنین در این برنامه درسی عنوان درس نقد نظریه‌های جامعه‌شناسی معاصر با تاکید بر وجوه سیاسی، به نقد نظریه‌های جامعه‌شناسی معاصر و همچنین عنوان درس تحولات جنبش‌های اسلامی معاصر با تاکید بر دهه‌های اخیر، به انقلاب اسلامی و تحولات جنبش‌های اسلامی معاصر تغییر پیدا کرد.

به گزارش مرکز خبر شورای عالی انقلاب فرهنگی، پس از ارائه نظرات و پیشنهادهای اعضا، کلیات و جزئیات سرفصل آموزشی و برنامه درسی رشته "جامعه‌شناسی انقلاب" در مقطع دکترا به تصویب رسید.

انتهای پیام

تهران- ایرنا- روزنامه ایران در مطلبی آورده است: کرونا یک چهره دیگر را هم با خود برد؛ داوود فیرحی، استاد دانشگاه تهران. خبر بستری شدن او در بخش آی سی یو بیمارستان لاله و وخامت حالش هفته گذشته منتشر شد، اما نهایتاً دیروز ویروس کرونا کار خودش را کرد.

روزنامه ایران پنجشنبه ۲۲ آبان در مطلبی نوشت: کرونا یک چهره دیگر را هم با خود برد؛ داوود فیرحی، استاد دانشگاه تهران.

خبر بستری شدن او در بخش آی سی یو بیمارستان لاله و وخامت حالش هفته گذشته منتشر شد، اما نهایتاً دیروز ویروس کرونا کار خودش را کرد.

به گفته پزشک معالج فیرحی، این استاد دانشگاه در بدو مراجعه درگیری ریوی بیش از ۸۰ درصد داشت. این خبر بلافاصله بازتاب وسیعی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی داشته و بسیاری از اتفاق رخ داده ابراز تأسف و ناراحتی کردند.

به دنبال فقه پویا فیرحی در طول مدت حضورش در قامت استاد دانشگاه تهران به چند مؤلفه شهرت داشت؛ درک عمیق از فقه پویا، تسلط به علوم انسانی روز، مشی دموکراتیک و نهایتاً خوی مسالمت‌جو.

مؤلفه‌هایی که دیروز هم در پیام‌های پر تعداد یادبود همکاران، دوستان، دانشجویان و دنبال‌کنندگان مباحث او بازتاب زیادی داشت و بارها مورد تأکید قرار گرفت.

او از جمله اندیشمندان منتقد سنت بود که تلاش کرد نگاه مدرنی به دین و سیاست را ترویج کند.

از این نظر می‌توان او را در زمره نواندیشان دینی قرار داد.

او همزمان که اعتقاد داشت حوزه فقه باید خود را با تحولات روز هماهنگ کرده و تناسبی مستقیم و نه با تأخیر با حوزه تحولات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی جامعه برقرار کند، تأکید می‌کرد با این نگاه همزیستی بین دین و دموکراسی نیز امری امکان‌پذیر است.

در همین چارچوب فکری بود که به اعتقاد فیرحی، فقه و دین نه تنها مغایرتی با حق انتخاب مردم ندارند بلکه با نگاهی دقیق به این حوزه حتی اجازه آن را هم نمی‌دهند و خود می‌توانند در صورت خوانشی صحیح، عامل ممانعت‌کننده از ایجاد محدودیت برای حقوق مسلم افراد باشند.

به عبارتی فیرحی شخصاً از باورمندان به نگاه متساهل به دین بود که در مسیر تحقق عملی این نگاه نیز کوشش‌هایی انجام داد.

او معتقد بود که برای بهبود شرایط داخلی ایران به جای حاکمان باید به ماهیت حکمرانی توجه شود.

او در این زمینه اعتقاد داشت که ماهیت دستگاه دولت در ایران بد ساخته شده است علی‌رغم تحولات مختلف سیاسی از دوران مشروطه تاکنون، اقدام اصلاحی قابل توجهی در قبال این ساخت نامناسب صورت نگرفته.

فیرحی؛ از حوزه تا دانشگاه داوود فیرحی در سال ۱۳۴۳ در شهر زنجان متولد شد.

وی علوم دینی را تا پایان مقدمات در مدرسه علمیه این شهرستان گذراند و سپس سطح و خارج فقه و اصول را از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۸۰ در حوزه علمیه قم آموخت.

او همزمان با تحصیل در حوزه علمیه قم، در سال ۱۳۶۶ در رشته کارشناسی علوم سیاسی دانشگاه تهران نیز پذیرفته شد و این رشته را تا مقطع دکترای علوم سیاسی با گرایش اندیشه سیاسی از همین دانشگاه ادامه داد.

رساله دکترای داوود فیرحی با عنوان «دانش، قدرت و مشروعیت در اسلام» نگارش شد و توانست در سال ۱۳۷۸ این مقطع تحصیلی را به پایان برساند.

این رساله که با الهام از روش شناسی فوکو و هرمنوتیک گادامر تنظیم شده است به بررسی مناسبات قدرت و دانش در دوره میانه اسلام پرداخته و چگونگی زایش دانش سیاسی دوره میانه را کاوش می‌کند.

پیش از این دکتر فیرحی در دوره کارشناسی ارشد هم رساله «اندیشه سیاسی شیعه در دوره قاجاریه» را نوشت. این رساله به اندیشه سیاسی فقیهان مشهور شیعه در دوره قاجار اختصاص دارد و کوشش می‌کند مهم‌ترین مکاتب فقهی-سیاسی شیعه را که در دوره قاجاریه بسط یافته و حضور خود را کماکان در تحولات مشروطه (۱۲۸۴/۱۹۰۵) و انقلاب اسلامی (۱۳۵۷/۱۹۷۹) به بعد در ایران، حفظ کرده است، تحقیق کند.

وی از سال ۱۳۷۸ عضو هیأت علمی و دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران شد و دروس «اندیشه سیاسی در ایران معاصر» و «اندیشه سیاسی در اسلام معاصر» در دوره دکتری، «فقه سیاسی» و «افکار سیاسی در ایران و اسلام» و «بنیادگرایی و رادیکالیسم اسلامی معاصر» در دوره کارشناسی ارشد و «نظام سیاسی و دولت در اسلام»، «تاریخ تحول دولت در جهان اسلام» و «مبانی اندیشه‌های سیاسی در اسلام» در دوره کارشناسی را تدریس کرد.

راهنمایی رساله‌های متعدد دکترا و کارشناسی ارشد درباره اندیشه سیاسی اسلامی از دیگر فعالیت‌های دکتر فیرحی بود.

فیرحی همچنین استاد میهمان دانشگاه مفید در قم و عضو شورای مرکزی مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم بود.

تألیفات فیرحی؛ یادگاران نگاه او به سیاست و دین وی مؤلف ۱۰ کتاب و همچنین دارای حدود ۶۰ مقاله منتشره در مجلات و کنفرانس‌های علمی در حیطه اندیشه سیاسی اسلام می‌باشد.

از جمله مهم‌ترین عناوین کتاب‌های به یادگار مانده از داوود فیرحی، عبارتند از «قدرت، دانش و مشروعیت در اسلام»، «دولت اسلامی و تولیدات فکر دینی»، «نظام سیاسی و دولت در اسلام»، «تاریخ تحول دولت در اسلام»، «روش‌شناسی و اندیشه سیاسی در اسلام» و «دین و دولت در عصر مدرن».

یکی از مباحث اصلی در آثار فیرحی فقه سیاسی است.

وی در کتاب دو جلدی فقه و سیاست در ایران معاصر می‌کوشد مسأله قانون و ارتباط آن با فقه سیاسی را مورد واکاوی قرار دهد و به نوعی سرنوشت این گفت و گو را در یکصد ساله اخیر بازگو کند.

درباره «نظام سیاسی و دولت در اسلام» مباحث مختلفی مطرح شده است.

فیرحی در کتاب خود با همین عنوان سعی کرده است در آن مفهوم و ویژگی‌های نظام سیاسی و دولت در اسلام را مورد بررسی و کنکاش قرار دهد.

وی در همین زمینه نوشته است: «دولت در جامعه اسلامی همانند دیگر جوامع بشری نه تنها بیانگر وجود مجموعه ای از نهادها است، بلکه حاکی از وجود نگرش‌ها و شیوه‌های خاصی از اعمال و رفتار است که مدنیت اسلامی خوانده شده و در واقع جزئی از تمدن اسلامی محسوب می‌شود.

دولت در فرهنگ اسلامی، نه امری تصادفی و اتفاقی است و نه سازمانی انفعالی و بی طرف که بتوان نادیده گرفت.

«وی همچنین اعتقاد دارد تاکنون مفهوم دولت در اسلام به خوبی روشن و مشخص نشده است چرا که بررسی مفهوم دولت در اندیشه‌های اسلامی، یکی از مشکل‌ترین مفاهیمی است که هرکس به طور عمیق بدان بپردازد، از دشواری‌های آن آگاه می‌شود.

فیرحی در کتاب نظام سیاسی و دولت در اسلام تلاش خود را صرف آگاهی یافتن از مفاهیم مختلف دولت از منظر نظریه‌های سیاسی-اسلامی شکل گرفته در مرور زمان می‌کند.

پیام تسلیت چهره‌های مختلف دیروز در پی درگذشت این استاد دانشگاه، شخصیت‌های مختلف دانشگاهی، فرهنگی و سیاسی پیام‌های مختلفی در این رابطه صادر کردند.

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان درگذشت مرحوم فیرحی را «ضایعه‌ای غمبار و جبران ناپذیر»

دانست و نوشت: «تلاش‌ها و زحمات دیرینه این استاد اندیشه سیاسی دانشگاه تهران و عضو مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم در عرصه پژوهش و تحقیق علوم سیاسی کشور در دو خاستگاه دانشگاهی و حوزوی پیوندی عمیق بین این دو نهاد ارزشمند علمی کشور برقرار کرده بود که ثمره آن آموزش و تعلیم صدها استاد و دانشجو و طلبه مشتاق فراگیری و دانش اندوزی در ایران عزیز اسلامی بود.

«اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهوری هم در پیام تسلیت خود فقدان فیرحی را «ضایعه‌ای بزرگ برای جامعه علمی کشور» دانست و او را «روحانی نواندیش و وارسته‌ای» توصیف کرد که «عمر پربرت خود را صرف توسعه علمی کشور و پژوهشگری در حوزه‌های علوم سیاسی و اندیشه سیاسی در اسلام کرد و در این مسیر آثار متعدد علمی نیز از خود به یادگار گذاشت.

«سیدمحمد خاتمی رئیس دولت اصلاحات هم در پیام تسلیت خود نوشت: «چه تاب‌سوز و جانفرسا است شنیدن خبر درگذشت عزیزی که وجودش حجت موجه بود بر سازگاری سنت (اگر دلیری نقد و نه نفی آن را داشته باشیم) و جهان نوپدید انسان روزگار (اگر بر نقد و نه نفی آن دلیری کنیم)؛ و چه خسارتبار است فقدان این بزرگ برای عالم اندیشه و ایمان.

روان‌پاک و تابناک حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر داوود فیرحی در جوار رحمت گسترده الهی آرام گرفت، ولی جان آنان را که انسان را آزاد و عزیز و برخوردار می‌خواهند و می‌دانند و دین خدا را برای فراهم آوردن چنین زندگانی برای انسان می‌فهمند و تفسیر می‌کنند آشوب‌زده و سوزان کرد.

او فقیهی بود متبحر و عالمی متأمل و خیراندیشی متخلق به اخلاق الهی و سیاست شناسی نواندیش و انسان‌دوستی بی‌ریا.

من این مصیبت بزرگ را به همه اصحاب علم و فضیلت و همکاران و همراهان و ارادتمندان به او، بخصوص به خاندان شریف فیرحی، به همسر باوفایش و فرزندان خوب و گرانقدرش و همه بستگان عزادار تسلیت می‌گویم و از پیشگاه حضرت پروردگار علو درجات این فقید سعید و سلامتی و صبر و اجر بازماندگان معزز را مسألت می‌کنم.

یادش گرامی و راه او پررهرو باد.

«سید حسن خمینی نیز در پیام تسلیت خود، آورده است: «مرحوم فیرحی از جمله عالمانی بود که از جوانی با درک صحیح از نیاز روزگار خود در کنار علوم متداول حوزوی، به مطالعاتی فراتر از مباحث رایج در حوزه‌های علمیه روی آورد و در این امر به یکی از سرآمدان حوزه‌های مطالعاتی خویش بدل شد.

«در پیام تسلیت حجت‌الاسلام خمینی همچنین تأکید شده است: «سلامت نفس او و ارادت خالصانه اش به امام و ارزش‌های اصیل انقلاب همواره او را به عالمی دردآشنا با هویت دینی مبدل کرده بود که مخلصانه در امر پیرایش دین و انقلاب اسلامی از تحجّر و جمود و هر ناخالصی زائد همت می‌گماشت.

«محمود واعظی، رئیس دفتر رئیس جمهوری هم در پیامی درگذشت این استاد دانشگاه را تسلیت گفت.

آیت الله دکتر سیدمصطفی محقق داماد نیز از دیگر چهره‌هایی بود که در این رابطه پیام تسلیتی صادر کرد.

در این پیام آمده است: «فقدان این پژوهشگر صلح دوست که هرگز چهره مهربانش از خاطر دوستان زائل شدنی نیست برای ارباب فضیلت ثلمه‌ای جبران ناپذیراست.

این فاجعه مولمه را خدمت بازماندگان داغدار و بستگان سوگوار و همه جامعه فضیلت گستر کشور تسلیت عرض می‌کنم.

«محمدجواد غلامرضا کاشی، استاد علوم سیاسی و جامعه شناسی **دانشگاه علامه طباطبائی** نیز در پیام تسلیت خود نوشت: «از رونده نپرسید کجا می‌رود، از راهی که می‌رود معلوم است رهسپار کجاست.

اما فیرحی خود راه بود.

باید منتظر می‌ماندی ببینی به کجا می‌رسد.

«او در توصیف اندیشه سیاسی فیرحی نوشته است: «فکر می‌کرد جامعه یک چرخ دنده اصلی دارد.

وقتی نمی‌چرخد، جامعه را کد است.
پر از بلاهت و سکون و گسیختگی و بی اخلاقی.
اگر آن چرخ نچرخد، همه گمراه و مبتذل‌اند.
«از دیگر چهره‌هایی که دیروز در فقدان این استاد دانشگاه و متفکر سیاسی و مذهبی، پیام‌های تسلیتی صادر کردند می‌توان به مسیح بروجردی، احمد زیدآبادی، محمد قوچانی، محمود صادقی، سیدضیاء مرتضوی، سیدجواد ورعی، فاضل میبدی، محمدرضا واعظ مهدوی، کاظم قاضی‌زاده، محمدرضا عارف، هادی سروش و... اشاره کرد.
بر این راه مرگ چیرگی ندارد خسرو طالب زاده روزنامه نگار: سخت است باور کردن نبودن داوود فیرحی.
چند روز پیش، در ابتدای بیماری تماسی داشتم اظهار خرسندی می‌کرد که مشکل جدی ندارد اما گویی کرونا شگرتش فریب است و خوب فیرحی را فریفته بود.
می‌گویند کرونا از نقطه ضعف آدم‌ها رخنه می‌کند و مهلک می‌شود و فیرحی نقطه ضعفش همین بود مانند یک روستایی بی‌غل و غش و مانند یک متفکر خوشبین و مانند یک متخلق خوش رفتار بود با همه.
همین گشودگیش کار دستش داد.
با هر آنچه فروبستگی بود ناخوش بود، روحی یا جسمی، فکری یا سیاسی به نام سنت یا تجدد.
گشودگی اندیشه‌اش مرزهای فکریش را بیکرانه کرده بود اما مرز داشت و بخوبی می‌دانست کیست و کجا ایستاده است.
از هر دو سو منتقدش بودند هم سنت گرایان هم متجددان.
زیرا فیرحی اندیشیدن را با سویه‌های فکری مبادله نکرد.
باور داشت که دارایی‌ها و اندوخته‌های محکم و گرانمایی در مخازن تاریخ فکری ما وجود دارد که گشاده دستانه از آنها غفلت کرده‌ایم و رو به سوی دیار دیگر کرده‌ایم یا بدان آنها چهل ورزیده ایم.
گشودگی فکریش با خود فروبستگی مشکل داشت از هر نوع و گونه‌ای که بود.
فیرحی هیچ نشانه‌ای از مرگ نداشت، نه در سن و سالش، نه در طراوت اندیشگی اش، نه در امید به آینده و نه در کوشش کم ماندنش.
مرگ او یک رخداد پیش بینی‌ناپذیر و باورنشدنی است.
اما مگر مرگ چیزی جز این است که باورناپذیر است و جایی و زمانی رخ می‌نماید که انتظارش نیست.
اما مرگ فیرحی را دربرگرفت یا فیرحی مرگ را؟ بی شک جسم فیرحی در چنبره مرگ گرفتار شد و نتوانست از این دام جان سالم به‌در برد، اما «فیرحی» بر مرگ چیره شد.
فیرحی کاری را که می‌باید می‌کرد، کرد.
راهی را گشود که از ژرفای تاریخ بخصوص تاریخ معاصر منشأ می‌گرفت و تا امروز جریان و به آینده استمرار دارد.
کتابها و آثارش «سخن» تمام بود و «جان کلام».
فیرحی در آثارش باقی است که مرگ را بدان رخنه نیست.
فیرحی می‌توانست در صدها کتاب و آثار قلمی و کلامی جدید راهی را که رفته بازگوید و به شرح آنها بپردازد و مفسر خودش باشد.
اگر حقیقت کلام و سخن فیرحی شنیده شود، طول و عرض، کم و میزان و بسط و شرح آن چیزی را تغییر نمی‌دهد.
نه فیرحی از زمره نواندیشان دینی بود که در طول عمرشان مستمراً چهره‌های نو می‌شوند و نه از زمره آنهایی که جای لرزانی ایستاده‌اند که زمان باید قلم عفو و اصلاح بر گذشته آنها بکشد.
فیرحی جایی ایستاده بود که در فهم عمیق و خرد دقیق کمکش می‌کرد؛ ادب اندیشه.
بواقع صفت بارز او ادب و متخلق بودن که در زیست فردی و زیست فکری بدان پایبند و بلکه فطرتش بود.
برای خود بودن نمی‌اندیشید و اندیشه‌اش برای خود نبود.

برای گشودن از کار فروبسته این دیار بود.

فیرحی ده ها سال دیگر هم عمر می کرد که ای کاش می کرد، در مبانی و اصول همین می بود که بود.

زمان بر فیرحی چیره نمی شد زیرا زمانه را بخوبی می شناخت و بلکه زمانه با او بود.

افق فکریش عقبه ای داشت که در زمان دگرگون نمی شد، هر چند ثمرات بیشتر و آثار افزون تری داشت و ای کاش می داشت.

اما فیرحی راهی را که پیموده بود پایش خودش بود نه راهش.

راه او برای هر رنجیده و دردمندی که اندیشه و دین و ایرانیت مسأله باشد، گشوده است و بر این راه مرگ چیرگی ندارد.

اصرار داشت با لباس روحانیت درس بدهد رحیم ابوالحسنی استاد دانشگاه تهران: روز گذشته یکی از اساتید برجسته، مبرز و اثرگذار دانشگاه تهران را از دست دادیم.

دکتر داوود فیرحی که پرداختن به وجوه مختلف شخصیتش در این چند کلام خلاصه نمی شود.

با این حال در پرداختن به برخی از آشکارترین ویژگی های او باید گفت که در برخورد نخست این منش رفتاری و ادب اخلاقی استاد بود که همه را جذب خود می کرد.

به عنوان یک همکار باید بگویم که حتی یکبار ندیدم که این شخصیت مهربان و مؤدب نسبت به کسی کوچک ترین بی حرمتی کند.

به مثل آنچه مرحوم استاد مطهری درباره توأم بودن جاذبه و دافعه در شخصیت ها گفته اند باید گفت که دکتر فیرحی دافعه اش هم با ادب و اخلاق و مسبب جاذبه بود.

وجه دیگر اینکه ایشان یک اندیشمند عمیق بود که سعی می کرد در پرداختن به چیستی، چرایی و چگونگی یک موضوع از اندیشه های متعدد و متنوع بهره بگیرد.

هر گونه جزم اندیشی از ساحت اندیشه او به دور بود.

فیرحی از معدود چهره های روحانی بود که به کمال بود با اندیشه غرب آشنایی داشت و اگر چه فردی مطلع و مدافع نسبت به اصول و اندیشه اسلامی بود اما در تألیفات خود به بهترین وجه از اندیشه های متفکران علوم سیاسی غرب استفاده می کرد.

او یک اندیشمند سیاسی صرف نبود.

بلکه نسبت به اصلاح جامعه و نظام سیاسی و حل مشکلات سیاسی کشور برخورد فعالانه و مسئولانه داشت و تاوان آن را نیز می پرداخت.

فراموش نمی کنیم که در سال ۸۸ توسط گروه سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران به مدیریت انتخاب شد، اما متأسفانه مسئولان وقت دانشگاه تهران از تأیید صلاحیت و صدور حکم مدیریت گروهی ایشان امتناع کردند.

می خواهم بگویم که استاد فیرحی یک اندیشمند منزوی نبود.

برعکس در صحنه حضور داشت و همواره به فکر مردم، اصلاح کشور و مشروعیت هویت دینی بود.

دکتر فیرحی بر اساس تسلطی که بر تاریخ، اندیشه و فلسفه سیاسی دین اسلام داشت در سال های اخیر نسبت به مسائل سیاسی جامعه با حساسیت برخورد می کرد و سعی داشت در مواجهه با انحرافات که به نام دین در حوزه سیاست مشاهده می کرد آنچه لازم است را با جامعه در میان بگذارد و از ساحت دین دفاع کند.

همچنان او سعی می کرد که در لباس دین مشکلات جامعه را طرح کند.

در اوج فشارهایی که در سه دهه گذشته در فضاهای دانشگاهی علیه روحانیون روشنفکر وجود داشت و سبب شد برخی روحانیون اندیشمند ناچار به درآوردن لباس روحانیت شوند، ایشان اصرار داشت که با لباس روحانیت در دانشگاه درس بدهد و از حرمت دین محافظت کند.

استاد فیرحی با اخلاق مهربانانه و شیوه تدریس بسیار خوب خود توانسته بود کلاس های بسیار پُرتر و مفیدی را

ارائه دهد.

او تنها نویسنده‌ای معتبر نبود، بلکه معلمی بسیار زبردست بود که دانشجویان دانشکده به شدت از کلاس‌هایش استقبال می‌کردند.

تا آنجا که اگر او کلاس اختیاری برگزار می‌کرد دانشجویان آن کلاس را حتی بیش از دروس اصلی شان پیگیری می‌کردند.

ایشان فرد بسیار پرکاری بود.

به این دلیل در همین عمر کوتاه آثار متعددی در حوزه اندیشه سیاسی ایران معاصر از خود برجای گذاشت. هر چند به باور من متأسفانه همین کار زیاد موجب شد که جسم شان به پیری زودرس دچار باشد و به سادگی تسلیم بیماری شود.

همه ما از فقدان او متأسفیم.

اما استاد فیرحی تا جایی که فرصت عمر اجازه داد ثمره خودش را داد.

این رسم تاریخ همه جوامع است که نخبگان پیشرو هستند و تنها اما بعدها اثر بخشی خواهند داشت و ان‌شاءالله جامعه ما نیز در آینده از نظرات ایشان بهره‌مند باشد.

متفکری که به ایران می‌اندیشید سیدعلیرضا حسینی‌بهشتی استاد علوم سیاسی: نه آگاهی‌ات به اینکه مرگ پایان مرحله‌ای از حیات ماست که همه ما لاجرم از آن عبور خواهیم کرد، نه اینکه می‌دانی این روزها بسیاری از هموطنان و هموعانت به سفری بی‌بازگشت می‌روند، نه وقوف به اینکه در سن و سالی هستی که کسانی که می‌شناختی و می‌شناختند تو را جا می‌گذارند و می‌روند، هیچ یک به هنگام شنیدن خبر درگذشت عزیزی از عزیزانت تسلیات نمی‌بخشد؛ این غم، گویی همیشه زنده است.

در هراسی از سرکشی به گوشه همراهت که مبدا درگذشت دوستی یا خویشی دیگر را باخبر شوی، سر در کتاب می‌کنی و چشمانت را به تماشای طبیعت زیبای خزان نوازش می‌دهی تا لحظات بی‌خبری را تجربه کنی، اما باز هم خطا می‌کنی و خبر را می‌بینی.

این بار هم آنچه در هفته‌های گذشته و با شنیدن خبرهایی که از بیمارستان می‌رسید نگران شنیدنش بودم رخ داد.

باز هم دوستی دیگر، همکاری دیگر و هم‌کلامی دیگر؛ «حجت‌الاسلام دکتر داوود فیرحی» استاد اندیشه سیاسی دانشگاه تهران.

در فیضان دوستی گشاده‌دست بود و در برخورد با ناملايمات گشاده‌رو.

از کتاب‌هایی که نوشته و کتاب‌هایی که در حال نگارش‌شان بود که می‌گفت، پرتوهای شوق اندیشمندی دغدغه‌مند و ژرف‌نگر در سیمایش موج می‌زد.

از نگرانی‌هایش درباره آینده کشور و ملت که می‌گفت در مقام روشنفکری متعهد و منتقدی دلسوز می‌ایستاد.

نه علمش و نه مهرش را از دانشجو و طلبه و استاد و پژوهشگر، دریغ نمی‌کرد.

بارها برایم از الگو قراردادن شهید بهشتی در تحصیل همزمان در حوزه و دانشگاه از آغازین سال‌های جوانی گفت و چه نیکو و استوار در این راه پا گذاشته بود.

و بالاتر از همه، صفایی بود که در این زمانه بی‌صفایی، لحظه لحظه ساعات همنشینی‌ات با او را پر می‌کرد.

ما همه رفتنی هستیم و هیچ واقعیتی عریان‌تر از مرگ در زندگی بشر وجود ندارد، اما خوشا آنان که دنیا را پل دانستند و به سلامت از آن گذشتند، بی‌آنکه ستمی بر دیگری و بر خویشان روا دارند.

خوشا آنان که به‌گونه‌ای زیستند که لحظه‌لحظه زندگیشان یادآور خوبی‌هاست و مرگ‌شان فقدان‌هایی جبران ناشدنی برجای می‌گذارد.

بیش از این نمی‌توانم بنویسم.

گاه، گاه سکوت است.

گرچه از آتش دل چون خم می در جوشم / مهر بر لب زده خون می خورم و خاموشم.

فقدان حجت‌الاسلام دکتر داوود فیرحی، این شخصیت علمی و روحانی برجسته را به همسر و فرزندانش تسلیت می‌گویم و از خدای مهربان برای روان آن سفرکرده آرامش و برای همه بازماندگانش، دانشجویانش، همکارانش و جامعه علمی ایران، بویژه اهالی علم سیاست، بردباری و شکیبایی خواهانم.

چه پرواز زود هنگامی حمیدرضا جلائی‌پور استاد دانشگاه: با اندوه فراوان شاهد درگذشت غیرمنتظره دکتر داوود فیرحی، روحانی نواندیش و استاد اندیشه سیاسی دانشگاه تهران، بودیم.

دریغ! دریغ! او هم اهل دانش و تفکر بود و هم یک پژوهشگر اخلاقی در حوزه عمومی بود.

برنامه پژوهشی او که ۳۰ سال در راهش تلاش کرد «آشتی عقلانی بین دانش فقه و علم سیاست» بود.

او فقط یک استاد دانشگاه نبود فرآورده‌های خود را به حوزه عمومی و به درون جامعه می‌آورد و از دموکراسی و همزیستی ایرانیان بایکدیگر حمایت می‌کرد.

او ایران‌دوستی مسئول بود و در این راه به ورطه نگاه‌های تباری، نژادی و واگرا نیفتاد.

او گذشته از توجه به دانش فقه و اندیشه سیاسی به تاریخ اسلام، تجربه سیاسی کشورهای اسلامی خصوصاً تجربه مصر و بالاخره به سیاست روز ایران توجه ویژه و روشنگرانه داشت.

دکتر فیرحی در عین اینکه اهل دانش بود بسیار متواضع و اهل گفت‌وگو بود.

رنج سفر می‌کرد و در تمام محافل فکری در اقصی نقاط کشور شرکت می‌کرد.

او مقید بود که فرآورده‌های فکری خود را مکتوب کند و نشر دهد و از این حیث میراث ارزشمندی به جای گذاشت.

او مطلقاً توانایی علمی و حرفه‌ای‌اش را برای خود و خانواده‌اش دکان نکرد و آزاده و سبکبال زیست.

افسوس که او در اوج باروری فکری از میان ما ناگهان پرکشید.

درگذشت نابهنگام و جانکاه او را به خانواده معززش و همه اهالی فرهنگ و اندیشه تسلیت عرض می‌کنم.

در رثای دوست از دست رفته‌ام احمد نقیب‌زاده استاد دانشگاه: برای من سخت و دردناک است که بخواهم در سوگ فیرحی سخن بگویم.

آنها را برای خودم می‌گذارم و او را چنانکه شناختم به شما معرفی می‌کنم.

از نظر اخلاقی مردی وارسته، خوش‌خلق و اهل مدارا بود و چنان با مردم سلوک می‌کرد که انسان از یک روحانی به معنای دقیق کلمه انتظار دارد.

یکبار ندیدم که غیبت کند یا بد کسی را بخواهد.

از تعصب به دور بود و نسبت به اساتیدی که در دوره دانشجویی با آنها درس داشت بسیار متواضع و فروتن بود.

امکان نداشت در جلوی آنها راه برود.

از نظر علمی بسیار توانا بود و مفاهیم کلیدی را به درستی درک می‌کرد.

نمونه عالی وحدت حوزه و دانشگاه بود.

دروس اسلامی را چنان تدریس می‌کرد که در ردیف پر جاذبه‌ترین دروس باشد.

به نظرم او خدمت بزرگی به فرهنگ جمهوری اسلامی ایران کرد هر چند برخی تاریک اندیشان در حق او ستم کردند.

علاوه بر دروس نظری در حوزه عمل هم پیوسته به دنبال راهکاری بود که هم اسلامی باشد و هم در دنیای امروز قابل عمل و پراتیک باشد او دغدغه گره‌های کوری را داشت که جمهوری اسلامی با آن مواجه است؛ اینکه چگونه تئوکراسی را به دموکراسی پیوند بزنیم، حزب سیاسی از نظر اسلام چه معنایی دارد و چگونه قابل توجیه است.

دیگر منابع منتشر کننده

● در سوگ اندیشمند نوگرا - روزنامه ایران

● در سوگ اندیشمند نوگرا - ایران آنلاین

آغاز همکاری های علمی دانشگاه علامه طباطبائی با دانشگاه های ترکمنستان

🔗 دانشگاه علامه طباطبائی / 🗨️ منبع دیگر 🌐 📄 📖

آغاز همکاری های علمی **دانشگاه علامه** طباطبائی با دانشگاه های ترکمنستان در دیدار رئیس **دانشگاه علامه** طباطبائی با احمد قربانف، سفیر جمهوری ترکمنستان در ایران در خصوص همکاری های مشترک دانشگاهی گفتگو و تبادل نظر شد. به گزارش روابط عمومی دانشگاه در این دیدار، سفیر ترکمنستان با اشاره به پیوندهای تاریخی و فرهنگی میان ایران و ترکمنستان علاقمندی دانشگاه های کشور خود به گسترش همکاری با دانشگاه های ایران را اعلام کرد. دکتر حسین سلیمی، رئیس **دانشگاه علامه** طباطبائی نیز با استقبال از این پیشنهاد و اشاره به توانمندی های علمی این دانشگاه برای همکاری با دانشگاه های ترکمنستان به ویژه در رشته مدیریت نفت و گاز، حقوق قراردادهای نفت و گاز، اقتصاد انرژی، مدیریت تکنولوژی، مدیریت بیمه و مطالعات منطقه ای در کنار رشته های مرتبط با ادبیات و فراگیری زبان های فارسی و ترکمنی، آمادگی این دانشگاه برای همکاری با دانشگاه های ترکمنستان در حوزه های علوم انسانی و اجتماعی را اعلام کرد. در این نشست طرفین به توافق رسیدند با طراحی یک نقشه راه همکاری علمی و گفتگوی میان استادان دانشگاه های دو کشور، زمینه گسترش مبادلات فکری و علمی را میان دو کشور همسایه فراهم آورند. چهارشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۹ - ۱۴:۳۲ شماره خبر: ۱۳۳۱۸ بازدید: ۸۲ نسخه چاپی air.ir/ZHqDoa لیست اخبار << طراحی سایت تهرانپورتال توسط aryanic

پیام تسلیت هیئت رئیسه دانشگاه علامه طباطبائی به مناسبت درگذشت مرحوم دکتر داود فیرحی

🔗 دانشگاه علامه طباطبائی / 🗨️ منبع دیگر 🌐 📄 📖 منبع اصلی: دانشگاه علامه طباطبائی ۵۰۰۰

پیام تسلیت هیئت رئیسه **دانشگاه علامه** طباطبائی به مناسبت درگذشت مرحوم دکتر داود فیرحی هیئت رئیسه **دانشگاه علامه** طباطبائی، ضایعه اندوهبار درگذشت مرحوم داود فیرحی، استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران را تسلیت گفت. متن این پیام به این شرح است:

از شمار دو چشم یک تن کم وز شمار خرد هزاران بیش
در کمال ناباوری، جامعه علوم انسانی کشور استاد و پژوهشگری برجسته و دانشمند را در اوج شکوفایی اش از دست داد.
درگذشت حجت الاسلام و المسلمین دکتر داود فیرحی استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران خسرانی بزرگ برای اندیشه ورزی سیاست دینی است.
هیئت رئیسه **دانشگاه علامه** طباطبائی فقدان این اندیشمند متخلق را به جامعه علمی علوم سیاسی و خانواده

گرامی ایشان تسلیت می گوید و از درگاه خداوند مهربان، غفران و آرامش ابدی برای ان استاد ارجمند مسالت می کند.

چهارشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۹ - ۱۵:۰۹ شماره خبر: ۱۳۳۲۰ بازدید: ۴۴ نسخه چاپی air.ir/ZHqFoaایلیست اخبار
<< طراحی وب سایت آریایک aryanic highportal توسط aryanic

دیگر منابع منتشر کننده

● پیام تسلیت هیئت رئیسه دانشگاه علامه طباطبائی به مناسبت درگذشت مرحوم دکتر داوود فیرحی - دانشگاه علامه طباطبائی

به صورت مجازی؛ جشن نو دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی به صورت دانشکده ای برگزار می شود

دانشگاه علامه طباطبائی /   منبع دیگر

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● به صورت مجازی؛ جشن نو دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی به صورت دانشکده ای برگزار می شود جشن نو دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی به همت معاونت فرهنگی و اجتماعی از تاریخ ۲۴ آبان ماه به صورت مجازی برگزار می شود.

● به گزارش روابط عمومی دانشگاه، در این جشن که با توجه به شرایط کرونایی به صورت مجازی برگزار خواهد شد، ۱۱ دانشکده این دانشگاه در روزها و زمانبندی های تعیین شده به ارائه برنامه های متنوع خود برای آشنایی دانشجویان نو ورود خواهند پرداخت. دکتر وحید شالچی، معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه در این خصوص گفت: جشن ورود به دانشگاه ۳۵۰۰ پذیرفته شده مقاطع مختلف این دانشگاه از تاریخ ۲۴ آبان ماه لغایت یکم آذرماه با حضور روسای دانشکده ها، استادان شاخص و نامی دانشکده ها به صورت مجازی برگزار خواهد شد.

● معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه اضافه کرد: پیام تبریک رئیس دانشگاه، سخنرانی رئیس دانشکده و حضور استادان شاخص هر دانشکده، پخش کلیپ معرفی دانشکده با هدف به تصویر کشیدن فضای دانشکده، موشن گرافی معاونت های دانشگاه و نیز پخش کلیپی از فضاهای دانشگاه و در نهایت پاسخ به پرسش دانشجویان از جمله برنامه های این مراسم خواهد بود. معاون اجتماعی و فرهنگی دانشگاه در خصوص نحوه ورود دانشجویان نو ورود به این مراسم و نیز زمانبندی های مراسم هر دانشکده گفت: این جشن ها در فضای مجازی برگزار خواهد شد و نحوه ورود دانشجویان در زمان های تعیین شده از طریق وب سایت دانشگاه و ارسال پیامک اعلام خواهد شد.

به صورت مجازی؛ جشن نو دانشجویان **دانشگاه علامه** طباطبائی به صورت دانشکده ای برگزار می شود
جشن نو دانشجویان **دانشگاه علامه** طباطبائی به همت معاونت فرهنگی و اجتماعی از تاریخ ۲۴ آبان ماه به صورت مجازی برگزار می شود.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه، در این جشن که با توجه به شرایط کرونایی به صورت مجازی برگزار خواهد شد، ۱۱ دانشکده این دانشگاه در روزها و زمانبندی های تعیین شده به ارائه برنامه های متنوع خود برای آشنایی دانشجویان نو ورود خواهند پرداخت. دکتر وحید شالچی، معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه در این خصوص

گفت: جشن ورود به دانشگاه ۳۵۰۰ پذیرفته شده مقاطع مختلف این دانشگاه از تاریخ ۲۴ آبان ماه لغایت یکم آذرماه با حضور روسای دانشکده ها، استادان شاخص و نامی دانشکده ها به صورت مجازی برگزار خواهد شد. او با اشاره به ضرورت آشنایی بیشتر دانشجویان جدید با فضاهای مختلف دانشگاه افزود: تلاش شده است فضای تعاملی و گفتگو محور در این مراسم به منظور پاسخ به سئوالات و ابهامات دانشجویان نوورود، لحاظ گردد.

معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه اضافه کرد: پیام تبریک رئیس دانشگاه، سخنرانی رئیس دانشکده و حضور استادان شاخص هر دانشکده، پخش کلیپ معرفی دانشکده با هدف به تصویر کشیدن فضای دانشکده، موشن گرافی معاونت های دانشگاه و نیز پخش کلیپی از فضاهای دانشگاه و در نهایت پاسخ به پرسش دانشجویان از جمله برنامه های این مراسم خواهد بود. معاون اجتماعی و فرهنگی دانشگاه در خصوص نحوه ورود دانشجویان نو ورود به این مراسم و نیز زمانبندی های مراسم هر دانشکده گفت: این جشن ها در فضای مجازی برگزار خواهد شد و نحوه ورود دانشجویان در زمان های تعیین شده از طریق وب سایت دانشگاه و ارسال پیامک اعلام خواهد شد.

سه شنبه ۲۰ آبان ۱۳۹۹ - ۱۳:۴۲ شماره خبر: ۱۳۳۰۹ بازدید: ۴۱۱ نسخه چاپی air.ir/ZHqtoa لیست اخبار <>

اقبال؛ شاعر صلح و دوستی

منبع دیگر

ایرنا /

۲۱

آبان
۱۳۹۹
۱۴:۳۵

تهران- ایرنا- علامه محمد اقبال لاهوری از معدود متفکران معاصر است که عجم را به عنوان محور آرزو و آرمان های خود قرار داده و معتقد است برای رشد و تعالی باید به مضامین تاریخی و فرهنگی یک جامعه توجه ویژه داشت.

به مناسبت یکصد و چهل و سومین زادروز علامه اقبال لاهوری شاعر، سیاستمدار و فیلسوف پاکستانی، نشست مجازی به همت موسسه فرهنگی اکو و با همکاری **دانشگاه علامه** طباطبایی و سفارت پاکستان در تهران برگزار شد.

«سرور بختی» رییس موسسه فرهنگی اکو، «سید علی عنصر زیدی» معاون سفیر پاکستان در تهران، «علی اکبر احمدی افرمجان» استاد فلسفه **دانشگاه علامه** طباطبایی، سناتور «ولید اقبال» نوه علامه اقبال به همراه تنی چند از استادان دانشگاه های افغانستان و پاکستان در این نشست که در روز دوشنبه ۱۹ آبانماه برگزار شد به بیان نظرات خود پیرامون رویکردها و تفکرات این شاعر و متفکر معاصر پرداختند.

اقبال؛ شاعر و متفکر چند بعدی

بختی رییس موسسه فرهنگی اکو در این نشست اظهار داشت: اقبال لاهوری از متفکرین صاحب نظر و صاحب عمل چند بعدی منطقه است.

به گفته وی، اقبال از چهره های سرشناس در حوزه عرفان و تصوف، در قرن اخیر و یکی از چهره های فکری و انسانی درخشانی است که فرهنگ اسلامی به جامعه انسانی تقدیم کرده است.

بختی ضمن اشاره به فعالیت های عرفانی اقبال در زمینه پیوند مفاهیم عرفانی با دوران گذشته ادامه داد: اقبال در صحنه سیاست یکی از بنیانگذاران فکری پاکستان است که به صلح و امنیت کشور خویش و کشورهای اسلامی نگاهی ژرف و عمیق دارد.

از نظر بختی، اقبال یکی از علل عقب ماندگی مسلمانان را عدم اتحاد و یگانگی آنها دانسته و بر این عقیده بود

که مسلمانان و کشورهای منطقه باید با یکدیگر متحد شوند.

رئیس موسسه فرهنگی اکو در ادامه به هویت اسلامی و مشترکاتی که علامه اقبال به آن معتقد بود پرداخت که می تواند به ایجاد پیوند بیشتر میان کشورهای منطقه بیانجامد.

از دیدگاه بختی، اقبال دلبستگی عمیقی به زبان و شعر فارسی داشت و همین موضوع اشعار او را در بین فارسی زبانان قابل فهم و در بین کشورهای فارسی زبان منطقه بیش از پیش محبوب ساخته است.

سید علی عنصر زیدی معاون سفیر پاکستان هم دیگر سخنران این نشست بود.

به گفته وی منطقه اکو یکی از غنی ترین مناطق جهان از نظر تاریخ و میراث فرهنگی است و نه تنها دین مشترک بلکه در هنرها و صنایع دستی، زبان و ادبیات و تاریخ هم مشترکات زیادی دارند.

به گفته وی، پاکستان به عنوان سرزمین اقبال شناخته می شود که شاعری با شهرت جهانی است و توانست افکار سیاسی و مذهبی خود را با شعر درآمیخته و نقش مهمی در آگاهی ملت خود از قید و بند استعمار داشته باشد.

زیدی معتقد است، اقبال با مطرح کردن مفهوم «خود» به مسلمانان شبه قاره پیام به پاخاستن و استقامت داد.

سفیر پاکستان با اشاره به این که که ناب ترین اشعار اقبال به فارسی است گفت: آثار او منبعی الهام بخش برای بسیاری از جوانان بوده است.

احمدی افرمجان استاد فلسفه **دانشگاه علامه** طباطبایی سومین سخنران نشست حاضر بود.

از نظر وی، فلسفه «خودی» اقبال همه افکار و اندیشه های او را در بر می گیرد و درواقع اقبال با برجسته کردن مفهوم «دعوت به خویشتن» و شناخت گذشته تمدن اسلامی، در رهایی این ملتها از درد «از خود بیگانگی» و «تقلید» نقش مهمی داشت.

همچنین این استاد فلسفه گفت: گرچه می توان برخوردی انتقادی به آثار اقبال داشت، اما اصل تفکر و اندیشه های او برای نسل های مختلف قابل پذیرش است.

جامعه اسلامی یک جامعه صلح آمیز است

سناتور ولید اقبال نوه علامه اقبال هم در این نشست حضور داشت که به بررسی ویژگی های یک جامعه آرمانی از دید اقبال پرداخت.

به گفته وی، از نظر اقبال یک جامعه ایده آل باید یک جامعه صلح آمیز باشد، زیرا اسلام اساسا دین صلح است.

از دیدگاه ولید، اقبال در عقاید خود با شفافیت و اعتقاد راسخ اعلام می دارد که جامعه آرمانی جامعه ای است که با اصول اسلام مدرن، بازسازی شده و وحدت انسانی و برابری و آزادی انسان تحت یک سیستم صلح آمیز سیاسی اداره می شود.

به گفته او برابری از دیگر مفاهیمی است که در آثار اقبال هویدا است و از نظر اقبال جامعه ایده آل جامعه ای است که با آرمانهای اسلامی مدرن و بازسازی شده، هدایت می شود.

نرگس جابری نسب استاد دانشگاه، از دیگر سخنرانان این نشست بود که به درون مایه های اشعار فارسی اقبال اشاره داشت.

جابری نسب گفت: اقبال زبان فارسی را برای بیان افکار و اندیشه های خود با درون مایه های عشق به دین و قرآن، محبت رسول الله، ائمه اطهار و بزرگان دین، مسائل سیاسی، وطن دوستی بکار گرفت و به طور کلی درون مایه های سیاسی- اجتماعی و اخلاقی - تعلیمی، به شکلی آشکار در اشعار وی دیده می شود.

عجم، محور آرزوها و آرمانهای اقبال است

«محمد افسر رهبین»، اقبال پژوه و رییس آرشیو ملی افغانستان و «فائزه زهرا میرزا» استاد دانشگاه کراچی پاکستان آخرین سخنرانان این نشست بودند که هریک به دیدگاه های اقبال در زمینه شعر و گرایشات تاریخی، فکری و سیاسی او پرداختند.

به گفته رهبین، افغانها تاکنون پژوهش های زیادی درباره اقبال و آثار و اشعارش انجام داده و ترجمه های فارسی

و پشتوی آثار اقبال مد نظر بسیاری از پژوهشگران افغان بوده است. فائزه زهرا میرزا نیز پیرامون ایران گرایی در اشعار اقبال بیان داشت: اقبال نخستین شاعر قرن بیستم است که عجم را محور آرزوها و آرمانهای خود قرار داده و خود او نیز تحت تاثیر شاعران و عارفان و متصوفان ایران بزرگ بوده است. نوشتار از: معصومه نظری، کارشناس موسسه فرهنگی اکو

صد سال طول می‌کشد تا فیرحی دیگری ببینیم / ضربه درگذشت داود فیرحی بر علوم سیاسی معاصر جبران‌ناپذیر است

غلامرضا ذکیانی با اشاره به جایگاه ویژه داود فیرحی در علوم سیاسی معاصر، اندیشه شیعی و اسلامی و ضمن اظهار تأثر از درگذشت او گفت: ما امیدها به آقای دکتر فیرحی داشتیم و از درگذشت ایشان بسیار اندوهگین هستیم چون صد سال طول می‌کشد تا یک فیرحی دیگر ببینیم.

غلامرضا ذکیانی با اشاره به جایگاه ویژه داود فیرحی در علوم سیاسی معاصر، اندیشه شیعی و اسلامی و ضمن اظهار تأثر از درگذشت او گفت: ما امیدها به آقای دکتر فیرحی داشتیم و از درگذشت ایشان بسیار اندوهگین هستیم چون صد سال طول می‌کشد تا یک فیرحی دیگر ببینیم.

«غلامرضا ذکیانی» استاد فلسفه و عضو هیئت علمی «دانشگاه علامه طباطبائی، درباره درگذشت حجت‌الاسلام «داود فیرحی» (نویسنده، پژوهشگر و عضو هیئت علمی دانشگاه تهران) به دلیل ابتلا به کرونا، به خبرنگار ایلنا گفت: تردید ندارم ضربه‌ای که فوت دکتر فیرحی بر حوزه علوم سیاسی به ویژه علوم سیاسی معاصر و اندیشه شیعی و اسلامی وارد کرد، جبران‌ناپذیر است و به این زودی‌ها کسی نخواهد توانست جای ایشان را برای ما پر کند.

از خدای متعال برای همه درگذشتگان به ویژه عالم بزرگوار آقای دکتر فیرحی آرزوی غفران و برای بازماندگان ایشان آرزوی صبر دارم.

ذکیانی درباره‌ی شخصیت علمی و دانشگاهی مرحوم فیرحی گفت: من با آقای فیرحی هم‌رشته مستقیم نیستم؛ رشته من فلسفه اسلامی و کلام اسلامی و منطق است و رشته ایشان علوم سیاسی.

منتها به دلیل ورود ایشان به این رشته از منظر حوزوی، من با آثار و خود ایشان از نزدیک آشنا بودم. کتاب دو جلدی معروف ایشان به نام فقه و سیاست در ایران معاصر، به دو موضوع تحول حکومت‌داری و فقه حکومت اسلامی و دیگری فقه سیاسی و فقه مشروطه می‌پردازد که الحق والانصاف بسیار خوب وارد بحث‌های فقه مشروطه شدند و از عهده آن برآمدند.

رساله معروف ایشان هم که به نظرم یک گام بی‌نظیر در فرهنگ معاصر ماست، بحث گفتمان سیاسی و نسبت مشروعیت علم و قدرت را باهم مقایسه کردند.

او ادامه داد: ایشان وارد حوزه‌هایی شدند که کسی دیگر با این دقت بررسی‌شان نکرده بود؛ به ویژه در موضوع فقه شیعی، کسی را نداشتیم که مانند ایشان مسائل سیاسی را تحلیل کرده باشند.

از این جهت ما مدیون ایشان هستیم.

ایشان قدم‌هایی در این حوزه برداشته که اگر نگوییم بی‌نظیر، کم‌نظیر است و قبل از تالیفات ایشان، کتبی با این

استحکام و قوت نداشتیم.

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران خاطرنشان کرد: ما امیدها به آقای دکتر فیرحی داشتیم و از درگذشت ایشان بسیار اندوهگین هستیم چون مطمئنیم که به این زودی‌ها، این اندیشه بالنده و متکی به سنت، این اندیشه که با آرای جدید آشناست و می‌تواند تئوری‌های سیاسی را با تئوری‌های دینی ترکیب و نظریه‌پردازی کند، نخواهیم داشت.

ذکیانی یادآور شد: کافی است یک نفر کتاب‌های دکتر فیرحی را بخواند تا بفهمد چقدر ایشان یک سر و گردن از مشابیهین خود بالاتر بودند.

او همچنین تصریح کرد: از مسئولان محترم مملکتی صمیمانه خواهش می‌کنم همان تلاشی را که برای مراقبت از مسئولان سیاسی می‌کنند و همان وقت را برای متخصصان و دانشمندان کشورمان بگذارند چراکه اینها انصافا مانند ندارند و تکرارشدنی نیستند.

ذکیانی ادامه داد: شاید صد سال دیگر طول بکشد که یک فیرحی دیگر ببینیم.

در همه‌جای دنیا از آدم‌های ویژه، به‌طور ویژه مراقبت و رفتار می‌کنند.

اما نمی‌دانم چرا چنین سستی و کاهلی در بهبود سلامتی دکتر فیرحی اتفاق افتاده.

باتوجه به اینکه لااقل یک سال دیگر با کرونا درگیر هستیم و بعد از این هم کرونا سراغ علما و دانشمندان درجه یک دیگر ما هم خواهد آمد، وظیفه ماست که از آنها با تمام توان مراقبت کنیم.

میراث فکری و اخلاقی داود فیرحی

منبع دیگر

عظنا- دانشگاه علامه

۲۱

آبان
۱۳۹۹
۱۱:۵۸

شجاع احمدوندخبر کوتاه، تلخ و غیرمنتظره بود “دکتر داود فیرحی به دیدار معبود شتافت.”

باور رفتن فیرحی به این زودی خیلی دشوار است.

اندیشمندی اخلاق مدار، متفکری روشمند، دین پژوهشی ایران دوست، ایران شناسی دیندار، متفکری فروتن و انسانی کامل.

فیرحی را سی سال است از نزدیک می‌شناسم به ویژه این رابطه در دوره تحصیل در مقطع دکتری عمیق‌تر شد.

ما هر هفته یکی دو بار برای شرکت در کلاس‌های دکتری در دانشگاه تهران در طول مسیر رفت و برگشت از قم به تهران با هم بودیم.

در کنار مباحث علمی که در مؤسسه آموزش عالی باقر العلوم که من عضو هیات علمی پاره وقت آن بودم و او معاون آموزشی و پژوهشی، مسیر رفت و برگشت به دانشگاه فرصت مغتنمی بود برای گفت‌وگو، تبادل فکر و البته یادگیری بیشتر من از ایشان و آشنایی با عمق دیدگاه‌های علمی و اخلاقی او.

فهم و شناخت ابعاد شخصیت او نیازمند فرصت‌های مطول است اما در اینجا فقط به دو بعد اخلاقی و علمی او اشاره‌ای خواهم کرد. فیرحی به لحاظ اخلاقی انسانی کم نظیر بود.

او به‌رغم توانایی‌های علمی فوق‌العاده، اساساً خود را به خود برتربینی، بدگویی رقبای فکری، غیبت و تحقیر کسانی که سخت بر او می‌تاختند و از دایره اخلاق نسبت به او خارج می‌شدند، عادت نداده بود.

بی‌گمان منتقدان نیز این سلوک والای اخلاقی و رفتاری او را گواهی خواهند کرد.

اخیراً که برخی اندیشمندان نقدهایی را بر او وارد کرده بودند حتی در مقام پاسخ‌گویی مستقیم نیز برنیامد.

در واقع او باور داشت، حرمت مخالف و منتقد را باید نگه داشت.

اگر گاهی به حسب الزامات علمی در مقام پاسخ برمی‌آمد، بدون اشاره مستقیم به ناقد، صرفاً به توضیح و تبیین

مسئله می‌پرداخت و می‌کوشید منتقد را با ابعاد نظریه خود آشنا سازد و در مقام پاسخ رو در رو بر نمی‌آمد که آن را دون شأن علمی دانسته و از آن پرهیز داشت.

اخیراً از ایشان پرسیدم چرا در مقام پاسخ به برخی حملات تند بر نمی‌آید، نجیبانه و با لبخند دلنشینی پاسخ داد ممکن است آن‌ها اطلاعاتی بیش از من داشته باشند یا از زاویه دید دیگری به موضوع نگریسته باشند که من به آن ورود نکرده‌ام؛ رویکردی که در نوع خود ستودنی و کمیاب است.

بدین سان فیرحی واجد همه صفات پسندیده یک انسان کامل بود و علم را برای خودسازی، گفت‌وگو، تعامل و در نهایت بهبود وضعیت جامعه میدانست نه ابزار تفاخر و تحقیر دیگران. به لحاظ علمی فیرحی متفکری روشمند بود.

با اتخاذ چهارچوب قدرت - دانش فوکوئی و بسط تدریجی آن، نگاهی زمینه محور به اندیشه سیاسی اسلام داشت و در هر موضوعی به اقتضای (پیروی و متابعت) اثر نخستینش ابتدا بستر و ساخت قدرت را مورد مطالعه قرار می‌داد و چون برآن بود که هر ساخت قدرتی دانش خاص خود را تولید می‌کند به جریانهای اندیشه برآمده از ساختهای قدرت در وجوه مختلف تمدن اسلامی اهتمام می‌کرد.

فیرحی در پروژه فکریش تلاش کرد ابعاد و مختصات دانش در تمدن اسلامی را در حوزه‌های علم سیاست مانند قانون، تحزب، انتخابات و ... مورد اندیشه‌ورزی قرار دهد.

آثار او هم به لحاظ روابط عاطفی و احترام آمیز با دانشجویان و همکاران علمی و هم به سبب منحصر به فرد بودن مباحث مانند قدرت، دانش و مشروعیت در اسلام که رساله دکتری او نیز بود به شدت مورد توجه و علاقه دانشجویان و استادان بود، به‌ویژه که خود این کتاب را که سنگ بنای سایر آثار اوست بیش از بقیه آثارش دوست داشت.

فیرحی همین روشمندی را در تمام پروژه فکری خود که در آثار متعددی بازتاب یافته حفظ کرد.

انسجام فکری و اندیشه‌ای فیرحی عمدتاً ناشی از همین پایبندی به روش علمی بود.

تأمل در سنت و مدرنیته و بازخوانی آثار سنتی با ابزار و دستاوردهای دانش مدرن، از او اندیشمندی نوگرا و نظریه‌پردازی خلاق و پرکار ساخت که سطر به سطر آثارش را خواندنی و شایسته تأمل کرده است. شوربختانه فیرحی اکنون از میان ما رفته است، اما میراث فکری او زنده و متداوم خواهد بود.

او توانست کلاس‌های درس اندیشه سیاسی در اسلام را به کلاس‌هایی زنده و پر مخاطب تبدیل کند و هر دانشجوی علاقمند به علم سیاست را مشتاق حضور در این کلاس‌ها کند.

اندیشه و عمل او فرصتی را برای نسل جوان دانشگاهی فراهم آورد تا اندیشه اسلامی را از منظری نو بکاود.

او با طرح هویت سه وجهی ایرانی، اسلامی و مدرن، دانشجویان علاقمند را به تأمل عمیق در سنت و میراث فکری ایرانی- اسلامی واداشت.

ایران دوستی، اسلام‌گرایی، نوگرایی و برخورد منصفانه و محققانه با دستاوردهای دانش جدید، در کنار تواضع علمی و اخلاق فردی، فیرحی را به اندیشمندی یگانه بدل کرد.

این مدعا گزاف نیست که در نیم قرن اخیر حوزه اندیشه سیاسی در اسلام شاهد بروز و ظهور اسلام‌شناسی این گونه روشمند و نوآور نبوده است.

می‌توان میراث فکری فیرحی را در تأمل بر سنت و مدرنیته از سوئی، پرهیز از ارزش‌داوری و تعصبات غیرعلمی از سوی دیگر و تعامل و احترام به گفتگو با مخالفان فکری برشمارد.

روحش شاد و یادش گرامی. کلمات کلیدی: استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران استاد علوم سیاسی **دانشگاه**

علامه طباطبائی داود فیرحی داود فیرحی دکتر شجاع احمدوند اشتراک گذاری: <https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۸۳۵>

p=۲۹۷۸۳۵

«تمدن نوین اسلامی؛ چالش غرب»

منبع دیگر

ایسنا /

واحد فعالیت های قرآنی و دینی معاونت فرهنگی و اجتماعی با همکاری انجمن علمی روابط بین الملل دانشگاه علامه طباطبائی، نشست «تمدن نوین اسلامی؛ چالش غرب» را برگزار می کند.

به گزارش باشگاه دانشجویان ایسنا، این برنامه با سخنرانی اساتید گروه روابط بین الملل دکتر علی آدمی- مدیر گروه روابط بین الملل **دانشگاه علامه** و دکتر علیرضا کوهکن - عضو هیئت علمی **دانشگاه علامه** طباطبائی، به همراه پرسش و پاسخ دانشجویی در ارتباط با اهانت به پیامبر اکرم (ص)، روز پنجشنبه ۲۲ آبان ۹۹، ساعت ۲۰، به صورت زنده از صفحات اینستاگرام انجمن روابط بین الملل به نشانی http://instagram.com/internationalrelation_atu و نیمکت علامه به نشانی http://instagram.com/atu_nimkat پخش خواهد شد.

انتهای پیام

«مهندسی نگارش ترانه» اساساً متفاوت با «مهندسی نگارش شعر» است

منبع دیگر

عظنا- دانشگاه علامه /

مدیر واحد ادبیات مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) گفت: شعر بر اساس ساختار عروضی ساخته می شود، یعنی عروض بر سرودن شعر حکمرانی می کند اما در هنگام سرودن تصنیف و ترانه، «لحن» ما را از عروض خارج و گاهی به آن وارد می کند. به گزارش عظنا، نشست «شعر و تصنیف: تفاوت ها و شباهت ها» با حضور دکتر عبدالجبار کاکایی، شاعر، ترانه سرا و پژوهشگر، به همت **دانشگاه علامه** طباطبائی، با همکاری معاونت گسترش زبان فارسی و ایران شناسی مرکز همکاری های علمی بین المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سه شنبه ۲۰ آبان ماه به صورت برخط برگزار شد. سخنان دکتر عبدالجبار کاکایی، شاعر، ترانه سرا و پژوهشگر حوزه زبان فارسی را در ادامه می خوانیم؛ تفاوت تصنیف، ترانه و شعر چیست؟ دارای شخصیت آکادمیک نیست اما ما شاعران معمولاً کار پژوهشی نیز انجام می دهیم، بنابراین از ابتدا بگویم که اگر نکته ای را گفتم که در آن خللی بود معذرت می خواهم. نکاتی که خواهم گفت دریافت های من از مدتی است که به موضوع ترانه و موسیقی توجه کرده ام، بخش دیگری از آن حاصل تجربیات من و بخشی از آن نیز حاصل آموخته هایم از دیگران است. عمدتاً در فرهنگ گفتاری عامه مردم تصنیف، ترانه و شعر مانند هم تلقی می شوند. برای مثال وقتی آهنگ را با نغمه و کلامی می شنویم پرسش می شود که شعر از کیست و در سطوح خاص تر گفته می شود که تصنیف و کلام برای کیست؟ تا آنجایی که من می دانم بعضی از کشورها اسم های خاصی مانند «کلام» روی ترانه ای که با موسیقی تلفیق می شود، قرار می دهند.

بین اعراب نیز «کلام» مرسوم است. در دوره های تاریخی متمادی اسم ها و کلمات تغییر می کنند و سپس جایگزین می شوند.

در کشور ما نیز از دیرباز، یعنی از قرن نهم به بعد، به کلامی که با موسیقی تلفیق می شد، تصنیف می گفتند؛ قبل از آن سرود، غزل، رباعی، دوبیتی و تعابیری شبیه به اینها به کار برده می شد. من امروز قصد دارم تفاوت های

ساختاری و ماهیتی کلامی که با موسیقی تلفیق می‌شود را با کلامی که به عنوان شعر ادا می‌شود یا به اصطلاح «دکلوماسیون» می‌شود را بگویم. لازمه تبیین این موضوع بررسی تاریخی شعر و تصنیف است.

اینکه ببینیم که آنها در ابتدا با یکدیگر ترکیب بودند یا در تاریخ جدا از هم متولد شدند؟ بشر پیش از ثبت وقایع تاریخی آنها را ترنم می‌کرد تصنیف در فرهنگ فارسی‌زبانان قالب نو ظهوری است.

تصنیف یعنی کلامی که ترنم می‌شود و ملحون ادا می‌شود.

بشر پیش از اینکه روی الواح گلی و سنگی، شکست‌ها و فتوحات، جشن‌ها و افتخاراتش را بنویسد این مسائل را ترنم می‌کرده است.

یعنی در قالب کلماتی مترنم می‌شده است که در حافظه باقی بماند. در گذشته پیش از اینکه دقایق ظریف، تلخ و شیرینی مانند کشته شدن قهرمانی در جنگ، برپایی جشنی بزرگ، برگزاری نیایشی دینی و فتوحات جنگی را روی لوح‌های گلی بنویسند و روی سنگ غارها حک کنند، برای اینکه در حافظه‌شان بماند، آن را ترنم می‌کرده‌اند؛ یعنی یک لحن و یا یک حالت اجرایی به آن می‌داده‌اند. هر ملتی به اقتضای زبان خودش وزن را می‌شناسد ملک‌الشعرای بهار معتقد است که از آغاز، تصنیف و شعر با هم بوده است.

در واقع می‌توان گفت که تصنیف بر شعر غلبه داشته است و عموماً به آن بحر هزج که جزء بحور ایرانی است گفته می‌شده است.

بسیاری از منتقدان زبان‌های باستانی ایران که روی آثاری مانند «یادگار زیران»، «بز و درخت آسوریک» و ... تحقیق کرده‌اند معتقدند این آثار موزون هستند.

از این لحاظ که در یک مقطعی کلام تمام می‌شود، آنها تعداد هجاها را شمردند و برابری هجاها را به حساب آوردند.

محققان مسلمان بعد از فتح ایران به وسیله اعراب به این آثار به جا مانده نثر مسجع یا موزون می‌گفتند. هر ملتی به اقتضای زبان خودش به نوعی وزن را می‌شناسد و می‌توان گفت که در دایره زیبایی‌شناسی هر ملت خصوصیات وزن ادراک می‌شود.

محققان عرب وقتی با آثار فارسی باستان ایران مواجه می‌شدند، این آثار را درک نمی‌کردند زیرا ذهن آنها عروضی بود و تصویری از وزن هجایی یا حتی وزن ایقاعی که بر مبنای ترنم موسیقی ایجاد شده بود، نداشتند.

بنابراین این آثار را نثر مسجع به حساب می‌آوردند. ولی نمی‌شود به همین راحتی در مورد ملتی قضاوت کرد و گفت این ملت شعر یا تصنیف ندارد. شروه‌خوانی و حراره‌خوانی دو یادگار زبان باستانی‌اند من منتقد کسانی هستم که معتقدند ۲۰۰ یا ۳۰۰ سال سکوت داشتیم و ناگهان شعر فارسی با رودکی شروع شد.

در نهایت اشتباه است که ما تصور کنیم ملتی احساسات و هیجانات خود را دو قرن در خودش پنهان کند و بروز ندهد.

محققان معتقدند بخش کهنه کتاب «اوستا» معروف به «گاسه‌ها» سرود است. زرتشتیان دور آتش آتشکده «کرکوی» که بین سیستان و افغانستان است، می‌ایستادند و سرودی را می‌خواندند که هجاهای آن برابر است. ایران باستان سه زبان مهم دارد: زبان باستان، زبان پهلوی و زبان دری.

نمی‌توان گفت که چیزی به نام ترنم موزون و تصنیف در این زبان‌ها نبوده است. در زبان اوستایی تعداد هجاها ایجاد موسیقی و وزن می‌کرده است اما زبان پهلوی بر مبنای ایقاع یعنی ترنم موسیقی است، هجاها در این زبان با هم برابر نیستند اما اگر بر بعضی از کلمات تکیه کنیم آهنگ ایجاد می‌شود. در میان عامه مردم نیز شروه‌خوانی، حراره‌خوانی رایج بوده است اما متأسفانه چیزی از اینها باقی نمانده است. دو گونه صدا از جهان بیرون قابل شنیدن است تصنیف، کلامی است که برای تلفیق با موسیقی ساخته می‌شود و به چیزی بیشتر از وزن و قافیه نیاز دارد، چیزی که به آن ملحون بودن می‌گویند.

ملحون بودن یا لحن چیست؟ لحن به اجتماع اصواتی می‌گویند که تولید صداهای ملایم می‌کند.

ما دو گونه صدا از جهان بیرون می‌شنویم: صداهای متنافر و ملحون.

صداهایی که وقتی در کنار هم قرار می‌گیرند و اجتماع می‌کنند متناظر هستند.

مانند صدای خالی کردن تیرآهن، صدایی که هر روز از پنجره از هیاهوی ماشین‌ها و جنجال آدم‌ها می‌شنویم. گاهی اوقات صداهای ملایم جمع و ملحون می‌شوند آنجاست که می‌گویند لحن ایجاد شده است، یعنی در واقع ما گامی به موسیقی نزدیک می‌شویم. پس لحن یا موسیقی به نوعی همگامی نوت‌ها با نغمه‌ها، حروف و الفاظ است. قالب غزل، میراث شعر فارسی‌قالب غزل، بین همه قالب‌های شعر فارسی، از ابتدا ملحون بوده است.

برای مثال منوچهری دامغانی می‌گوید: برزن غزلی، نغز و دل‌انگیز و دل‌افروز
ور نیست تو را بشنو و از مرغ بیاموزد اینجا منوچهری در خصوص غزل نگفته است که بسرا یا بگو گفته است بزن غزلی.
یا شعر معروف حافظ که در آن گفته است: زلف آشفته و خوی کرده و خندان لب و مست پیرهن چاک و غزل‌خوان و صراحی در دست‌نابراین می‌توان گفت یکی از قالب‌های رایج شعر فارسی که از ابتدای تولد به علت کارکردهای وسیع با موسیقی تلفیق می‌شده، غزل بوده است. تصنیف و موسیقی آهنگین باید چهار بخش داشته باشد «عبدالقادر مراغه‌ای» در کتاب «جامع‌الاحان» گفته که آواز و تصنیف جایگاه غزل را تثبیت کرده است. عبدالقادر مراغه‌ای معتقد است آواز، تصنیف و موسیقی آهنگین باید چهار بخش داشته باشد: بخش اول «قول» است.

قول به ترنم شعر عربی می‌گفتند که بخشی از موسیقی است. بعد از قول ما به بخش «غزل» می‌رسیم که ترنم کلام فارسی است.

بنابراین یک قطعه آهنگین با قول شروع می‌شده و با غزل ادامه پیدا می‌کرده است. قول همان آواز است. امروزه نیز شروع موسیقی ایرانی با آواز است و به دنبال آن موسیقی متریک یک تصنیف تندتری اجرا می‌شود. پس از غزل، «ترانه» است که ترانه شادتر است. بعد از ترانه «رباعی» می‌آید.

رباعی در واقع قسمت فروداشت و انتهای آهنگ است. با توجه به ساختاری که عبدالقادر مراغه‌ای از تصنیف ارائه داده است، درمی‌یابیم که آهنگ با قول شروع می‌شده، با غزل و ترانه ادامه پیدا می‌کرده و با رباعی به پایان می‌رسیده است. رباعی، دوبیتی و غزل کهن‌ترین قالب‌های شعر فارسی هستند که از دیرباز با موسیقی تلفیق و ادا می‌شدند. شاید در زمان قدیم اسم‌های دیگری مانند چامه و چکامه روی این قالب‌ها گذاشته باشند. در «شاهنامه»، فردوسی از زبان «برزین» درباره دخترانش می‌گوید: چنین گفت برزین که ای شهریار / میناد بی‌تو کسی روزگارچنان دان که این دلبران منند / پسندیده و دختران منند یکی چامه‌گوی و یکی چنگ‌زن / سیم پای کوبد شکن بر شکنچهارم به کردار خرم بهار / بدین سان که بیند همی شهریاربدان چامه‌زن گفت کای ماه‌روی / پرداز دل چامه شاه گویبتان چامه و چنگ بر ساختند / یکایک دل از غم برداختند نخستین شهنشاه را چامه‌گوی / چنین گفت کای خسرو ماه‌رویمی‌توان گفت «چامه» نیز نام دیگر تصنیف بوده است قبل از اینکه کلمه تصنیف مرسوم شود. سرود خارج از احساسات فردی و شخصی است تمام این قالب‌ها به نوعی برای تلفیق با ملودی و آهنگ ایجاد می‌شدند.

البته شایان ذکر است که در زبان فارسی ما «شعر گفتن» را به کار نمی‌بریم و می‌گوییم که «شعری سرود». به نظر می‌رسد فعل سرودن نیز برگرفته از فرم‌های کلام آهنگین قدیم باشد که به نام سرود معروف بوده است. به گفته ملک‌الشعرا بهار «سرود» به «نیایش‌های مذهبی زرتشتیان»، به «اجراهای درباری» که «باربد» و «نکیسا» و دیگران اجرا می‌کردند اطلاق می‌شده است.

سرود در واقع کلامی است که به توصیف پادشاهان، وقار و بزرگی مملکت و چیزهایی که خارج از احساسات فردی و شخصی است می‌پردازد. اگر بخواهیم سرود را با قالب‌های فعلی و رایج شعر فارسی امروز ترجمه کنیم، باید آن را به قصیده ترجمه کنیم.

سرود مایه آهنگین داشته و می‌بینیم که سرود، چامه، چکامه، غزل، دوبیتی، رباعی و آنچه که میراث ایده‌های فارسی‌زبانان از گذشته تا کنون بوده، الفتی با موسیقی داشته است. یکی از دوره‌های درخشان موسیقی، لحن و

کلام دوره ساسانی بوده است به‌ویژه عصری که «بهرام‌شاه» پادشاه بود چراکه او به موسیقی‌دان‌ها علاقه داشت.

«خسرو پرویز» نیز پس از بهرام‌شاه این علاقه را نشان داد و در آن دوره آهنگسازانی در دربار تربیت شدند. در آن زمان نت‌نویسی رایج نبود که این نت‌ها نوشته شوند و به یادگار بماند.

در آن دوره کسانی مثل باربد، نکبسا و بامشاد دو نوع موسیقی «خسروانی یا بارگاهی» و «نیایشی» را به وجود می‌آوردند. اخبار از طریق موسیقی به گوش شاه می‌رسید در طول تاریخ در کنار تصنیف‌ها، موسیقی و شعر عامیانه نیز رواج داشت که مضامین عمیق و قوی نداشتند بنابراین مورد توجه نبودند؛ سرودهای خسروانی دوران ساسانی نیز از این دست بودند. می‌گویند برای اینکه پادشاه از شنیدن الحان خسته نشود، «باربد» برای هر روز لحنی را ایجاد کرده بود.

یعنی باربد چیزی حدود ۳۶۵ لحن ایجاد کرده بود و آنها را می‌نواخت. گاهی می‌خواستند خبرهایی را به شاه اطلاع دهند که این خبر ممکن بود تغییری در رفتار و خصوصیات اخلاقی شاه ایجاد کند؛ این خبرها را به باربد می‌گفتند او این خبر را روی لحنی تنظیم می‌کرد و در مراسمی آن را اجرا می‌کرد و خبر را از طریق موسیقی به گوش شاه می‌رساند. همان اتفاقی که بعدها در زمان رودکی افتاد و او شعری را ساخت که پادشاه سامانی را از خارج از وطن فرا خواند.

اعراب به موسیقی خسروانی یا بارگاهی زمان ساسانی که بسیار با شکوه اجرا می‌شد «الطریق الملوک» می‌گفتند.

به نوعی تعبیر «راه» را به کار می‌بردند که از تعبیر موسیقی است. «ابن خردادبه» در کتاب «اللهو و الملاهی» به نغمه‌هایی اشاره می‌کند که «باربد» برای خسرو پرویز ساسانی ساخته و یکی از شعرهای او را که یک مصراع آن افتاده می‌آورد: «کیسر ماه ماند و خاگان خرشید آن من خدای ابر ماند

کامغان که خواهد ماه پوشد که خواهد خورشید» ترجمه: «قیصر به ماه می‌ماند و خاقان به خورشید (و)

سرور من همانند ابری است آبستن باران که اگر خواهد ماه را می‌پوشاند و اگر خواهد خورشید را» این تصنیف یکی از تصنیف‌های معروف باربد است که به نقل از ابن خردادبه در تاریخ باقی مانده است. برخی از تصنیف‌هایی هم که در دوره ساسانی و حتی پیش از عصر ساسانی ساخته شده جنبه مرثیه داشته است، مانند «چین سیاوش» و «چین ایرج». برخی دیگر جنبه وصف تجمل و ثروت و مال و پادشاهی بوده است، مثل تصنیف «باغ شیرین» و «هفت گنج». برخی نیز وصف اعیاد و نوروز و جشن بوده است مثل تصنیف «نوروز بزرگ» و «مهرگان خردک» که اینها بقایای آثاری است که با موسیقی از دوران گذشته به جا مانده است. حافظ می‌گوید: تا مطربان ز شوق منت آگهی دهند / قول و غزل به ساز و نوا می‌فرستمتباز هم از دلایلی است که قول و غزل کلام آهنگینی بوده است. پیش از آنکه غزل به عنوان یک قالب شعر شناخته شود، قول و غزل به کلام آهنگین اطلاق می‌شده که همان آواز و تصنیف بوده است. در بین جامعه نیز کلام مترنم و آهنگین رواج داشته که شامل ترانه‌های بومی بوده است. «شمس‌الدین محمد بن قیس رازی» صاحب کتاب «الْمُعْجَم فی مَعاییر أشعار الْعَجَم» به معنی «مطالب روشن و منظم درباره قوانین اشعار فارسی»، بیان می‌کند که مردم عراق به دوبیتی علاقه دارند و آنها را در باغ‌ها و تفریحاتشان اجرا می‌کنند و می‌خوانند. از بین تصنیف‌های عامیانه که در «بحر هزج» سروده می‌شده و هزاران نفر که به این کار مشغول بودند تنها اسم «باباطاهر عریان» باقی مانده است. ایرانی‌ها دو گونه ترکیب موسیقی با کلام انجام می‌دادند جدا از کلامی که به نیت تلفیق با موسیقی با رعایت نغرها و نت‌ها و ترتیب هجاها سروده می‌شده، شعر عروضی نیز در زبان فارسی و زبان‌های میانی وجود داشته است. برای اینکه شعر عروضی با آهنگ تلفیق شود عمل را روی آن پیاده می‌کردند.

یعنی آهنگساز غزل، شعر و یا قصیده را می‌گرفته و آن را می‌نواخته و سپس به لحن و آوازه می‌خوانده است. این نوع دیگری از ساخت تصنیف بوده که در بین موسیقی‌دان‌های امروزی نیز رایج است. «ادوارد براون» نیز در

جایی نقل کرده است که ایرانیان تنها اشعار حافظ و سعدی و قآنی شیرازی را با تصنیف نمی‌خوانند بلکه گاه کلام سبک‌تری را هم در محل‌های عمومی و باغ‌ها با لذت و تفریح اجرا می‌کردند. این حرف ادوارد براون نیز گواهی می‌دهد که ایرانی‌ها دو گونه استفاده در ترکیب موسیقی با کلام انجام می‌دادند.

هم روی کلام موزون بر مبنای عروض موسیقی می‌گذاشتند و هم کلامی را که به تعبیر ادوارد براون سبک‌تر و عامه فهم‌تر است را به موسیقی در می‌آوردند. تصنیف کلامی ساده و صریح و نزدیک به فهم عامه استیکی از تفاوت‌های اصلی تصنیف با شعر ساده بودن، صریح بودن و نزدیک بودنش به فهم عامه است.

به نوعی می‌توان گفت که چون خواستگاه تصنیف از بین جامعه و عامه مردم بوده است ولی شعر جایگاه دیگری داشت و در بین خواص بود. یکی از خاصیت‌های تصنیف این است به لحاظ این که موسیقی به زبان عامه نزدیک است، آن نیز به زبان عامه نزدیک است.

کلمه تصنیف به گفته «امیر اشرف آریانپور» در پژوهش از «صبا تا نیما» از قرن هشتم و نهم به بعد در بین فارسی زبان‌ها رایج شد. سرایندگان تصنیف‌ها عموماً افراد گمنامی بودند.

معروف‌ترین تصنیف از دوره صفویه که در آن دوره قالبی به نام تصنیف شناخته شد و در تاریخ ضبط شد، تصنیفی مربوط به ساخته‌های شخصی به نام «هادی دیلمی» است. مرا گفتی چو من یاری نداری / تو هم چون من گرفتاری ندارم چه دانی حال زار بی‌دلان را / که بر دل داغ دل‌داری ندارم نباشد غیر آزار منت کار / که جز آزار من کاری ندارم این قطعه به نیشابورک معروف است.

قطعه‌ای که در دوران صفوی سروده شده است. از تصنیف‌سراهای عصر علوی به جز هادی دیلمی شخصی به نام «شاه‌مراد خوانساری» بود.

«محمدطاهر نصرآبادی» صاحب «تذکره نصرآبادی» در رابطه با خوانساری می‌گوید که اکثر تصانیف او شعر است.

از این سخن ما می‌فهمیم که پس ممکن است تصانیفی نیز وجود داشته باشند که شعر نباشند. تصنیف را عوام تقویت می‌کنند تصنیف در شکل جدید از دوره قاجار ابتدا بین عامه مردم رایج بوده است. ترانه‌هایی که غالباً مردم در انتقاد به اوضاع سیاسی زمانه خود می‌گفتند.

قدیمی‌ترین تصنیف این دوره در خصوص شکست «لطفعلی‌خان زند» است که به طرز رقت‌باری کشته می‌شود و تصنیفی با این ترجیع سر زبان‌ها می‌افتد: باز هم صدای نی میاد / آواز پی در پی میاد تصنیف را عوام تقویت می‌کنند و در دوره قاجار تصنیف را عامه مردم می‌ساختند.

مردم شروع به ساختن تصنیف کردند و در مجالس شادمانی بعضی از مطرب‌ها این تصنیف‌ها را می‌خواندند و مردم می‌خندیدند. به هر حال تصنیف به نوعی دستمالی شده فرهنگ عامه بود و در جایی به حرف‌های غیرادبی کشیده می‌شد و به نوعی آزاردهنده بود.

در اینجا بود که یکی از مریدان «صفی‌علی‌شاه» به نام «علی‌اکبر خان شیدا» که آدم گوشه‌گیری بود و خط و صدای خیلی خوبی داشت و ساز می‌نواخت شروع کرد تا تصنیف‌های رایج بین مردم را به تصنیف‌های اصولی تبدیل کند. علی‌اکبرخان شیدا به عنوان «پدر تصنیف شعر نوین» شناخته می‌شود.

او کسی است که کلام‌ها را مرتب کرد و تصنیف‌های ماندگاری ساخت.

بعد از شیدا به ظهور عارف می‌رسیم. ابوالقاسم عارف بزرگ‌ترین تصنیف‌سرای ایران بود پدر عارف در ابتدای جوانی آرزو داشت که فرزندش روضه‌خوان شود به همین منظور او عمامه به سر می‌کرد و در مجالس روضه‌خوانی شرکت می‌کرد و بعد از مدتی عارف مورد توجه «مظفرالدین شاه» قرار گرفت و مظفرالدین شاه هم که از اجراهای او خوشش آمد و عارف را در سلک خدام دربار قرار داد. اما وقتی صدای مشروطه به گوش عارف رسید از آنجایی که خواستگاه اجتماعی عارف طبقات پایین جامعه بود، به یکباره از دربار جدا می‌شود و به میان مردم می‌رود و شروع به ساخت تصنیف‌های وطنی می‌کند. بزرگ‌ترین تصنیف‌ساز وطنی ما عارف است.

عارف جدای از تصنیف، شعر فارسی را نیز تکان داد.

شعری که در بستر روابط عاشقانه و توصیف طبیعت قرار داشت به یکباره وارد مجادلات اجتماعی شد. عارف ظهور می‌کند و تصنیف معروف «از خون جوانان وطن لاله دمیده» را می‌سراید.

متأسفانه به علت نبود نت‌نویسی در آن زمان بسیاری از تصنیف‌های عارف باقی نمانده است. ترانه خوب ترانه‌ای است که بر اساس فرم گفته شود ابتدا تصور این بود که شعر و ترانه مثل هم هستند و با همان ذوقی که شعر نوشته می‌شود می‌توان ترانه نیز نوشت و در اثر مباشرت با اهالی موسیقی متوجه تفاوت‌های جدی بین ترانه و شعر شدم که این تفاوت‌ها در ادامه مسیر بسیار به من کمک کرد. ترانه یا تصنیف یک ساختار شنیداری دارد، یعنی قرار است با گوش شنیده شود و به ما اجازه تأمل مجدد همانند شعر که مثلاً به بیت اول چندین بار ارجاع می‌کنیم، نمی‌دهد.

بنابراین در اینجا ما با یک فرم شنیداری مواجه هستیم و این فرم شنیداری باید مهندسی و طراحی شود. در شعر دست ما باز است و هر چیزی را که بخواهیم می‌توانیم بگوییم.

اما در تصنیف دست ما باز نیست و جدا از محدودیت قافیه، جدا از محدودیت وزن که جزء مشترکات شعر و تصنیف با یکدیگر است یک محدودیت دیگر نیز است و آن محدودیت میزان‌های موسیقی و آن فرمی که باید در آن ترانه خود را قرار دهیم. برای مثال ما در ترانه چیزی به نام «بند» و «ترجیع‌بند» داریم. هر ترانه دارای چهار بند و یک ترجیع‌بند است.

نسبت بند به ترجیع‌بند چه باید باشد؟ خیلی‌ها متوجه این نکات نیستند و برای مثال دو بند ترانه می‌گویند و در ترجیع‌بند هم ادامه بند را می‌گویند در حالی که ترجیع‌بند جای ادامه حرف نیست و محل نتیجه‌گیری حرف است. ترانه خوب ترانه‌ای است که براساس فرم گفته شود.

فرم این است که در ترجیع‌بند به بند جواب دهیم.

مهندسی ذهنی ترانه با شعر تفاوت دارد و از انتخاب کلمه دوم راه شاعر از راه ترانه‌نویس جدا می‌شود. ما گاهی اوقات شاهدیم که یک کلمه در ترانه تکرار می‌شود و اگر شاعر بخواهد این را پشت تریبون بخواند و در کتابش بنویسد اهل ذوق و ادب به این نکته اشاره می‌کنند که این حشو است.

اما وقتی این تکرار روی نغره‌های موسیقی قرار می‌گیرد در نت قرار می‌گیرد و آن نت بالا و پایین می‌رود و زیر و بم ایجاد می‌کند در نتیجه تکرار اول و دوم با یکدیگر تفاوت دارند و ما اصلاً احساس حشو بودن نمی‌کنیم. پس به نوعی می‌شود گفت مهندسی نگارش ترانه با مهندسی نگارش شعر اساساً فرق می‌کند.

ساخت تصنیف این نیست که شاعر تنها و در خلوت خود در بالکن خانه‌اش بنشیند و خودش و کاغذش و احضار کلمات باشند.

احضار کلمات در تصنیف با ملاحظات فراوان انجام می‌شود. به تصور عده‌ای از شاعران بین ترانه و شعر تفاوتی وجود ندارد.

خیلی از دوستان من شروع به گفتن شعر می‌کنند و بعد ترانه را تحویل آهنگساز می‌دهند و می‌گویند که آهنگساز به ما گفته که با شعر شما ارتباطی برقرار نکردم. اخیراً برخی از غزل‌سراهای سبک هندی بعضی از غزل‌های خود را به خواننده‌ها می‌دهند تا بخوانند.

ما وقتی آن غزل را با ادا و دکلماسیون شاعر می‌شنویم خیلی بیشتر لذت می‌بریم تا زمانی که خواننده آن را می‌خواند. عروض بر سرودن شعر حکمرانی می‌کند شعر بر اساس ساختار عروضی ساخته می‌شود یعنی عروض بر سرودن شعر حکمرانی می‌کند.

اما در هنگام سرودن تصنیف و ترانه عروض حکمرانی نمی‌کند و لحن ما را از عروض خارج و گاهی به آن وارد می‌کند.

گاهی چند وزن متفاوت عروضی را کنار هم می‌چینید و یک فرم متنوع شکل می‌دهد. در ترانه گاهی ما از ظرفیت‌های شعر بهره می‌بریم و این نیست که به تمام معنا سطح کلام در ترانه باید پایین بیاید.

تا حدی که امروز متأسفانه شاهد این فاجعه در موسیقی‌های اصطلاحاً بازاری یا موسوم به «استیجی» که اغلب

مفاهیمی که در این ترانه‌ها امروز به کار برده می‌شود دیالوگ‌های دو نفره و گفت‌وگوهای تلگرافی و ... است و به شدت سطح عمومی کلام پایین می‌آید و از شعر فاصله می‌گیرد. یکی از معضله‌های ترانه امروز ما فاصله گرفتن از شعر است یعنی از همان مختصر ظرفیت صناعات ادبی که در ترانه نوین استفاده می‌شد متأسفانه در ترانه امروز ما به شدت فاصله گرفتیم و شاهد افت عمومی هستیم. یکی از بهترین شیوه‌ها برای رمزگشایی از موسیقی مجاورت با شاعر استدر دوران نوجوانی، در منطقه ما دو سازی که در مجالس عروسی و عزا نواخته می‌شد ساز دهل و سرنا بود.

من گاهی به این مجالس می‌رفتم و از نزدیک شاهد نواختن سرنا و دهل بودم و چون سن کمی داشتم گاهی از صدای دهل می‌ترسیدم و از لای پای جمعیت حلقه‌ای که اطراف نوازنده‌ها زده شده بود را نگاه می‌کردم. وقتی که دهل و سرنا زده می‌شد من تصور می‌کردم که یک زن و شوهر با یکدیگر در حال مشاجره هستند. سرنا صدای زن و دهل صدای بم مردانه داشت و من در ذهنم با خیال اینکه این سازها با یکدیگر گفت‌وگو می‌کنند، حتی این گفت‌وگوها را در ذهنم بازسازی می‌کردم. یکی از بهترین شیوه‌های رسیدن به رمزگشایی از موسیقی، مجاورت، همراهی، هم‌سخنی آهنگساز با شاعر است. امری که این روزها خیلی کم اتفاق می‌افتد و غالباً در استودیوها نوازنده و خواننده است و خبری از شاعر نیست و شعر شاعر را از طریق ایمیل از راه دور می‌گیرند و خودشان گاهی چیزی را خلاف قاعده اضافه و کم می‌کنند و آن چیزی که در نهایت اتفاق می‌افتد باعث نزول تدریجی ترانه است. در این نشست سعی کردم تجربیات خودم را از عالم موسیقی با شما در میان بگذارم.

پیشینه تصنیف به زبان‌های پیش از تاریخ ما بر می‌گردد و صوت ملحون و موزون در گذشته تاریخی ما وجود داشته و نمونه آن آثار نیایشی و موسیقی خسروانی و بقایای میراث پهلوی است که به جا مانده و خوانده شده است. تصنیف به معنای امروزی از دوره صفویه شروع می‌شود و در دوره قاجاریه به وسیله علی‌اکبر خان شیدا و عارف اوج می‌گیرد و با آهنگسازی کسانی مثل درویش‌خان تصنیف به عنوان یک رسانه قدرتمند در خدمت اتفاقات اجتماعی قرار می‌گیرد و به ادبیات و شعر ما شکل می‌دهد و می‌گیرد و بعد در روزگار ما به ترانه نوین تبدیل می‌شود. خبرنگار: محدثه آقایی | دبیر: فاطمه ملک محمدی کلمات کلیدی: **دانشگاه علامه** طباطبایی شعر شعر و تصنیف: تفاوت‌ها و شباهت‌ها عبدالجبار کاکایی عطنا موسیقیشتراک گذاری:

<https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۸۲۷>

کابل از چه گریه کرده‌ای | نااندیشه‌ها به مبارزه اندیشه آمدند

منبع دیگر

عطنا- دانشگاه علامه

۲۱

آبان
۱۳۹۹
۱۰:۱۰

هیات تحریریه عطنا اتفاق حمله به دانشگاه کابل را می‌توان یکی از تاسف‌بارترین حملات تروریستی در یک سال اخیر دانست که با خود غم و اضطراب زیادی به همراه آورد.

روز دوشنبه ۱۲ آبان به یکباره خبر رسید که سه جوان مسلح به دانشگاهی در کابل حمله کردند و با انفجار بمب، ۲۲ تن از دانشجویان این دانشگاه را قربانی نیت خود و بیش از ۴۰ نفر را نیز زخمی کردند و در پایان خود نیز از پای درآمدند.

فارغ از گزارش‌های تلخ و غم‌آلود از روز حادثه که با روایت «جان پدر کجاستی» یا «کابل از چه گریه کرده‌ای» تلخ‌تر و غم‌آلودتر شد، ماجرای حمله به دانشگاه کابل مسئله ناراحت‌کننده‌ای است که نشانگر نیت ترسناک حمله‌کنندگان به دانشگاه‌هاست. این روایت‌های زخم‌چرکین و خونین‌بار در افغانستان شاید به قدری تکرار شده‌اند که از دید مخاطبان امروزی، عادی جلوه بنمایاند اما به واقع ماجرا می‌تواند بسیار هولناک هم باشد.

هجوم به دانشگاه که قداست آن از دانش می‌آید، خود نمایانگر هجوم به فکر و اندیشه است. در افغانستان اگر چه جنگ‌های خونین در چند دهه اخیر تاب و توان را از مردم گرفته‌اند اما بعد از روی کار آمدن جمهوری اسلامی افغانستان، حملات در قالب هجوم به دانشگاه‌ها، مدارس و یا مساجد و یا مکان‌های فرهنگی شدت گرفته که چه بسا در ابعادی بسیار غم‌بارتر از جنگ‌های خونین گروه‌ها و نیروهای سیاسی تلقی شود. حذف شدن شاید تنها جوابی است که اندیشه‌های تاریک نسبت به آن میل دارند زیرا که تفکر سیاه تاب و تحمل دیگری شنیدن را ندارد و از این‌که روایت‌ها گوناگون شوند، می‌ترسند، به همین خاطر دست به حذف می‌زنند. گروه‌های بنیادگرایی دینی همچون داعش که در طیف رادیکالی قرائت تندروانه از دین جای دارند، دقیقاً گویای همین تفکرند که همه چیز را تنها در یک قالب می‌پذیرند.

اما بسیار مایه تامل است که در عصر دیالوگ، تفکرهای سیاه به مبارزه با اندیشه نمی‌روند، بلکه با پاکسازی اندیشه مقابل به مبارزات خونین‌بار ناجوانمردانه روی می‌آورند. حمله به دانشگاه کابل دقیقاً گویای چنین تصویری زشتی است که اندیشه‌های تاریک سعی دارند دیگری را از صحنه حذف کنند تا هم اصول اعتقادی ناراست خود را قالب کنند و هم اینکه به جامعه، خودی بنمایانند که هستند و خواهند بود.

اگر چه ریشه در چنین تفکراتی به واقع نیازمندی‌های جامعه‌شناسی و روان‌شناختی جدی در دنیای مدرن است، زیرا که به نظر واکنشی در برابر نابرابری‌ها و محرومیت‌ها در عالم امروزی هستند اما هیچ‌گاه تلخی حادثه را نمی‌توانند کتمان کنند. جنگ‌های نرم خونین‌بار در خاورمیانه باید نگاه جدی بسیاری از محققان و اندیشمندان را بیشتر دخالت دهد که چرا دانشگاه‌ها باید قربانی جنگ‌ها و سهم‌خواهی‌های سیاسی شوند. چرا دانشگاه‌ها باید به مسلخ بروند؟ آیا نباید کاری کرد و با اندیشه به مقابله با نااندیشه‌ها رفت.

پاسخ به این پرسش‌ها به واقع می‌تواند حداقل به ما بفهماند که این زشتی و تلخی حوادث این‌چنینی چرا باید عریان باشد. به بهانه همین مساله عطا به گپ‌وگفتی در این باره با یکی از اساتید **دانشگاه علامه** طباطبایی پرداخته است که بیش‌تر از زاویه مسئولیت دانشگاه‌ها به بحث در این باره پرداخته است: تلخی‌های یک رُخداد و مسئولیت دانشگاه‌ها | بازسازی هویت‌ها دکتر رز فضلی، عضو هیات علمی پژوهشکده فرهنگ پژوهی **دانشگاه علامه** طباطبایی که برنامه‌های همکاری دانشگاهی ایران و افغانستان را هم پیگیری می‌کند، با تالم و تالم در رابطه با حمله هفته گذشته سه فرد مسلح به دانشگاه کابل در افغانستان، معتقد است عمق فاجعه را می‌توان در کلام «جان پدر کجاستی» یا «کابل چرا گریه کرده‌ای» جستجو کرد.

از دید رز فضلی آنچه اهمیت این موضوع را برایمان برجسته می‌کند، حمله به ساحت دانشگاه است. البته چگونگی برخورد و مفاهمه دانشگاه با این رُخداد غم‌آلود، بازتولید وحدت جامعه دانشگاهیان را بیشتر و بهتر برایمان برجسته می‌کند زیرا که ما در مقام بحث تاکید داریم، دانشگاه دوستدار دانایی است.

در شرایط کنونی بهترین استراتژی با لزوم درک دانش‌اندوزی دانشگاه‌ها نسبت به شناخت مساله‌های عصر کنونی، ابتدا وحدت در دانشگاه‌ها برای تقویت نوع نگاه و برخورد با این رُخدادها و سپس داشتن صبوری بر سر بهتر شناختن تعصبات مذهبی و ایدئولوژیک است. از دید این پژوهشگر و محقق دانشگاهی این را نباید فراموش کرد که مسئله حذف اساساً به چارچوب فکری دانشگاه تعلق ندارد و اینکه در چارچوب ایدئولوژیک افراد یا کسانی به حذف دیگران تلاش بگمارند، مورد نکوهش و شماتت همه جامعه دانشگاهیان است.

در حال حاضر اما بهترین راهبرد همزمان با صبوری در درک مسئله‌ها، بازتولید وحدت دانشگاهیان با همدیگر است.

دانش آموختگان و فعالان عرصه دانشگاهی شاید بهتر باشد همان فرموده حافظ را که «آسایش دو گیتی تفسیر این حرف است | با دوستان مروت، با دشمنان مدارا» سرلوحه کارشان قرار دهند. به باور فضلی در جوامع شرقی و باورمند که همه مسئله‌ها به نوعی شاید ریشه در قومیت و فرهنگ دارند، حذف دیگری در هویت فرهنگی و مذهبی چاره کار نیست، بلکه بهتر است با درس‌آموزی و دانش اندوختگی هویت دیگری را قبول کنیم و در مسیر گفت‌وگو تعصبات را به کناری نهیم. او تاکید می‌کند شاید نباید ایده‌آل فکر کنیم اما بهتر است رویکرد گفت‌وگو

محوری را در دستور کار قرار دهیم.

بدین اساس با تقویت گفتمان‌های مربوط به مباحث هویت به مبارزه با اندیشه‌هایی همچون بنیادگرایی و تعصبات کورکورانه برویم و از این منفذ همکاری‌ها در جوامع دانشگاهی را تقویت کنیم. از تعصبات و کج فهمی‌ها بدور باشیم و با حفظ راهبرد وحدت در میدان تعصبات فکری و نااندیشه‌ها بازی نکنیم. در این مسیر تا می‌توانیم در مقام فکر و اندیشه به ساحت‌های گوناگون مسئله هویت‌ها بپردازیم و از داشته‌های بدست آمده و تجربه‌های حاضر در عمل بیاموزیم و با همین منطق گفت‌وگوها را بر سر دانایی‌هایمان گسترش دهیم. فضلی البته عنوان می‌کند باید به دانشگاهیان به دور از گفتمان‌های احساسی در مقام جستجوگری و مفاهیم بفهمانیم که تحت لوای عینک ایئولوژیک به مسئله‌ها نیندیشیم چرا که حذف اساساً ناشدنی است. همچنین خلق پروژه‌های فکری در حیطه هویت و هویت‌سازی در راستای ایجاد منظومه‌های فکری متکثر را با حضور فکری در دانشگاه‌ها (با تاکید در خصوص کشورهایی همچون افغانستان) به سرانجام برسانیم. بسیاری از شهروندانی که قائل به اندیشه‌های تندوگرایانه در کشوری به مانند افغانستان هستند، خود در جنگ‌های خونین چند دهه اخیر بخشی از قربانیان تبعیض‌ها و خشونت‌ها بوده‌اند. از این منظر، هویت‌ها در چنین چرخه‌ای با جنگ و خونریزی تعریف می‌شوند.

گسترش نظام آموزشی در افغانستان و تعاملات فرهنگی با تقویت همکاری‌ها با تعریف هویت‌های جدید به اعتبار اندیشه و زیست فرهیخته می‌تواند از رنگ تعصبات در چنین جوامعی بکاهد. دکتر فضلی در پایان با اشاره به رویکرد **دانشگاه علامه طباطبایی** در خصوص همکاری‌های ایران و افغانستان تاکید دارد **دانشگاه علامه طباطبایی** به عنوان دانشگاه پیشرو در حوزه علوم انسانی تعاملات جدی را در چند سال اخیر با دانشگاه‌های افغانستان به سرانجام رسانده و در پیوند و مقام احساس مسئولیت با این رُخداد تلخ، کارگروه‌های مشترکی را ترتیب داده و البته گسترش بیش‌تر همکاری‌ها با بخش افغانستان را نیز در دستورکار قرار داده است.

یادآوری می‌شود **دانشگاه علامه طباطبایی** سال گذشته با کمک شهرداری منطقه ۲۰ تهران با استفاده از مشاوران و متخصصان افغانستانی حاضر در ایران یک مرکز مشاوره‌ای توسعه روان و ویژه مهاجرین افغانستان در ایران راه‌اندازی کرد که توانست در این حوزه مورد توجه قرار گیرد. کلمات کلیدی: افغانستان حمله به دانشگاه کابل دانشگاه کابل رز افضلیاشتراک گذاری: <https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۷۴۶>

کرونا نمی‌تواند عاملی برای بازشدن فضا باشد/ عوامل محدودکننده گردش اطلاعات همگی سر جای خود هستند/ خروجی آموزش آنلاین دسترسی برابر به آموزش است

۲۱

آبان
۱۳۹۹
۰۹:۱۳

زرین زردار از سویی معتقد است کلاس مجازی بسیای از امکانات یک کلاس واقعی را ندارد و از این نظر آموزش را ممکن است با اختلالاتی مواجه کند و از سوی دیگر به نظر او آموزش مجازی می‌تواند فرصت‌های برابر در اختیار همه قرار دهد.

زرین زردار از سویی معتقد است کلاس مجازی بسیای از امکانات یک کلاس واقعی را ندارد و از این نظر آموزش را ممکن است با اختلالاتی مواجه کند و از سوی دیگر به نظر او آموزش مجازی می‌تواند فرصت‌های برابر در اختیار همه قرار دهد.

به گزارش خبرنگار ایلنا، کرونا عصر تهدید است؛ تهدید شدن بدن از ناحیه دیگری، عصر خطرناک شدن تقرب؛ عصر مرگ‌آفرین بودن دیگری.

چنین زمانه‌ای که دیر یا زود رخت می‌بندد، امر اجتماعی‌زا در ساحتی تازه می‌گشاید؛ ساحتی که فارسی‌زبانان با آن خوب آشنا هستند: دوری و دوستی.

در دورانی که دوستی جز از دور ممکن نیست، باهم بودن، معنای مکانی خود را از دست داده است. کرونا تمام سرمایه‌ی زیستی ما در یک مکان مشترک را ربوده و تازه ما را متفطن به عناصری از زندگی ساخته، که پیشتر در کتم پوشیدگی نهان بودند. یکی از این اماکن، کلاس درس است.

دورانی که تن دیگری پیام‌آور قبر است، دورانی که ما را به فاصله می‌خواند، این پرسش بیش از همیشه مهم می‌نماید که آیا می‌توان میان امر اجتماعی و فاصله فیزیکی نسبتی برقرار کرد؟ اگر یکی از تجلی‌های این پرسش کلاس درس باشد، آن‌گاه می‌توان پرسید تجربه آموزش اعم از تعلیم یا تعلم، بدون بودن زیر یک سقف، بدون قربت فیزیکی، چه تفاوتی با آموزش از راه دور دارد؟ زرین زردار (استاد ارتباطات **دانشگاه علامه**) به پرسش‌های ایلنا، درباره آموزش در دوران پاندمی پاسخ می‌دهد.

بگذارید از روند پرتاب شدن به آموزش مجازی شروع کنیم، تجربه مواجهه‌ی شما با این اتفاق چگونه بود و چطور توانستید با آن کنار بیایید؟

من در اسفندماه؛ شخصا مقاومتی داشتم برای انتقال کلاس‌هایم به فضای آنلاین و در هفته اول راه‌اندازی سامانه، کلاس‌هایم را برگزار نکردم، چون تصور این بود خیلی زود به حالت عادی برخواهیم گشت. به نظرم خیلی عجیب و غریب می‌آمد که کلاس را به فضای مجازی منتقل کنم، مخصوصا که درس‌های من حالت کارگاهی داشتند و تصور انتقال این ساز و کارها به فضای مجازی سخت بود.

اما زمانی که بخشی از ذهنم متوجه جدی بودن داستان پاندمی شد، شروع کردم به دنبال راه‌حل پیدا کردن برای فضایی که این‌طرف از دست رفته و فکر کردن در مورد اینکه چه کارهایی می‌توان انجام داد؟ به نظر می‌آید همه ما شروع کردیم به راه‌حل پیدا کردن و تطبیق پیدا کردن با فضای جدید و راه‌های جدید برای تعامل بهتر، مثلا در کنار زیرساخت آموزش مجازی، دانشگاه یکسری گروه‌های کلاسی نیز در شبکه‌های اجتماعی تشکیل شد.

الان پس از چند ماه بودن در این سیستم می‌توان گفت فضای کلاسی به لحاظ ارتباطات انسانی واجد ارزش‌هایی است که اصلا فضای آنلاین نمی‌تواند جای آن را پر کند اما به نظرم در این سیستم هم امکان تعامل وجود دارد. می‌شود گفت اگر ماجرای اجبار نبود ما هرگز وارد این تجربه با این سرعت نمی‌شدیم.

به نظر می‌رسد برای آینده‌ی ما با توجه به توسعه تکنولوژی‌های ارتباطی، استفاده از فضای مجازی اجتناب‌ناپذیر است و بخش زیادی از آموزش باید در بخش آنلاین اتفاق می‌افتاد.

چیزی که اتفاق افتاد، این بود که به‌جای طی کردن این مسیر در پنج شش سال که به این نتیجه برسیم که بخشی از نظام آموزشی و بخشی از مدرسان بخواهند به سمت آموزش آنلاین بروند، همگی در یک بازه زمانی کوچک مجبور به تطبیق شدیم.

شاید حتی یک اتفاق مثبت هست برای ما و در واقع از اینجا به بعد پذیرش فضای آنلاین برای آموزش آسان‌تر می‌شود.

همین‌طور برای مراودات علمی بین‌المللی نیز محدودیت‌های مرزها و فیزیکی دیگر مانع از همکاری‌های بین‌المللی نمی‌شود.

اگر بخواهم به صورت خاص راجع به کلاس درس حرف بزنم، اتفاق مهمی که افتاده، این است که من استاد؛ زبان بدنم را از دست داده‌ام و زبان بدن دانشجویان هم وجود ندارد یعنی امکان بازخورد گرفتن مستقیم و بی‌واسطه از بین رفته است، مثلا نمی‌شود از چهره دانشجو فهمید که مشتاق شنیدن بحث است یا تمرکز ندارد و وقتی نمی‌شود متوجه این نشانه‌ها شد، نمی‌توان متناسب با شرایط دانشجو هماهنگ کرد و در نتیجه بهره‌وری کلاس پایین می‌آید.

گاهی با شاگردانم شوخی می‌کنم که بچه‌ها مراقب رفتارشان باشید شاید در کلاس پدرها و مادرها و همسرهایی باشند که به جای دانشجو مستمع درس ما هستند.

فکر می‌کنم اینکه کنترل استاد به حداقل می‌رسد هم به شرایط محیطی و هم رفتار دانشجویان مهمترین آسیبی است که وارد شده است، چون نمی‌توان فهمید دانشجو در چه فضایی است در شلوغی اتوبان دارد کلاس را گوش می‌دهد یا در محل کار یا در یک محیط ساکت و با تمرکز.

اگر این مشکلات را کنار بگذاریم، می‌توانیم بگوییم فوایدی هم داشته است این فضا.

باتوجه به اجباری که برای ورود زود هنگام آموزش به دنیای تکنولوژی به وجود آمد، به عنوان یک استاد ارتباطات بگویید چقدر روش تدریس‌ها متناسب با پلتفرم آنلاین شده است؟ آیا تنها یک انتقال صرف رخ داده درحالی‌که همان سبک سخنرانی در کلاس رخ می‌دهد یا می‌توان امیدوار به بروز خلاقیت‌هایی در این زمینه بود؟

این یک مساله جدی است، وقتی ما بدون برنامه‌ریزی قبلی، همین امروز کلاس‌های درس دانشگاه را تعطیل می‌کنیم و منتقل می‌شویم به فضای آنلاین، نمی‌توان انتظار داشت که با همان سرعت مدرس آن کلاس خودش را و محتوایش را تطبیق دهد و دست به خلاقیت و نوآوری بزند.

اول باید فرد بپذیرد این جابه‌جایی را تا بعد به دنبال خلاقیت باشد.

همانقدر که برای دانشجویان پذیرفتن شرایط جدید سخت است برای مدرسان هم همینطور است.

خیلی ایده‌آل است که با تغییر وضعیت و آنلاین شدن کلاس‌ها ما هم به سمت شیوه‌های جدید تدریس برویم. منتهی نکته‌ای که مطرح می‌شود، این است که شیوه سخنرانی همیشه نقد می‌شود در سیستم آموزشی اما هیچ اتفاق خاصی نیفتاده است، اساساً نوآوری در سیستم آموزشی بخش قابل توجه و چشمگیری نیست و خوب در فضای آنلاین هم همین سیستم و همین افراد هستند و طبیعی است اتفاقات شگرفی نیفتد.

ممکن است ابتکارات فردی وجود داشته باشد، مثل تکلیف‌هایی که نیاز به سرچ داشته باشد، طراحی شود که فضای کلاس تنوع داشته باشد و افراد مشتاق‌تر شوند به ادامه بحث ولی واقعیت این است که سهم خلاقیت در تدریس در این فضای آنلاین نمی‌تواند آنقدر زیاد باشد.

شاید اگر این شرایط یکسال دیگر تداوم داشته باشد، بشود از خلاقیت صحبت کرد، چون سیستم ما سیستمی نیست که ما را به سمت خلاقیت ببرد، مثلاً استاد روش تدریس خودش ده‌ها مدل روش تدریس را فقط از راه سخنرانی آموزش می‌دهد، این نگاه چگونه می‌تواند خلاقیت‌پرور باشد و اساتید در آموزش عالی دوره‌های محدودی را برای روش تدریس می‌گذارند که آن هم نه در سالهای اول که در طول دوران کاری اتفاق می‌افتد، طبعاً آن چیزی که در کلاس‌ها اتفاق می‌افتد مربوط به ویژگی‌های فردی، خلاقیت فردی و تجربه‌های شخصی است تا اینکه سیستم ما را برای تدریس و نوآوری تدریس آماده کند.

خلاقیت یک تفکر است، اینکه احساس نیاز کنید به اینکه مدام راه‌های جدید پیدا کنید، اگر چنین احساس نیازی در شما وجود داشته باشد، خلاقیت به وجود می‌آید.

اینکه مغز شما مدام به دنبال راه‌های جدید باشد مربوط به جهان‌بینی آن فرد و مربوط به نگرش او به پدیده‌های اطرافش می‌باشد و اینکه چه چیزی او را آرام می‌کند و این چیزی نیست که با یک تحول ناخواسته و با یک شیفت ناخواسته از فضای سنتی به فضای آنلاین اتفاق بیفتد بلکه این خلاقیت‌پروری باید در ضمیر شما باشد که چه در فضای کلاس فیزیکی و چه در فضای کلاس آنلاین میل به تغییر دادن و میل به پیدا کردن شیوه‌های جدید برای یاد دادن و یاد گرفتن داشته باشید.

اگر این میل وجود نداشته باشد فرقی نمی‌کند شما هر کجایی که باشید همان کار را انجام می‌دهید.

شیفت به تکنولوژی ما را با پتانسیل‌های فضای جدید و ارتباطات نوین مواجه کرده است.

در این تعلیق ارتباطات فیزیکی این فضا چگونه عمل می‌کند؟

ببینید این فضا طبیعتاً یکسری محاسن برای کلاس درس ما داشته است.

ما همیشه در یک درگیری بوده‌ایم با تکنولوژی‌های جدید ارتباطی و یک نگاه بدبینانه به آن‌ها داشتیم و حالا مجبوریم از طریق همین تکنولوژی‌ها فضای کلاس‌مان را تجربه کنیم، کیفیت‌های ارتباطات حضوری، کیفیت‌هایی هستند که حتی اگر شما ارتباط تصویری داشته باشید آن کیفیت حضوری به دست نمی‌آید اما این بدان معنی نیست که آموزش آنلاین چیزی اضافه نکرده است.

از زمانی که کلاس‌ها آنلاین شده است مدت زمانی که در ارتباط هستیم با دانشجویان کلاس‌مان بیشتر شده است یعنی پیوستگی ارتباط بیشتر شده است. این را می‌شود به محاسن این فضا اضافه کرد.

در مدل آنلاین استاد به صورت مستمر از طریق شبکه‌های اجتماعی و از طریق گروه‌ها به دانشجویان متصل است و به جای حضور هفته یک بار در کلاس در طول هفته مدام ارتباط برقرار می‌کند و شکسته شدن قالب رسمی ارتباط در چنین فضاهایی ما را کمک کند به اینکه آموزش یک گام رو به جلو بردارد به لحاظ متوازن شدن رابطه قدرت بین استاد و دانشجو.

می‌شود گفت در تجربه دانشگاه در سال‌های آینده رابطه بین استاد و دانشجو به خاطر همین تکنولوژی‌های ارتباطی دستخوش تغییر خواهد بود یعنی استاد از جایگاه دانای کل در گذشته دارد به سمت جایگاه تسهیلگر حرکت می‌کند.

مثلاً منابعی که قبلاً فقط در اختیار استاد بود اکنون در اختیار همه، از جمله دانشجو می‌باشد و چون اطلاعات و منابع متوازن توزیع شده‌اند، رابطه قدرت متوازن می‌شود.

در شرایطی که رابطه قدرت متوازن‌تر است همدلی بیشتری هم در فضا ایجاد می‌شود، مخصوصاً زمانی که در مورد آموزش و پژوهش با هم صحبت می‌کنیم، متوازن شدن قدرت باعث پویاتر شدن محیط آموزش می‌شود اما همه این شایدهایی که در موردشان صحبت می‌کنیم، بستگی دارد به اینکه کیفیت این رابطه مجازی شکل گرفته چگونه است.

اگر همان کلاس درس در فضای سنتی با همان شکل و شمایل فقط در قالب آنلاین ارائه شود بدون تعامل و استفاده نوآورانه از فضای جدید احتمالاً با به کیفیت‌های فرض شده، نرسیم.

ولی به نظر می‌رسد اگر در یک چشم‌انداز کلی‌تر به مسیر نگاه کنیم این چیزی است که انتظارمان را می‌کشد و در این شرایط کرونا در حال تسریع شدن است.

در دوران پاندمی شاهد زیاد شدن دوره‌های آزاد در ایران و جهان بودیم و در این کلاس‌ها انواع محتوا و مهارت‌ها ارائه می‌شود.

چشم‌انداز شما از این اتفاق چیست؟

آنلاین شدن آموزش خیلی مساله خوبی است و شاید مهمترین اتفاقی است که برای ما در حال وقوع است و می‌تواند منجر به دسترسی برابر به آموزش شود.

در حوزه ارتباطات من شاهد بودم که در یکی از دانشگاه‌هایی که در آن ارتباطات تدریس می‌شود، در این ترم مدرسانی انتخاب کرده‌اند که در حالت معمولی امکان اینکه بتوانند آن‌ها را به صورت فیزیکی در آن شهر داشته باشند، نبودند ولی فرصت پاندمی امکان استفاده از یک استاد در مکان دیگر را فراهم کرده است.

و این موضوع به دسترسی برابر کمک می‌کند.

خارج از این حیطه رسمی دانشگاه‌ها هم برگزاری کلاس‌های ورزشی، کلاس‌های هنری و کلاس‌هایی در حوزه‌های مختلف علمی و آموزش‌های مختلف به صورت آنلاین یک فرصت خوب در اختیار کسانی می‌گذارد که ممکن بود در حالت عادی دسترسی نداشتند به این کلاس‌ها و به خاطر دور بودن یا دسترسی نداشتن به هر دلیلی محروم نمی‌شوند و این کمک می‌کند به توسعه منابع انسانی متوازن که خیلی خوب است.

البته من یک نگرانی هم دارم که انبوه لایوهایی که تولید می‌شود در زمینه های مختلف، این انبوه محتوا و آموزش که با شدت ارائه می‌شود، باعث نشود که افراد به کلی علاقه‌شان از دست بدهند برای دنبال کردن یا آن بخش‌های مهمتر و ارزشمندتر را از نظر دور کند به علت انبوهی داده و جستجو کردن. در این میان هدف گرفتن مخاطب هم سخت می‌شود. ولی صرف‌نظر از این نگرانی که شاید بشود راهکاری برایش پیدا کرد، دسترسی آزاد یکی از مهمترین دستاوردهای اتفاقی‌ست که افتاده است یعنی آنلاین شدن آموزش. اما اینکه بگوییم با این اتفاق شکاف اطلاعاتی کاهش پیدا می‌کند، مشخص نیست. باتوجه به زمینه افراد در مناطق مختلف حتی اگر دسترسی یکسان باشد، برداشتی که از یک محتوا می‌کنند، فرق دارد ولی طبیعتاً یک گام رو به جلو است در راستای توانمند کردن بخشی از جامعه. آیا در دوران پسا کرونا چه میراثی از این تغییر مفاهیم و روابط جدید تعریف شده در فضای آکادمیک کشور باقی می‌ماند؟

به نظرم بخش زیادی از آن می‌ماند. درست است که در دوران پسا کرونا امکان کلاس حضوری فراهم می‌شود اما متوجه یک قابلیت مهم شده‌ایم و آن اینکه می‌توان از فضای آنلاین به عنوان ابزار کمک آموزشی یک استفاده مفید کرد مثلاً می‌توان مهمان‌های زیادی از اقصی نقاط جهان به کلاس درس دعوت کرد. خیلی از کارهایی که شاید قبلاً برای دانشجو هم عجیب بود الان امکان اجرا دارد و این تجربه بسیار ارزشمند است. مسلماً ما انعطاف‌پذیری بیشتری خواهیم داشت در ارتباط برقرار کردن و انعطاف‌پذیری بیشتری خواهیم داشت در روش‌های آموزشی و در استفاده از منابع تنوع بیشتری خواهیم داشت و اینها حتماً منتقل خواهد شد و حداقل نسل جوان و میانسال هیئت علمی که راحت‌تر بودند در استفاده از این فضا. آیا وقوع پاندمی و تغییر رفتار در ارتباطات و گسترش تکنولوژی‌های نوین می‌تواند رفتار سلبی سیاستگذاران این حوزه را نسبت به تسهیل فضا و مثلاً رفع فیلتر تشویق کند؟

گردش اطلاعات یک بخشش فرصت است و یک بخش آن هم می‌تواند تهدید باشد یعنی از این جهت ممکن است شما نگران باشید برای باز شدن مسیر اینفو دمی یا مشکلاتی در امنیت داده، پس نگاه کسی که سیاست‌گذاری کلان می‌کند در این مسیر با کسی که بهره‌برداری می‌کند از این فضا با هم متفاوت هستند و تصمیماتی هم که گرفته می‌شود، متناسب با همین آگاهی و شناخت است. اگر یک زمانی ساختار سیاست‌گذاری در فضای مجازی به این نتیجه برسد که جریان آزاد اطلاعات و شفافیت اطلاعات می‌تواند تامین‌کننده منافع ملی باشد، احتمالاً تغییراتی در سیاست‌گذاری خواهد افتاد اما شیوع پاندمی کرونا نهایت تأثیری که می‌تواند داشته باشد در توسعه زیرساخت‌ها برای داشتن اینترنت پرسرعت خواهد بود ولی در واقع بازکردن مسیرهایی که مسدود شده به بهانه پاندمی دلیل منطقی ندارد و کرونا نمی‌تواند عاملی باشد برای باز شدن فضا، عوامل محدودکننده قبلی همگی سرجای خود هستند و تغییر اساسی رخ نخواهد داد.

نسبت دادن تورم شکل گرفته و مشکلات اقتصادی به انتظارات تورمی، غلط است. انتظارات تورمی واقع‌ای نیست که یک مرتبه به وجود آید، این نوع انتظارات طی زمان شکل می‌گیرد.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● برای حل مشکلات باید برگردیم و از جایی که اشتباهات شروع شده اصلاحات را اجرا کنیم. اصلاح وضعیت، مستلزم اصلاح قانون اساسی و تغییر نگرش و انتظارات از دولت است. دولتمردان هم نباید مدعی باشند که از چنان قدرتی برخوردارند که می‌توانند همه چیز را تغییر دهند. واقعیت این است که در ۴ دهه گذشته مشکلات زیادی روی هم انباشته شده و سیاست‌های نادرست و مسیرهای غلطی انتخاب شده است.

● کار دولت این نیست که مانند قهرمانان نقش ایفا کند.

● در سطح بین‌المللی باید تفاهم سازنده با دنیا داشته باشیم و دشمنانمان را به حداقل و دوستانمان را به حداکثر برسانیم.

نسبت دادن تورم شکل گرفته و مشکلات اقتصادی به انتظارات تورمی، غلط است.

انتظارات تورمی واقع‌ای نیست که یک مرتبه به وجود آید، این نوع انتظارات طی زمان شکل می‌گیرد.

مردم به مرور زمان از تحولات داخلی و بین‌المللی به نتیجه‌گیری می‌رسند.

آنها شرایط کشور را بررسی می‌کنند.

سطح سواد و بینش مردم بالا رفته، ارتباطات بین‌المللی افزایش یافته و شبکه‌های اجتماعی به صورت گسترده توسعه یافته است.

مردم به راحتی اطلاعاتی که می‌خواهند را کسب و واقعیت‌ها را درک می‌کنند، بنابراین انتظارات بر این مبنا شکل می‌گیرد.

مردم وقتی متوجه می‌شوند ساختار سیاسی یا نظام تصمیم‌گیری در کشور تغییری نکرده و در روی همان پاشنه قبلی می‌چرخد، طبیعی است انتظار دارند شرایط تورمی ادامه پیدا کند.

واقعیت این است که جامعه ایران در مسیری گام گذاشته و نیروهایی آن را به جلو فشار می‌دهند که گاهی اوقات مسیر درستی نیست.

یعنی نظام تصمیم‌گیری کشور در مسیر درستی هدایت نمی‌شود.

به همین دلیل اگرچه شاهد تزریق پول و سرمایه‌گذاری هستیم اما چون مسیرها اشتباه انتخاب می‌شود، این اقدامات هم افزایی ندارد و در جهت رفع مشکلات پیش نمی‌رود.

وقتی منابع کشور در مسیر نادرست تخصیص می‌یابد نه تنها مشکلی را حل نمی‌کند بلکه به مشکلات هم افزوده می‌شود.

در چنین شرایطی معلوم است به اهداف نمی‌رسیم و دستاوردی نخواهیم داشت.

برای حل مشکلات باید برگردیم و از جایی که اشتباهات شروع شده اصلاحات را اجرا کنیم. اصلاح وضعیت، مستلزم اصلاح قانون اساسی و تغییر نگرش و انتظارات از دولت است. دولتمردان هم نباید مدعی باشند که از چنان قدرتی برخوردارند که می‌توانند همه چیز را تغییر دهند. واقعیت این است که در ۴ دهه گذشته مشکلات

زیادی روی هم انباشته شده و سیاست‌های نادرست و مسیرهای غلطی انتخاب شده است. برای حل مشکلات اقتصادی جز بازگشت از این مسیرها و سیاست‌های اشتباه چاره ای نیست. اقدامات اصلاحی نیاز به زمان و منابع دارد. کار دولت این نیست که مانند قهرمانان نقش ایفا کند. یعنی دولت نمی‌تواند به تنهایی اقتصاد، سیاست و مسائل اجتماعی و نظامی را سامان دهد. واقعیت این است که دولت باید به اصلاح وظایف خودش بپردازد. در دنیا دولت‌ها برقراری نظم، قانون و امنیت را برعهده دارند و بقیه امور به مردم واگذار می‌شود. البته منظور از مردم نیروهای نظامی و انتظامی، گروه‌های خاص، شرکت‌های خصولتی و عمومی نیست. تورم، انتظارات تورمی و تغییرات قیمتی ارز معلول سیاست‌های نادرستی است که طی زمان شکل گرفته‌اند و لازمه حل مشکلات تغییر و دگرگونی در نظام تصمیم‌گیری است. در سطح بین‌المللی باید تفاهم سازنده با دنیا داشته باشیم و دشمنان‌مان را به حداقل و دوستان‌مان را به حداکثر برسانیم. پایبندی به قوانین و اصول بین‌المللی یک اصل اساسی است. دو عامل باعث عقب ماندگی جامعه ما شده است. نخست اینکه نگاه سنتی به مسائل اقتصادی باعث شده تصمیم‌گیران فکر کنند قواعد و قوانینی که در گذشته حاکم بوده در حال حاضر هم به کار می‌آید. به جای مکانیزم قیمت‌ها می‌گوییم افراد به هم کمک کنند، به جای اجرای سیستم‌های مدرن بانکی همچنان بانکداری سنتی داریم یا اینکه به جای اینکه اقتصاد در اختیار مردم و بخش خصوصی باشد تا سودشان را دنبال کنند و از این طریق خیر عمومی افزایش یابد، فکر می‌کنیم خیر عمومی تنها به وسیله دولتمردان یا افراد خاص به‌وجود می‌آید در حالی که این تفکر سنتی نادرست است. از اتکا به فرد باید به سمت اتکا به قانون حرکت کنیم، این شرط موفقیت است. دوم اینکه دولت‌ها نکاتی برای خودشان تعریف می‌کنند که پا را از گلیم فراتر می‌برند و فعالیت‌های غیرمشروعی مانند دخالت در اقتصاد و قیمت‌ها را انجام می‌دهند. به میزانی که دولت برای خودش تعهد ایجاد می‌کند به همان میزان خودش را در معرض انتقاد قرار می‌دهد. تعامل سازنده با دنیا و حذف نیروهای موازی در داخل که باعث تأخیر در تصمیم‌گیری هستند، شرط موفقیت در اقتصاد است.* عضو هیأت علمی **دانشگاه علامه طباطبائی** منبع: ایران محمد قلی یوسفی

انتظارات تورمی

مشکلات اقتصادی

تزریق پول و سرمایه‌گذاری

دیگر منابع منتشر کننده

- چگونه از شکل‌گیری «انتظارات تورمی» جلوگیری کنیم؟ - روزنامه ایران
- جلوگیری از انتظارات تورمی - بنکر
- چگونه از شکل‌گیری انتظارات تورمی جلوگیری کنیم؟ - ایرنا

- چگونه از شکل‌گیری «انتظارات تورمی» جلوگیری کنیم؟ - اقتصادآنلاین
- چگونه از شکل‌گیری «انتظارات تورمی» جلوگیری کنیم؟ - روزنامه ایران

هنوز سر «کرامت انسانی» مناقشه وجود دارد

حجت الاسلام داود فیّرحی، پژوهشگر حوزه اندیشه سیاسی اسلام متولد سال ۱۳۴۳ ه.ش در زنجان، صبح امروز به دلیل ابتلا به بیماری کرونا درگذشت.

فیّرحی همزمان با تحصیلات حوزوی تا سطح عالی، دکترای علوم سیاسی خود را از دانشگاه تهران گرفت و استاد گروه علوم سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران شد.

فیّرحی همچنین عضو شورای مرکزی مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم بود.

رساله کارشناسی ارشد وی با عنوان «اندیشه سیاسی شیعه در دوره قاجاریه» بود که در آن به اندیشه سیاسی فقیهان مشهور شیعه دوره قاجار و مکاتب مهم فقهی-سیاسی‌ای که در دوره قاجاریه بسط یافته و در تحولاتی چون نهضت مشروطه و انقلاب اسلامی تأثیرگذار بودند، پرداخته‌است.

رساله دکترای وی هم «دانش، قدرت و مشروعیت در اسلام» نام داشت که با الهام از روش‌شناسی فوکو و هرمنوتیک گادامر تنظیم شد.

وی مؤلف ۱۰ کتاب و همچنین دارای حدود ۶۰ مقاله منتشره در مجلات و کنفرانس‌های علمی در حیطه اندیشه سیاسی اسلام است.

به این بهانه سخنرانی وی در نشست علمی «دستاوردها و ناکامی‌های ارتقای حقوق انسانی پس از گذشت ۷ دهه از تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر» که در تاریخ ۱۸ آذر ۹۶ برگزار شده بود بازنشر می‌شود. استاد گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران اعلامیه جهانی حقوق بشر را با اعلامیه اسلامی حقوق بشر مقایسه کرد و به نقد فرهنگی، تاریخی، اجتماعی، فلسفی و حقوقی اعلامیه اسلامی حقوق بشر پرداخت. به گزارش عطنا، نشست علمی «دستاوردها و ناکامی‌های ارتقای حقوق انسانی پس از گذشت ۷ دهه از تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر» با همکاری کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایران به مناسبت روز جهانی حقوق بشر با حضور سیدمحمد هاشمی، استاد حقوق عمومی، محمدرضا ضیائی‌بیگدلی، عضو هیئت علمی گروه حقوق بین‌الملل **دانشگاه علامه طباطبائی**، داود فیّرحی، استاد گروه علوم سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، حسین شریفی طرازکوهی، استاد حقوق بشر و محمدرضا دهشیری، استاد دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه، شنبه، ۱۸ آذر ماه در دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران برگزار شد. داود فیّرحی، استاد گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران گفت: در جاهای دیگر هم چالش‌هایی در مورد حقوق بشر وجود داشته حتی در خود تمدن غربی هم ۴ چالش بزرگ از جمله مکاتب حقوق الهی، مکاتب حقوق طبیعی، حقوق وضعی و مارکسیست ها وجود داشت که اختلاف نظرهای بسیاری نیز داشتند.

اما آنچه که برای ما اهمیت دارد موضوع اسلام و حقوق بشر است.

در جهان اسلام بحثی مطرح شد که عبارت است از حرکت از سال ۱۹۴۸ تا ۱۹۹۰ که فاصله بین اعلامیه جهانی و اعلامیه اسلامی حقوق بشر است و جهان اسلام هنوز به تصمیم روشنی در این مورد نرسیده است. وی بیان کرد: ما در جهان اسلام با سه چالش بزرگ در زمینه حقوق بشر مواجه هستیم که یکی از چالش‌ها، چالش‌های کاملاً فلسفی و الهیاتی است که بسیار اهمیت دارد.

چالش دیگر در این زمینه چالش فرهنگی-تاریخی بوده و سومین چالش، چالش فقهی-حقوقی است که اهمیت

بسیاری دارند.

از لحاظ الهیاتی هنوز بحث کرامت ذاتی انسان بین مسلمان‌ها در جهان اسلام حل نشده، این مفهوم که کرامت متعلق به طبیعت آدم‌هاست یا متعلق به مذهب و عقیده آدم‌هاست وجود دارد و الهیات مسلمانی در این ۷۰ سال کش و قوس درازی را در این رابطه طی کرده، آزادی و برابری طبیعی است و اساس حقوق بشر است؛ انسان‌ها در دو حوزه مهم جنسیت و مذهب آزادی و برابری دارند، مناقشه جدی است. استاد گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران درباره چالش‌های فرهنگی تصریح کرد: در حوزه چالش‌های فرهنگی ۳ مناقشه وجود دارد یکی از مناقشه‌ها، مناقشه‌ای است که در بین خود مسلمان‌ها وجود دارد که آن تقسیم مسلمان‌ها به مومن و غیر مومن است که هنوز این چالش حل نشده است.

دومین مناقشه بین مسلمان و غیرمسلمان می‌باشد و هنوز هم مسائل جدی تحت عنوان پاکی، نجاست یا طهارت مسلمان و غیرمسلمان مناقشه بسیار اساسی است و هنوز مشکلات بسیاری دارد.

آنچه که برای من اهمیت دارد چالش‌های فقهی و حقوقی است که در این خصوص چهار بحث مهم وجود دارد. یکی از بحث‌ها مذهب و آزادی در مذهب‌گزینی است که متفکران مسلمان هنوز این مساله را حل نکرده‌اند. یکی از مباحث دیگر موضوع آزادی در همسرگزینی است که در رابطه با ازدواج مسلمان با غیر مسلمان مطرح است. فیرچی در ادامه خاطرنشان کرد: سومین بحث مذهب و برقراری حقوق مسلمان و غیر مسلمان است که در حوزه‌های بسیار این بحث اهمیت دارد و چهارم مربوط به بحث جنسیت است که مسائل مربوط به حقوق جنسیتی زن و مرد، حق طلاق و حق زنان مسلمان به خصوص در حوزه حقوق سیاسی- اجتماعی و تصرف مناصب قضایی و سیاسی هنوز مناقشه‌های حل نشده جهان اسلام هستند.

در کشورهای اسلامی شاهد دو دوگانه مهم هستیم که زمینه نیهیلیسم را فراهم کرده و ناهمسانی نظام ارزشی و عمل را فراهم آورده‌اند که یکی از آنها دوگانه نظر و عمل بوده و دیگری دوگانه نفی و اثبات است.

امروز مساله حقوق بشر به مساله زمانی ما به خصوص بعد از نیمه قرن دوم بدل شده است، لکن گفتمان دینی همچنان بدون تغییر باقی مانده در حالی که هر روز بر فاصله میان سلوک فعلی و موضع اعتقادی سنتی که در حوزه‌های دینی، مساجد و مدرسه‌ها تلقین می‌شود افزوده شده ولی این مساله در سطح اصولی همچنان مبهم و معلق باقی مانده است. وی تصریح کرد: دوگانه دیگر که در جهان اسلام وجود دارد در مورد جریان‌های اسلامی رادیکال، بومی‌گرا و نفی میراث حقوق بشر است.

خیلی از آنها در جریان اسلام که در ایران نیز نمایندگان‌شان را داریم بر این باورند که حقوق بشر تجربه غربی بوده و جهانی شدنی و به خصوص اسلامی شدنی نخواهد بود.

این جریان در ابتدا خیلی قوی بود اما به تدریج دارد اهمیت خود را از دست می‌دهد. استاد گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران در ادامه صحبت هایش اظهار کرد: برخی مفاهیم حقوق بشر در ادبیات امام خمینی(ره) مشاهده می‌شود که یکی از مهمترین متفکرانی که تغییرات زیادی را شروع کرد ایشان هستند اما شاگردان وی این ادبیات را نادیده گرفتند.

امام (ره) معتقد بر فطری بودن آزادی بودند و اینکه انسان بر حسب فطرت عاشق آزادی است و به این لحاظ دین اسلام دین آزادی است.

دو مفهوم انسانیت و مسئله جنگ وجود دارد که در ادبیات ما بیشتر به مسئله جنگ اشاره می‌شود و به انسانیت و صلح کمتر پرداخته می‌شود.

اسلام را به این زودی نمی‌توان شناخت، اسلام جنگ نیست، جهان اسلام هنوز در تردید پذیرش نهایی حقوق بشر است اما هر چه زمان می‌گذرد این مفاهیم در جایگاه مفاهیم اسلامی برجسته‌تر می‌شود. کلمات کلیدی:

حقوق بشر داوود فیرچی کمیسیون حقوق بشر اسلامی ایراناشتراک گذاری: <https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۷۹۶>

p=۲۹۷۷۹۶

چگونه از شکل‌گیری انتظارات تورمی جلوگیری کنیم؟

منبع اصلی: خبرگزاری پانا

۲۴۰۰۰

۵ منبع دیگر

ایرنا /

تهران- ایرنا- در یادداشت روزنامه ایران آمده است: نسبت دادن تورم شکل گرفته و مشکلات اقتصادی به انتظارات تورمی، غلط است. انتظارات تورمی واقعه‌ای نیست که یک مرتبه به‌وجود آید، این نوع انتظارات طی زمان شکل می‌گیرد.

روزنامه ایران چهارشنبه ۲۱ آبان در یادداشتی به قلم محمدقلی یوسفی عضو هیأت علمی **دانشگاه علامه** طباطبایی، نوشت: مردم به مرور زمان از تحولات داخلی و بین‌المللی به نتیجه‌گیری می‌رسند. آنها شرایط کشور را بررسی می‌کنند.

سطح سواد و بینش مردم بالا رفته، ارتباطات بین‌المللی افزایش یافته و شبکه‌های اجتماعی به‌صورت گسترده توسعه یافته است.

مردم به راحتی اطلاعاتی که می‌خواهند را کسب و واقعیت‌ها را درک می‌کنند، بنابراین انتظارات بر این مبنا شکل می‌گیرد.

مردم وقتی متوجه می‌شوند ساختار سیاسی یا نظام تصمیم‌گیری در کشور تغییری نکرده و در روی همان پاشنه قبلی می‌چرخد، طبیعی است انتظار دارند شرایط تورمی ادامه پیدا کند.

واقعیت این است که جامعه ایران در مسیری گام گذاشته و نیروهایی آن را به جلو فشار می‌دهند که گاهی اوقات مسیر درستی نیست.

یعنی نظام تصمیم‌گیری کشور در مسیر درستی هدایت نمی‌شود.

به‌همین دلیل اگرچه شاهد تزریق پول و سرمایه‌گذاری هستیم اما چون مسیرها اشتباه انتخاب می‌شود، این اقدامات هم افزایی ندارد و در جهت رفع مشکلات پیش نمی‌رود.

وقتی منابع کشور در مسیر نادرست تخصیص می‌یابد نه تنها مشکلی را حل نمی‌کند بلکه به مشکلات هم افزوده می‌شود.

در چنین شرایطی معلوم است به اهداف نمی‌رسیم و دستاوردی نخواهیم داشت.

برای حل مشکلات باید برگردیم و از جایی که اشتباهات شروع شده اصلاحات را اجرا کنیم.

اصلاح وضعیت، مستلزم اصلاح قانون اساسی و تغییر نگرش و انتظارات از دولت است.

دولتمردان هم نباید مدعی باشند که از چنان قدرتی برخوردارند که می‌توانند همه چیز را تغییر دهند.

واقعیت این است که در ۴ دهه گذشته مشکلات زیادی روی هم انباشته شده و سیاست‌های نادرست و مسیرهای غلطی انتخاب شده است.

برای حل مشکلات اقتصادی جز بازگشت از این مسیرها و سیاست‌های اشتباه چاره‌ای نیست.

اقدامات اصلاحی نیاز به زمان و منابع دارد.

کار دولت این نیست که مانند قهرمانان نقش ایفا کند.

یعنی دولت نمی‌تواند به تنهایی اقتصاد، سیاست و مسائل اجتماعی و نظامی را سامان دهد.

واقعیت این است که دولت باید به اصلاح وظایف خودش بپردازد.

در دنیا دولت‌ها برقراری نظم، قانون و امنیت را برعهده دارند و بقیه امور به مردم واگذار می‌شود.

البته منظور از مردم نیروهای نظامی و انتظامی، گروه‌های خاص، شرکت‌های خصولتی و عمومی نیست.

تورم، انتظارات تورمی و تغییرات قیمتی ارز معلول سیاست‌های نادرستی است که طی زمان شکل گرفته‌اند و لازمه حل مشکلات تغییر و دگرگونی در نظام تصمیم‌گیری است.

در سطح بین‌المللی باید تفاهم سازنده با دنیا داشته باشیم و دشمنان‌مان را به حداقل و دوستان‌مان را به حداکثر

برسانیم.

پایبندی به قوانین و اصول بین‌المللی یک اصل اساسی است.

دو عامل باعث عقب ماندگی جامعه ما شده است.

نخست اینکه نگاه سنتی به مسائل اقتصادی باعث شده تصمیم گیران فکر کنند قواعد و قوانینی که در گذشته حاکم بوده در حال حاضر هم به کار می‌آید.

به جای مکانیزم قیمت‌ها می‌گوییم افراد به هم کمک کنند، به جای اجرای سیستم‌های مدرن بانکی همچنان بانکداری سنتی داریم یا اینکه به جای اینکه اقتصاد در اختیار مردم و بخش خصوصی باشد تا سودشان را دنبال کنند و از این طریق خیر عمومی افزایش یابد، فکر می‌کنیم خیر عمومی تنها به وسیله دولتمردان یا افراد خاص به وجود می‌آید در حالی که این تفکر سنتی نادرست است.

از اتکا به فرد باید به سمت اتکا به قانون حرکت کنیم، این شرط موفقیت است.

دوم اینکه دولت‌ها نکاتی برای خودشان تعریف می‌کنند که پا را از گلیم فراتر می‌برند و فعالیت‌های غیرمشرعی مانند دخالت در اقتصاد و قیمت‌ها را انجام می‌دهند.

به میزانی که دولت برای خودش تعهد ایجاد می‌کند به همان میزان خودش را در معرض انتقاد قرار می‌دهد.

تعامل سازنده با دنیا و حذف نیروهای موازی در داخل که باعث تأخیر در تصمیم‌گیری هستند، شرط موفقیت در اقتصاد است.

دیگر منابع منتشر کننده

- محمد قلی یوسفی* چگونه از شکل‌گیری «انتظارات تورمی» جلوگیری کنیم؟ - خبرگزاری پانا
- چگونه از شکل‌گیری «انتظارات تورمی» جلوگیری کنیم؟ - روزنامه ایران
- جلوگیری از انتظارات تورمی - بنکر
- چگونه از شکل‌گیری «انتظارات تورمی» جلوگیری کنیم؟ - اقتصادآنلاین
- چگونه از شکل‌گیری «انتظارات تورمی» جلوگیری کنیم؟ - روزنامه ایران

آتش‌کی که در هور افتاد و بر پرده سینما نشست

منبع دیگر

ایرنا /

۲۰

آبان
۱۳۹۹
۱۴:۱۹

تهران- ایرنا- در ششمین قسمت برنامه «سینمای مقدس»، فیلم سینمایی «هور در آتش» مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد.

هور در آتش فیلمی به کارگردانی و نویسندگی عزیزالله حمیدنژاد ساخته سال ۱۳۷۰ است.

داستان از این قرار است که رحمت به خط مقدم منتقل شده و بابا عقیل به علت کوهل‌سن پشت جبهه مانده تا در انبار نان خدمت کند.

بابا عقیل موقع مراجعت برای رحمت پیغام می‌فرستد تا او را ملاقات کند، اما با شروع حمله دشمن رحمت فرصت نمی‌یابد که به پشت جبهه حرکت کند.

بابا عقیل تصمیم می‌گیرد به خط مقدم برود.

در ششمین قسمت برنامه «سینمای مقدس» با برخی از عوامل این فیلم گفت و گو شده است.

مهدی فقیه، مهدی قلی پور، محمدرضا مهدوی، حسین یاری و حسن خانی از جمله بازیگران این فیلم هستند. سینمای مقدس شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۹ و تکرار آن ساعت ۱۰ روز بعد از شبکه افق پخش می شود. شانزدهمین قسمت مجموعه مستند معلم مهر درباره معلم نمونه بوشهری، سه شنبه این هفته از شبکه افق پخش خواهد شد.

مجموعه مستند معلم مهر در هر قسمت به سراغ از معلمان خلاق آموزش و پرورش در سراسر کشور می رود و از زبان خود آنها، روایت گر سال ها تدریس و آموزش می شود. رضا خوشدل راد تهیه کنندگی این مستند را بر عهده دارد. در شانزدهمین قسمت، یکی از پیشکسوتان آموزش کشور خاتون کدایی معلم نمونه بوشهری معرفی خواهد شد.

معلم مهر شنبه تا پنجشنبه ساعت ۱۸:۳۰ و تکرار آن ساعت ۱۲:۳۰ روز بعد روی آنتن می رود. مستند آزادی فرانسوی با موضوع جنایات فرانسویان در دوران استعمار الجزایر، سه شنبه این هفته روی آنتن شبکه افق می رود.

در دوران استعمار الجزایر توسط فرانسه، جنایات بی شماری علیه مسلمانان از سوی لشکر این کشور اروپایی رخ داد، جنایاتی هولناک که شاید امروزه، کمتر کسی راجع به آنها سخن بگوید. مستند آزادی فرانسوی درباره همین دوره تاریخی ساخته شده است. در این فیلم با تکیه بر شواهد تاریخی و گفت و گو با کارشناسان، جنایت های فرانسویان در دوران اشغال الجزایر مورد بررسی قرار گرفته است.

آزادی فرانسوی را می توانید ساعت ۲۰ روز سه شنبه بیستم آبان ماه از شبکه افق تماشا کنید. مجموعه مستند راز کوهستان طی هفته جاری و هفته آینده روی آنتن شبکه افق می رود. مجموعه راز کوهستان درباره فعالیت ها و صعود کوهنوردان ایرانی در مناطق مختلف کشورمان ساخته شده است.

در هر قسمت شاهد کوه نوردی و صخره نوردی در فصول زمستان و بهار هستیم که در نهایت با نجات جان یک کوهنورد همراه می شود.

سلیمان خادمی تهیه کننده راز کوهستان است در ۹ قسمت از شبکه افق پخش خواهد شد. نخستین قسمت این مجموعه، دست به سنگ نام دارد. دومین قسمت مربوط به غار هوشینان و غارنوری در شهرستان پیرانهشر استان کردستان است. عبور از دره قالیچه سنگی، سنگ بزرگ، گذرگاه لاله های واژگون، بهشت آهکی، آب را گل نکنیم، در گذر زیبایی ها و مشق کوه، عناوین دیگر قسمت های این مستند هستند.

راز کوهستان شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۷:۳۰ و تکرار آن ساعت ۹ روز بعد از شبکه افق پخش می شود. رکوردشکنی در تولید انیمیشن ایرانی

مرکز پویانمایی صبا با تولید ۵۲۶ قسمت از مجموعه «مهارت های زندگی» و آغاز ساخت ۲۶ قسمت جدید این سریال انیمیشنی به رکوردی تازه در تولید انیمیشن ایرانی دست یافت.

مجموعه «مهارت های زندگی» به تهیه کنندگی رضا تقدسی و کارگردانی محراب ناصری و عبدالرحمن محمدی با تکنیک سه بعدی برای گروه سنی کودک و نوجوان به تولید ۵۵۰ قسمت رسیده و ۵۰ قسمت دیگر از آن کلید خورده و درحال تولید می باشد.

انیمیشن «مهارت های زندگی» از مدت ها پیش تاکنون در شبکه های مختلف سیما پخش شده و می شود. گفتنی است گستردگی مفاهیم آموزشی در زمینه مهارت های زندگی، برای تولید این مجموعه فرصتی فراهم کرده تا طراحان این انیمیشن، این برنامه را به مرز تولید ۶۰۰ قسمت برساند و مولفه های متعددی را برای رسیدن به این هدف طراحی کنند.

در این مجموعه موضوعاتی چون خودآگاهی، آداب و معاشرت، سبک زندگی، روابط اجتماعی، جامعه، خانواده، نماز، عفاف و حجاب، همدلی، برقراری ارتباط بین فردی، برقراری رابطه موثر، مقابله با هیجانات منفی، مقابله با استرس، حل مساله، تصمیم گیری، تفکر خلاق، تفکر انتقادی و آموزش مهارت‌های زندگی اجتماعی از زیرمجموعه‌های آموزش مجموعه «مهارت‌های زندگی» است که هر کدام آنها در قالب چند داستان با رویکردهای متعدد به تصویر کشیده شده‌اند.

این مجموعه در گروه کودک مرکز پویانمایی صبا به مدیریت پوریا سازگار تولید می شود. مجموعه انیمیشن «مهارت‌های زندگی» این روزها ساعت ۱۴ از شبکه پویا و ساعت ۱۵ از شبکه دو به روی آنتن می رود.

آخرین اخبار ورزش های صعودی در «کوه گشت» برنامه «کوه گشت» پنجشنبه ۲۲ آبان ساعت ۱۲:۰۰ با آخرین خبرها از دنیای کوهنوردی و ورزش های صعودی ایران و جهان روی آنتن شبکه ورزش سیما می رود. معرفی کوه «تامسرکو»، «باهمنوردان»، طبیعت و پائیز، «کوه به کوه» با «حسین رسائی» و صعود به ۳۱ قله مرتفع ۳۱ استان کشور در ۲۹ روز! همگام با «بابک قابل نژاد» از آیتم های این برنامه است.

ما ایرانی ها در شبکه پنج سیما برنامه ما ایرانی ها به تهیه کنندگی و کارگردانی قاسم اورنگی روایت فعالیت ها و تلاش های خیرخواهانه محسن مقدس قاضی صلح و سازش، قاضی دادگستری کل استان تهران، بازرس ویژه دادگستری کل استان تهران در امور زندانیان و رئیس کمیته حمایت حقوقی و قضایی از تولید در استان تهران در جهت حل و فصل اساسی و زیر بنایی مشکلات کیفری مردم با ایجاد صلح و سازش و خاطرات قضایی خود صحبت و همکاران خود را تشویق به صلح و سازش می کند.

در این قسمت از برنامه که سه شنبه (۲۰ آبان ماه) ساعت ۲۲ از شبکه پنج پخش می شود قاضی محسن مقدس با جود نظر خاص خانواده برای مدیریت کارخانه پدر آن را رها کرده و به مسند خطیر قضاوت می نشیند آنها در این برنامه از تلاش های خود در جهت حل و فصل بنیادین مشکلات حقوقی و قضایی مردم از طریق سازش و همچنین از خاطره تلخ مرگ شهادت گونه عموی خود در راه ایجاد صلح و سازش بین دو خانواده و گذشتی را که خانواده نسبت به قاتل کرده اند صحبت می کند.

اورنگی در این رابطه گفت: در این قسمت می خواهیم به صلح و سازش بپردازیم زیرا که از نظر دیدگاه مبین اسلام و شریعت محمدی (ص) از ارزش و مرتبه بسیار بالایی برخوردار است و هم آثار اقتصادی و اجتماعی بسیار خوبی برای طرفین ایجاد می کند و هم از صرف بیت المال جلوگیری می کند.

برنامه ترکیبی «ما ایرانی ها» کاری از گروه اجتماعی شبکه پنج سیما است که یکشنبه و سه شنبه هر هفته ساعت ۲۲ از شبکه ۵ سیما پخش خواهد شد.

بزرگداشت روز جهانی علم در «چرخ» شصت و دومین قسمت فصل هفتم چرخ ساعت ۱۹ امروز، سه شنبه ۲۰ آبان، به مناسبت روز جهانی علم با بررسی ارتباطات علم در دوران شیوع ویروس کرونا روی آنتن شبکه چهار می رود.

در این قسمت چرخ، حافظ آهی، مجری-کارشناس برنامه به بهانه روز جهانی علم با دکتر زرین زردار، عضو هیئت علمی **دانشگاه علامه طباطبائی** گفت و گو می کند.

در بخش دیگری از این قسمت «چرخ»، دکتر داریوش طاهرزاده، دکترای شیمی و مدرس دانشگاه تهران، یافته‌های جدید درباره نحوه اندیشیدن علمی را بررسی خواهد کرد.

سازمان جهانی یونسکو به عنوان معتبرترین سازمان آموزشی و فرهنگی در جهان که در حوزه‌های علم، فرهنگ و آموزش فعالیت می کند، اولین بار در سال ۱۹۹۹ میلادی در نشست بوداپست مجارستان ۱۰ نوامبر را به عنوان روز

جهانی علم در خدمت صلح و توسعه نامگذاری کرد.

این نام‌گذاری هرچند ارزش نهادن به علم و فناوری علمی و بانیان علم خوانده شده، در عین حال تلاش در راستای ایجاد پیوند میان فناوری‌های علمی، بهبود کیفیت زندگی عمومی و کاهش و مهار تهدیدهای اقلیمی ناشی از تولید و فناوری‌های تکنولوژیک هم محسوب می‌شود.

از مهمترین اهداف یونسکو از نام‌گذاری روز علم، بهره‌مندی آحاد جامعه از ثمرات علم، فناوری و نوآوری، ایجاد بستر و فضای مناسب گفتمان پیرامون تاثیر علم، فناوری و نوآوری بر زندگی روزمره مردم، صلح و توسعه و معرفی برخی موقعیت‌های جدید است که باعث ارتقای کیفیت عمومی زندگی می‌شود.

فصل هفتم مجله تصویری چرخ مهم‌ترین رویدادهای علم و فناوری و مسائل روزمره زندگی با نگاهی تخصصی و به‌زبانی ساده و با حضور مسئولان، کارشناسان، اساتید دانشگاه و نخبگان بررسی و واکاوی می‌کند.

چرخ چهار روز در هفته، از یکشنبه تا چهارشنبه، از ساعت ۱۹ به‌صورت زنده و به مدت ۴۵ دقیقه از شبکه چهار سیما پخش می‌شود.

مجری چرخ حافظ آهی است و محمد جباری سردبیری برنامه و الهه بهبودی تهیه‌کنندگی چرخ را بر عهده دارند.

عقلانیت تعالی محور در مقابل عقلانیت خودبنیاد

۲۰

آبان

۱۳۹۹

۱۲:۵۴

در عقلانیت رهبر انقلاب که مبتنی بر مسأله‌شناسی و نگاه سیاسی است، حمایت از مظلوم و عدالت‌گرایی باید مبتنی بر معنویت باشد.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEI.IR برای بررسی بیشتر مفهوم عقلانیت در نگاه و عملکرد رهبر انقلاب گفتاری از آقای دکتر عباسعلی رهبر، استاد علوم سیاسی و عضو هیئت‌علمی دانشگاه علامه طباطبائی (ره) منتشر می‌کند. مقدمه یکی از موضوعات مهمی که در بحث حکمرانی صالحانه و سیاست‌ورزی و سیاست‌مداری مهم است، بحث توجه به اصول عقلانی است.

● نشانه‌ی دیگر این عقلانیت در قالب تدبیر و تمشیت امور است.

● جبن و ترس از درون و برون، ترس از خانواده و جناح و دشمن درون و بیرون عامل بسیار مهمی است که عقلانیت را ضایع می‌کند.

به گزارش سرویس سیاسی خبرگزاری رسا، رهبر انقلاب اسلامی در ارتباط تصویری با مراسم مشترک دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه‌های افسری (۹۹/۷/۲۱) در تبیین مبنای اقتدار در جمهوری اسلامی فرمودند: «مبنای اقتدار در جمهوری اسلامی یک مبنای «عقلانیتی» است؛ یعنی ما اقتدار را بر اساس احساسات و عواطف و توهمات و مانند اینها دنبال نمی‌کنیم.

محاسبه‌ی اقتدار ملّی یک محاسبه‌ی عقلانی است؛ یعنی یک محاسبه‌ی درست و منطقی... بعضی‌ها اسم عقل و عقلانیت را که می‌آورند، منظورشان از عقلانیت ترسیدن است؛ وقتی می‌گویند عاقل باشید، یعنی بترسید، یعنی منفعل باشید، یعنی از مقابل دشمن فرار کنید!

نه، ترسوها حق ندارند اسم عقلانیت را بیاورند.

عقلانیت یعنی محاسبه‌ی درست.

البته دشمن سعی میکند عقلانیت به آن معنای غلط را تلقین کند، بعضی هم نادانسته گاهی حرفهای دشمن را تکرار میکنند».

پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEI.IR برای بررسی بیشتر مفهوم عقلانیت در نگاه و عملکرد رهبر انقلاب گفتاری از آقای دکتر عباسعلی رهبر، استاد علوم سیاسی و عضو هیئت‌علمی **دانشگاه علامه** طباطبایی (ره) منتشر می‌کند. مقدمه

یکی از موضوعات مهمی که در بحث حکمرانی صالحانه و سیاست‌ورزی و سیاست‌مداری مهم است، بحث توجه به اصول عقلانی است.

طبیعی است که این توجه به عقلانیت ما را می‌تواند به خیلی از موضوعات مختلف، محورهای گوناگون و همچنین پیامدها و نتایج احتمالی یک تصمیم سوق بدهد.

از این جهت با توجه به نقش مهمی که رهبر انقلاب در اداره‌ی کشور و مدیریت کلان کشور به عهده دارند، در این مقال به دنبال این هستیم که بدانیم سیره‌ی نظری و عملی ایشان در ارتباط با تمسک به بحث عقلانیت چگونه است و چه راهبردها و چه نگاه‌ها و مفاهیمی را در این قالب توانستند ایجاد کنند. جمهوری اسلامی ایران در دوره‌ی چهل سالگی‌اش حفظ ارزش‌ها و هنجارهای نظام انقلاب اسلامی که مبتنی بر استقلال، جمهوریت، اسلامیت، آزادی و عدالت است را مرهون و مدهون خون شهدا، حضور مردم و رهبری داهیه‌انه و منصفانه و عالمانه‌ی رهبران نظام جمهوری اسلامی ایران است.

در اینجا به دور از بحث‌های کلیشه‌ای و مسائل و نگاه‌های شخصی سعی می‌شود بحث عقلانیت تعالی‌محور و مسأله‌شناسی حکمی سیاسی از منظر رهبر انقلاب توضیح داده شود تا بتواند جواب بسیاری از سؤالات و مباحثی که در این زمینه مطرح می‌شود را بدهد. در عقلانیت تعالی‌محور و مسأله‌شناسی حکمی سیاسی، اول نیاز به یک مقدمه‌ای داریم که بحث عقلانیت و مفهوم‌شناسی عقلانیت را در غرب و اسلام دنبال کنیم.

مقدمه‌ی دوم، بحث خود مسأله‌شناسی و شناخت مسأله است و ویژگی‌های مسأله چیست و چه عواملی یک مسأله را ایجاد می‌کند.

در نهایت بحث اصلی در قالب این دو مفروض اول به دست می‌آید که هم عقلانیت تعالی‌محور و هم مسأله‌شناسی است.

این مسأله‌شناسی هم مصلحت و منفعت است و هم حاوی حکمتی است که می‌تواند سیاست کشور را به سربلندی، سعادت و موفقیت برساند.

این یکی از مطالب و نگاه‌های بومی است که رهبر انقلاب توانستند در قالب عقلانیت تعالی‌محور و مسأله‌شناسی حکمی سیاسی تولید کنند. یکی از مباحث مهمی که اینجا مطرح می‌شود این است که رهبر انقلاب در بحث هویت‌شناسی و نگاه به مردم ایران برخلاف بسیاری از روشنفکران، نگاه بسیار مناسب و خوشبینانه و مثبتی نسبت به مردم ایران دارند و همیشه از ملت ایران به نیکی و سپاس یاد می‌کنند و مردم را یکی از موتورهای مهم رشد، توسعه و پیشرفت همه جانبه‌ی کشور می‌دانند.

ایشان بیانی دارند که می‌فرمایند ملت ایران راه خودش را پیدا کرده و حرکت را با منطق و خردگرایی و با توکل به خدا، با قدرت و همچنین با توکل به پیش برده است.

نکته‌ی بسیار مهم این است که رهبر انقلاب یک بحثی را مطرح می‌کنند که حرکت ملت ایران نه بر مبنای یک شور عمومی و هیجانی، بلکه کلاً با منطق و خردگرایی است که این خردگرایی را توأم با اطمینان به وعده‌های الهی می‌دانند.

از این جهت هم بحث‌های عینی به وجود می‌آید، مثل اتفاقاتی که در رابطه با زمینه‌ی علم و تولید علم و

ساخت‌وسازهای مختلفی که صورت می‌گیرد، همه در این قالب است. نکته‌ی بعدی اینکه نتیجه‌ی عقلانیت ملت و اطمینان به وعده‌های الهی این است که رهبر انقلاب ترسیم می‌کنند که کشور به آرمان‌های مطلوب خودش خواهد رسید.

ایشان بحثی را مطرح می‌کنند که جمهوری اسلامی اصلاً با فضای منطق و عقلانیت به صورت خاصی عجین است؛ یعنی معتقدند که جمهوری اسلامی از همان آغاز با منطق حرکت کرده است و مثال جنگ تحمیلی را می‌زنند که منطق مبنای کار کشور قرار داده شد.

این منطق در قبول قطعنامه و در قضایای گوناگون بعد از جنگ تا امروز هم وجود داشته است. مثلاً در انتخابات بعضی‌ها به دنبال این بودند که بتوانند انتخابات را جور دیگری مدیریت کنند، ولی رهبر انقلاب با خردگرایی و منطق عقلانی که داشتند سعی کردند در چهارچوب قانون و به دور از هیجانات سیاسی مدیریت صحیح انتخابات را انجام دهند.

یکی دیگر از بحث‌های عینی در جمهوری اسلامی که با راهبری ایشان دارد حرکت می‌کند بحث صلح‌آمیزبودن انرژی هسته‌ای است که اینجا هم یک منطق و یک عقلانیت مناسبی پشتش نهفته است. اما بحث بسیار مهم این است که ببینیم عقلانیتی که در منطق ایشان است آیا برگرفته از عقلانیت غربی است یا عقلانیتی که ایشان مطرح می‌کنند یک نوع نگاه تلفیقی و ترکیبی با عقلانیت غرب است و یا یک مفهوم دیگری از عقلانیت را در فضاهای اجتماعی- سیاسی نشان می‌دهند؟ سیر تاریخی نگاه مادی به عقل

به‌طور خلاصه آنچه که ما در دوره‌ی کلاسیک در تاریخ غرب و در دوره‌ی قرون وسطی و در دوران مدرن و پسامدرن می‌بینیم با آنچه که رهبر انقلاب در رابطه با بحث عقلانیت می‌گویند به لحاظ معرفت‌شناسی و انسان‌شناسی بسیار متفاوت است.

شاید در بعضی مصادیق و در بعضی از محورها شباهت‌هایی بین این عقلانیت‌ها پیدا شود؛ اما در بحث مبنایی کاملاً با عقلانیت در غرب متفاوت است. در دوره‌ی کلاسیک یک خاستگاه عقل، فرابشری می‌شود و عمل بر طبق نظام طبیعت صورت می‌گیرد.

در دوران قرون وسطی بحث تقدیر الهی خاستگاه عقل الهی می‌شود.

در حالی که در دوران مدرن بحث بسیار پیچیده، مهم و جهان‌سوز را ایجاد می‌کند به نام عقل خودبنیاد انسان که اینجا انسان بماهو انسان مورد توجه قرار می‌گیرد.

از این جهت است که ما وقتی می‌خواهیم از عقل جدید صحبت کنیم عقل به مثابه‌ی منبع و ابزار شناخت مطرح می‌شود؛ خودبنیادی عقل مورد توجه قرار می‌گیرد و نسبیت در صدق و کذب گزاره‌ها مورد التفات است و در نهایت هم بحث حقیقت‌سازی است.

از اینجا است که طرح معنایی عقل دچار مباحث مختلفی می‌شود و موضوعات و مباحث مختلف را با نگاه و نگرش ابزار می‌تواند نگاه کند.

به عبارتی، خروجی این عقل مدرن می‌تواند به عنوان یک ابزار در این مبنا کار کند؛ نه به عنوان مبنای اصل، بلکه مبنا، مبنای ابزاری است نه مبنای اصلی و حقیقی.

این کلیاتی در رابطه با بحث عقل بود که مورد توجه خود غرب است. عقل در نگاه اسلامی

اما به عقل در بحث‌های اسلامی یک نگاه دیگری می‌شود که رهبر انقلاب هم به نوعی سرچشمه‌ی فکری‌شان از همین مباحث با توجه به مقتضیات زمان و مکان گرفته شده است.

تقریباً ۲۶۷ بار از بحث عقل و بحث‌های مختلفی که ما در عقل داریم در قرآن مورد توجه قرار گرفته است و آن را به عنوان یک موضوع جدی مطرح می‌کند.

در سوره‌ی یوسف آمده است که من دعوت می‌کنم خودم را و کسانی که پیرو من هستند بر سیره و بصیرت عقلانیت؛ این بصیرت مبنای دعوت و رسالت تمام پیامبران است.

حتی این بصیرت مورد توجه توحید هم قرار می‌گیرد و تأثیر بر توحید انسان می‌گذارد.

در روایات هم ما چند موضوع را می‌بینیم.

اساس و مبنای عقل، عقلی که انسان را می‌تواند به دنیا و آخرت توجه دهد، عقلی است که با وحی در ارتباط باشد.

به عبارت دیگر، عقلانیت تعالی‌محور است که مورد توجه قرار می‌گیرد نه عقلانیت خود بنیاد.

همین عقل مبنای قبولی طاعت و مبنای مسئولیت اجتماعی-سیاسی در عرصه‌ی دینی، فرهنگی و سیاسی می‌شود.

از امام حسین علیه‌السلام سؤال می‌شود و ایشان یک بحثی را مطرح می‌کنند که کثرت روزه و نماز وقتی اهمیت دارد که عقل کامل باشد؛ یعنی عمل و ثواب هر فردی به میزان عقلانیت او خواهد بود. این بحث‌ها هم بر جنبه‌های نظری عقل و هم بر جنبه‌های عملی عقل تأکید می‌شود.

یکی از بحث‌های مهمی که ما می‌توانیم در آیات و روایات در بحث عقل مطرح کنیم این است که اولاً کارآمدی هر فرد، هر جامعه و هر نظامی در گروی این نوع از عقلانیت است.

ثانیاً نشانه‌ی این عقلانیت هم در قالب کارآمدی است که خودش را نشان می‌دهد.

نشانه‌ی دیگر این عقلانیت در قالب تدبیر و تمشیت امور است.

به این جهت وقتی از عقل در آیات و در روایات صحبت می‌کنیم در منطق بومی بحث قدرت، نوع و انتخاب نیک مورد توجه قرار می‌گیرد. ویژگی‌های عقلانیت رهبر انقلاب

امّا مکتب عقلانیت رهبر انقلاب از کجا نشأت گرفته است؟ عقلانیت به نوعی در مقابل افراط و تفریط قرار می‌گیرد و تجربه نشانی از عقلانیت می‌شود.

مثلاً ایشان بحث‌های مختلفی را از قبل از انقلاب و کودتای ۲۸ مرداد از موضوعات مختلف در رابطه با دشمنی دیرینه‌ی آمریکا نسبت به ایران می‌گویند.

یا در مورد برجام عقلانیت رهبر انقلاب مقتضی به این موضوع بود که بارها فرمودند که ما از دشمن نباید دو بار گزیده بشویم و تجربه‌ی دشمن چه قبل از انقلاب و چه در بعد از انقلاب به ما می‌گوید که نباید اطمینان کنیم.

این یک بحث کاملاً عقلانی و یک بحثی است که در فراگرد بحث‌های زمینی این را می‌توانیم بشناسیم.

پس عقلانیت رهبری و منشأ فکری عقلانیت رهبری مبتنی بر یک عقلانیت تعالی‌محوری است که در کنار مسائل و موضوعات و آیات و روایات؛ مسئولیت‌پذیری، انتخاب بین خوب و بد، تدبیر و تجربه را مورد توجه قرار می‌دهند. مسأله‌شناسی جزء شاهکارهای حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است.

ما خیلی انسان‌های عاقلی داریم که فضاهای عاقلانه‌ای ایجاد می‌کنند، امّا از درک مسائل بسیار عاجز هستند.

لذا یکی از موضوعات و مباحث مهم رهبر انقلاب، مسأله‌شناسی است که ایشان مسائل اجتماعی و سیاسی را خیلی دقیق، خوب و با یک نگاه وسیع می‌شناسند.

وقتی ما از مسأله صحبت می‌کنیم چند ویژگی برای مسأله‌ی اجتماعی به لحاظ جامعه‌شناسی سیاسی مطرح می‌کنیم.

اولین نکته‌ی مسأله این است که ما نشان دهیم یک چیزی اشتباه است و یک ادراک عمومی روی این قسمت وجود دارد.

به این موضوع خیلی تأکید می‌کنند و این بحث را بسیار جدی تلقی می‌کنند و به ادراک عمومی و به حرکت جمعی مردم بسیار توجه می‌کنند.

یکی از تفاوت‌های بارز ایشان نسبت به عناصر روشنفکری در همین است که ایشان ادراک عمومی را به عنوان یک معیار مهم در نظر می‌گیرند. دومین نکته، دشوار و جدی بودن مسأله است.

توکل، اعتماد و اعتقاد ما به آخرت و امدادهای الهی باعث نمی‌شود که ما از دشواری‌ها و جدی بودن در مسأله دست بکشیم و این را ما در نگاه ایشان می‌بینیم.

نکته‌ی بسیار مهم این است که اصلاً مسأله جایی به کار می‌رود که انسان بتواند آن را حل کند. یکی از نکات مفهومی و نظریه‌پردازی ایشان این است که وقتی مسأله را طرح می‌کنند، هیچ موقع به بن‌بست نمی‌رسند.

الان در فضای فعلی و در اوج تحریم‌ها، کرونا، نارضایتی‌های اقتصادی و ناکارآمدی بعضی از کارگزاران، ایشان بیانی‌هی گام دوم را در اوج امید، عزت و خوش‌بینی به آینده مطرح می‌کنند. سومین نکته تحلیل عقلانیت سیاسی ایشان است.

اولین مسأله‌ای که ایشان مطرح می‌کنند این است که آیا لازم است بعد از چهل سال، پنجاه سال یا هفتاد سال مبانی، هنجارها و ارزش‌های خودمان را تغییر بدهیم؟ آیا جمهوری اسلامی نیاز به یک استحاله‌ی جدی دارد یا ندارد؟ رهبر انقلاب به نکته‌ی جالبی اشاره می‌کنند و می‌فرمایند دشمن با وجود اینکه مرتب می‌خواهد محاسبات ما را عوض کند، امّا چون از روز اول محاسبات ما و محاسبات نظام مبتنی بر منطق، خرد و عقلانیت بوده نمی‌تواند محاسبات ما را عوض کند.

در بحث عقلانیت، رهبر انقلاب سود و زیان و هزینه فایده‌ها را در نظر می‌گیرند و در دو قالب خودش را نشان می‌دهد.

یکی اعتماد به خدا و نگرش توحیدی ایشان است و دیگری بی‌اعتمادی به دشمن و شناخت آن؛ لذا نظام محاسباتی رهبر انقلاب از دو اصل اساسی و مبنایی ریشه می‌گیرد: یکی «لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» است و دیگری «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»؛ البته شیطان یا دشمن در لایه‌ها و روزنه‌های مختلفی وجود دارد.

یا بحث دیگری که ایشان مطرح می‌کنند این است که ما اگر بخواهیم برای عقلانیت یک فرآیند مناسبی را صورت دهیم لازم است که حفظ استقلال و عدم وابستگی را به عنوان بحث جدی مورد توجه قرار دهیم. این موضوع می‌تواند بسیار برای ما کمک‌کننده باشد.

درواقع رهبر انقلاب منطق استکبار را به عنوان عنصر مخالف با عقلانیت سیاسی می‌دانند و هر جا که ما با استکبار مخالفت کردیم و دشمن را خوب شناختیم آنجا توانستیم با عقلانیت سیاسی قدم برداریم. در بحث آفت عقلانیت ایشان معتقدند که اگر انسان حال را ببیند و آینده را نبیند یا موارد نقد را مشاهده کند، ولی کارهای بلندمدت را نبیند، این آفت بزرگی برای عقل و سعادت انسان خواهد بود.

در بحث برجام ایشان یک پیوست چند ماده‌ای صادر کردند و آینده‌نگری کردند که اگر به همان مباحث به طور جدی عمل می‌شد شاید خیلی از این اتفاقات در کشور ما به وجود نمی‌آمد و الان ما منتظر این نبودیم که ببینیم در آمریکا چه کسی انتخاب می‌شود، در حالی که ما می‌توانستیم با یک عقلانیت سیاسی که ایشان ترسیم کردند این فضا را مدیریت کنیم. وقتی ما از عقلانیت صحبت می‌کنیم، عوامل ضد عقلانیت را هم باید عمل و توجه کنیم.

جهل، تعصب، خودخواهی، کوتاهی در تأمل و اندیشه از آفات بسیار مهم عقلانیت است. ایشان نکته‌ای را می‌فرمایند که اگر ما عقل را با جهالت‌ها و با تعصب‌ها و با خودخواهی‌ها و با کوتاهی‌کردن در تأمل و اندیشه پوشانیم از راه هدایت منحرف می‌شویم.

بحث‌های ایشان در رابطه با بحث عقلانیت بسیار مهم است که اگر به این‌ها اشاره کنیم خودش یک کتاب در بحث‌های عقلانی- سیاسی می‌شود. از نگاه ایشان جامعه اگر جامعه‌ی عقلانی شد، نصرت الهی و امدادهای غیبی شامل این جامعه خواهد شد و حفظ منافع ملی و پیشرفت کشور در عقلانیت صورت می‌گیرد.

نکته‌ی بسیار مهم دیگری که عقل را تقویت می‌کند، بُعد معنوی عقلانیت؛ یعنی تقوای فردی و اجتماعی است.

رهبر انقلاب می‌فرمایند بعضی‌ها عقلانیت را با محافظه‌کاری یکی می‌دانند.

در حالی که دیدگاه محاسبه‌ی عقلانی ایشان یک دیدگاهی است که با محافظه‌کاری کاملاً متفاوت است.

درواقع این عقلانیت انقلابی است که از بحث‌های ایشان بیرون می‌آید؛ یک عقلانیت تحول‌خواه، یک عقلانیت

روشن‌اندیش و یک عقلانیت عمق استراتژیک نظام است که این عقلانیت می‌تواند با آفت‌های مختلفی روبه‌رو شود و آفت‌های مختلفی را از بین ببرد.

یکی از آن آفت‌ها هم مماشات و چشم‌پوشی بر اساس ترس و منافع ظاهری است. درواقع عقلانیتی که ایشان توصیه و مطالبه می‌کنند در نگاه به همین فضای تربیت جامعه و ایجاد بصیرت است که تزریق روح اعتماد به نفس و خودتکایی را می‌توانند در جامعه ایجاد کنند. در عقلانیت سیاسی مورد نظر ایشان دین به‌عنوان سرمایه‌ی سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مطرح می‌شود. این نوع عقلانیت برآمده از دین و هویت ملی می‌تواند پشتوانه‌های مهمی برای ایجاد تعادل سیاسی در عقلانیت برای ما ایجاد کند.

یکی از آفت‌های مهمی که ایشان همیشه مطرح می‌کنند، مصلحت‌سنجی ابزاری است که باعث اختلافات می‌شود که این اختلافات خارج از نظام عقلانی و خارج از نظام استحکام قدرت درونی نظام بودند. یا بحثی که مطرح می‌کنند که اگر فکر کنیم به هدف می‌توانیم برسیم، اما هزینه‌ای ندهیم با عقلانیت جور در نمی‌آید.

بالاخره هر حرکتی و هر مشارکتی ممکن است یک‌سری هزینه‌ها و فوایدی داشته باشد. در عقلانیت رهبر انقلاب که مبتنی بر مسأله‌شناسی و نگاه سیاسی است، حمایت از مظلوم و عدالت‌گرایی باید مبتنی بر معنویت باشد. بحث اعتدالی که ایشان بیان می‌کنند با اعتدالی که شاید در ذهن بعضی از ماهاست متفاوت باشد. اولین نکته‌ی اعتدال دشمن‌شناسی است.

اعتدالی که ایشان مطرح می‌کنند اولویت جناح مؤمن انقلابی در امور فرهنگی است. اعتدالی که ایشان مطرح می‌کنند عدم سرسپردگی به دشمن است. اعتدالی که ایشان مطرح می‌کنند تأکید بر ظرفیت‌های داخلی و تأکید بر همراهی مؤمنانه با فضای سیاسی-اجتماعی است. کشور ما اگر بخواهد به رشد، توسعه و پیشرفت همه‌جانبه‌ی خودش ادامه دهد، باید در راستای عقلانیت گام بردارد.

از آفات مهم عقلانیت که رهبر انقلاب آن را مطرح کردند این است که ترسوها حق ندارند اسم عقلانیت را بیاورند؛ زیرا اساس عقلانیت مبتنی بر شجاعت، حکمت، عدالت و معنویت است.

جبن و ترس از درون و برون، ترس از خانواده و جناح و دشمن درون و بیرون عامل بسیار مهمی است که عقلانیت را ضایع می‌کند.

رهبر انقلاب یک بحث مهمی را در اینجا مطرح می‌کنند و تأکید می‌فرمایند وقتی که عقلانیت در جامعه و محاسبات عقلانی در جامعه ایجاد شد و به شجاعت عقلانی مبتنی بر نگاه عقلانیت تعالی‌محور ایجاد شد، هم مسئولین و هم مردم با آرامش مشغول کارهای اساسی می‌شوند و به کارهای حاشیه‌ای نمی‌پردازند.

به‌جای اینکه دنبال فضاهای اصلی و اصول بنیادین کارآمدی باشند، به دنبال موضوعات فردی و آدرس غلط‌دادن نمی‌روند. رهبر انقلاب در نکته‌ای دیگر می‌فرمایند که دشمن همیشه در تلاش است با معنای غلط عقلانیت را تلقین کند.

این یاوه‌گویی‌های دشمن هم ناشی از همین ترس و عقب‌ماندگی‌اش است که به‌دست آورده؛ اما همه‌ی این‌ها دنبال این هستند تا بتوانند به‌نوعی این فضا سازی‌ها و دستگاه محاسبات عقلانی را دچار مشکل کنند، ولی ایشان بر اساس آن نگاه حکمی که نسبت به مسأله‌شناسی دارند، معتقدند که به لطف خداوند جمهوری اسلامی در همه‌ی عرصه‌ها پیش خواهد رفت.

درواقع ظلم‌ستیزی، عدالت‌خواهی و مبارزات اجتماعی عالی که ایشان مطرح می‌کنند باید بر اساس یک منطق باشد.

آن منطق هم همان منطق عقلانیت تعالی‌محور است که از جهل نامقدس، روشنفکری مقدس‌نما و زاهدگرایی دوری می‌کند و اصل و فرع را با هم اشتباه نمی‌بیند. امیدوار هستیم که مقوله‌ی معرفتی و نظام معرفتی رهبر

انقلاب مورد توجه همگان قرار بگیرد و به صورت جدی با مانیفست نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران نه در مقام شعار، بلکه در مقام عمل به این مقوله‌ی عقلانی تعالی‌محور و مسأله‌شناسی حکمی سیاسی توجه شود. ۸۴۱/۱۰۲۵/ب۱

۲۰

آبان
۱۳۹۹
۱۲:۵۳

توسط دانشگاه علامه طباطبائی: اولین همایش ملی «یادگیری سیار، از نظر تا عمل» بهمن‌ماه برگزار می‌شود

منبع دیگر

دانشگاه علامه طباطبائی /

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● توسط دانشگاه علامه طباطبائی: اولین همایش ملی «یادگیری سیار، از نظر تا عمل» بهمن‌ماه برگزار می‌شود
اولین همایش ملی «یادگیری سیار، از نظر تا عمل» از سوی هسته پژوهشی یادگیری سیار با همکاری گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی و سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش ۲۹ و ۳۰ بهمن ماه سال جاری برگزار می‌شود.

● به گزارش روابط عمومی دانشگاه علامه طباطبائی، این همایش با هدف ارتقای سطح دانش، آگاهی، توسعه کیفیت یادگیری سیار، ارائه مبانی نظری و یافته‌های علمی در این حوزه و همچنین بحث و بررسی چالش‌های پیاده‌سازی یادگیری سیار در دانشگاه‌ها و مدارس و نیز ارائه آخرین نوآوری‌ها در این زمینه با حضور استادان، صاحب‌نظران، معلمان و پژوهشگران این حوزه برگزار خواهد شد.

● محمدرضا نیلی، دبیر علمی این همایش و عضو هیئت علمی گروه تکنولوژی آموزشی با بیان ضرورت استفاده از تکنولوژی‌های نوین ارتباطی گفت: فنّاوری‌های نوظهور مانند تلفن هوشمند تغییرات چشمگیری را در سبک زندگی بشر ایجاد کرده است که در ابعاد مختلف آموزشی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تأثیر زیادی گذاشته است.

توسط **دانشگاه علامه** طباطبائی: اولین همایش ملی «یادگیری سیار، از نظر تا عمل» بهمن‌ماه برگزار می‌شود
اولین همایش ملی «یادگیری سیار، از نظر تا عمل» از سوی هسته پژوهشی یادگیری سیار با همکاری گروه تکنولوژی آموزشی **دانشگاه علامه** طباطبائی و سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش ۲۹ و ۳۰ بهمن ماه سال جاری برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی **دانشگاه علامه** طباطبائی، این همایش با هدف ارتقای سطح دانش، آگاهی، توسعه کیفیت یادگیری سیار، ارائه مبانی نظری و یافته‌های علمی در این حوزه و همچنین بحث و بررسی چالش‌های پیاده‌سازی یادگیری سیار در دانشگاه‌ها و مدارس و نیز ارائه آخرین نوآوری‌ها در این زمینه با حضور استادان، صاحب‌نظران، معلمان و پژوهشگران این حوزه برگزار خواهد شد.

محمدرضا نیلی، دبیر علمی این همایش و عضو هیئت علمی گروه تکنولوژی آموزشی با بیان ضرورت استفاده از تکنولوژی‌های نوین ارتباطی گفت: فنّاوری‌های نوظهور مانند تلفن هوشمند تغییرات چشمگیری را در سبک زندگی بشر ایجاد کرده است که در ابعاد مختلف آموزشی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تأثیر زیادی گذاشته است.

یکی از کارکردهای فنّاوری‌های نوین، تسهیل فرآیند یاددهی و یادگیری است.

موبایل به خاطر ویژگی‌های منحصربه‌فرد مانند همه‌جایی و همه‌زمانی، سهولت در انتقال، کاربردهای چندگانه

داشتن، چندرسانه‌ای، ضبط و پخش انواع رسانه‌های صوتی و تصویری، اتصال به شبکه اینترنت و استفاده از برنامه‌های بسیار متنوع و متعدد کاربردی، بازی و دسترسی به سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی همگی باعث شده تا جزء لاینفک زندگی بشر باشد به‌گونه‌ای که همراه نبودن آن باعث اختلال در زندگی روزمره و اضطراب کاربران می‌شود.

دبیر علمی این همایش در خصوص برنامه‌های در نظر گرفته شده افزود: سعی بر آن است که دو محور نظر و عمل، در برنامه‌های همایش لحاظ گردد و بر این اساس در روز اول همایش به مبانی نظری و روز دیگر کارگاه‌ها برگزار خواهد شد. محورهای همایش به مباحثی مانند مبانی نظری، الگوها، زیرساخت‌ها، استانداردها، سیستم‌های مدیریت آموزشی، چالش‌ها و راهکارهای رفع آنها و سایر مباحث مرتبط با یادگیری سیار و خصوصاً کاربرد این فناوری در شرایط بحرانی حاضر می‌پردازد.

وی اضافه کرد در بخش عمل، کارگاه‌هایی در روز دوم پیش‌بینی شده که می‌تواند در مهارت‌افزایی اساتید و معلمان برای استفاده از این فناوری نوین موثر باشد.

ضمناً با توجه به گذشت چند ماه از شروع کرونا، دبیرخانه اقدام به تجربه نگاری اساتید، معلمان و مدیران جهت بهره‌مندی از تجارب ارزشمند نموده که در پایان همایش در جنب مجموعه مقالات همایش، این اثر نیز منتشر می‌گردد.

امیداست صاحب‌نظران با ارسال مقاله و یا برگزاری کارگاه‌ها و ارسال تجارب خویش، دبیرخانه همایش را برای نیل به هدف یاری‌کنند. لازم بذکر است این همایش مقرر بود آبان ماه برگزار گردد ولی با توجه به نظرکمیته علمی همایش، به بهمن ماه سال جاری موکول گردید.

یکشنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۹ - ۱۴:۰۲ شماره خبر: ۱۳۲۸۶ بازدید: ۱۰۶ نسخه چاپی air.ir/ZHq5oa لیست اخبار << طراحی وبپورتال سازمانی توسط aryanica

نشست چشم‌اندازهای امید اجتماعی برگزار می‌شود

منبع دیگر

خبرگزاری مهر

۲۰

آبان
۱۳۹۹
۱۰:۵۱

به همت پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، اولین نشست از نشست‌های باشگاه گفتگو با عنوان «چشم‌اندازهای امید اجتماعی» چهارشنبه ۲۱ آبان ماه برگزار می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهر، اولین نشست از نشست‌های باشگاه گفتگو با عنوان «چشم‌اندازهای امید اجتماعی» چهارشنبه ۲۱ آبان ماه از ساعت ۲ بعدازظهر با حضور هادی خانیکی استاد ارتباطات **دانشگاه علامه طباطبائی**، رسول صدرعاملی سینماگر و اسماعیل امینی نویسنده و شاعر به دبیری مصطفی اسدزاده دکتری سیاستگذاری فرهنگی به صورت برخط برگزار خواهد شد.

باشگاه گفت‌وگو ذیل کلان‌برنامه ارتقای محتوا از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با دبیری پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات برگزار می‌شود.

هدف این برنامه طرح مسائل مهم فرهنگی و اجتماعی با حضور صاحب‌نظران و اهالی و فرهنگ، هنر و رسانه در حوزه‌هایی نظیر «تقویت عزت و قدرت ملی با طرح پیشرفت‌های فناوری»، «تقویت خانواده محوری و سبک زندگی»، «مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی»، «افزایش امید و نشاط اجتماعی» و «اعتماد سازی از طریق مبارزه با فساد و بی‌عدالتی» است.

بازگشت در مقابل بازگشت

منبع اصلی: روزنامه همشهری

۵۰۰۰

۱ منبع دیگر

ایرنا /

تهران- ایرنا- سیدجلال دهقانی فیروزآبادی می‌گوید: پیشنهاد بازگشت به برجام از سوی آمریکا و دولت بایدن مطرح خواهد شد. من نام این را سیاست «بازگشت در برابر بازگشت» گذاشته‌ام. به معنای اینکه بایدن بازگشت آمریکا به برجام را در مقابل بازگشت ایران به شرایط قبل از خروج ترامپ از برجام و اجرای کامل تعهدات از سوی ایران پیشنهاد خواهد داد.

روزنامه همشهری سه‌شنبه ۲۰ آبان گفت وگویی را با سیدجلال دهقانی فیروزآبادی استاد روابط بین‌الملل **دانشگاه علامه** طباطبایی منتشر کرده که در گزیده ای از آن آمده است: نتیجه انتخابات آمریکا، پس از یک دوره رقابت نفسگیر، به پیروزی جو بایدن، نامزد حزب دمکرات و شکست دونالد ترامپ، نامزد حزب جمهوریخواه منجر شد؛ بر این اساس، در بهمن‌ماه، ترامپ کاخ سفید را ترک خواهد کرد و بایدن ردای ریاست‌جمهوری آمریکا را به تن می‌کند.

در ارتباط با تغییر دولت در آمریکا، آنچه برای جمهوری اسلامی ایران موضوعیت دارد، تغییر سیاست‌های واشنگتن در منطقه و مهم‌تر از آن بازگشت آمریکا به برجام و لغو تحریم‌هاست. ترامپ با زیر پا گذاشتن تعهدات آمریکا در برجام و اعمال فشارهای حداکثری، تلاش کرد تا تعهدات بیشتری به ایران تحمیل کند.

اما ایران سیاست «صبر استراتژیک» و مقاومت را برگزید.

حال پس از گذشت ۴ سال، بایدن به‌عنوان رئیس‌جمهور کار خود را در کاخ سفید آغاز خواهد کرد. او که در دولت اوباما نقش معاون رئیس‌جمهور را بازی می‌کرد، در کارزار انتخاباتی خود وعده بازگشت به برجام را داده است.

در تهران هم انتظار این است که بایدن به وعده خود عمل کند و اجرای تعهدات آمریکا در برجام را از سر بگیرد. اما برخی از کارشناسان بر این باورند که دولت بایدن بدون امتیازطلبی به نقطه صفر برجام بازخواهد گشت و بازگشت او به برجام احتمالا با اما و اگرهایی همراه خواهد بود.

در این باره با سیدجلال دهقانی فیروزآبادی، استاد روابط بین‌الملل **دانشگاه علامه** طباطبایی گفت‌وگو کرده‌ایم. وی تأکید می‌کند که سیاست اصولی ایران «بازگشت در برابر بازگشت» بدون اعطای هیچ‌گونه امتیاز بیشتر به آمریکا باید باشد.

با توجه به پیروزی جو بایدن در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا و وعده وی برای بازگشت به برجام، فکر می‌کنید نگاه دولت بایدن به روابط با ایران و به‌طور کلی مسائل ایران چگونه خواهد بود؟ من فکر می‌کنم همانطور که جو بایدن در مبارزات انتخاباتی هم مورد تأکید قرار داده، سیاست کلی وی بازگشت به برجام است. به هر حال، برجام در دوره ریاست‌جمهوری اوباما و دمکرات‌ها به امضا رسید که بایدن هم در نقش معاون رئیس‌جمهور ایفای نقش می‌کرد.

به نظر می‌رسد که بایدن رویکردی متفاوت از ترامپ در پیش خواهد گرفت.

ترامپ در همه زمینه‌ها از جمله در برجام مخالف سیاست‌های اوباما بود و برای از بین بردن دستاوردهای اوباما تلاش کرد و بر اساس وعده‌ای که برای خروج از برجام داده بود از این توافق خارج شد. رویکرد بایدن اما در مقابل این است.

برجام یکی از دستاوردهای دمکرات‌ها بوده است.

پیشنهاد بازگشت به برجام از سوی آمریکا و دولت بایدن مطرح خواهد شد.

من نام این را سیاست «بازگشت در برابر بازگشت» گذاشته‌ام.

به معنای اینکه بایدن بازگشت آمریکا به برجام را در مقابل بازگشت ایران به شرایط قبل از خروج ترامپ از برجام و اجرای کامل تعهدات از سوی ایران پیشنهاد خواهد داد.

نکته اینجاست که بایدن بازگشت آمریکا به برجام را به عنوان یک امتیاز به ایران تلقی خواهد کرد.

بر این اساس از ایران می‌خواهد که متقابلاً امتیازاتی را به آمریکا واگذار کند.

درخواست این امتیازها از ایران می‌تواند در همان مرحله اول بازگشت آمریکا به برجام یا در مراحل بعدی صورت بگیرد.

فکر می‌کنید موضع ایران در برابر امتیازطلبی احتمالی دولت بایدن در قبال بازگشت آمریکا به برجام چه خواهد بود؟ آیا ایران زیر بار این خواسته آمریکا خواهد رفت؟ منافع ایران ایجاب می‌کند که زیر بار این خواسته‌ها نرود.

سیاست ایران باید این باشد که بازگشت آمریکا به عنوان یک امتیاز را نپذیرد، بلکه اصرار بر اجرای تعهداتی باشد که آمریکا در برجام امضا کرده است.

از منظر ایران، صرف بازگشت آمریکا به برجام امتیازی محسوب نمی‌شود.

اما اعتقاد من بر این است که بایدن به نقطه صفر برجام بازخواهد گشت.

یعنی با میراثی که ترامپ در حوزه هسته‌ای بر جای گذاشته است، دمکرات‌ها تلاش خواهند کرد از آن به عنوان اهرم فشار بر ایران برای دریافت امتیازات بیشتر استفاده کنند.

بر این اساس سیاست «تعدیل تحریم‌ها در برابر تعدیل برجام» را مطرح خواهند کرد.

این به معنای درخواست بازنگری در بعضی از مفاد برجام خواهد بود.

نظر من این است که ایران به هیچ وجه نباید بازگشت آمریکا به برجام را به عنوان یک امتیاز بپذیرد.

ایران باید بر موضع خود مبنی بر بازگشت آمریکا به تعهداتش در برجام پافشاری کند.

مذاکره در مورد تعدیل و اصلاح برجام به هیچ وجه به مصلحت کشور نخواهد بود.

اگر بنا بر مذاکره برای اصلاح و تعدیل برجام باشد، همان بهتر که پیرامون یک توافق و سند جدید با ملاحظه منافع ملی ایران مذاکره در قالب ۵+۱ صورت بگیرد.

بنابراین، مذاکرات فراتر از برجام تأمین‌کننده منافع ایران نخواهد بود.

به نظر من ایران باید به مقاومت خود ادامه دهد و نباید با مواضع خود این تصور را نزد دولتمردان آمریکایی ایجاد کند که آنها می‌توانند به زعم خود به دلیل شرایط اضطراری که ایران در آن قرار گرفته است، از تهران امتیاز بگیرند.

ما در ایران باید به یک اجماع نظر درباره سیاست هسته‌ای و چگونگی برخورد با آمریکا برسیم و از ایجاد دودستگی در داخل کشور به شدت باید پرهیز کنیم.

به هر حال ایران در شرایطی قرار گرفته است که باید در راستای تعدیل فشارها و تحریم‌ها اقدام کند و تصمیم بگیرد.

در شرایط حضور بایدن در کاخ سفید، ایران چه تصمیماتی برای این منظور می‌تواند اتخاذ کند؟ اگر آمریکا احساس کند که ایران در شرایط اضطراری قرار گرفته و نیاز به مذاکره دارد، طبیعتاً هیچ امتیازی به ایران نخواهد داد.

لازم است که ایران همچنان به سیاست‌های اصولی خود پافشاری کند.

به لحاظ منطقی هم این آمریکایی‌ها هستند که باید به تعهدات خودشان بازگردند.

اگر بنا بر انجام مذاکره باشد، باید در چارچوب گروه ۵+۱ درباره چگونگی اجرای کامل برجام توسط آمریکا که نقض عهد کرده است، صورت بگیرد؛ توافقی که طبق آن ایران به تعهدات خود پایبند بوده و طرفین دیگر از جمله آمریکا

و اروپا هم باید به تعهدات خود پایبند باشد.

سیاست اصولی ایران باید پافشاری بر اجرای برجام از سوی همه طرفین باشد؛ توافقی که قطعنامه ۲۲۳۱ سازمان ملل پشتوانه آن است.

به نظر من پیشگامی و ذوقزدگی ایران برای انجام مذاکرات با آمریکا و القای نیاز به مذاکره، پالس مناسب و واقع‌بینانه‌ای به کاخ سفید ارسال نمی‌کند؛ بنابراین تأکید ایران باید بازگشت آمریکا به تعهدات خود در برجام باشد، نه اینکه ایران ملزم و متعهد به پذیرش تعهدات بیشتر بشود.

به نظر شما، امتیازطلبی احتمالی دولت بایدن پیرامون چه موضوعاتی می‌تواند مطرح شود؟ موضوعات در چارچوب برجام یا خارج از برجام؟ سیاست بایدن در گام بعد، سیاست «تسری در برابر توقف تحریم‌ها» است؛ به نظر من در همان ابتدای امضای برجام هم دولت اوباما به دنبال همین سیاست بود.

یعنی تسری برجام به حوزه‌های موشکی و منطقه‌ای در برابر توقف تحریم‌ها که ایران به شدت با آن مخالفت کرد. با توجه به میراثی که ترامپ برای دمکرات‌ها بر جای گذاشته است، بعید به نظر می‌آید که دولت بایدن بخواهد از نقطه صفر برجام شروع کند و بدون مطالبه امتیاز از ایران، اجرای تعهدات خود در برجام را از سر بگیرد.

به نظر من، آمریکا خواسته‌های خود را از طریق همه‌جانبه‌گرایی و همکاری با اروپا و حتی روسیه و چین به منظور اعمال فشار بر ایران پیش خواهد برد؛ چراکه اروپایی‌ها نیز، هم در دوره اوباما و هم در دوره ترامپ، مطالبات خود برای محدود کردن فعالیت‌های موشکی و نفوذ منطقه ایران را انکار نکرده‌اند.

طرح اینگونه مطالبات فرابرجامی و زیاده‌خواهانه، شرایط سختی را احتمالاً برای دیپلماسی هسته‌ای ایران رقم خواهد زد و موضوعات را از قبل هم پیچیده‌تر می‌کند.

ایران نباید اجازه و امکان طرح سیاست تسری توسط بایدن به موازات دیپلماسی هسته‌ای را بدهد.

ایران طی ۳ سال گذشته با وجود تحمل فشارهای حداکثری، حاضر به پذیرش زیاده‌خواهی‌های آمریکا نشد، چرا بایدن باید به ادامه همان سیاست‌ها در قبال ایران پافشاری کند؟ استدلال برخی مبنی بر بازگشت بی‌دردسر بایدن به برجام خوش‌بینانه و منطبق با واقعیت نیست.

مسئله اینجاست که هدف اوباما، ترامپ و بایدن در زمینه مهار، کنترل، نظارت‌های گسترده و محدودسازی فعالیت‌های هسته‌ای ایران یکسان است و تنها شیوه‌های دستیابی به این هدف در دولت‌های مختلف تفاوت دارد؛ ترامپ از طریق اعمال فشارهای حداکثری این هدف را دنبال می‌کرد، دمکرات‌ها اما تلاش می‌کنند که از طریق تعامل، مذاکره و چندجانبه‌گرایی این اهداف را پیش ببرند.

بهترین سناریو برای ایران این است که بایدن به این نتیجه برسد که سیاست فشار حداکثری ترامپ بی‌نتیجه بوده و این سیاست را کنار بگذارد.

در داخل کشور نیز ما به اجماع نظر و وحدت عمل نیاز داریم.

اگر صداهای مختلف از داخل ایران شنیده شود، نخواهیم توانست دستاوردهای خود را حفظ و منافع کشور را تامین کنیم.

من به عنوان دانشجوی روابط بین‌الملل بر این باورم که اگر آمریکایی‌ها احساس کنند مذاکره با آمریکا در ایران به عنوان یک موضوع منازعه و رقابت مطرح است، مطمئناً از این فرصت برای مطالبه امتیازات بیشتر و فرار از تعهدات خود استفاده خواهند کرد.

بنابراین جناح‌ها، احزاب و گروه‌های سیاسی در داخل کشور باید به گونه‌ای عمل کنند که آمریکایی‌ها نتوانند از اختلافات داخلی و ایجاد شکاف در حاکمیت در راستای منافع خود بهره‌برداری کنند.

برخی معتقدند همانطور که ایران برای تغییر دولت ترامپ در آمریکا صبر استراتژیک پیشه کرد، احتمالاً دولت بایدن هم برای برگزاری انتخابات در ایران و مذاکره با یک دولت تازه‌نفس، صبر خواهد کرد.

آیا این مسئله اساساً در آمریکا موضوعیت دارد؟ اگر آمریکایی‌ها احساس کنند که مسئله مذاکره هسته‌ای موضوع رقابت بین جناح‌های سیاسی در ایران است، سعی می‌کنند از طریق آن به امتیازگیری از ایران بپردازند؛

همچنین به تعهدات خود نیز عمل نکرده و منتظر خواهند ماند تا نتیجه انتخابات در ایران مشخص شود. بنابراین، ما نباید بحث مذاکره هسته‌ای با آمریکا را به رقابت‌های سیاسی و مبارزات انتخاباتی در ایران پیوند بزنیم.

عاقلاً نه این است که ما موضوعات سیاست خارجی، مذاکره هسته‌ای و منافع ملی را خرج رقابت‌های جناحی و سیاسی در داخل نکنیم.

تصویری که ایران باید به کاخ سفید مخابره کند این است که در سطح کل حاکمیت، سیاست هسته‌ای ایران بر اصول ثابتی استوار است که با آمدن و رفتن افراد و دولت‌ها دچار تغییر نخواهد شد.

اگر آنها احساس کنند که سیاست‌های هسته‌ای ایران با تغییر دولت‌ها تغییر خواهد کرد به‌طور طبیعی منتظر برگزاری انتخابات در ایران و روی کار آمدن دولت جدید می‌مانند.

بنابراین این بستگی به ما دارد که چه پیامی را به آمریکایی‌ها ارسال کنیم.

شکل‌گیری تنازعات سیاسی درباره مسائل استراتژیک و راهبردهای سیاست خارجی، به مثابه سم کشنده برای منافع ملی است.

بنابراین، هرگونه سیاست هسته‌ای موفقیت‌آمیز در قبال آمریکا نیازمند وفاق و انسجام ملی در سطح کشور است.

در بحث تفاوت‌ها میان دمکرات‌ها و جمهوریخواهان، گفته می‌شود که دمکرات‌ها در مقایسه با رقیب خود، از قدرت اجماع‌سازی و ائتلاف‌سازی بیشتری در سطح بین‌المللی برای فشار به کشوری مانند ایران برخوردارند؛ همانند شرایطی که ایران قبل از امضای برجام با آن مواجه بود.

آیا امکان بازگشت به شرایط قبل از برجام همچنان قابل تصور است؟ پس از شکست سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه بوش پسر علیه ایران برای محدودسازی فعالیت‌های هسته‌ای ایران، یک تجربه جدید در دولت اوباما در زمینه فشار به ایران شکل گرفت که براساس آن آمریکا توانست کشورهای اروپایی و حتی چین و روسیه و سازمان‌های بین‌المللی را علیه ایران همراه کند.

پیروزی بایدن پس از یک دوره سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه ترامپ هم بسیار مشابه زمانی است که اوباما روی کار آمده بود.

ترامپ به دلیل رویکردهای یکجانبه‌گرایانه خود نتوانست حمایت اروپایی‌ها و چین و روسیه را جلب کند و از سیستم ماشه یا اسنپ‌بک برای فشار بیشتر به ایران بهره بگیرد، اما می‌توان تصور کرد که با بازگشت آمریکایی بایدن به برجام، امکان فعال‌سازی اسنپ‌بک برای آمریکا فراهم خواهد شد و در صورت بروز اختلافات احتمالی میان ایران و آمریکا، واشنگتن از این امکان استفاده خواهد کرد.

با توجه به ظرفیت‌های دمکرات‌ها برای اجماع‌سازی بین‌المللی، امکان شکل‌گیری ائتلاف بین‌المللی علیه ایران همانند دوره قبل از برجام دور از نظر نیست.

دیگر منابع منتشر کننده

● بازگشت در مقابل بازگشت - روزنامه همشهری

کلاس‌های نودانشجویان کارشناسی چه زمانی آغاز می‌شود؟

منبع اصلی: خبرگزاری دانشجو

۱۲۰۰۰

۳ منبع دیگر

خبرگزاری صدا و سیما /

۲۰

آبان

۱۳۹۹

۰۹:۵۵

طی یک هفته گذشته برخی از دانشگاه‌ها کلاس‌های مجازی خود را آغاز کرده‌اند؛ اما در برخی دیگر هنوز فرایند ثبت‌نام ادامه دارد و شروع کلاس‌ها با تأخیر بیشتری انجام می‌شود.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● طبق اعلام معاونت آموزشی کلاس‌های آموزشی این دانشگاه نیز در تمامی مقاطع تحصیلی از ۱۷ آبان ۹۹ آغاز شد.

● دانشگاه شهید بهشتی ثبت‌نام نودانشجویان مقطع کارشناسی در دانشگاه شهید بهشتی غیر حضوری از ۱۱ آبان آغاز شد و تا ۱۳ آبان ادامه داشت و شروع کلاس‌ها برای این دانشجویان به صورت مجازی از ۱۷ آبان آغاز شد. دانشگاه سوره ثبت‌نام پذیرفته‌شدگان کارشناسی آزمون سراسری در دانشگاه سوره و در رشته ارتباط تصویری و نقاشی ۱۴ آبان و در رشته سینما، ۱۵ آبان انجام شده است.

● دانشجویان در مدت یک هفته باقیمانده تا آغاز کلاس‌های می‌توانند آمادگی و مهارت لازم برای استفاده از سامانه مدیریت یادگیری (LMS) را کسب کنند. دانشگاه صنعتی امیرکبیر معاونت آموزشی دانشگاه امیرکبیر اعلام کرد که به دلیل شیوع ویروس کرونا کلاس‌های آموزشی این دانشگاه به صورت مجازی و از ۱۷ آبان برگزار می‌شود.

به گزارش خبرنگار حوزه دانشگاه گروه علمی فرهنگی هنری خبرگزاری صدا و سیما، شیوع ویروس کرونا طی یک سال گذشته شرایط متفاوتی را برای مؤسسات آموزشی و دانشگاه‌های کشور ایجاد کرد.

از تعطیلی کلاس‌های حضوری که البته با کلاس‌های مجازی جبران شدند، گرفته تا تعویق چندباره آزمون سراسری سال ۹۹، همه و همه موجب شد تا کلاس‌های آموزشی نودانشجویان دانشگاه‌های سراسر کشور که هر ساله از ۲۹ شهریور آغاز می‌شد با تأخیر یک تا دو ماه رو به رو شود. طی یک هفته گذشته دانشگاه‌ها بر اساس تقویم آموزشی جدید خود، ثبت‌نام نودانشجویان را آغاز کردند و اکنون در حال برگزاری کلاس‌های مجازی خود هستند، اما در برخی دیگر از دانشگاه‌ها فرایند ثبت‌نام همچنان ادامه دارد و شروع کلاس‌ها با تأخیر بیشتری انجام خواهد شد. دانشگاه تهران طبق اعلام معاونت آموزشی کلاس‌های نودانشجویان دانشگاه تهران از ۱۸ آبان ۹۹ به صورت مجازی آغاز شد، مهلت حذف اضطراری دانشجویان نیز از ۲۷ تا ۲۹ دی خواهد بود و ارزشیابی نیز از ۴ بهمن آغاز می‌شود و تا ۸ بهمن ادامه دارد.

امتحانات پایان ترم نیز از ۱۸ تا ۳۰ بهمن خواهد بود. **دانشگاه علامه طباطبایی** طبق اعلام معاونت آموزشی **دانشگاه علامه طباطبایی**؛ فرایند ثبت‌نام برای نودانشجویان مقطع کارشناسی از ۱۲ تا ۱۴ آبان ۹۹ انجام شد. کلاس‌ها درسی نودانشجویان این دانشگاه نیز از ۱۷ آبان به صورت الکترونیکی آغاز شده است و تا یکم بهمن ادامه خواهد داشت.

همچنین امتحانات پایان ترم این دانشگاه از ۴ تا ۱۵ بهمن برگزار خواهد شد. دانشگاه شریف طبق اعلام معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی شریف، با توجه به تأخیر در اعلام نتایج نهایی آزمون‌های سراسری سال ۹۹ و مدت زمان پیش‌بینی شده برای انجام فرایند ثبت‌نام و انتخاب واحد درسی دانشجویان نورود مقطع کارشناسی، کلاس‌های مربوط به این دسته از دانشجویان از ۱۷ آبان ۹۹ به صورت مجازی شروع شد. همچنین با توجه به فشرده بودن این نیم سال تعداد واحدهای انتخاب شده برای نودانشجویان ۱۳ یا ۱۴ واحد خواهد بود. دانشگاه الزهرا «س» طبق اعلام دانشگاه الزهرا «س» ثبت‌نام الکترونیکی پذیرفته‌شدگان مقطع کارشناسی از چهارشنبه ۱۴ آبان به صورت الکترونیکی آغاز شد و تا ۱۸ آبان ادامه داشت.

کلاس‌های آموزشی نودانشجویان کارشناسی از ۲۴ آبان به صورت مجازی آغاز خواهد شد؛ همچنین دانشجویانی که به هر دلیل از تحصیل در این دانشگاه منصرف یا در تکمیل ظرفیت سایر دانشگاه‌ها پذیرش می‌شوند لازم

است حداکثر تا ۳ هفته پس از ثبت نام (برای ورودی‌های ۹۹ آخرین مهلت ۵ آذر ۹۹) درخواست خود را به دانشکده مربوطه اعلام کنند.

دانشجویانی که درخواست مرخصی دارند، حداکثر تا ۸ آذر درخواست خود را از طریق ایمیل به دانشکده مربوطه ارسال کنند.

با توجه به ارائه تمامی دروس به صورت مجازی در تمامی رشته‌ها، به دلیل شیوع کرونا امکان پذیرش دانشجویان نو ورود در خوابگاه‌های دانشجویی فراهم نیست. دانشگاه خوارزمی ثبت‌نام نودانشجویان دانشگاه خوارزمی از ۱۱ آبان آغاز شد و تا چهارشنبه ۱۴ آبان ادامه داشت.

طبق اعلام معاونت آموزشی کلاس‌های آموزشی این دانشگاه نیز در تمامی مقاطع تحصیلی از ۱۷ آبان ۹۹ آغاز شد.

با توجه به تداوم شیوع ویروس کرونا و تعطیلی کلاس‌های حضوری تمامی کلاس‌های آموزشی غیرحضوری خواهد بود.

دانشگاه شهید بهشتی ثبت‌نام نودانشجویان مقطع کارشناسی در دانشگاه شهید بهشتی غیر حضوری از ۱۱ آبان آغاز شد و تا ۱۳ آبان ادامه داشت و شروع کلاس‌ها برای این دانشجویان به صورت مجازی از ۱۷ آبان آغاز شد. دانشگاه سوره ثبت‌نام پذیرفته‌شدگان کارشناسی آزمون سراسری در دانشگاه سوره و در رشته ارتباط تصویری و نقاشی ۱۴ آبان و در رشته سینما، ۱۵ آبان انجام شده است.

کلاس‌های دانشجویان نیز به صورت مجازی از ۱۷ آبان ۹۹ آغاز شده است. دانشگاه علم و صنعت با توجه به تأخیر پیش آمده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور در اعلام اسامی پذیرفته‌شدگان نهایی مقاطع مختلف تحصیلی، کلیه کلاس‌های مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه علم و صنعت که پیش از این زمان آغاز آن‌ها ۳ آبان تعیین شده بود، از ۱۰ آبان برگزار شد.

همچنین کلیه کلاس‌های مقطع کارشناسی که پیش از این زمان آغاز آن‌ها ۳ آبان تعیین شده بود، از ۱۴ آبان برگزار شد. دانشگاه علم و فرهنگ طبق اعلام معاونت آموزشی دانشگاه علم و فرهنگ، کلاس‌های درسی دانشجویان نوورود در مقطع کارشناسی از روز شنبه مورخ ۲۴ مرداد شروع خواهد شد.

دانشجویان در مدت یک هفته باقیمانده تا آغاز کلاس‌های می‌توانند آمادگی و مهارت لازم برای استفاده از سامانه مدیریت یادگیری (LMS) را کسب کنند. دانشگاه صنعتی امیرکبیر معاونت آموزشی دانشگاه امیرکبیر اعلام کرد که به دلیل شیوع ویروس کرونا کلاس‌های آموزشی این دانشگاه به صورت مجازی و از ۱۷ آبان برگزار می‌شود.

دیگر منابع منتشر کننده

- کلاس‌های رسمی نودانشجویان کارشناسی دانشگاه‌ها چه زمانی آغاز خواهد شد؟ - خبرگزاری دانشجو
- کلاس‌های نودانشجویان کارشناسی چه زمانی آغاز می‌شود؟ - آریانیوز
- کلاس‌های رسمی نودانشجویان کارشناسی چه زمانی آغاز خواهد شد؟ - خبرگزاری صدا و سیما

خیز به خیز وظیفه علیه جمعیت

منبع دیگر

خبرگزاری دانشجو

۲۰

آبان
۱۳۹۹
۰۸:۲۹

جدیدترین اخبار، تصاویر و فیلم‌ها از دانشجویان و دانشگاه‌های سراسر کشور

گروه دانشگاه خبرگزاری دانشجویان ایران، یوسف بیوک خان؛ رشد منفی جمعیت در سال گذشته، زنگ افزایش مدت زمان سربازی را به صدا آورد.

ناقوس کاهش جمعیت، چندسالی است که گوش فلک را برده است و تنها مسئولان متولی صدایش را نشنیده گرفته اند.

رابطه معکوس میزان جمعیت و مدت سربازی، امری اجتناب ناپذیر است. با این که نیروهای مسلح با ارائه تسهیلات حداقلی به سرباز متاهل‌ها و سربازان دارای فرزند، اولین قدم‌های تسهیل‌گری این مشکل را برداشته است؛ اما در بسیاری از امور و نگاه حاکم بر بدنه‌ی نیروهای مسلح، مشکلات اقتصادی و اجتماعی را بر جمعیت جوان تحمیل کرده و به طور مستقیم در کاهش جمعیت موثر بوده است. سه رکن اصلیتحصیلات، سربازی و اشتغال، درست یا غلط، سه رکن اصلی ازدواج جوانان به شمار می‌روند.

سربازی ایست دوساله‌ای است، که حیات اجتماعی پسران را به تاخیر می‌اندازد. در بهترین حالت، دو سال وقفه بین تحصیلات و اشتغال، انگیزه افراد را برای تشکیل خانواده کاهش می‌دهد. افراد با فرض طی سریع مدارج علمی در ۲۳ سالگی از مقطع کارشناسی و در ۲۵ سالگی از مقطع کارشناسی ارشد فارغ التحصیل می‌شوند.

اگر این افراد بخواهند پس از اتمام تحصیلاتشان تازه دوران خدمت سربازی را طی نمایند و بعد به فکر ازدواج بیفتند یعنی تقریباً باید در سن ۲۷ الی ۲۸ سالگی ازدواج نمایند. در این میان دختران، بدون وقفه به تحصیلات ادامه داده اند و با وجود فرهنگ عرفی ازدواج آنان هم با مشکل مواجه می‌شوند.

دختران، تحصیلات دانشگاهی تکمیلی را می‌گذرانند و طبق فرهنگ عرفی ازدواج و شرایط غلط؛ گذران مدارج علمی بالاتر، شانس ازدواج آنان را کاهش می‌دهد.

همچنین طبق گفته کارشناسان اختلاف سنی پسران و دختران در سن ازدواج، قطعی است و با این روند، عده‌ای از مدار ازدواج خارج می‌شوند.

خروجی، که باعث افزایش آمار ۶۵۰ هزار دختر در سن مجرد قطعی شده و به جز تاثیر بر جمعیت، آسیب‌های اجتماعی بسیاری را به دنبال دارد. پرورش‌گاه به جای پرورش‌دهی حالی که آمارهای رسمی حکایت از بیکاری حدود ۱ میلیون و ۲۰۴ هزار نفر تحصیل‌کرده دانشگاهی دارد؛ با احتساب تاخیر دوساله و دوری از فضای حرفه‌ای شغلی، همچنین بخشیدن عطای مهارت آموزی به لقای کارت پایان خدمت، افت شدید کیفیت نیروی فعال جامعه را هم به همراه داشته است. کاهش کیفیت جمعیت، تبعیض در تقسیم نیروی انسانی، تنوع فرهنگی و زیستی غیر علمی، رعب جایگاه جدید نظامی برای تحصیل‌کرده‌های شهری و برخورد نامتوازن کادر نظامی با سربازان در پادگان‌ها؛ بستر جدی، معضلات اجتماعی آینده را فراهم کرده است. پادگان‌های نظامی تبدیل به آموزشگاه ناهنجاری‌هایی شده است، که بسیاری از سربازان را به چاه اعتیاد و بزهکاری سوق می‌دهد.

سربازانی که دور از خانه و محله، برای مدت دو سال خود را در چاه ویل فرض می‌کنند، روی به اعمالی می‌آورند که شاید روزی در تخیلات هم آن را تصویر نمی‌کردند.

به این ترتیب، سربازی دوساله که با هدف پرورش بُعد نظامی و حس وطن‌دوستی و خداپرستی افراد تعریف شده است؛ با حضور کادر غیر حرفه‌ای که فقط در مسائل نظامی تبحر دارند و از پرورش و تربیت بی اطلاع اند و ساختارهای تبعیض آمیز تبدیل به پرورشگاه اپوزیسیون و ناهنجاری شده است.

پرورشگاهی که علاوه بر تاثیر بر کاهش کمی جمعیت، کیفیت جمعیت فعال را هم به شدت کاهش می‌دهد. اولین جرم‌بنابر گفته دادستان نظامی استان اراک^۱ در حال حاضر، فرار از خدمت سربازی بیشترین جرم ارتكابی را تشکیل می‌دهد که البته در سطح کشور نیز آمار همین گونه است.

در موارد بعدی، ضرب و جرح عمدی، توهین به اشخاص، خسارت به اموال نظامی و مواد مخدر به ترتیب بیشترین پرونده‌های ارجاعی به این حوزه را شامل می‌شود^۲ و به این صورت، اولین جرم بسیاری از جوانان در

پادگان‌ها اتفاق می‌افتد و در صورت برخورد نادرست و برچسب‌های متعددی مانند سرباز فراری، اراذل و ... بستر ارتکاب جرائم دیگر، فراهم می‌شود و امنیت جامعه به خطر می‌افتد. کدام امنیت؟ طبق آمار ۴۰ درصد غایبان سربازی را اقشار فقیر جامعه تشکیل داده اند.

همچنین بیشترین افرادی که به خدمت وظیفه معرفی می‌شوند، بازماندگان از تحصیلات و اقشار کم درآمد هستند.

با این وجود مستمری سربازی، حتی هزینه‌های رفت و آمد سربازان را هم پوشش نمی‌دهد. ارزشمندترین سرمایه هر انسان عمر است.

در اغلب کشورها تلاش می‌شود تا از هدر رفت عمر تا جایی که می‌شود جلوگیری به عمل آید. زمانی که یک تحصیلکرده کامپیوتر کار آجودان را می‌کند و آمار سرباز می‌گیرد یا موظف به جارو کشی و پاسبانی می‌شود و یا زمانی که برای حمل سریع یک نامه، بین ساختمان‌های یک پادگان مواخذه می‌شود؛ احساس پوچی می‌کند، چون یا کار پیش پا افتاده است یا همخوان با تخصصش نیست و می‌تواند همه کارهایی که روزهای عمر جوانی اش را سپری می‌کنند، با یک کلیک انجام دهد و همه این‌ها عامل تحقیر و احساس بطلان است.

کاهش عزت نفس افراد به دلیل فقر و احساس بطلان، امکان بروز هر مشکلی را دارد. تاثیر کاهش عزت نفس و احساس حقارت سربازان بر کیفیت حضور جوانان در عرصه‌های مختلف، اعم از عرصه اقتصادی موثر است.

ترکیب سکنه‌ی دو ساله جوانان و باز ماندن از حضور موثر در عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی با کاهش عزت نفس آنان، سبب می‌شود، جوانان برای ورود به بازار کار، با مشکل مواجه شوند و حتی در صورت حضور، عمدتاً فعالیت‌های خرد، بی ثمر و بدون مهارت را عهده دار می‌شوند. کاهش حضور جوانان در بازارهای مهارتی و تخصصی و درآمد کم، امنیت اقتصادی جامعه را برهم می‌زند.

زمان آن رسیده است، که نگاه نیروی‌های مسلح کمی بالاتر رفته و مقوله امنیت را فقط به پاسداری از مرزها تقلیل ندهد.

این که نیروهای مسلح با ادعای کاهش میزان سربازان، افزایش مدت زمان سربازی را در دستور کار خود قرار داده است، نشان از نگاه تک بعدی این دستگاه به مسائل مختلف مدیریت نیروی انسانی دارد. همانطور که مرزهای کشور مرهون وجود نیروهای مسلح است، این ارگان با اصلاح ساختاری و استفاده کیفی‌تر از نیروی انسانی فعال، می‌تواند امنیت کشور را در ساحات مختلف نظامی، اقتصادی و اجتماعی تامین کند.

درغیر این‌صورت با پافشاری بر روند گذشته، امنیت اقتصادی و اجتماعی کشور به خطر افتاده و خدمت وظیفه عمومی، خیز به خیزعلیه جمعیت کشور در حرکت است.

یوسف بیوک خان - دبیر فرهنگی انجمن اسلامی دانشجویان مستقل **دانشگاه علامه طباطبائی** انتشار یادداشت‌های دانشجویی به معنای تأیید تمامی محتوای آن توسط «خبرگزاری دانشجو» نیست و صرفاً منعکس کننده نظرات گروه‌ها و فعالین دانشجویی است.

سه نکته اساسی برای حیات دانشجویی

۱۹

آبان
۱۳۹۹
۲۱:۳۶

دانشجو چیست و کیست؟ و چه نسبتی با جامعه دارد؟ چگونه می‌توان در مقام یک دانشجو «اثرگذار» بود؟ چگونه می‌توان دانشجو بود و احساساتی نبود؟ چگونه...

- و روزی دیگر دانشجویان همین کشور در اعتراض به مرگ ۴۲ کارتن‌خواب در اثر سرما، در مقابل نهادهایی که به وضع کارتن‌خواب‌ها بی‌توجه بودند کارتن‌خوابی پیشه کردند.
 - از همان اولین روزی که وارد دانشگاه شدید این نکته طلایی را به خاطر بسپارید: شما به عنوان دانشجو، به خودی خود ارزشی در جریان‌سازی دانشجویی ندارید و تنها افعال شما در بستر «جمع» است که «من» را به «ما» تبدیل می‌کند، و جریان دانشجویی هم زمانی در قامت «جنبش» می‌تواند مناسبات را تغییر دهد که «من‌های» متعدد تبدیل به «ماهای» فراوان شود.
 - تمرین و اقامه برهان و استدلال و اقناع و جدل و نهایتاً عمل جمعی «ایده کلان» شما را می‌سازد و محقق می‌کند. راهی طولانی در پیش است.
- سه نکته اساسی برای حیات دانشجویی
- دانشجو چیست و کیست؟ و چه نسبتی با جامعه دارد؟ چگونه می‌توان در مقام یک دانشجو «اثرگذار» بود؟ چگونه می‌توان دانشجو بود و احساساتی نبود؟ چگونه می‌توان در بستر دانشگاه، مناسبات کشور و جهان را فهمید؟ یک.
- فارغ از این که در چه رشته‌ای قبول شده‌اید، به این مسئله دقت کنید که گرد مرگ بر روی دانشگاه نشسته است.
- دانشگاهی که روزی توسط امیرکبیر برای «توسعه و پیشرفت» تاسیس شد، امروز خود را در وضع موجود شریک نمی‌بیند.
- با خود بیندیشیم مسئولیت دانشگاه چیست؟ ما باید پروژه‌ای برای «احیاء دانشگاه» داشته باشیم.
- دانشگاه نمی‌تواند مشکلات و مسائل فرهنگ، سیاست و جامعه را درست صورت‌بندی کند و سازوکار حل آن را ترسیم نماید.
- دو.
- مغرور نباشید.
- خود را در قبال همه امور مسئول بدانید.
- در این کشور همه چیز به من و شما مربوط است.
- شانه خالی نکنید.
- روزی همین دانشگاه سه شهید برای اعتراض به سفر وزیر خارجه آمریکا تقدیم کرد.
- و روزی دیگر دانشجویان همین کشور در اعتراض به مرگ ۴۲ کارتن‌خواب در اثر سرما، در مقابل نهادهایی که به وضع کارتن‌خواب‌ها بی‌توجه بودند کارتن‌خوابی پیشه کردند.
- یا دیگر روزی که دانشجویهای استان‌های مختلف کشور در اطراف تاسیسات هسته‌ای اصفهان زنجیره‌ی انسانی تشکیل دادند.
- شان دانشجویی ما اقتضا می‌کند از اصالت سیاست و عدالت و استقلال و آزادی دفاع کنیم.
- از اصول اساسی دین و کشورمان حراست نماییم و چشم‌انداز ممکن را ترسیم کنیم.
- سه.
- از همان اولین روزی که وارد دانشگاه شدید این نکته طلایی را به خاطر بسپارید: شما به عنوان دانشجو، به خودی خود ارزشی در جریان‌سازی دانشجویی ندارید و تنها افعال شما در بستر «جمع» است که «من» را به «ما» تبدیل می‌کند، و جریان دانشجویی هم زمانی در قامت «جنبش» می‌تواند مناسبات را تغییر دهد که «من‌های» متعدد تبدیل به «ماهای» فراوان شود.

به همین سبب «باید از خود گذشت» و به «ما» اندیشید.

به این فکر کنید چگونه می‌توانید حول ایده سیاسی یا اجتماعی و فرهنگی‌تان «تیم» بسازید؟ مسئله‌تان را، مسئله یک جمعیت در بستر دانشگاه کنید.

در مورد تشکلهای دانشگاه تحقیق کنید و حتماً در یکی از آنها عضو شوید.

تنها بستر برای تمرین «کار جمعی» تشکیلات است و اساسی‌ترین آزمون‌های زندگی‌تان در تشکیلات رقم می‌خورد.

تمرین و اقامه برهان و استدلال و اقناع و جدل و نهایتاً عمل جمعی «ایده کلان» شما را می‌سازد و محقق می‌کند. راهی طولانی در پیش است.

ما هنوز در «نقطه آغاز» هستیم.

در دانشگاه هم باید درس خواند و هم «تمرین عمل» کرد.

در مقابل عناصر خطرناکی که شما را «منفعیل» می‌خواهند سکوت نکنید. سهیل حجتی‌گانه‌نامه عصر بسیج دانشجویی **دانشگاه علامه طباطبائی** (ره)

مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می‌کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی

منبع دیگر

دانشگاه علامه طباطبائی

۱۹

آبان
۱۳۹۹
۱۶:۱۹

مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می‌کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی

دومین کمپ تولید محتوا شتاب‌دهنده بانا با حمایت مرکز رشد و نوآوری **دانشگاه علامه طباطبائی** آذر و دی ماه سال جاری برگزار خواهد شد.

۱.

تولید محتوای متنی (۱۶ ساعت+۴ ساعت حل تمرین)

۲.

تولید محتوای تصویری (۸ ساعت+۲ ساعت حل تمرین)

۳.

دیجیتال مارکتینگ (۱۲/۵ ساعت+۳ ساعت حل تمرین)

۴.

مهارت‌های ورود به حوزه کاری (۸/۵ ساعت+۴ ساعت حل تمرین)

با حضور اساتید برجسته حوزه تولید و مدیریت محتوا و همراهی مجموعه تبلیغاتی تپسل و مرکز رشد و نوآوری **دانشگاه علامه طباطبائی** اطلاعات بیشتر و ثبت نام

کد تخفیف ویژه علامه ای‌ها

۱- بلیت ثبت نام دوره جامع تولید و مدیریت محتوا+ تضمین شغلی:

atu-bana

۲- بلیت ثبت نام دوره جامع تولید و مدیریت محتوا:

atu.bana

نشست «شیعه در اسلام علامه طباطبایی و مستشرقان» برگزار می‌شود

نشست علمی «شیعه در اسلام علامه طباطبایی و مستشرقان» با سخنرانی حسین کلباسی‌اشتری، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی برگزار می‌شود.

به گزارش ایکنا، نشست علمی «شیعه در اسلام علامه طباطبایی و مستشرقان» به همت گروه فلسفه مجمع عالی حکمت اسلامی، با سخنرانی حسین کلباسی‌اشتری، عضو هیئت علمی **دانشگاه علامه** طباطبایی برگزار می‌شود. این نشست چهارشنبه، ۲۱ آبان‌ماه، از ساعت ۱۹ واقع در قم، خیابان ۱۹ دی، کوچه ۱۰، کوچه ۲، سالن جلسات مجمع عالی حکمت برگزار می‌شود و به صورت مجازی و از طریق نشانی اینترنتی www.hekmateislami.com پخش خواهد شد. انتهای پیام

اطلاعیه معاونت آموزشی در خصوص فرایند ثبت نام فرزندان اعضای هیات علمی

منبع اصلی: دانشگاه علامه طباطبایی

۱۰۰۰۰

۲ منبع دیگر

دانشگاه علامه طباطبایی /

خلاصه خبر (اتوماتیک)

- ثبت نام غیرحضوری (الکترونیکی) این گروه از پذیرفته شدگان صرفاً از طریق ورود به سامانه گلستان به آدرس ems.atu.ac.ir در روز دو شنبه مورخ ۹۹/۸/۱۹ از ساعت ۱۱ صبح لغایت ساعت ۲۴ همان روز انجام می‌گیرد.
- داوطلبان جهت ورود اولیه به سامانه گلستان و تکمیل فرایند ثبت نامی با شناسه کاربری که شامل شماره داوطلبی + ۹۹۱ و گذرواژه که کد ملی داوطلب می‌باشد اقدام نمایند. (به ابتدای شماره داوطلبی ۹۹۱ اضافه گردد) سایر فرایندهای مربوط به ثبت نام، پرداخت شهریه علی الحساب، پرداخت هزینه کارت دانشجویی، بارگذاری مدارک تحصیلی و شناسنامه ای در سامانه گلستان و .. مطابق اطلاعیه و دستورالعمل ثبت نامی پذیرفته شدگان آزمون سال ۱۳۹۹ مورخ ۹۹/۸/۱۱ می‌باشد.
- ضروری است داوطلبان فرم شماره ۱ مخصوص اعضای هیات علمی رسمی / پیمانی با مهر و امضاء معاون آموزشی دانشگاه و آخرین حکم کارگزینی (حکم کارگزینی سال جاری) و تصاویر شناسنامه عضو هیات علمی نیز همراه سایر مدارک به دانشکده محل تحصیل از طریق پست ارسال نمایند.

اطلاعیه معاونت آموزشی در خصوص فرایند ثبت نام فرزندان اعضای هیات علمی

پذیرفته شدگانی که بر اساس آیین نامه انتقال فرزندان اعضای هیات علمی در **دانشگاه علامه طباطبائی** پذیرفته شده اند، به منظور اطلاع از فرایند ثبت نام مواردی را مورد توجه قرار دهند. متن این اطلاعیه به این شرح است:

به اطلاع پذیرفته شدگانی که بر اساس آیین نامه انتقال فرزندان اعضای هیات علمی از سوی سازمان سنجش آموزش کشور به **دانشگاه علامه طباطبائی** معرفی شده اند می رساند جهت اطلاع از فرایند ثبت نام موارد ذیل را مورد توجه قرار دهند:

پذیرفته شدگان ملزم به مطالعه دقیق دستورالعمل ثبت نامی مورخ ۹۹/۸/۱۱ مندرج در سایت دانشگاه می باشند.

ثبت نام غیرحضوری (الکترونیکی) این گروه از پذیرفته شدگان صرفاً از طریق ورود به سامانه گلستان به آدرس ems.atu.ac.ir در روز دو شنبه مورخ ۹۹/۸/۱۹ از ساعت ۱۱ صبح لغایت ساعت ۲۴ همان روز انجام می گیرد. داوطلبان جهت ورود اولیه به سامانه گلستان و تکمیل فرایند ثبت نامی با شناسه کاربری که شامل شماره داوطلبی + ۹۹۱ و گذرواژه که کد ملی داوطلب می باشد اقدام نمایند. (به ابتدای شماره داوطلبی ۹۹۱ اضافه گردد)

سایر فرایندهای مربوط به ثبت نام، پرداخت شهریه علی الحساب، پرداخت هزینه کارت دانشجویی، بارگذاری مدارک تحصیلی و شناسنامه ای در سامانه گلستان و .. مطابق اطلاعیه و دستورالعمل ثبت نامی پذیرفته شدگان آزمون سال ۱۳۹۹ مورخ ۹۹/۸/۱۱ می باشد. طبق اطلاعیه مذکور اصل مدارک تحصیلی داوطلبان از طریق پست به دانشکده محل تحصیل ارسال گردد.

ضروری است داوطلبان فرم شماره ۱ مخصوص اعضای هیات علمی رسمی / پیمانی با مهر و امضاء معاون آموزشی دانشگاه و آخرین حکم کارگزینی (حکم کارگزینی سال جاری) و تصاویر شناسنامه عضو هیات علمی نیز همراه سایر مدارک به دانشکده محل تحصیل از طریق پست ارسال نمایند.

دوشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۹ - ۱۰:۱۹ شماره خبر: ۱۳۲۹۸ بازدید: ۱۲ نسخه چاپی air.ir/ZHqhoa لیست اخبار << طراحی وب سایت آریایک aryanic highportal توسط aryanic

دیگر منابع منتشر کننده

- اطلاعیه معاونت آموزشی در خصوص فرایند ثبت نام فرزندان اعضای هیات علمی - دانشگاه علامه طباطبائی
- اطلاعیه معاونت آموزشی در خصوص فرایند ثبت نام فرزندان اعضای هیات علمی - دانشگاه علامه طباطبائی

دستورالعمل برگزاری آزمون زبان برخط (آنلاین) دانشگاه علامه طباطبائی اعلام شد

منبع اصلی: دانشگاه علامه

۱۵۰۰۰

۳ منبع دیگر

👁️

🗨️

دانشگاه علامه طباطبائی /

طباطبائی

۱۹

آبان
۱۳۹۹
۰۷:۵۴

خلاصه خبر (اتوماتیک)

- بر اساس اعلام مرکز آموزش های تخصصی آزاد و مهارت افزایی دانشگاه با توجه به برگزاری این دوره از آزمون به صورت آنلاین، داوطلبان نسبت به اطلاع از شرایط و فراهم نمودن تمهیدات لازم دستورالعمل را مطالعه نمایند.

دستورالعمل برگزاری آزمون زبان برخط (آنلاین) **دانشگاه علامه** طباطبائی اعلام شد
آزمون زبان **دانشگاه علامه** طباطبائی روز جمعه مورخ ۹۹/۰۸/۳۰ راس ساعت ۹ به صورت آنلاین برگزار خواهد شد.

بر اساس اعلام مرکز آموزش های تخصصی آزاد و مهارت افزایی دانشگاه با توجه به برگزاری این دوره از آزمون به صورت آنلاین، داوطلبان نسبت به اطلاع از شرایط و فراهم نمودن تمهیدات لازم دستور العمل را مطالعه نمایند.
دستور العمل شرکت در آزمون
یکشنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۹ - ۱۶:۴۱ شماره خبر: ۱۳۲۹۱ بازدید: ۱۰۰ نسخه چاپی air.ir/ZHqaoa لیست اخبار
<<<https://www.aryanic.com> طراحی-سایت <https://www.aryanic.com> پورتال-سازمانی-پرتال توسط
aryanic

دیگر منابع منتشر کننده

- دستورالعمل برگزاری آزمون زبان برخط (آنلاین) دانشگاه علامه طباطبائی اعلام شد - دانشگاه علامه طباطبائی
- دستورالعمل برگزاری آزمون زبان برخط (آنلاین) دانشگاه علامه طباطبائی اعلام شد - دانشگاه علامه طباطبائی
- دستورالعمل برگزاری آزمون زبان برخط (آنلاین) دانشگاه علامه طباطبائی اعلام شد - دانشگاه علامه طباطبائی

مساله آخرالزمان در ادیان | تقابل یا وحدت

منبع دیگر

عظنا- دانشگاه علامه

۱۹

آبان
۱۳۹۹
۰۲:۳۲

نخستین نشست بین‌المللی منجی‌گرایی و آینده‌پژوهی جهان از منظر ادیان روز پنجشنبه ۱۵ آبان ۱۳۹۹ به همت گروه فلسفه و کلام دانشکده الهیات **دانشگاه علامه** طباطبائی برگزار شد.
این نشست در دو نوبت صبح و عصر برگزار شد.
در ادامه گزارشی از دوره عصر این نشست را خواهید خواند.
پیش‌تر گزارش صبح نشست در سایت عظنا منتشر شده بود.
منجی‌گرایی و آینده‌پژوهیه گزارش عظنا، در ابتدای نشست عصر، رحیم کارگر، عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، به ارائه پیشنهاداتی درباره تاسیس دبیرخانه نشست‌های علمی منجی‌گرایی و آینده‌پژوهی در **دانشگاه علامه** طباطبائی پرداخت تا همکاری‌ها در این زمینه گسترش یابد.
تفصیل سخنان او در پی آمده است: زمانی‌که بحث آینده‌پژوهی و منجی‌گرایی به میان می‌آید، صرفاً منظور بیان یک سری نظریات مشترک درباره منجی موعود نیست؛ چون در این زمینه بحث‌های کافی صورت گرفته‌است.
بلکه ما نیازمند یک اشتراک عمل هستیم و نیاز داریم از وحدت فکری به وحدت عینی و کاربردی برسیم.
آینده‌پژوهی هنر شناخت آینده و کنترل و مدیریت آن است.
آینده‌پژوهی مدرن در واقع نمی‌تواند درک درستی از آینده واقعی ما داشته باشد؛ چون مبتنی بر یک سری حدس‌ها، گمان‌ها، و احتمالات است، اما آینده‌پژوهی مبتنی بر دین اسلام مبتنی بر واقعیات دینی و الهامات وحیانی است و براساس آن می‌توان درباره آینده‌ای قطعی و درست صحبت کرد. در میان رویکردهای گوناگون آینده‌پژوهی، بحث موعود را از منظر رویکرد هنجاری مورد بحث می‌توان قرار داد؛ رویکرد هنجاری یعنی ما چگونه می‌توانیم باید‌ها و نبایدهای خود را در مورد آینده محقق کنیم.
این رویکرد هنجاری به کمک روشی تحت عنوان چشم‌انداز به ترسیم و تصویر آینده مطلوب خود می‌پردازند؛

یعنی تصویر چشم‌انداز از موفقیت‌های آتی و تمایل برای رسیدن به آن‌ها. درباره مقایسه آینده‌پژوهی مدرن و آینده‌پژوهی اسلامی باید گفت، آینده مطلوب و مرجح در آینده‌پژوهی مدرن برخاسته از نیازهای مادی و در زمان محدود است، اما آینده‌پژوهی دینی متوجه همه نیازها هم در دنیا و هم در آخرت است. آینده‌پژوهی مدرن ما را با بخشی از ابعاد زندگی آشنا می‌کند، اما آینده‌پژوهی دینی همه ابعاد زندگی دنیا و آخرت را تحت پوشش خود قرار می‌دهد.

آینده‌پژوهی مدرن برخاسته از رویاپردازی و خیال‌پردازی است، درحالی‌که آینده‌پژوهی اسلامی واقع‌گرایانه است. بحث دوم درباره چشم‌انداز معنویت از دیدگاه ادیان است.

در این بحث سؤال‌اتی مطرح می‌شود که آیا عدالت مهم است؟ معنویت مهم است؟ عقلانیت مهم است؟ کدام‌یک از این‌ها در عصر ظهور منجی موعود مهم خواهد بود؟ کدام‌یک از این‌ها محور اساسی خواهد بود؟ در بحث‌ها و بررسی‌های علمی در بعضی از پژوهش‌ها آمده‌است که بشر با کمک تحقق سه هدف که همان «رشد فکری»، «رشد اخلاقی» و «رشد اجتماعی» است، می‌تواند به آن هدف غایی و کمال مطلوب خود برسد.

رشد فکری عبارتست از عقلانیت.

رشد اخلاقی همان معنویت است و رشد اجتماعی عبارتست از تحقق عدالت که به طور کامل در عصر ظهور منجی محقق خواهد شد.

همه ادیان به‌ویژه ادیان دینی اشتراک نظر دارند که آینده جهان مملو از سه رشد بالا خواهد بود. اما به نظر من بحث معنویت از همه مهم‌تر است؛ چون جامعه قبل از ظهور منجی، جامعه‌ای سیاه، آلوده، بی‌دین و فاسد است و به جز منجی‌باوران، اکثریت مردم در مسیر نادرستی قرار می‌گیرند. در رویکردهایی که درباره منجی‌گرایی است، سه رویکرد اصلی وجود دارد.

نجات‌بخشی اجتماعی، نجات‌بخشی معنوی، و نجات‌بخشی توأم اجتماعی و معنوی. در رویکرد اول منجی نجات‌گر اجتماع است.

در رویکرد دوم منجی تحقق بخش اخلاق و معنویت است، اما رویکرد سوم درست است که هم نجات‌بخش اجتماع و هم نجات‌بخش معنویت و اخلاق است.

عصر منجی عصر معنویت است و به همین دلیل، این دنیا شاهد طهارت و زیبایی خواهد شد. منجی‌گرایی و گذار از چارچوب‌های الهیدومین سخنان نوبت عصر این نشست، محمدرحیم عیوضی، عضو هیات علمی دانشگاه شاهد، بود که به موضوع «آینده‌نگری و امنیت پایدار در ادیان منجی‌گرا و گذر از چارچوب‌های الهی» اندیشیده است.

بخشی از سخنان مهم وی در ادامه آمده است: اساساً آینده‌پژوهی افراد را متوجه آنچه که در آینده در شرف وقوع است، می‌کند و می‌کوشد به امیدها و آرزوهای انسان جامه عمل بپوشاند.

درواقع دغدغه انسان جهانی است که در سایه «امنیت»، «آرامش» و «صلح» برقرار باشد که همان کلیدواژه‌های اصلی این مقاله است.

اساساً تحقق صلح و امنیت بر مجموعه‌ای از شاخص‌ها متوقف است که اگر به این شاخص‌ها توجه و آن‌ها را کالبدشکافی نکنیم، نمی‌توانیم یک ساختار محکم و استوار عملیاتی تعریف کنیم.

بعضی از این شاخص‌ها به حاکمیت و حکومت و بعضی دیگر مربوط به مردم و برخی دیگر متوجه متولیان و راهبران این مسیر است. حال چند سؤال مطرح می‌شود.

برای مثال؛ با شناسایی و رصد تغییرات اجتماعی چگونه می‌توانیم به این باور برسیم که دغدغه مشترک ادیان منجی‌گرا تحقق امنیت است؟ آیا این شعاری بیش نیست یا ادبیاتی عمیق و گسترده دارد؟ در این باره شناسایی تغییرات با شناسایی روندهای صلح و امنیت در اصل مشترک عدالت بین ادیان منجی‌گرا اهمیت دارد.

اگر در جامعه‌ای وحدت شکل بگیرد، امنیت نیز شکل می‌گیرد و لازمه امنیت، صلح است.

بنابراین؛ «عدالت» مفهومی کلیدی در اندیشه آخرالزمانی و مولد امنیت و صلح است.

سؤال دوم اینست که با شکل‌گیری تغییرات، پیامدهای ناشی از تغییرات روندهای صلح و امنیت پایدار در ادیان منجی‌گرا چیست؟ چند پیامد کلیدی آن، رشد انگیزه الهی از سوی ملت‌ها، تقویت اراده الهی همگان، وحدت و یگانگی، تحقق حکمرانی بر پایه عقل و صلح در حمایت از ملت‌ها، همنوایی صلح واقعی و امنیت پایدار و عدالت اجتماعی است. تصویرپردازی از آینده صلح و امنیت پایدار در مسیر گذار از الگوهای انسانی به الگوهای الهی چگونه است؟ براساس آن، چه چشم‌انداز مطلوبی به تصویر بکشیم؟ این مسئله می‌تواند در تبیین و تشریح چند سناریو کلیدی نقش داشته باشد. سناریو اول «صلح ناپایدار و لرزان» است.

در این سناریو امکان تحقق مؤلفه‌های صلح بدون وجود امنیت امکان‌پذیر است.

هدف، ایجاد صلح اما در فضای ناامن است که یکی از مصادیق الگوی ارائه‌شده از سوی بشر است.

سناریو دوم «هرج و مرج» است که مخصوص جوامعی که در آن نه صلح وجود دارد نه امنیت.

سرنوشت ملت‌ها و سعادت آن‌ها در این جوامع مشخص نیست و این سناریو ناشی از دخالت‌های بشری در سرنوشت ملت‌ها است.

سناریو سوم «عقب ماندگی» است.

در این سناریو، تأمین امنیت به قیمت وابستگی و تسلیم در برابر قدرت هاست، اما صلح تحمیلی است.

در این شرایط حکومت‌ها در وضعیت وابستگی قرار می‌گیرند؛ مثل حکومت‌های وابسته به قدرت‌های بزرگ.

سناریو چهارم «صلح پایدار» است و چشم‌انداز مطلوب صلح و امنیت در ادیان منجی‌گرا تحقق صلح پایدار است.

ایده اصلی در این سناریو اینست که ما بتوانیم توانایی عرضه چشم‌انداز مطلوب برای تأمین صلح و امنیت در جامعه را جامه عمل بپوشانیم.

در این فضا می‌توانیم با باور به آموزه‌های وحیانی زمینه‌ساز تحقق صلح و امنیت باشیم.

زمانی‌که سه کلیدواژه «وحدت»، «امنیت» و «عدالت» را در کنار هم و با قدرت و پشتوانه وحیانی قرار دهیم، سناریو چهارم محقق می‌شود.

آخرالزمان، تقابل یا وحدت ادیانسخنران سوم این نشست بین‌المللی، محمدمهدی همایون، عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع) بود که به دلیل فقدان مادرش نتوانست در نشست حضور پیدا کند و مجری برنامه، طاووسی، مقاله وی را با عنوان «آخرالزمان، تقابل یا وحدت ادیان» ارائه کرد: بشر همواره در تاریخ جستجو می‌کند تا عامل حرکت خود را پیدا کند.

برخی پادشاهان و برخی دیگر دانشمندان را عامل حرکت تاریخ دانسته‌اند.

آن چیزی که کمتر در تاریخ به آن توجه شده، داستان برانگیخته‌شدن پیامبران الهی است.

ممکن است این سؤال در ذهن پیش بیاید که معمولاً به تاریخ انبیا هم پرداخته می‌شود اما این پرداختن به تاریخ انبیا مثل داستان و سرگرمی بوده و نقش انبیا در تاریخ بشر کم‌رنگ است.

همچنین تاریخ انبیا ذیل تاریخ ادیان بررسی شده‌است. تاریخ‌پژوهی که در روزگار ما اهمیت دارد، «تاریخ تمدن» است.

در تاریخ تمدن برخلاف آموزه‌های مقدس با شرک و جهل شروع می‌شود.

در تاریخ تمدن این اعتقاد وجود دارد که انبیا می‌آیند تا به ما زندگی کردن را بیاموزند.

بعد از آن که رشد علمی شکل گرفت، نیازی به انبیا و دین وجود ندارد.

رנסانس نقطه عطف تمدن بشر معرفی می‌شود و نظریه‌پردازانی چون فوکویاما یا هانتیگتون آینده بشر را براساس لیبرال دموکراسی تعریف می‌کنند.

نگاه مقابل این دیدگاه که براساس آموزه‌های مقدس است، برای انبیا پایگاه تمدن‌سازی قائل شده و گفته‌است بسیاری از دستاوردهای بشر ریشه در زحمات انبیا دارد.

ایده محوری در این نگرش جدید در اینجا «تقابل حق و باطل» است.

تجلی جریان حق که به کمک انبیا شکل گرفته، «حزب الله» است و تجلی جریان باطل را «جنود شیطان» تشکیل می‌دهند.

درواقع اسم شیطان در برابر اسم خدا و انبیا قرار می‌گیرد. در جریان حق یک پیوستگی از ابتدای تاریخ تا به امروز می‌بینیم، اما در جریان باطل این پیوستگی مشاهده نمی‌شود.

در دیدگاه حق ظهور منجی را نه به معنای آشفتگی جهانی بلکه رسیدن انسان به سرمنزل مقصود بیان کردند و حاصل آن «حکومت جهانی دینی» است.

همه پیامبران موضوع حکومت جهانی آخرالزمان را در دستور کار داشتند و برای آن قدم برداشتند مثل تلاش‌های حضرت نوح بعد از طوفان و پخش کردن مومنان در سرتاسر زمین برای تبلیغ دین، مهاجرت حضرت ابراهیم به فلسطین برای تبلیغ دین الهی در چهارراه جهانی، تلاش‌های حضرت موسی، حضرت عیسی، حضرت محمد و غیره.

منجی‌گرایی و فضیلت محوریت از ارائه مقاله «آخرالزمان، تقابل یا وحدت ادیان»، محمدمهدی افضلی، استاد دانشگاه اشراق هرات مبحثی را با عنوان «منجی‌گرایی، عقلانیت و فضیلت‌محوری در آینده جهان» آغاز کرد: آینده‌پژوهی یکی از ضروریات مطالعات و نظریه‌پردازی در کلام اسلامی دانست و یکی از روش‌های کار می‌تواند «درون دینی» باشد.

ممیزه اصلی آینده در اندیشه اسلامی، حیات معنوی بشر براساس آموزه‌های دینی درباره منجی و موعود است. همان‌طور که در برخی از روایت‌های شریف آمده که اگر قائم آل محمد قیام کند، با قیام ایشان خدای سبحان دستش را بر سر بندگان می‌کشد و عقل‌شان را به کمال می‌رساند.

در بعضی از تعبیر نیز از کلام احلام و کلام اخلاق نیز یاد شده است. این فضیلت‌گرایی و عقل‌گرایی در اندیشه اسلامی در هم تنیده است و دو روی یک سکه به نظر می‌رسد. مراد از عقلانیت در اندیشه اسلامی چیست؟ در علوم عقلانی اسلامی مثل فلسفه و کلام، عقل قوه‌ای شناخته می‌شود که استدلال‌گر است.

ولی با توجه به مفاهیم مترادف عقل در قرآن مجید و متضاد کلمه عقل که «جهل» است، به این نتیجه می‌رسیم که مراد از عقل همان حفظ اندیشه از خطا است که تحت عنوان عقل مطرح می‌شود. در مقابل عقل جهل قرار می‌گیرد و «عمل جاهلانه» عملی است که بدون حکمت و از روی نادانی و سفاهت است. منظور از عقل به کارگیری یافته‌های بشر است که بتواند انسان را در مقام اندیشه از خطا و در مقام عمل از کجراه باز بدارد.

از این زاویه منظور از عقلانیت، عقلانیت همراه با فضیلت و عمل و ورود به عرصه زندگی است. دانشی که صرفاً در حوزه نظر جای داشته باشد در اندیشه اسلامی جایگاه ندارد. مفهوم فضیلت‌محوری و تاثیر آن بر کمال عقل به شش محور مهم ختم می‌شود؛ محور نخست «رشد علم» مؤلفه‌های جامعه موعود و آرمانی است و عقل الهی در بستر تاریخ ظهور پیدا می‌کند.

علم و عقل با هم همراه می‌شوند و افزایش علم باعث افزایش عقل می‌شود.

محور دوم «اشاعه تفکر وحیانی و تعالیم قدسی» است.

وقتی جامعه آرمانی تحقق پیدا کند، با اشاعه تفکر وحیانی گنجینه پنهان عقول آشکار می‌شود و با برانگیخته شدن عقل و ظرفیت‌های عقل ما به رشد عقلی خواهیم رسید.

نکته سوم «یاد خدا» است که سبب می‌شود کمال عقل انسان به منصف ظهور برسد و در تعبیر دینی نیز ذکر شده است.

نکته چهارم «رهایی انسان از بردگی هوس و پارسایی در دوران آخرالزمان» است که در نهایت انسان را به تفکر و تعقل می‌رساند.

محور پنجم «تأمین عدالت» است و هرگاه تأمین عدالت در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، اختصاص فرصت‌ها

و ... به وجود آمد، عقل رشد پیدا می‌کند؛ چراکه یکی از موانع رشد عقل فقر و نداری است و با فقر مرگ فکر اتفاق می‌افتد.

نکته پایانی در این بحث رفع عواملی است که موجب ضعف عقلی می‌شود.

پنج عامل قبلی موجب رشد عقلانیت می‌شود.

اما مورد ششم رفع موانع رشد عقل است، مثل گناه و عادت‌های بد که عقل آدمی را دچار زوال می‌سازد.

نجات آخرالزمان در ادیان روح‌الله شاکری، هیأت علمی دانشگاه تهران و ریاست دانشگاه معارف قم، مقاله «بررسی تطبیقی نجات آخرالزمان در ادیان» را ارائه و مباحث جدیدی را در این زمینه مطرح کرد: آنچه که درباره ادیان ابراهیمی در این مقاله بررسی شده، مشترکات ادیان ابراهیمی است.

دغدغه من بیان مشترکات بین ادیان ابراهیمی است تا همه پیروان ادیان ابراهیمی برای پاک کردن ظلم و ستم‌ها از ساحت جهان تلاش کنند.

یکی از عرصه‌هایی که می‌تواند گفتمان بین ادیان را تقویت کند و ما را به سمت گفتمانی مشترک ببرد، بحث نجات و منجی‌گرایی آخرالزمان است و ما را به هم نزدیک می‌کند.

در اشتراکات می‌توان گفت در همه ادیان ابراهیمی یعنی اسلام، مسیحیت و یهودیت، هر سه دین پیروزی را امری حتمی می‌داند و محوریت تحقق این اندیشه با یک رهبر الهی خواهد بود.

آن چه که در یهودیت مطرح می‌شود، رهبر از فرزندان داوود است.

در مسیحیت رهبر از فرزندان ابراهیم است و در دین اسلام مهدی است. بحث دیگر این است که آینده بشر دینی خواهد بود؛ برخلاف اندیشه‌هایی که تلاش می‌کند آینده بشر را از دین دور کند، در اندیشه این ادیان آینده بشر دینی است.

هرسه دین در عصر ظهور، چه ظهور منجی مسیحیت و یهودیت و چه ظهور منجی اسلام، اعتقاد به این موضوع است که آینده بشر به گونه‌ای خواهد بود که جایگاهی برای مشرکان وجود نخواهد داشت.

این نکته در منابع هر سه دین به وفور دیده می‌شود.

بحث قابل تأمل دیگر تشکیل «حکومت دینی» است.

حکومت دینی امری است که در آموزه اسلام به طور روشن بیان شده است. پیامد مشترکی که در ادیان مختلف وجود دارد، امید به تحقق وعده الهی است.

همه ی این ادیان تحقق وعده الهی را به شدت تأکید می‌کنند و رسیدن به چنین جایگاهی را همراه با صبر و آرامش می‌دانند و معتقدند اگر ادیان بتوانند از این مراحل عبور کنند، به یک وحدت می‌رسند که همان وحدت ادیان یا وحدت متدینان است؛ زیرا ما معتقدیم همانطور که تعدد شرایع دیده می‌شود، وحدت ادیان نیز وجود دارد. علاوه بر این، ادیان گوناگون و حتی غیر ابراهیمی مثل بودا، زرتشت و ... نیز شباهت‌های زیادی با یکدیگر در تعریف ضدمنجی دارند.

مثلاً تصویرهایی که از دجال، سفیانی یا دیگران در ادیان مختلف ارائه می‌شود، خیلی شبیه به هم هستند.

این تشابه نشان‌دهنده اینست که جریان حق و جریان باطل همواره روبه‌روی هم قرار گرفته‌اند و جریان باطل در مقابل ادیان یک چیز بیشتر نیست و آن هم مقابله با منجی است. با توجه به این نقاط مشترک، ادیان گوناگون باید یک استراتژی دقیق برای این اوضاع طراحی کنند و وحدت و گفتمان شکل بگیرد.

بهترین گفتمان، «گفتمان نجات‌خواهی و منجی‌گرایی» است که در ادیان ابراهیمی وجود دارد. مدعیان ساختگی در ادیان محمد معینی‌فر، عضو هیأت علمی دانشگاه ادیان و مذاهب، از دیگر سخنرانان این نشست بود که در مقاله‌ای تحت عنوان «مدعیان ساختگی در ادیان با تأکید بر دوره معاصر» دو مصداق از مدعیان دروغین در مذهب شیعه و اهل سنت را بررسی کرد: اگر ما بخواهیم مسئله مهدویت را به طور تطبیقی در شیعه و در اهل سنت به موازات یکدیگر بررسی کنیم، سه ساحت پیش روی ماست.

ساحت اول در کلام الله قابل رصد است و اهل سنت و شیعه در تفسیر و تاویل آن اشتراکات زیادی دارند.

ساحت دوم روایات شیعه و اهل سنت است که هر دو به وجود مبارک حضرت حجت اذعان دارند. ساحت سوم بحث مدعیان مهدوی است که هم در شیعه و هم اهل سنت قابل اثبات است. تمرکز این مقاله پیرامون ساحت سوم است. برای این کار دو مصداق خارجی را بررسی کردم که از مذهب شیعه احمد اسماعیل قاطع است که امروز با نام «احمد الحسن» یا «احمد یمانی» می‌شناسیم. در اهل سنت نیز «جهیمان العتیبی» بررسی شده‌است. در مقایسه دو گروه «مدعیان دروغین» و «متمحدان دروغین» باید گفت: متمحدان دروغین مهدویت کسانی هستند که شخص ثالثی را به‌عنوان مهدی موعود معرفی می‌کنند. اما مدعیان خود را منجی می‌دانند. احمد الحسن یمانی مدعی دروغین است و خود را مهدی موعود می‌داند اما جهیمان العتیبی خود را متمحدان دروغین و زمینه‌سازان ظهور است. محمد معینی‌فر در پایان نشست، تاریخچه مختصری از هر یک از این دو مصداق مورد بحث و بررسی قرار داد. در پایان این سخنرانی نیز رامون کروسس، استاد دانشگاه اتونومای مکزیک مبحث خود را به موضوع نژاهوآلکویوتل، اسقف اعظم موحدان آنا ئواک اختصاص داد. خبرنگار: فاطمه ملک پایینکلمات کلیدی: آخرالزمان رامون کروسس رحیم کارگر روح الله شاکری محمد معینی‌فر محمدرحیم عیوضی محمدمهدی افضلی محمدمهدی همایون منجی‌گرایی منجی‌گرایی و آینده‌پژوهی جهان موعوداشتراک گذاری: <https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۷۸۵>

نگاه تخصصی به مسئله موعود | جهان چگونه و به کجا می‌رود؟

منبع دیگر

عطنا- دانشگاه علامه

۱۹

آبان
۱۳۹۹
۰۲:۱۷

جهان چگونه و به کجا می‌رود.

منجی‌گرایی چه نقشی را در پاسخ به این پرسش می‌تواند ایفا کند. دانشکده الهیات، گروه فلسفه و کلام اسلامی در **دانشگاه علامه** طباطبایی از باب اهمیت این موضوع نشست‌های تخصصی را با حضور محققان و اساتید خارجی برگزار کرد. نشست مزبور در دو بخش صبح و بعدازظهر برگزار شد که بخش صبح آن در پی می‌آید. جهان چگونه و به کجا می‌رود؟ به گزارش عطنا، نخستین نشست «منجی‌گرایی و آینده پژوهی جهان» درحالی پنج شنبه هفته گذشته در **دانشگاه علامه** طباطبایی برگزار شد که علی کربلایی پازوکی، دبیر علمی همایش و عضو هیات علمی **دانشگاه علامه** طباطبایی در توضیح دلیل انتخاب چنین عنوانی برای این نشست می‌گوید: در دنیای امروز مسئله آینده پژوهی در حوزه مطالعات اجتماعی و آینده پژوهی و الهیاتی در محیط‌های دانشگاهی و علمی به صورت جدی مطرح است و واقع پرسش اساسی این است که جهان چگونه و به کجا می‌رود؟ از دید این مساله تنها همین مورد ختم نمی‌شود. ادامه صحبت‌های او در نوشتار زیر نشان دهنده این است که نکات جدیدی در این خصوص بیشتر به چشم می‌آید: با توجه به اینکه یکی از اضلاع مهم آینده پژوهی ارائه یک چشم انداز الهام بخش در آینده است که در ایجاد نشاط و تحرک جامعه بشری نقش مهمی را دارد، درصدد تبیین زوایای منجی‌گرایی و آینده جهان بر اندیشه مهدویت دارد. با توجه به نگرانی و اضطراب‌های ناشی از پدیده‌های شوم، طرح بحث منجی‌گرایی و مسئله نجات و ایجاد نگاه

مثبت به آینده جهان باعث ایجاد امید و خوش بینی و نشاط معنوی و امید به زندگی در بین انسان ها خواهد شد. با توجه به ضرورت گفتگوی بین الادیانی میان پیروان ادیان در زمان حاضر، طرح علمی و نظری مسئله منجی موعود به عنوان یک آرمان مشترک که مورد پذیرش تمام پیروان ادیان و ادیان است در چنین نشست های علمی می تواند زمینه ساز وحدت عملی منجی گرایان شود. ما در چه جهانی زیست می کنیم؟ حسین امیر عبداللهیان، مدیر کل امور بین الملل مجلس در بخش دوم سخنرانی با ترسیم شرایط کنونی جهان ما از زاویه دیگری به موضوع منجی گرایی نگاه می کند.

مشروح سخنان وی در پی می آید: برای شروع بحث مایلیم به اختصار توضیح دهیم که ما در چه جهانی زندگی می کنیم.

به لحاظ معنوی، منطقه غرب آسیا محل حضور ادیان الهی، محل بعثت پیامبران عظیم الشان و ادیان مختلف الهی از مسیحیت، یهودیت، اسلام، زرتشت است و به لحاظ ادیانی این منطقه جغرافیایی از دل خود خاطرات، تاریخ، فرهنگ و تمدن های کم نظیری را در خود جای داده است.

ما در منطقه ای زندگی می کنیم که در سه عرصه کنشگران، نوع کنش و محیط کنش، تحولات عظیمی شکل گرفته است.

در حوزه کنشگران، اساسا در سطح جهانی یک تحول مهم رخ داده و تحول مهم این است که قاعده بازی بازیگران در عرصه جهانی (البته قبل از پایان جنگ سرد شامل تقابل غرب و شرق با سردمداری اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده امریکا بودند) از یک سو بسیار ساده و از سوی دیگر بسیار وحشتناک و ترسناک بوده است. ساده بود، به لحاظ اینکه که تماس بین کاخ سفید در واشنگتن و در مسکو هم زمان جریان داشت و اگر یک بحرانی به نقطه جوش می رسید، قبل از اینکه بخواهد وارد این مرحله بحران شود، در یک تماس تلفنی سران دو کشور به کنترل و مهار بحران توجه می کردند.

وحشتناک بود از این جهت که مبتنی بر جنگ هسته ای بود، دست های طرفین روی ماشه بود و شلیک هر یک از طرفین می توانست انهدام یکی از طرفین یا هم زمان به فاصله اندک، انهدام هر دو طرف را رقم بزند. اما در دنیایی که اکنون زندگی می کنیم، در آن کنشگران متعددی وجود دارند، به طور مثال، در جنگ تروریستی که در سوریه از سال ۲۰۱۱ میلادی به راه انداخته شد، بازیگران متعددی در این منطقه به ویژه در موضوع سوریه شروع به نقش آفرینی و مداخله کردند.

همین بازیگران می خواهند تحولات در این کشور را در راستای منافع خودشان جهت دهی کنند، اما دیگر کنشگران فقط امریکا و روسیه نیستند، بلکه عضو دایم شورای امنیت، اتحادیه اروپا، تعدادی از کشورهای اروپایی همچون فرانسه، آلمان و انگلیس می توانند نقش تاثیرگذار داشته باشند.

در سطح منطقه، کشورهای مختلف دیگری همچون ترکیه، عربستان سعودی، حتی کشورهایی که وسعت جغرافیایی کمتری دارند و یا حتی همانند قطر یک واحد سیاسی اند، سعی کردند در تحولات سوریه سهم تعیین کننده ای را داشته باشند.

هر چند متأسفانه نقش آفرینی بسیاری از این کشورها در جهت منفی و با افزایش بحران دنبال شد. اگرچه منطقه در شرایط حساس و استراتژیکی قرار دارد، اما در عین حال ما در سطح کنشگران شاهد ورود بازیگران مثبت همچون حزب الله لبنان نیز به عنوان یک سازمان مقاومتی در لبنان بودیم که نقش مهمی را در کنار نیروهای مسلح این کشور در عقب راندن صهیونیست های اشغالگر از خاک لبنان و مبارزه با داعش داشتند. البته حمایت های مستشاری ایران در مبارزه با داعش در راستای کمک به امنیت ملی لبنان و کمک به امنیت جمعی منطقه سهم عده ای داشته است.

در پرونده فلسطین نقش گروه های مقاومتی همچون جهاد اسلامی برجسته است و این در حالی است که این گروه ها، کنشگران مهم جغرافیای تمدنی و تاریخی منطقه به شمار می آیند. در عین حال ما در حوزه نوع کنش و نوع بازی هم تفاوت بزرگی در مقایسه با جبران جنگ سرد شاهد هستیم؛ در دوران جنگ سرد نوع کنش ها

عمدتاً سیاسی و تا حدودی امنیتی بود، اما در جهان کنونی نوع کنش‌ها به ویژه در بعضی مناطق از جمله در منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا به شدت نظامی و امنیتی است.

راه‌حل‌های سیاسی نسبت به شدت و گستردگی تحولات نظامی و امنیتی در این سال‌ها جا مانده است. به طور مثال، ما در کشوری همانند عراق از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۸ میلادی شاهد کشته‌شدن بیش از یک میلیون نفر بعد از اشغال عراق توسط نظامیان امریکا بودیم.

یا اینکه در سوریه پیش از هفتصد هزار سوریه‌ای کشته شدند، این آمار جدای از چندین میلیون‌ها آواره، زخمی و ویرانی‌هایی است که در این سال‌ها به این کشور وارد آمده است.

همین موارد به ما نشان می‌دهد محیط کنش در دوارن فعلی به شدت نظامی و محیط کنش در دوران جنگ سرد تا حدودی باثبات و پایدار بود اما محیط کنش در دوران کنونی محیطی ناپایدار، اسفنجی و ژله‌ای به نظر می‌رسد. هنوز البته ترتیبات جدید و پایداری در سراسر جهان و به ویژه در بخش‌های مهم و استراتژیک جهان همچون خاورمیانه شکل نگرفته است، فقط امریکایی‌ها در چند دهه گذشته (با تاکید پس از سقوط محمدرضا شاه پهلوی در سال ۱۳۵۷) تلاش کردند، به عنوان ژاندارم در منطقه ترتیبات سیاسی و امنیتی جدیدی به وجود بیاورند.

امریکایی‌ها می‌خواهند نوع ترتیبات جدیدی را ایجاد کنند و آن‌ها در صدر این سیاست‌ها، قصد دارند ترتیبات جدید سیاسی امنیتی را از دل جنگ در منطقه به وجود بیاورند؛ تجمیل ۸ سال جنگ تحمیلی رژیم بعث عراق علیه نظام جدید التاسیس و مردمی در ایران یکی از اقدامات آن‌هاست. امریکایی‌ها زمانی که موفق به ایجاد خاورمیانه جدید منجر نشدند، به تعبیر خانم سوزان رایس، وزیر خارجه وقت امریکا خواستند زایمان دردناک و جدیدی در منطقه ایجاد کنند و تحولات جدیدی را به نفع رژیم صهیونیستی رقم بزنند که به دلیل پایداری و مقاومت تاکنون نتوانستند.

اتفاقاتی که ما در سال‌های اخیر در یمن، افغانستان، لیبی و مصر شاهد آن بودیم که همه نشات گرفته از نگاه امریکایی‌ها و لابی صهیونیسم‌ها بود که خواهان این بودند، یک ترتیبات سیاسی امنیتی جدید در منطقه ایجاد کنند، اما در رسیدن به اهدافشان شکست خوردند.

تازه‌ترین روش، ایجاد جریان تروریستی داعش در عراق و سوریه بود که با این شاکله می‌خواستند رعب و وحشت و ویرانی ایجاد کنند تا بتوانند ترتیبات سیاسی امنیتی جدید امریکایی - صهیونیست را شکل دهند، اما هیچ کدام از این اقدامات به دلیل جبهه مقاومت و نقش آفرینی ایران شکل نگرفت و به نتیجه نرسید. ایجاد ترکیبات سیاسی امنیتی جدید در منطقه، محور مقاومت است.

محور مقاومت و کشورهای حامی آن که حول مقاومت، آزادی و مبارزه با توسعه طلبی رژیم صهیونیستی و منطقه‌ای سرشار از امنیت، سواد، رفاه و آرامش گرد هم آمدند، اجازه ندادند نظام سیاسی سوریه و مردم سوریه خسارت‌های زیادی متحمل و مانع فروپاشی نظام سیاسی در سوریه شدند.

محور مقاومت اجازه نداد در سوریه و عراق همانند لیبی دولت‌سازی شود.

محور مقاومت اجازه نداد نقشه‌های شوم مشترک در یمن به نتیجه برسد و با مقاومت، اجازه ندادند با دولت‌سازی در یمن، سناریوی تجزیه این کشور موفق شود.

در توطئه‌های جدید، قدم بزرگی به نام تجزیه کشورهای اسلامی دنبال می‌شود که هدف نهایی آن تقویت رژیم جعلی اسرائیلی و تضعیف و تجزیه همه کشورهای اسلامی در منطقه است. محور مقاومت در منطقه به امنیت، صلح و سواد حداکثری جریاناتی که نگاه مهدویت و اندیشه الهی و سنت موعود گرایی در جهان را دنبال می‌کنند، کمک می‌کند.

امریکایی‌ها به دلیل همین محور مقاومت نتوانستند به اهداف خود برسند.

آنان همچنین جریان وهابیت یا قرائت‌های تندورانه و تروریستی و تکفیری در اسلام همچون داعش را نیز در تضاد با فرهنگ مهدویت شکل دادند، آن‌ها حتی تلاش می‌کنند مسیر منطقه را به سمت دیگری ببرند، غافل از

آنکه آینده از آن منجی عالم بشریت است.

به واقع آینده منطقه و آینده جهان بدون تردید در انتظار منجی عالم بشریت است و برای رسیدن به آن نقطه از هیچ تلاشی و از هیچ کوششی دریغ نخواهد شد. توجه به نقش ایران و رهنمودهای رهبر انقلاب و اندیشه‌های متعالی اسلامی در ایجاد مقاومت در مبارزه با انحرافات و جهالت‌ها گویای این است که مقاومت پرچم خودش را در سراسر جهان برای روزی که همه منتظران ظهور حضرت مهدی موعود (عج) در همه ادیان الهی و حتی معتقدین ادیان غیر الهی شاهد یک جهانی سراسر صلح، آرامش و امنیت باشند، به احتضار در می‌آورد. عدالت از منظر مهدویت غلامرضا گودرزی، عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق سخنان خود درباره منجی گرایی را از نگاه عدالت در چشم انداز جهان از منظر مهدویت طرح می‌کند که از دید او بسیار اهمیت دارد.

مبسوط سخنان او در پی می‌آید: بحث من با این پرسش شکل می‌گیرد که چرا عدالت را در مباحث مهدویت انتخاب کردم.

با مطالعات انجام شده در هر عصری می‌توان به این گزاره اطمینان حاصل کرد که شعار عدالت همواره یک شعار جذاب بوده و در هر اندیشه‌ای، موضوع عدالت مایه استحکام و قدرت نظریه و ایده‌سازی بوده و در هر یک از نگرش‌های منجی گرایانه متوجه می‌شویم، موضوع عدالت یک موضوع انگیزشی و مایه امید و حرکت است.

اما در نگاه مهدویت علاوه بر این نکاتی که اشاره شد، خود مفهوم عدالت یک وجه ارزشی و آرمانی بنیادین هم دارد، چرا که حتی در آیات قرآن هم می‌توانیم به این نکته پی ببریم که عدالت با فطرت انسانی گره خورده است و برای همین، ارزشی بنیادین دارد.

اینکه چه عواملی بر عدالت موثر هستند، بستگی دارد از چه منظری به این مساله نگاه و در چه حوزه‌ای آن را دسته بندی کنیم. اگر بخواهیم عدالت را در معنای کلان بررسی کنیم، مسائل فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، حقوقی، ساختاری، اعتقادی و ارزشی می‌تواند در سطح خرد و کلان و جامعه و یا در یک افق جهانی، بر عدالت تاثیرگذار باشند.

اما چرا به مساله موعودگرایی و عدالت در اندیشه‌های مختلف اشاره شده است.

بر مبنای روایات دینی و قرآنی عدالت با صالح بودن گره خورده و ما نمی‌توانیم متصور شویم که فردی صالح باشد اما عادل نباشد.

اگر قرار است زمین به صالحان برسد، قطعاً عدالت طلبی یکی از صفاتی است که صالحان باید داشته باشند.

از این رو، موضوع عدالت موضوعی است که در همه اندیشه‌های موعودگرایانه یکی از نشانه‌هایی است که در موارد پس از ظهور، منجر به گسترش برکت در سطح عالم می‌شود؛ به تعبیری ساده، هم رزق و هم روزی و هم طبیعت به حد اعلا می‌رسند و برکت محقق می‌شود.

فراز سخنان امیر المومنین نیز گویای تایید همین گزاره است که ملاحظه عدالت یکی از آن زمینه‌ها و اصولی است که می‌تواند موجب برکت شود و موعود جهانیان خودش مظهر این برکت است.

هر چند که ما می‌دانیم عدالت در سطوح فردی و اجتماعی و یا ابعاد منطقه‌ای و جهانی لازم و ضروری است اما برای هر سرزمینی ضروری‌تر است چون زمینه رشد و شکوفایی را محقق می‌کند. نگاه رهبر انقلاب در موضوع عدالت و مهدویت در موضوع قدرت، مسئولیت اجتماعی و در حوزه‌های دیگر حیات انسانی تعریف و دسته‌بندی می‌شود.

اگر بخواهیم به چشم انداز عدالت در حکومت مهدوی و دیگر اندیشه‌ها نگاهی بیندازیم، متوجه می‌شویم که عدالت در چنین فضایی یک ویژگی و پایه‌ای دارد. بر این اساس نمی‌توان برای موعود و منجی‌گرایی از نگاه دینی (با تاکید شیعیان) عدالت را بدون ارتباط با تقوا تعریف کنیم.

عدالت در چنین نگاهی فطری و بنیادی و با فطرت پاک انسانی گره می‌خورد.

با دیدگاه جهان شمول موعودگرایانه، عدالت برای همه یک مفهوم عینی است و در سطح جامعه باید اتفاق بیفتد و مردم باید آن را احساس کنند و یک مفهوم جامع است.

یعنی همه حوزه‌های حیات انسانی باید در برگرفته شود.

در واقع متضمن تعالی انسان باید این عدالت باشد، نه در خدمت گروه خاصی از جامعه قرار گیرد، بلکه موضوع عدالت فراگیر است، یعنی همه حوزه‌ها را چه انسان و چه طبیعت در بر می‌گیرد. اینطور نیست که عدالت را فقط برای انسان بخواهیم، اما در مورد طبیعت یا بقیه مخلوقات این را نخواهیم و عدالت در چنین نگاهی اصالت دارد، یعنی ابزار رسیدن به قدرت نیست، بلکه خودش اصالت دارد و ماهیتی است که ما باید به سمت آن حرکت کنیم.

به بیان دیگر، عدالت در نگاه مهدویت و منجی‌گرایی منجر به داد و برابری و احقاق ایفای حقوق مردم می‌شود. همچنین عدالت در منجی‌گرایی باعث امید در بین مردم می‌شود و به همین دلیل، شکوفایی و پویایی را به دنبال دارد. پرسش دیگر این است که آیا مفهوم عدالت به تنهایی مهم است؟ از منظر موعود گرایی، وسیع‌ترین ارتباط باید میان عدالت و کرامت ایجاد می‌شود، یعنی اگر بخواهیم در یک کلمه مفهوم آن را خلاصه کنیم، عدالت باید مستلزم کرامت انسانی باشد.

کما اینکه عدالت با کرامت گره می‌خورد، چرا که هر دوی این مفاهیم متضمن سعادت و کمال انسانی که هدف نهایی آفرینش خواهند بود، است.

شاید به همین دلیل باید دولت موعود را دولت کریمه بنامیم. اما آیا دولت موعود را می‌توانیم دولت کریمه بنامیم؟ از نگاه منجی‌گرایی، مفهوم کرامت و عدالت آنچنان در هم تنیده شده‌اند که می‌توانیم بگوییم این دو از هم قابل تفکیک نیستند، یعنی در نگاه منجی‌گرایی مفهوم عدالت با مفهوم کرامت کاملاً مرتبط است. این بدین معنا نیست که وقتی می‌گوییم کرامت یا عدالت، از ساحات دیگر عدالت بخواهیم غفلت کنیم. شاید به همین دلیل است که بسیاری صحنه اصلی نبرد آخر زمانی را نیز بر سر همین مفاهیم می‌دانند. کمتر اندیشه‌هایی هستند که شعار عدالت خواهی ندهند.

از باب اهمیت همین مساله است که عدالت و کرامت مرز بین نفاق و ایمان خواهد بود.

در واقع تمرکز بر عدالتی که مستلزم کرامت باشد، می‌تواند ما را به هدف متعالی (مدینه فاضله) برساند. ریشه در گذشتگاناسکار مولیناس، استاد دانشگاه آتومونا از مکزیک مساله موعودگرایی را تنیده و در پیوند با اقوام پیشینی و گذشتگان می‌داند و البته سخنان خود را با حوزه مطالعاتی سرزمینی مکزیک دنبال می‌کند که بخشی از سخنان مهم وی در پی آمده است: همان طور که می‌دانیم، ریشه فکر منجی‌گرایی و امید به آینده در فرهنگ‌های پیشینی است.

در مکزیک باستان، عقاید انسان محور وجود نداشته؛ بدین معنا که مرکز جهان انسان نبوده و این طبیعت بود که کانون تحولات تلقی می‌شد.

در آن برهه، زمانی عناصر طبیعی و نجات بشر نمی‌توانسته‌اند ناشی از عمل یا اراده یک فرد باشند، بلکه خدایان این اقوام پیشینی خدایان آب، زمین، باد، آتش، خورشید، ماه و بیش از ۲۶۰ نماد مختلف بودند و بعضی از آن‌ها شمایل انسانی داشتند، ولی در کنار این وجه انسانی، عناصر طبیعی، حیوانی، گیاهی یا هندسی هم داشتند که بسیار حایز اهمیت بود. اقوام پیشینی، پیش از این که در انتظار آینده‌ای باشند، تحت محاصره دائم خدایگان بودند و تمام مناسک دینی آن‌ها باید مورد پسند خدایگان قرار می‌گرفت تا موجودیت بشر تضمین شود. به طور خاص این کار با تقدیم روزانه خون به خدایگان انجام می‌شد.

امید به آینده خیلی دور از تفکر این اقوام بوده و بر عکس فرا رسیدن آینده نه تنها موجب امید، بلکه موجب ترس می‌شده و سعی می‌کردند این اتفاق را به تاخیر بیندازند. در روایات مربوط به این گذشتگان و اقوام پیشینی آمده است که بشر چندین بار نابود شده و براساس همین تجربه و روایات آینده، برای آن‌ها هم می‌توانسته همین سرنوشت به ارمغان بیاید، این تفکر در میان آنان تداعی شده که می‌توانیم در سنگ خورشید ببینیم که مرکز خورشید هست و گرداگرد آن، چهار مربع هستند که نشان می‌دهد دوره‌های مختلفی بشر نابود شده، آنهم به خاطر اینکه بشر از قربانی به خدایگان غفلت کرده و اول به ترتیب خدایگان باد و بعد بارش آتش، بشر را نابود

کرده است و فقط تعدادی اندک از نسل بشر زنده ماندند و تا دوره‌ی حال که اسپانیایی‌ها به اینجا (مکزیک) رسیدند، قربانی انسان اساسی بود. از دید این اقوام پیشینی برای به تاخیر انداختن آینده مخرب، ارتباط برقرار کردن با خدایگان یا به طور دسته جمعی انجام می‌شد و یا به طور فردی، افراد خون خودشان را فدای خدایگان می‌کردند و بینی، گوش و یا زبان خود را با سیخ یا ابزارهای مختلف می‌بریدند، این‌ها مناسک بلندی بود که چند ساعت طول می‌کشید و به این شکل به حالت وجد می‌آمدند.

وقتی که اسپانیایی‌ها به مکزیکی رسیدند، این جهان بینی رو در روی مسیحیت قرار گرفت، چون اسپانیایی‌ها رسالت خودشان می‌دانستند، نه فقط سرزمین را تسخیر کنند که ارواح ساکنان آن منطقه و سرزمین را برای مسیحیت بخردند. بنابراین عناصر مشترک اندکی میان دین مسیحیت کاتولیک و دیالکتیک شکل گرفت و این اقوام پیشینی و اسپانیایی‌ها که در ابتدا روابط آن‌ها خوب بود، خیلی زود تغییر کرد و اسپانیایی‌ها به این درک رسیدند که نمی‌توانند در صلح با اقوام زندگی کنند و آن‌ها را تحت سلطه خودشان درآورند، روایت تاریخی آن زمان نشان می‌دهد اگر چه روابط اسپانیایی‌ها با اقوام در ابتدا خوب بود اما اسپانیایی‌ها خودشان را منجی می‌دانستند، ولی کاری که کردند تسخیر سرزمین بود؛ تسخیر ارواح مردم و تحمیل یک شیوه زندگی بیگانه برای آن اقوام باستانی بود که برای اسپانیایی‌ها یک آینده پُر ابهت با ثروتی که از سرزمین‌های دور از اروپا (قاره‌های آمریکا) به دست آوردند، امپراطوری بزرگ ساختند و با این رُخداد طولانی، فرهنگ‌های پیشینی شیوه زندگی‌شان را از دست دادند و حمایت خدایگان را هم همین‌طور.

تنها فرهنگ باقیمانده از این فرهنگ‌های پیشینی موضوع رقص است که البته اهمیت رقص در دوره سلطه اسپانیایی‌ها حفظ شد و در دوره‌های نزدیک‌تر میبینیم که ارتباط و پیوند میان رقص‌ها در فرهنگ‌های پیشینی و مناسک مسیحی به دلیل حمایت سنت دینی آن بیشتر شد. چشم انداز عقلانیت در جهان‌غلامرضا بهروزی لک، استاد دانشگاه باقرالعلوم مساله خود را با عنوان منجی گرایی و چشم انداز عقلانیت در جهان به پیش می‌برد که متن سخنانش در پی آمده است: عقلانیت یکی از مسائلی است که در جامعه معاصر ما به شکل مهم و کلیدی مطرح شده، یکی از پایه‌های تمدن مدرن غربی ما که به نوعی مدعی آن هم هست، همان مسئله عقل و عقلانیت است.

پیش‌تر از این، انبیای الهی آمده بودند، عقل بشر را شکوفا کنند و به تعبیر قرآن کریم خداوند متعال با دین خودش آمده است، این زنجیرها را از پای انسان باز کند و در واقع آزادسازی انسان برای شکوفاسازی انسان بود. امیرالمومنین در توصیفی از پیامبر اسلام این تعبیر را دارد که گنجینه‌های خرد پیامبر سعی کرد مقوله آزادسازی انسان را شکوفا کند و این اهمیت علم و دانش عقلانیت به جایی رسید که خداوند تاکید دارد تنها این عالمان هستند که به درک مقام الهی و مقام خشیت نائل می‌شوند و این انحصار در علم، عقل و تدبیر هست، اما عقلانیتی درست در آموزه‌های اسلامی می‌بینیم. بنده تحلیلی از روند عقلانیت ارائه می‌دهم که در آن توضیح می‌دهم چشم‌انداز عقلانیت در ارتباط با آینده و منجی گرایی چگونه خواهد بود و این امر چگونه در جهان کنونی ما که با چالش‌هایی مواجه شده است، به صورت مجددی خود را نمایان می‌کند.

در جامعه موعود مهدوی به شکل بارز و برجسته‌ای این مساله محقق و شکوفایی به شکل کامل تکمیل می‌شود. ما در جهان بینی اسلامی می‌دانیم که جهان مخلوق خداست و لذا توحیدمحوری و توحیدگرایی اصل اعتقاد همه ادیان الهی بوده است، ادیانی که خداوند دعوت کرده است و عالم مطلق خداوند متعال بوده است و او بر همه چیز آگاه و بخشی از اذن خودش را به فرستادگان خودش داده است.

نتیجه این بوده است که در طول تاریخ انبیای الهی کمک کردند که بشر شناخت درستی پیدا کند، اما این شکوفایی و رشد عقل در جهان براساس دیدگاه ما این طور نبوده است که انسان‌ها صرفاً با سعی و خطای خودشان به این نتیجه برسند و به همین خاطر انبیای الهی کسانی بودند که با وحی و بهره‌مندی از خرد الهی کنکاش کردند که این آگاهی و شکوفایی را به انسان‌ها هم منتقل کنند و هم به انسان در حد توان خودشان هدایت را ارائه کنند. معلمان تاریخ، انبیای الهی بودند و دین خاتم، دین اسلام است.

در این دوران ما شاهد بودیم که شکوفایی‌هایی هم در جهان اسلام و تمدن اسلامی تا دوره معاصر شکل گرفت و اگر حال را قیاس با گذشته قرار دهیم، می‌بینیم که تاثیر علم و عقلانیت در جهان اسلام در مقایسه با زمان خودش چقدر بوده است.

اما در دوره معاصر غرب گامی فراتر برداشت و با رنسانسی که انجام داد، سعی کرد وحی را کنار بگذارد و عقل را به تاثیر باستان ارجاع دهد، رنسانس در واقع بازگشتی بوده است برای تعقل، ولی جالب اینجاست که تعقلی که در قرون میانه آن را کنار گذاشته بود و تعقل یونان باستانی را که توسط فلاسفه اسلامی چون ابن رشد تغییر می‌کند، به اروپا انتقال پیدا می‌کند.

جالب اینجاست که رنسانس هم به عقلانیتی دعوت می‌کرد که مسلمانان و فلاسفه مهم و بزرگی چون ابن رشد آن را شکوفا کردند. اما رنسانس با آموزه‌های دکارتی علاوه بر اینکه در مقام یک ابزار برآمد، راه انحرافی را هم فراهم کرد.

عقلانیت در دنیای مدرن به جای اینکه همانند عقلانیت اسلامی و حتی به نوعی عقلانیتی که در یونان باستان هم بود، با ژئوس (خدای خدایان) پیوند خورد.

اما عقلانیت مدرن یک نوع استقلال خواهی و طغیانی را هم پی‌ریزی نمود که می‌شود از آن به عقل خود بنیاد نام برد که بدین معنا انسان‌ها مدعی بودند عقل آن‌ها کافی است و خودشان می‌توانند به سعادت یا خوشبختی و هر چیزی که مطلوب انسانی است، برسند. بعد از دوره شکوه عقل‌گرایی، ما شاهد این هستیم که بحث‌های جدی شکل می‌گیرد که نشان می‌دهد عقل چندان قدرتی ندارد که بتواند کلیت جهان را تحلیل کند و پرسشی اساسی شکل می‌گیرد که آخر جهان کجاست و چیست؟ و چگونه می‌توان خود را فهمید.

اینجا به مسلخ بردن عقل است و دیگر به شکل فجیع‌تری که خرد و فلسفه را تجلی خدای آپلود می‌دانست و به جای تعقل، از اراده به قدرت و شیوه شهوترانی انسانی ملاک قرار گرفت.

بعد از این هم دیدیم که در دنیای معاصر غربی عقل بیشتر افول کرد؛ به طوریکه امروزه شاهد پراگماتیسم به عنوان یک مکتب هستیم که به روایت آن عقل برساخت اجتماعی است که شرایط اجتماعی حقیقت را می‌سازند. اما اگر بخواهیم با رویکرد منجی‌گرایی و تلاش کنیم از این وضعیت عبور کنیم، باید دوباره به آموزه‌های دینی برگردیم.

در واقع مبانی منجی‌گرایانه در ادیان الهی این ویژگی را دارند که انسان و عقل هر دو مخلوق الهی هستند. امام باقر(ع) می‌فرماید: «چون خدا عقل را آفرید از او بازپرسی کرده به او گفت پیش آی پیش آمد، گفت بازگرد، بازگشت، فرمود به عزت و جلالم سوگند مخلوقی که از تو بیشم محبوبتر باشد نیافریدم و ترا تنها به کسانی که دوستشان دارم به‌طور کامل دادم.

همانا امر و نهی کیفر و پاداشم متوجه تو است.» داستان خلقت نشان می‌دهد که عقل و بعدها رسالت و وحی به عنوان رسول آمدند، رسول باطنی که عقل است و رسول ظاهری.

اما این دو مفهوم، با هم همواره سازگار بوده‌اند و رسول ظاهری پیامبران هم آمده‌اند که این عقل را شکوفا کنند. به طور مثال این باتلاقی که در دوران کنونی به ویژه در قرن بیست و یکم ایجاد شده، چالش‌های فراوانی برای انسان فراهم کرده است.

قرن بیستم علاوه بر پسامدرن، بحران معنا در فضای مجازی را هم فراهم کرده است. در روایات های آخرالزمانی، این آشفتگی قبل از ظهور هست که اساساً معیارها بهم خواهد ریخت و آنچه که معروف و صحیح است، نادرست نمایانگر می‌شود و آنچه که نادرست است، صحیح جلوه می‌یابد که نمونه‌اش همین اقدام نشریه فرانسوی شارلی ابدوست که کاریکاتورهای کذایی را درباره پیامبر گرامی اسلام منتشر کردند؛ در واقع به جای اینکه از دین آورنده عقل تمجید کنند، با توهین او را هدف ناجوانمردانه می‌گیرند. ما در روایت‌های آخرالزمانی مهدویت (نگاه شیعیان) روایت از امام باقر (ع) داریم که ما یک تکامل در باز آفرینی افول در منجی و به دست منجی داریم؛ یعنی این طور نیست که انسان‌هایی که در آستانه ظهور منجی دچار بحران معنا شده‌اند، بلکه یک

راهبری لازم است که با پیوند مجدد عقل و وحی، دوباره آن را به شکوفایی برساند و یقیناً این شکوفایی به تنها به شکل کامل در جامعه امروز محقق خواهد شد.

موعود خواهد توانست بحران عقل را به پایان برساند و آغاز جدیدی از عقلانیت را محقق کند، البته ویژگی عقلانیت در جامعه افول عبارتند از مطیع خداوند و همراهی با وحی.

امیدواریم که هر چه زودتر این امر محقق شود و ما هم از این نوع عقلانیتی که در جامعه موعود هست حرکت کنیم. منجی پیوند دهنده انسان‌ها با خداستمنموهان سادانا، استاد مدعو از دانشگاه هندوستان مساله موعود را از زاویه دید نجات‌گرایی و چشم انداز معنویت‌گرایی در این جهان مورد بحث قرار می‌دهد که در زیر چکیده‌ای از آن مباحث آمده است: با رویکرد جامعه‌شناختی، در منجی‌گرایی به عنوان یک مفهوم شما با گزاره‌ای روبه‌رو هستید که در نگاه نخست نشان می‌دهد شما به منجی ایمان دارید، از این نوع نگاه، جهان بینی موعودگرایی بدین گونه است که دیگران باید توسط منجی نجات پیدا کنند.

منجی‌ها در ادیان مختلف در زمینه‌های مختلفی وجود دارند؛ اما در ادیان همانند اسلام، مسیحیت، هنویسم، سیک‌گرایی، بودیسم، مساله موعودگرایی غالب است.

سه عنصر مشترک در مکتب معنوی ادیان دیده می‌شود که شامل: اعتقاد به وجود خدا استاعتقاد به اینکه انسان تا می‌تواند نشانه‌های خدا را بیابدناجیان در کشورهای مختلف برای نجات بشریت در مکان‌های مختلفی متولد شدند. منجی در هر مذهبی آمده است تا به ابعادی که انسان‌ها در آن گمراه شدند، کمک و انسان‌ها را ارشاد کند و در مسیر هدایت قرار دهد که بتوان از آن طریق خدا را به هر طریقی که ادیان مدعی‌اند، بشناسند.

منجیان در دیگر مکاتب هم آمده‌اند به مردم در رسیدن به خودشناسی و خداشناسی کمک کنند، تا بشریت را نجات دهند و در مسیر بازگشت به یک قدرت فوق العاده عالی و نیرومند قرار دهند.

در مطالعه تطبیقی بین ادیان تاکید بر این است که منجی پیوند دهنده انسان‌ها با خداست.

در کتاب مقدس، در یوحنا می‌گوید من با شما ارتباط گرفتم ای عزیزانم برای همه چیزهایی که از پدر شنیده‌ام من شما را شناختم (اینجا اشاره به خدا دارد).

این متون مقدس نمایانگر این است که منجی یا عیسی مسیح واسطه‌ای است که پیام خدا را به بشریت انتقال می‌دهد.

روایتی از مولانا شده است که یک‌بار یکی از شاگردان وی متوجه شد که مولانا مدام مشغول نماز خواندن است، به مولانا گفت ای قبله ما، لطفاً استراحتی کنید، مولانا پاسخ داد: اگر من بخوابم چه کسی از شما خواب آوران بدبخت (به مقامات نگون بخت همان افراد غافل) مراقبت خواهد کرد، زیرا که من مسئولیتی را دارم و پذیرفته‌ام تا از خدا بخواهم همه آن‌ها بفهمند روزی به کمال خواهند رسید. نهایت و پایان همه ادیان، تحقق ادراک خداست، از این‌رو هر از گاهی خدا قدرت متعالی منجیانی را برای کمک به طالبان یاری می‌فرستد تا از غیرحقیقت به حقیقت و از تاریکی به نور و از مرگ به جاودانگی هدایت شوند. آثار انتظار و اعتقاد به منجی علی کربلایی پازوکی، مدیر گروه فلسفه و کلام اسلامی موضوع سخنرانی خود را از منظر آثار انتظار و اعتقاد به منجی موعود در ادیان با تاثیر آن در آینده جهان، مطرح می‌کند.

چکیده‌ای از سخنان وی در پی آمده است: انتظار منجی موعود و مصلح جهانی که عدالت، صلح و امنیت را اجرا کند و بساط ظلم، فساد و پلیدی را در هم پیچد، یکی از اصیل‌ترین نیازها و آرزوهای بشر بشر در طول تاریخ است.

خاستگاه این نیاز فطرت الهی انسان است.

بشر از روزی که در بستر زمین سکنی گزید، پیوسته در آرزوی یک زندگی اجتماعی همراه با سعادت به تمام معنا و فاصله بوده و پیوسته به امید رسیدن به چنین روزی قدم برداشته و تلاش علمی و عملی نموده است.

همچنین باور به منجی موعود و انتظار او یکی از آموزه‌های مشترک در بین تمام ادیان ابراهیمی و حتی غیر ابراهیمی است.

پیروان ادیان به مسئله انتظار از دو منظر متفاوت نگریسته‌اند: انتظار منفی که ماهیتی انفجاری، منفعلانه، سطحی و غیر مسئولانه و دارای آثاری مخرب است. انتظار مثبت که سازنده، تعهدآور، اصلاح‌گر و تحرک‌آفرین که زمینه‌ساز ظهور منجی موعود است. در این نوشتار به آثار باورشناختی، جامعه‌شناختی و روانشناختی انتظار مثبت می‌پردازم. آثار باور شناختی انتظار منجی و موعود: بعضی از فیلسوفان دین وجود شرور طبیعی و اخلاقی در عالم و با این ادعا که انبیا در رشد، تکامل و هدایت انسان‌ها و ایجاد جامعه عادلانه جهانی، به توفیق کامل نرسیده‌اند، این مساله را در تضاد با غایت‌مندی الهی و هدف‌مداری خلقت، و حکمت الهی بیان کرده‌اند.

در جواب این اشکال براساس فلسفه انتظار می‌توان گفت: عالم هستی تنها محدود به زمان و مکان حال و گذشته نیست، بلکه عصر ظهور که ابتدا و مدت زمانی آن بر ما معلوم نیست، را نیز شامل می‌شود. بنا بر تصریح بسیاری از متون مقدس و اجماع اندیشمندان ادیان الهی و غیر الهی و روایات اسلامی، در عصر ظهور آسمان برکاتش و زمین نعماتش را متناسب و به اندازه در اختیار انسان قرار می‌دهد. افزون بر این، منجی موعود با عنایت و قدرت الهی و نفس قدسی، سبب رشد عقل‌ها و علم در بالاترین درجه آن می‌شود.

با اجرای عدالت و ایجاد صلح و امنیت و از بین رفتن فساد و تبعیض زمینه‌های شرور طبیعی و اخلاقی از بین می‌رود و تکامل اخلاقی، روحی و معنوی انسان‌ها تحقق می‌یابد.

مجموع این شرایط در عصر حضور زمینه‌ساز ایجاد جامعه عادلانه جهانی و معناداری صفت حکمت الهی و تحقق هدف خلقت خواهد شد. از جمله آثار باور شناختی مساله انتظار، بهره‌های معنوی و علمی است که منتظران از وجود امام و منجی در عصر غیبت می‌برند.

همچنانی که زمینیان از خورشید پشت ابر بهره‌مند می‌شوند.

از این دیدگاه منجی موعود حجت خدا و واسطه فیض الهی در هدایت باطنی و معنوی انسان‌ها است.

راهنمایی که سبب هدایت یافتگی واقعی انسان و رسیدن او به سر منزل مقصود می‌شود. از منظر جامعه‌شناختی انتظار منجی موعود در ایجاد حکومتی عادلانه همراه با سعادت واقعی، پاسخی مناسب به نگرانی‌های انسان از وضع موجود و آینده مبهم خود است.

افزون بر این، یکی از عوامل مهم ماندگاری، پایداری، ایجاد وحدت اجتماعی و حفظ هویت پیروان ادیان در طول تاریخ در برابر نیروهای غالب و متخاصم، اندیشه منجی موعود سوشیانت، ماسیح، مسیح و تا مهدی بوده است. باور به منجی موعود و انتظار ظهور او به عنوان یک آموزه و آرمان مشترک می‌تواند از نظر اجتماعی زمینه وحدت، هم‌گرایی، هم‌زیستی مسالمت‌آمیز و گفتگوی بین‌الادیانی پیروان ادیان شود و در روایات اسلامی نیز به چنین آرمانی اشاره شده است: *المهدی الذی وعد الله عز و جل به الامم ان یجمع به الکلم و یلم به الشعث و یملأ به الارض قسطا و عدلا و یمن له و ینجز به وعد المؤمنین*.

«سلام بر مهدی که خدای عزّ و جلّ امتها را به وجود او وعده داد، که به وسیله او سخن‌ها را جمع کند، و پراکنده‌ها را گرد آورد، و زمین را به او پر از عدل و داد نماید، و به او جایگاه و قدرت دهد، و وعده اش را به اهل ایمان به وسیله او وفا کند.» از جمله آثار جامعه‌شناختی مسئله انتظار که اختصاص به جامعه شیعی دارد نهاد وکالت و نیابت از طرف امام علیه السلام است.

این نهاد در قالب یک شبکه گسترده جهانی از طریق نواب خاص و عام امام شیعیان را به مرکز امامت و ولایت متصل می‌کند.

نواب امام به نمایندگی از طرف ایشان مرجعیت دینی و معنوی شیعیان را بر عهده دارند و حقوق مالی آنان را تحت عنوان سهم امام جمع‌آوری و در امور عام المنفعه و دینی هزینه می‌کنند.

بین مردم قضاوت کرده و اختلافات آنان را رسیدگی می‌کنند. آثار روان‌شناختی انتظار منجی و موعود: امید به آینده‌ای روشن، متعالی، عادلانه، همراه با صلح، امنیت و مبارزه با ظلم، فساد و تباهی، به انسان‌ها نشاط، تحرک، انگیزه، پویایی و خوش‌بینی به آینده می‌دهد و بردباری او را در برابر مشکلات و ناملایمات تقویت می‌کند و

از این رو در روایات آمده: انتظار فرج خود نوعی گشایش است و انتظار فرج و گشایش بزرگ‌ترین عبادت است. در روایت آمده است: أَكْثَرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُكُمْ. «برای تعجیل در ظهور من زیاد دعا کنید که خود، فَرَج و نجات شما است. (کمال‌الدین، ج ۲، ص ۴۸۵)». کلمات کلیدی: اسکار مولیناس حسین امیر عبداللهیان علی کربلایی پازوکی غلامرضا بهروزی لک غلامرضا گودرزی منجی‌گرایی و آینده پژوهی جهان‌اشتراک گذاری: <https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۷۵۹>

عرضه آثار مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی با ۲۰ درصد تخفیف

منبع اصلی: درحاشیه

۱۰۰۰۰

۳ منبع دیگر

۰

۰

ایرنا /

۱۸

آبان

۱۳۹۹

۱۶:۲۲

تهران-ایرنا- مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی به مناسبت هفته کتاب، تمام محصولات خود را تا ۳۰ آبان ماه با تخفیف ۲۰ درصد ارائه می‌کند.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

- به گزارش روز یکشنبه ایرنا از دانشگاه علامه، بیست و هشتمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با شعار "دانایی؛ مانایی" ۲۴ آبان ماه تا ۳۰ آبان ماه برگزار خواهد شد.
- بر اساس اعلام مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه به مناسبت هفته کتاب و کتابخوانی، این مرکز تمام محصولات خود را از طریق فروشگاه آنلاین کتاب به آدرس <http://book.atu.ac.ir> و در فروشگاه پردیس مرکزی با تخفیف ۲۰ درصدی به فروش می‌رسد.
- اساتید و دانشجویان می‌توانند با مراجعه به وب سایت و فروشگاه مذکور در خصوص خرید کتب از ۲۴ تا ۳۰ آبان ماه اقدام کنند روز ۲۴ آبان ماه، آغاز هفته کتاب و کتاب خوانی است.

به گزارش روز یکشنبه ایرنا از **دانشگاه علامه**، بیست و هشتمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با شعار "دانایی؛ مانایی" ۲۴ آبان ماه تا ۳۰ آبان ماه برگزار خواهد شد. بر اساس اعلام مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه به مناسبت هفته کتاب و کتابخوانی، این مرکز تمام محصولات خود را از طریق فروشگاه آنلاین کتاب به آدرس <http://book.atu.ac.ir> و در فروشگاه پردیس مرکزی با تخفیف ۲۰ درصدی به فروش می‌رسد. اساتید و دانشجویان می‌توانند با مراجعه به وب سایت و فروشگاه مذکور در خصوص خرید کتب از ۲۴ تا ۳۰ آبان ماه اقدام کنند روز ۲۴ آبان ماه، آغاز هفته کتاب و کتاب خوانی است. در این هفته، اجرای برنامه‌هایی که به وزش نسیم معرفت از سوی دریای کتاب و معانی ناب به سمت اندیشه همگان می‌انجامد، به تقویت فرهنگ مطالعه و گسترش سطح آگاهی‌های عمومی مدد می‌رساند.

دیگر منابع منتشر کننده

- عرضه آثار مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی با ۲۰ درصد تخفیف - درحاشیه

● تخفیف ۲۰ درصدی آثار مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی به مناسبت هفته کتاب - دانشگاه علامه طباطبائی

● آثار مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی با ۲۰ درصد تخفیف ارائه می‌شود - خبرگزاری دانشجو

سلسه کارگاه های آموزشی آشنایی با فرایندهای انتخابات (نظریه اقتصادی رای گیری) برگزار می شود

دانشگاه علامه طباطبائی / منبع دیگر

۱۸

آبان
۱۳۹۹
۱۶:۱۸

سلسه کارگاه های آموزشی آشنایی با فرایندهای انتخابات (نظریه اقتصادی رای گیری) برگزار می شود
دانشگاه علامه طباطبائی با همکاری انیستیتو تخیکی و مسلکی انتخابات افغانستان و انجمن علوم سیاسی این سلسله کارگاه ها را برگزار می نمایند.
شنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۹ - ۱۰:۴۰ شماره خبر: ۱۳۲۶۲ بازدید: ۵۴ نسخه چاپی air.ir/ZHqEna لیست اخبار << طراحی وب سایت آریایک aryanic highportal توسط aryanic

مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی

دانشگاه علامه طباطبائی / منبع اصلی: دانشگاه علامه طباطبائی

۱۸

آبان
۱۳۹۹
۱۶:۱۸

مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی
دومین کمپ تولید محتوا شتابدهنده بانا با حمایت مرکز رشد و نوآوری دانشگاه علامه طباطبائی آذر و دی ماه سال جاری برگزار خواهد شد.

۱.

تولید محتوای متنی (۱۶ ساعت+۴ ساعت حل تمرین)

۲.

تولید محتوای تصویری (۸ ساعت+۲ ساعت حل تمرین)

۳.

دیجیتال مارکتینگ (۱۲/۵ ساعت+۳ ساعت حل تمرین)

۴.

مهارت‌های ورود به حوزه کاری (۸/۵ ساعت+۴ ساعت حل تمرین)

با حضور اساتید برجسته حوزه تولید و مدیریت محتوا و همراهی مجموعه تبلیغاتی تپسل و مرکز رشد و نوآوری دانشگاه علامه طباطبائی اطلاعات بیشتر و ثبت نام

کد تخفیف ویژه علامه ای ها

۱- بلیت ثبت نام دوره جامع تولید و مدیریت محتوا+ تضمین شغلی:

یکشنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۹ - ۱۳:۴۱ شماره خبر: ۱۳۲۸۵ بازدید: ۲۱ نسخه چاپی air.ir/ZHq4oa لیست اخبار
<https://www.aryanic.com/products-highportal.html> طراحی-سایت [<<https://www.aryanic.com](https://www.aryanic.com)
 توسط aryanic

دیگر منابع منتشر کننده

● مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی - دانشگاه علامه طباطبائی

● مرکز رشد و نوآوری دانشگاه برگزار می کند: دوره جامع تولید و مدیریت محتوا به همراه تضمین شغلی - دانشگاه علامه طباطبائی

برگزاری وبینار آشنایی با رویکردهای روان درمانی و اصول درمانگر شدن

منبع دیگر

ایسنا /

۱۸

آبان
۱۳۹۹
۱۴:۲۹

انجمن علمی روانشناسی دانشگاه علامه طباطبائی وبینار آشنایی با رویکردهای روان درمانی و اصول درمانگر شدن را برگزار می کند.

خلاصه خبر (اتوماتیک)

● به گزارش باشگاه دانشجویان ایسنا، "رویکرد ACT"، "فرایند و اصول دریافت پروانه درمانگری"، "رویکرد اگزستانسیال"، "رویکرد CBT" و "رویکرد روانکاوی" از جمله مباحث و مطالبی هستند که در این وبینار با تدریس دکتر پورشریفی، دکتر محمد حاتمی، دکتر مانی رفیعی، دکتر مهنوش اثباتی و دکتر علیرضا طهماسب ارائه می شود.

به گزارش باشگاه دانشجویان ایسنا، "رویکرد ACT"، "فرایند و اصول دریافت پروانه درمانگری"، "رویکرد اگزستانسیال"، "رویکرد CBT" و "رویکرد روانکاوی" از جمله مباحث و مطالبی هستند که در این وبینار با تدریس دکتر پورشریفی، دکتر محمد حاتمی، دکتر مانی رفیعی، دکتر مهنوش اثباتی و دکتر علیرضا طهماسب ارائه می شود.

این وبینار روز جمعه ۲۳ آبان ماه ساعت ۱۲ الی ۲۱:۳۰ به صورت غیرحضوری با امکان دریافت فایل کامل جلسات برگزار می شود.

علاقه مندان می توانند برای ثبت نام و اطلاعات بیشتر به پیج اینستاگرام <https://b2n.ir/527977> مراجعه یا نام و نام خانوادگی خود را به شماره ۰۹۹۱۷۱۷۱۴۶۱ ارسال کنند.
 انتهای پیام

وبینار «اسلام، صلح و روابط بین‌الملل» برگزار می‌شود

جمعیت ندای صلح و بینار «اسلام، صلح و روابط بین‌الملل» را با حضور کارشناسان حوزه اسلام و روابط بین‌الملل برگزار می‌کند.

به گزارش خبرنگار افتخاری ایکنا، وبینار «اسلام، صلح و روابط بین‌الملل» از سوی جمعیت ندای صلح، شنبه، ۲۴ آبان‌ماه از ساعت ۱۶ تا ۱۸ در شبکه اجتماعی اینستاگرام به نشانی cfpp.ir@ برگزار می‌شود. در این نشست سیدجلال دهقانی فیروزآبادی، استاد **دانشگاه علامه** طباطبایی و پژوهشگر حوزه روابط بین‌الملل با موضوع «صلح در روابط بین‌المللی اسلامی» و سیدمحمد ساداتی‌نژاد، پژوهشگر فقه روابط بین‌الملل و مدیرعامل جمعیت ندای صلح با موضوع «صلح عادلانه در اسلام» سخنرانی می‌کنند. همچنین سخنرانی حجت‌الاسلام یحیی جهانگیری، استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه اسلام و روابط بین‌الملل با موضوع «صلح از نگاه پیامبر اکرم(ص)» و حسین حجت‌پناه، استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه جامعه‌شناسی اسلامی با موضوع «بررسی صلح‌های زمان پیامبر(ص) از منظر جامعه‌شناسی» از دیگر بخش‌های این وبینار است.

یادآور می‌شود، جمعیت ندای صلح، تشکیلی است که از بهمن‌ماه ۱۳۹۷ فعالیت خود را در حوزه صلح‌پژوهی اسلامی با هدف کمک به ترویج ارزش‌های صلح واقعی و حقیقی در جهان آغاز کرده است. مهدی خطیبانتهای پیام

حمایت مالی از دانشجویان بی بضاعت مبتلا به کرونا

منبع اصلی: ایران اکونومیست

معاون دانشجویی دانشگاه علامه طباطبایی گفت: در این مدت با شناسایی دانشجویانی که مشکل معیشتی داشتند و خود یا اعضای خانواده شان به کرونا مبتلا و بستری شده بودند، از آنها حمایت مالی کردیم.

غلامرضا لطیفی در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: در حال حاضر حدود ۱۵۰ دانشجو در خوابگاه‌های دانشگاه ساکن هستند و با توجه به اینکه تحصیل دانشجویان جدیدالورود مجازی است، دانشجوی جدیدی در خوابگاه پذیرش نخواهیم داشت.

معاون دانشجویی **دانشگاه علامه** با بیان اینکه این دانشگاه ۳۰۰ دانشجوی خارجی دارد، گفت: حدود ۱۰۰ نفر از این دانشجویان در خوابگاه ساکن هستند و اقدامات پزشکی و مراقبتی لازم در صورت نیاز برای آن‌ها انجام می‌شود و از نظر تغذیه نیز مشکلی وجود ندارند و این دانشجویان از تمامی جهات ساپورت می‌شوند.

۲۰۰ دانشجوی خارجی **دانشگاه علامه** به ایران بازنگشتند
وی افزود: ۲۰۰ دانشجوی خارجی دیگر اما علی‌رغم اینکه اعلام کردیم بازگردند، تمایلی نداشتند و در کشورهای خودشان به صورت مجازی با ما در ارتباط هستند.

لطیفی از شناسایی دانشجویانی که به دلایل مختلف از جمله مشکلات زیرساختی، نرم افزاری و سخت افزاری به

کلاس های مجازی دسترسی نداشتند خبر داد و گفت: با بررسی های صورت گرفته مشخص شد ۳ تا ۷ درصد دانشجویان دانشگاه امکان دسترسی و اتصال به کلاس های مجازی را نداشتند که خوشبختانه با کمک خیرین، تجهیزات لازم را خریداری کردیم و صورت امانی در اختیار این دانشجویان گذاشتیم.

حمایت مالی از دانشجویان بی بضاعت که مبتلا به کرونا شدند

معاون دانشجویی **دانشگاه علامه** با اشاره به حمایت مالی از دانشجویان در شرایط اضطرار خبر داد و گفت: در این مدت با شناسایی دانشجویانی که مشکل معیشتی داشتند و خود یا اعضای خانواده شان به کرونا مبتلا و بستری شده بودند، حمایت مالی کردیم.

وی درباره تماس تلفنی این دانشگاه با دانشجویان در ترم گذشته توضیح داد و گفت: برای کاهش نگرانی ها با دانشجویان تماس تلفنی برقرار شد تا ضمن ارتباط موثر با آنها از وضعیت سلامتی و مشکلاتشان باخبر شویم. لطیفی ضمن اشاره به اینکه وضعیت آموزش مجازی و میزان رضایت دانشجویان از این نوع آموزش، مسائل فنی، تجهیزات و سخت افزارهای مورد استفاده، اینترنت، سلامت جسمی و روانی و وضعیت خانوادگی و معیشتی دانشجویان در این ارتباط تلفنی مورد پایش قرار گرفت، تصریح کرد: بنا داریم در پایان ترم جاری این تماس ها را با دانشجویان برقرار کنیم.

دیگر منابع منتشر کننده

● حمایت مالی از دانشجویان بی بضاعت مبتلا به کرونا - ایران اکونومیست

جامعه شناس: مردم هنوز به خطر کرونا یقین پیدا نکرده اند

منبع اصلی: درحاشیه

۱ منبع دیگر

ایرنا

۱۷

آبان
۱۳۹۹
۱۹:۲۷

تهران-ایرنا- عضو هیات علمی دانشکده جامعه‌شناسی دانشگاه علامه طباطبائی معتقد است: مردم ما هنوز خطر کرونا را جدی نگرفته‌اند و تصور می‌کنند که این بیماری برای آنها اتفاق نمی‌افتد درحالی که کرونا با هیچکسی در هر سن و شرایطی شوخی ندارد و در کمین همه است.

ماه ها از شیوع بیماری کرونا می‌گذرد اما به جای اینکه مردم به خطر این بیماری آگاه باشند آمار مبتلایان و مرگ و میر روز به روز افزایش پیدا می‌کند و خانواده های زیادی داغدار می‌شوند اما نیاز به بررسی دارد که چرا مردم در مقابل رعایت نکات اصولی کرونا که بسیار هم راحت است، کوتاهی می‌کنند و باعث آسیب به خود و سایر افراد جامعه می‌شوند.

غلامرضا لطیفی، جامعه شناس روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار گروه دانشگاه و آموزش ایرنا در ارزیابی رفتار مردم جامعه در مقابل شیوع ویروس کرونا پس از ۹ ماه اظهار داشت: کرونا در کشور ما روز به روز جدی تر می‌شود و آمار آن رو به افزایش است. نیاز است تمهیدات لازم از سوی مسوولان اندیشیده شود و خود مردم نیز نکات لازم را ارائه کنند و خطر برای آنها جدی تر باشد.

عضو هیات علمی **دانشگاه علامه** طباطبائی اظهار داشت: در مکان ها و شهرهای بزرگ که تراکم جمعیت وجود دارد و وسایل نقلیه عمومی بیشتری استفاده می‌شود امکان شیوع کرونا بیشتر است بنابراین باید دورکاری بسیاری از ادارات صورت گیرد تا کارمندان در منزل بمانند و از وسایل نقلیه کمتری استفاده شود و حضور حداقلی در اماکن و شهرها داشته باشیم.

لطیفی در ادامه گفت: با وجود اینکه حضور در منزل باعث خستگی و کلافگی می‌شود اما برای حفظ سلامتی باید

رعایت شود و آموزش های لازم از طریق صدا و سیما برای سرگرمی در منزل ارائه شود. این استاد دانشگاه تصریح کرد: گروه های کم درآمد جامعه که کارهای روزانه دارند و هیچ نوع حمایتی ندارند باید مورد پشتیبانی لازم قرار بگیرند و خیرین نیز توجه ویژه به این خانواده ها داشته باشند. وی با بیان اینکه آموزش جامعه در جلوگیری از شیوع کرونا نکته بسیار مهمی است، افزود: نیاز است آمارهای مرگ و میر و ابتلا توسط دانشگاهیان بررسی شود تا سن افراد مبتلا، جنسیت و سایر موارد مشخص شود و از طریق اطلاعات آماری اطلاع رسانی لازم انجام شود.

لطیفی با بیان اینکه باید بپذیریم که این ویروس جزو جامعه ما است، تصریح کرد: جامعه در این بازه زمانی حساس باید تاب آوری خود را بالا ببرد و پیوسته آموزش ادواری مردم انجام شود و به صورت فرآیند پیوسته از طریق رسانه ها اطلاع رسانی مستمر انجام شود به عنوان مثال ماسک زدن دائما به مردم آموزش داده شود. عضو هیات علمی **دانشگاه علامه** طباطبایی عنوان کرد: نیاز است با گروه هایی که سهل انگاری می کنند صورت گیرد.

مردم خطر کرونا را جدی نگرفته اند این جامعه شناس در پاسخ به چرایی رعایت نکردن نکات مقابله با کرونا توضیح داد: مردم در زمان همه گیری بیماری طاعون و وبا نیز آن بیماری ها را جدی نمی گرفتند و زمانی که بیماری گسترش پیدا کرد و به اپیدمی تبدیل شد خطر برای همه محرز شد. آموزش زیر بنای توسعه است. در گروه های مردم که از سواد کمتری برخوردار هستند نکات بهداشتی را رعایت می کنند. هرچقدر سواد و آگاهی بالاتر باشد خطرپذیری کاهش پیدا می کند.

لطیفی اظهار داشت: مثل آمار تصادفات که هنوز در سال بیشترین آمار مرگ و میر را دارد و رفتار مردم در رانندگی با استانداردها فاصله زیادی دارد، مردم کرونا را نیز جدی نگرفته اند و تصور می کنند که برای آنها اتفاق نمی افتد.

عضو هیات علمی **دانشگاه علامه** طباطبایی تصریح کرد: مردم باید شرایط افراد مبتلا را ببینند و خطر کرونا برای آنها ملموس شود خانواده هایی که اعضای آنها به کرونا مبتلا شده اند زنگ خطری شده تا رعایت کنند. بنابراین باید به صورت عینی بیماران کرونا را از طریق رسانه های جمعی ببینند. وی تاکید کرد: همچنین دستورالعمل حقوقی ارائه شود تا افرادی که دستورالعمل های بهداشتی را رعایت نمی کنند مواخذه و جریمه شوند تا به خود و سایر مردم آسیب نزنند. فصل زمستان خطر کرونا بیشتر می شود بنابراین نیاز به برنامه ریزی سریعتری برای پیشگیری از شیوع روزافزون کرونا داریم.

دیگر منابع منتشر کننده

● جامعه شناس: مردم هنوز به خطر کرونا یقین پیدا نکرده اند - درحاشیه

تشریح ویژه برنامه های بزرگداشت علامه طباطبایی

منبع اصلی: ایکنا

۵۰۰۰

۲ منبع دیگر

خبرگزاری رسا /

۱۷

آبان
۱۳۹۹
۱۷:۳۰

خراسانی گفت: شاید برخی نقش علامه را در پیروزی انقلاب اسلامی جدی نگیرند اما ایشان با تربیت شاگردانی ارزشمند همچون شهید مطهری، نقش بی بدیلی را در تحقق انقلاب اسلامی داشتند.

● وی گفت: تا سال قبل ۵ ویژه برنامه همزمان با سالروز رحلت علامه طباطبایی برگزار شده است و ششمین ویژه برنامه از ۱۷ الی ۳۰ آبان ماه برگزار می شود و تا قبل از این ۶۹ ویژه برنامه برگزار شده است که ۵۴ مورد آن ها نشست های تخصصی گروه های علمی و ۱۳ نشست به صورت عمومی نیمروزی و ۲ گردهمایی اساتید علوم عقلی بوده است.

● خراسانی گفت: در ویژه برنامه های امسال ۱۸ برنامه در نظر گرفته شده است که شامل ۱۴ برنامه به صورت نشست تخصصی، ۳ همایش نیم روزه و نشست علمی در قم، تبریز و شیراز و ۱ گردهمایی اساتید علوم عقلی که در پنج شنبه ۲۲ آبان برگزار خواهد شد.

● وی گفت: در ایام کرونایی مجمع تلاش کرده است با تولید مستند های ۵ الی ۷ دقیقه ای به نام ضیافت با موضوعات مختلف به فعالیت خود ادامه دهد و ۷۱ مستند در این خصوص در ایام ماه مبارک رمضان تولید شد و درکنار آن ۱۰ برنامه در خصوص شباهت کرونایی نیز انجام شده است.

به گزارش خبرنگار سرویس حوزه و روحانیت خبرگزاری رسا، محمدباقر خراسانی مدیر اجرایی مجمع عالی حکمت اسلامی پیش از ظهر امروز در نشست خبری به تشریح و تبیین ششمین ویژه برنامه های بزرگداشت علامه طباطبایی پرداخت.

وی در این نشست که با رعایت پروتکل های بهداشتی برگزار و به صورت مجازی نیز پوشش داده شد، بیان داشت: از سال ۹۴ مجمع حکمت اسلامی با هدف تبیین شخصیت علمی و اخلاقی حکیم متأله علامه طباطبایی برنامه های بزرگداشتی را برنامه ریزی کرده است که تاکنون ادامه دارد.

خراسانی افزود: علامه طباطبایی در ۲۴ آبان ۱۳۶۰ رحلت کرد و به حق ایشان را می توان احیاگر حکمت اسلامی در عصر حاضر دانست.

وی ادامه داد: برخی شاید به ناروا نقش علامه را در پیروزی انقلاب اسلامی جدی نگیرند اما ایشان با تربیت شاگردانی ارزشمند همچون شهید مطهری، شهید بهشتی و حضرت آیت الله جوادی آملی نقش بی بدیلی را در تحقق انقلاب اسلامی ایفا کردند.

خراسانی به برگزاری کنگره بین المللی اخلاق و ادیان در قم در چند سال قبل اشاره کرد و گفت: پورفسور کوبین رینهارد در این کنگره حضور پیدا کردند و با اینکه خودشان مسیحی بودند اما ۲۰ سال روی قرآن کار کرده و حافظ قرآن بودند و ایشان در پاسخ به این سوال که از چه تفسیری استفاده می کنید گفت بعد از آشنایی با تفاسیر شیعه از تفاسیر مجمع البیان و المیزان استفاده می کنم.

مدیر اجرایی مجمع حکمت اسلامی با تاکید بر معرفی علامه به جامعه اظهار داشت: مردم ما شناخت کافی از شخصیت علامه طباطبایی ندارند و شاید تنها ایشان را به تفسیر المیزان می شناسند و همین ناشناخته بودن علامه به لحاظ علمی و اخلاقی ما را بر آن داشت تا در قالب ویژه برنامه هایی کمک کنیم تا زوایای شخصیتی ایشان به همگان معرفی شود.

وی گفت: تا سال قبل ۵ ویژه برنامه همزمان با سالروز رحلت علامه طباطبایی برگزار شده است و ششمین ویژه برنامه از ۱۷ الی ۳۰ آبان ماه برگزار می شود و تا قبل از این ۶۹ ویژه برنامه برگزار شده است که ۵۴ مورد آن ها نشست های تخصصی گروه های علمی و ۱۳ نشست به صورت عمومی نیمروزی و ۲ گردهمایی اساتید علوم عقلی بوده است.

خراسانی افزود: برای امسال ۱۸ برنامه تدارک دیده شده است که در شعب مجمع در قم، اصفهان، شیراز و تبریز برگزار خواهد شد که جدول برنامه ها در فضای مجازی مرتبط با مجمع بارگذاری شده است و علاقمندان می توانند از این طریق از برنامه ها و زمان بندی آن ها مطلع شوند.

وی با اشاره شرایط بهداشتی کشور اظهار داشت: وضعیت کرونایی موجود فرصت افزایش برنامه ها را از ما گرفت، در عین حال که این ظرفیت در مجمع وجود داشت اما باین شرایط برکاتی داشت و آن استفاده از فضای مجازی و مزایا آن بود.

خراسانی با اشاره به پخش زنده ویژه برنامه ها افزود: با توجه به شرایط بهداشتی موجود، ویژه برنامه ها در شعب مختلف مجمع به صورت مجازی پوشش داده خواهد شد تا همه بتوانند از این برنامه ها بهره‌مند شوند.

وی با اشاره به دیدار سال ۹۱ مدیران مجمع حکمت اسلامی با رهبر معظم انقلاب بیان داشت: یکی از ویژگی های این برنامه هزینه های حداقلی آن است رهبری در این دیدار بر این موضوع صحه گذاشتند و نکته ای که به این کاهش هزینه ها کمک می کند همکاری موسسات دیگر در این دست برنامه هاست.

مدیر اجرایی مجمع عالی حکمت اسلامی گفت: ۱۰ دوره گردهمایی اساتید علوم عقلی برگزار شده است که بزرگترین دوره در سال گذشته در بیت علامه و با حضور ۳۵۰ استاد و با سخنرانی تاثیر گذار حضرت آیت الله جوادی آملی برگزار شد که بعد از انقلاب بی نظیر است.

وی گفت مجموعه مباحث علمی مرتبط با علامه در قالب یادنامه علمی علامه طباطبایی منتشر شده است که تاکنون دفتر چهارم آن منتشر شده و دفتر پنجم آن که به ویژه برنامه های سال ۹۸ می پردازد، در حال طی مراحل کسب مجوز انتشار است.

خراسانی با اشاره به سال ۱۴۰۰ به عنوان چهلمین سالگرد رحلت علامه طباطبایی افزود: دبیرخانه دائمی ویژه برنامه ها علاوه بر این ویژه برنامه ها در نظر دارد تا در چهلمین سالگرد رحلت علامه کنگره بین المللی شخصیت علمی علامه طباطبایی را برگزار کند و بنا داریم تا از ظرفیت همه مراکز علمی حوزوی و دانشگاهی استفاده کنیم. وی ادامه داد: ما امیدواریم بتوانیم به همه جنبه های علمی علامه که تا به حال مغفول مانده است بپردازیم و و از مراکز علمی در این راه کمک خواهیم گرفت که در این راستا گفت و گوهایی هم با برخی مراکز از جمله **دانشگاه علامه** طباطبایی صورت گرفته است.

خراسانی گفت: در ویژه برنامه های امسال ۱۸ برنامه در نظر گرفته شده است که شامل ۱۴ برنامه به صورت نشست تخصصی، ۳ همایش نیم روزه و نشست علمی در قم، تبریز و شیراز و ۱ گردهمایی اساتید علوم عقلی که در پنج شنبه ۲۲ آبان برگزار خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه جامعه علمی و دانشگاهی ما دانشمندان و فیلسوفان غربی را بیشتر از فلاسفه اسلامی می شناسند افزود: پیشنهاد نامگذاری ۲۴ آبان ماه سالروز رحلت علامه به عنوان روز حکمت اسلامی به شورای نامگذاری و شورای فرهنگ عمومی داده شده است اما متأسفانه تاکنون این درخواست به نتیجه نرسیده، و این در حالی است که چنین نامگذاری هایی می تواند به معرفی فیلسوفان اسلامی و حکمت اسلامی کمک کند.

خراسانی افزود: مجمع تا به امروز ۱۴۵۶ جلسه علمی برگزار کرده است و این همان کرسی های آزاد اندیشی است که مد نظر رهبر معظم انقلاب بود و این جلسات در ایام کرونایی هم به صورت مجازی برگزار شده و تعطیل نشده اند؛ مجمع تاکنون ۹۰ نشست علمی را با رعایت پروتکل ها برگزار کرده است.

وی به فعالیت های شعب مجمع اشاره کرد و گفت: در مباحث آموزشی کار جدیدی صورت گرفت و آن این بود که برخی از شعب ما درسنامه های خود را منتشر کرده اند و شعبه تبریز هم به زودی درسنامه های خود را منتشر می کند.

خراسانی افزود: یکی از اهداف مجمع، معرفی برنامه های مجمع در عرصه بین المللی بود که برای این منظور توانستیم نسبت به کسب مجوز یک نشریه خبری به زبان انگلیسی اقدام کنیم که دومین شماره آن چند روز قبل منتشر شد.

وی گفت: در ایام کرونایی مجمع تلاش کرده است با تولید مستند های ۵ الی ۷ دقیقه ای به نام ضیافت با موضوعات مختلف به فعالیت خود ادامه دهد و ۷۱ مستند در این خصوص در ایام ماه مبارک رمضان تولید شد و درکنار آن ۱۰ برنامه در خصوص شبهات کرونایی نیز انجام شده است.

خراسانی به بیانیه گام دوم انقلاب و تأکیدات رهبر معظم انقلاب بر تحقق دولت اسلامی اشاره کرد و افزود: نشست تخصصی با عنوان دولت اسلامی از منظر فلسفه سیاسی علامه طباطبایی در روز پنجشنبه ۲۲ آبان برگزار می شود که محور آن موضوع مهم دولت اسلامی خواهد بود. ۱۳۹۹/ج

دیگر منابع منتشر کننده

- ششمین ویژه برنامه بزرگداشت علامه طباطبایی (ره) برگزار می شود / پاسخ به شبهه ای در مورد علامه - ایکنا
- ششمین ویژه برنامه بزرگداشت علامه طباطبایی (ره) برگزار می شود/برگزاری کنگره بین المللی علامه طباطبایی (ره) در ۱۴۰۰ - خبرگزاری شبستان

سلسه کارگاه های آموزشی آشنایی با فرایندهای انتخابات (نظریه اقتصادی رای گیری) برگزار می شود

📺 دانشگاه علامه طباطبایی / 🗳 منبع دیگر

۱۷

آبان
۱۳۹۹
۱۴:۵۳

سلسه کارگاه های آموزشی آشنایی با فرایندهای انتخابات (نظریه اقتصادی رای گیری) برگزار می شود **دانشگاه علامه** طباطبائی با همکاری انیستیتو تخیکی و مسلکی انتخابات افغانستان و انجمن علوم سیاسی این سلسله کارگاه ها را برگزار می نمایند.
شنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۹ - ۱۰:۴۰ شماره خبر: ۱۳۲۶۲ بازدید: ۸ نسخه چاپی air.ir/ZHqEna لیست اخبار <>

انتشار دو کتاب در حوزه اقتصاد به قلم محمدقلی یوسفی

📺 تیترا ۲۰ / 🗳 منبع دیگر

۱۷

آبان
۱۳۹۹
۱۳:۰۸

دو اثر جدید دکتر محمدقلی یوسفی استاد تمام اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی به تازگی چاپ و روانه بازار شده است.

کتاب «معرفت شناسی علم اقتصاد» یکی از دو اثر جدید دکتر محمدقلی یوسفی استاد اقتصاد **دانشگاه علامه** طباطبایی است که توسط این اقتصاددان به رشته تحریر درآمده است و توسط انتشارات کاتافراکت به زبان فارسی چاپ شده است. نویسنده در این کتاب سعی دارد که معرفت شناسی علوم انسانی را از علوم طبیعی متمایز سازد او در این زمینه می نویسد اشیای فیزیکی مانند سنگ ها، اتم ها و گیاهان هیچ هدف و ترجیحی ندارند، بین گزینه های مختلف انتخاب نمی کنند و مسیر حرکتی خود را انتخاب نمی کنند یا فکر خود را تغییر نمی دهند.

اما انسان ها روزانه چیزهای جدیدی یاد می گیرند و ارزش ها، اهداف و فکرشان تغییر می کند، در نتیجه انسان موجودی غیرقابل پیش بینی و رفتار آن مهندسی ناپذیر است.

اما مطالعه این موضوع که چگونه یک نظم اجتماعی شکل می گیرد که در اقدامات نفع طلبانه افراد به صورت خودانگیخته و بدون نیاز به نظارت متمرکز با یک طرح انسانی همگرا می شود، حائز اهمیت است. همچنین «تکامل و توسعه» دیگر کتاب محمدقلی یوسفی استاد اقتصاد **دانشگاه علامه** طباطبایی است که توسط این اقتصاددان

به رشته تحریر درآمده است و توسط انتشارات کاتافراکت به زبان فارسی چاپ شده است. یوسفی در این کتاب توسعه را محصول یک فرآیند تکاملی خودانگیخته و دستاورد طراحی نشده فرآیند انتخاب مناسب‌ترین نهادهای فکری و فرهنگی در یک جامعه آزاد دانسته که از طریق تقلید و یادگیری اجتماعی از گروه‌های موفق صورت می‌گیرد.

تکامل اقتصادی از این نظر به معنی «داروین‌یسم اجتماعی» آن‌گونه که فهمیده می‌شود نیست. این کتاب عامل کلیدی را انتخاب ویژگی‌های فیزیکی و وراثتی افراد نمی‌داند، بلکه می‌گوید این ویژگی اکتسابی افراد است که از طریق انتخاب گروهی نهادها صورت می‌گیرد.

نویسنده در این کتاب با مقایسه دو رویکرد متضاد «عقلانیت‌گرایی» توضیح می‌دهد که چگونه رویکرد «عقلانیت ساخت‌گرایی» توجه را از نظم خودانگیخته بازار به مهندسی اقتصادی- اجتماعی معطوف کرده و موجب انحراف توسعه از مسیر تکاملی آن می‌شود. محمدقلی یوسفی، اقتصاددان و نویسنده کتاب «تکامل و توسعه»، از اساتید بنام اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی است که علاوه بر تدریس در مقاطع مختلف رشته اقتصاد در دانشگاه‌های ایران و شرکت در سمینارهای داخلی و خارجی، صاحب تالیفات متعددی است که شامل ده‌ها مقاله علمی و چندین جلد کتاب ارزشمند در زمینه نهادهای اقتصاد آزاد، اقتصاد توسعه، اقتصاد صنعتی و معرفت‌شناسی علم اقتصاد است.

شماره جدید «خبرنامه آموزش عالی» منتشر شد

۱۷

آبان

۱۳۹۹

۱۲:۳۱

شماره جدید «خبرنامه آموزش عالی» (مهرماه ۱۳۹۹) از سوی اداره کل روابط عمومی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری منتشر شد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم، مهم‌ترین مطالب این شماره خبرنامه شامل «آسیب‌شناسی آموزش و یادگیری الکترونیکی در ایران»، «قدردانی وزیر علوم از نقش دانشگاهیان در مقابله با کرونا»، «رونمایی از گنجینه شهدای دانشجو»، «تخصیص اعتبار ارزی برای تجهیز آزمایشگاه‌های دانشگاه‌ها»، «استعلام صحت مدارک تحصیلی دانشگاه‌های خارجی و موسسات غیرانتفاعی»، «دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان در یک نگاه؛ ویژگی‌های تحصیل در علوم پایه»، «اقدامات دانشگاه علامه طباطبائی در حوزه دانشجویی در دوران کرونا» و «کنکور ۱۳۹۹ در عصر کرونا» می‌باشد.

این خبرنامه از طریق لینک زیر و منوی صفحه اصلی وبسایت وزارت علوم (بخش خبرنامه آموزش عالی) قابل دسترسی است.

ل.م ۵۴/ع.

ع ۵۷

ادای احترام به دانشجویان شهید دانشگاه کابل

منبع دیگر

آرشیو /

خبرگزاری آریا - ادای احترام به دانشجویان شهید دانشگاه کابل

خبرگزاری آریا- معاون فرهنگی و مدیر همکاری‌های علمی بین‌المللی **دانشگاه علامه** طباطبائی با حضور در سفارت جمهوری اسلامی افغانستان در تهران دفتر یادبود دانشجویان شهید دانشگاه کابل را امضا کردند. به گزارش خبرگزاری آریا، دکتر وحید شالچی، معاون فرهنگی **دانشگاه علامه** طباطبائی به همراه دکتر ماندانا تیشه‌یار، مدیر همکاری‌های علمی بین‌المللی این دانشگاه، صبح روز پنجشنبه ۱۵ آبان ۱۳۹۹ با حضور در سفارت جمهوری اسلامی افغانستان در تهران، دفتر یادبود دانشجویان شهید دانشگاه کابل را امضا کردند. شالچی در دیدار و گفتگو با عبدالغفور لیوال، سفیر افغانستان در ایران، ضمن اعلام مراتب همدردی و تسلیت استادان و دانشجویان **دانشگاه علامه** طباطبائی با دانشگاهیان افغانستان، پیشنهاد کرد برنامه‌های مشترکی از سوی دانشگاه‌های دو کشور با هدف زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهدای دانشجو و نیز گسترش فرهنگ صلح و دوستی به اجرا درآید. بنا بر اعلام روابط عمومی **دانشگاه علامه** طباطبائی، در این دیدار، سفیر افغانستان نیز پیام‌های تسلیت و همدردی از سوی استادان و دانشجویان ایرانی را نشانه پیوندهای فرهنگی و مدنی عمیق میان دو کشور همسایه دانست و ابراز امیدواری کرد با کوشش نسل جوان دو کشور، در آینده زمینه همکاری‌های علمی گسترده‌تر میان دانشگاه‌های ایران و افغانستان فراهم آید.

کارگاه فن بیان، گویندگی و نویسندگی برگزار می شود

منبع دیگر

ایسنا /

کانون کتاب و کتابخوانی با همکاری کانون گویندگی و اجرا دانشگاه علامه طباطبائی، کارگاه فن بیان، گویندگی و نویسندگی برگزار می کند.

به گزارش باشگاه دانشجویان ایسنا، کارگاه فن بیان، گویندگی و نویسندگی برای پادکست و رادیو _ سطح ۲، با تدریس مهدی فرج الهی، از ۲۴ آبان ماه، روزهای شنبه ساعت ۱۶ الی ۱۹ در چهار جلسه سه ساعت به صورت مجازی از طریق ادوبی کانکت برگزار می شود.

علاقه‌مندان جهت ثبت نام می توانند به آی دی @kanoonha_atu مراجعه کنند.

انتهای پیام

سنجش علمی یک مسئله | آیا معجزه حقانیت ادیان را اثبات می‌کند؟

منبع دیگر

عطنا- دانشگاه علامه

ابزارهای متافیزیک همانند معجزه چقدر می‌تواند در اثبات حقانیت ادیان و فهم بیشتر آن به ما کمک کند؛ پاسخ فلسفه و ادیان به این پرسش اما متفاوت است.

یک کرسی ترویجی که به تازگی در **دانشگاه علامه طباطبایی** برگزار شده، در پی پاسخ به این پرسش است. به گزارش عطنا، معاونت پژوهشی دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی **دانشگاه علامه طباطبایی** در کاری مشترک با شورای عالی انقلاب فرهنگی کرسی ترویجی «سنجش کارآمدی و سودمندی معجزه در اثبات حقانیت ادیان با نظر به دیدگاه ملاصدرا و غزالی» را با ارائه سعید انواری، دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی **دانشگاه علامه طباطبایی**، همراه با نقد محسن حبیبی، استادیار گروه فلسفه و کلام اسلامی **دانشگاه علامه طباطبایی** و حسین رهنمایی، استادیار گروه مبانی نظر اسلام دانشگاه تهران روز یکشنبه، ۱۱ آبان برگزار کرد. معجزه را با دوربین فلسفی نگاه کردناگر از نگاه فلسفی به یک مساله متافیزیک بنگریم، آیا میتوانیم به پاسخ‌های قابل درک نیز برسیم.

سعید انواری، دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی **دانشگاه علامه طباطبایی** از این زاویه به بررسی مساله معجزه پرداخته است: می‌خواهیم با رویکرد فلسفی به معجزه نگاهی بیندازیم.

در این میان البته پرسش‌هایی از این دست پیش‌روی اذهان قرار می‌گیرد: آیا به‌جز پیامبران دیگران نیز دارای معجزه هستند؟ رابطه معجزه با علم چگونه است؟ آیا علم با معجزه سازگار است؟ در پاسخ به پرسش‌های پیش‌رو این کلیات را باید نیز مورد ملاحظه قرار دهیم که البته معجزه راه حقی برای اثبات حقانیت نبوت نیست. ملاصدرا، غزالی، کاشانی، ابن رشد و برخی دیگر از متفکران این مضمون را گفتند که مؤمن حقیقی، ایمان و یقین خود را با دیدن معجزه عملی از پیامبر بنا نمی‌کند و دینی که حاصل از معجزه باشد دین عامی می‌دانستند. حالا با این مقدمه، ۱۱ مورد از مواردی که درباره معجزه بیان شده است را نقد و بررسی می‌کنیم. غرض پروردگار از آفرینش انسان، هدایت او بود.

اگر روایت دروغین از معجزه به دست دهیم، پس به غرض الهی نرسیده‌ایم و این دارای مشکلاتی است که هدف خداوند، هدایت انسان بوده است یا نه؟ آیا اگر فردی دینی را نپذیرفت، بیرون گود ایستاده است، از کجا می‌داند هدف خداوند از آفرینش انسان چه بوده و چه کسی این پیام را به شما داده است؟ چرا معجزه از پیامبر دروغین ظاهر نمی‌شود؟ چون این امر منجر به جهل و گمراهی می‌شود.

چرا معجزه باعث جهل می‌شود، زیرا که تنها معجزه، نشان‌دهنده ثبات دعوی معجزه است و اگر اشتباه برویم، مردم نیز به اشتباه می‌افتند. گاهی اوقات فرد از طریق استخراج (مفهومی متعلق به متکلمان) می‌تواند باعث معجزه شود.

خداوند انسان را بر اساس «قاعده لطف»، هدایت کرد.

حسن نیز به غرض خدا بازمی‌گردد.

اما در عمل، خداوند به «قاعده لطف» عمل نکرده است.

خداوند برای پیامبران معجزه معکوس انجام داد.

خداوند مانند پادشاهی است که پیامبران را از آسمان به زمین فرستاد و البته این یک برهان تمثیلی است و دارای ارزش معرفتی نیست. نکته بعد، متقاطع بودن است که از دیدگاه فلسفه دین به آن می‌پردازیم.

می‌خواهیم درباره کلیت معجزه بحث کنیم.

چند نفر معجزه یهودی‌ها را دیدند یا از آن نوشته‌ای برداشتند؟ ما که پیرو آیین وحدانی اسلام هستیم این معجزه‌ها را قبول می‌کنیم ولی اگر کسی بیرون از دین اسلام باشد، آیا قبول می‌کند؟ آیا کسی گزارش داده

حضرت عیسی مرده‌ای را زنده کرده است؟ برای کسی که می‌خواهد از بعد تاریخی به نتیجه رسد که آیا مرده‌ای زنده شده است یا نه؟ ما دربارهٔ متقاطع نبودن گزارش معجزه‌ها غیر از قرآن صحبت می‌کنیم.

شق القمر (نصف شدن ماه) را فقط مسلمانان گزارش کرده‌اند و هیچ یهودی و مسیحی این را گزارش نکرده است. تاکنون راه حل عملی برای تشخیص معجزه بیان نشده است.

معجزه بیشتر با سحر، جادو و شعبده مقایسه شده است.

معجزه همیشه مطابق با اوضاع موجود است.

معجزه‌های حضرت عیسی (ع) و حضرت محمد (ص) بر اساس شرایط موجود ایجاد شده است.

می‌توان با استفاده از متخصصان به درستی و به شکل کامل به موضوع پی برد. به طور مثال، معجزه در مقابل مخالفانی مانند فرعون اثری نداشت.

اما امکان ارائهٔ تفسیر طبیعی از معجزه‌ها وجود دارد.

یا اینکه معجزهٔ شکافتن دریا توسط حضرت موسی (ع) می‌تواند ناشی از جزر و مد باشد؛ ممکن است این اتفاق افتاده باشد و بنابراین یک اتفاق طبیعی است. امکان تفسیر عرفانی معجزه‌ها نیز وجود دارد؛ در زمانی افراد بی‌ایمان را مرده حساب می‌کردند و با راضی کردن آنها و پذیرش دین باعث زنده شدن افراد می‌شدند.

آیا از معجزه می‌توان عقلانیت موضوع را بررسی کرد؟ من از روی معجزه به دین روی آوردم؛ آیا محتوای آن دین نیز لزوماً عقلانی است؟ چه رابطه‌ای بین این حس عقلانی وجود دارد؟ اینها همه پرسش‌هایی مهم در این باره هستند معجزه هستند. دیدگاه کاربردی درباره معجزه‌ها دیدگاه کاربردی به معجزه چه فایده‌ای دارد؟ ما که نمی‌توانیم از معجزه استفاده کنیم اما می‌توانیم از گزارش‌های تاریخی آن استفاده کنیم.

در زمان حیات امام رضا (ع)، از ایشان پرسیدند که در گذشته مردم با معجزه ایمان می‌آوردند پس حالا چگونه مردم ایمان بیاورند؟ ایشان فرمودند: مردم با عقل ایمان می‌آورند و با عقل است که خیر و شر مشخص می‌شود.

ملاصدرا، قائل به این بود که پیامبران دارای ویژگی‌هایی هستند که آنها را از عالم غیب خبر می‌دهند و معارف و حقایق الهی را مطلع می‌شوند. همچنین پیامبران به امور ماده نیز تسلط دارند و می‌توانند معجزه کنند.

غزالی نیز معتقد بود اعتقاد به پیامبران نباید نه از طریق معجزه‌ها باشد، بلکه باید مبادی، معیارها و برهان‌ها را از قرآن آموخت.

مانند حضرت علی (ع) که فرمودند: حقیقت را از روی اخلاق شناس بلکه حق را از آن شناس تا بتوانی حقیقت را شناسی. «معجزه» نشانهٔ پیامبری استحسین رهنمایی، استادیار گروه مبانی نظر اسلام دانشگاه تهران اما نسبت به سخنان انواری در جزییات نقدهایی دارد، گرچه با کلیات سخنان او موافق است.

نوشتار پیش‌رو به تفصیل سخنان رهنمایی را پوشش داده است: شخصاً با کلیت موضوعی که آقای انواری مطرح کردند موافقم.

به نظر من معجزه نوعی شناخت از پیامبر است و به مثابه کارت شناسایی برای هر فردی [پیامبری] است.

معجزه باید نوعیت القای مردم را داشته باشد، یعنی نوعیت مردم را مشخص کند.

سپس به بعد تعبیر عرفانی از معجزه‌ها می‌پردازیم که در کتاب‌های عرفانی دربارهٔ معجزه گفته شده است. عقل عملی فراتر از عقل نظری است محسن حبیبی، استادیار گروه فلسفه و کلام اسلامی **دانشگاه علامه طباطبائی** اما در مقام منتقد سخنان انواری مطالب جدی دیگری مطرح می‌کند. تفصیل سخنان او در زیر آمده است: اگر بخواهیم به محتوا توجه کنیم، پس می‌توانیم آن را درست بدانیم اما نتیجه آن ایمان دینی نمی‌شود و فراتر می‌رود.

آیا می‌توانیم بپذیریم یا نه؟ من می‌توانم حرف دانشمندی را بپذیرم ولی نمی‌توانم به آن دانشمند ایمان بیاورم.

امام رضا (ع) که فرمودند دیگر نمی‌شود از فصاحت و بلاغتی که مردم به آن ایمان دارند استفاده کرد، زیرا حالا دوران استفاده از عقل است.

اینجا به نظرمی‌رسد این عقل با عقل استدلال برهانی فرق دارد، اینجا عقلی مدنظر است که فراتر از عقل نظری است، این عقل، شامل عقل عملی می‌شود و کلی است.

اگر برای ایمان آوردن به ادیان فقط از عقل به معنای استدلال استفاده کنیم، ایمان زایش نمی‌کند. نکته دیگر تفاوت بین ایمان، علم و حکمت است.

نکته دیگر اینکه معجزه دلیل صدق مدعاست یعنی نشانه است.

نشانه یعنی آیات روشن ولی معجزه بعدها به وجود آمده و بیشتر در قرآن مورد توجه بوده و به کار برده شده است. معجزه نمی‌تواند دلیلی بر عقلانیت صحت علم یک برگی باشد.

مسئله دیگر برهان و روش روان‌شناختی است.

آیا بین معجزه و حق صدقه پیغمبر چه رابطه‌ای وجود دارد؟ آیا معجزه برای ثبت حق صدق نبوت است یا فقط یک نوع اثبات است؟ این اثبات عقلانی نیست بلکه روان‌شناختی است. خبرنگار: فاطمه محمودپورکلمات کلیدی: حسین رهنمایی سعید انواری سنجش کارآمدی و سودمندی معجزه در اثبات حقانیت ادیان با نظر به دیدگاه ملاصدرا و غزالی محسن حبیبیاشتراک گذاری: <https://www.atnanews.ir/?p=۲۹۷۷۳۱>

درگذشت پژوهشگر صلح دوست

۲۲

آبان
۱۳۹۹
۰۰:۰۵

منبع دیگر

روزنامه همشهری

داوود فیرحی، اندیشمند و استاد علوم سیاسی در ۵۶ سالگی به دلیل ابتلا به کرونا درگذشت. روزنامه همشهری امروز، روزنامه همشهری صبح، صفحه روزنامه همشهری، داناود روزنامه همشهری امروز، همشهری آنلاین

خلاصه خبر (اتوماتیک)

- او در جست‌وجوی مشکلات امروز جامعه، به ۴۰ سال اخیر نگاه نمی‌کرد، بلکه ریشه برخی مشکلات را در ۱۰۰ سال و ۲۰۰ سال گذشته جامعه ایرانی می‌دانست که محصور در ۳ ضلع ایران؛ شریعت و دولت مدرن است.
- ایشان به علت‌های مختلف از ورود به مباحثات مناقشه‌برانگیز سطحی در ابعاد سیاست و جامعه پرهیز داشتند و پای خود را در این حیطه جایی می‌گذاشتند که در دسترس نیت‌های بدخواهانه قرار نگیرد.
- ورای شأن علمی، اگر این استاد دانشگاه تهران وارد موضع‌گیری‌های سیاسی می‌شد، سعی می‌کرد از دید علمی و نه عوامانه و سطحی بحث را بشکافد.

درگذشت پژوهشگر صلح دوستییش از ۱۰ عنوان کتاب از داوود فیرحی، استاد علوم سیاسی در حوزه «فقه و سیاست» و «دین و دولت» به‌جا مانده است. سیاست

داوود فیرحی، اندیشمند و استاد علوم سیاسی در ۵۶ سالگی به دلیل ابتلا به کرونا درگذشت.

فیرحی از معدود استادان علوم سیاسی و نظریه‌پردازان حوزه دین بود که توانسته در تبارشناسی رابطه مذهب و مشروطه، دین و دولت، قانون و حقوق ملت و دوگانه‌هایی چنین، نظریه‌هایی را مطرح کند که خریداران زیادی در حوزه و دانشگاه پیدا کرده بود.

فیرحی تلاش می‌کرد راه‌حلی برای بازتعریف مناسبات قوانین مدرن و احکام شریعت پیدا کند که در این مسیر هم تلاش‌های زیادی کرد و افق‌هایی در این مسیر گشود.

او در جست‌وجوی مشکلات امروز جامعه، به ۴۰ سال اخیر نگاه نمی‌کرد، بلکه ریشه برخی مشکلات را در ۱۰۰ سال و ۲۰۰ سال گذشته جامعه ایرانی می‌دانست که محصور در ۳ ضلع ایران؛ شریعت و دولت مدرن است.

او می‌گفت: «بسیار کوتاه‌اندیشانه است که ما بخواهیم مشکلات خود را به ۴ دهه اخیر نسبت دهیم، مسئله پیچیده‌تر از اینهاست و تجربه قانونگذاری در ایران بسیار پیچیده است».

فیرحی می‌گفت: «به نظر من مثلی وجود دارد که یکی از اضلاع آن ایران، ضلع دیگرش شریعت و ضلع سوم آن دولت مدرن است.

وقتی به این مباحث نگاه می‌کنیم، به نظر می‌رسد که اتفاقی در ایران رخ داده و آن تجربه منحصر به فرد رابطه شریعت و قانون است.

منحصر به فرد بودن این مسئله نیز خیلی ربطی به انقلاب اسلامی ندارد، بلکه به بیش از ۲۰۰ سال پیش برمی‌گردد.» داوود فیرحی را باید از روشنفکران حوزه دین تعریف کرد که خود به شیوه عملکرد روشنفکران دینی انتقاد داشت.

وی معتقد بود روشنفکری دینی از خیلی علوم عملی مثل اندیشه سیاسی غفلت کرده است و در عین حال می‌گفت: «روشنفکری دینی به درستی در میانه دو دنیای سنت و تجدد یا مذهب و سکولاریسم قرار دارد، یعنی هم می‌تواند چوب دو سر طلا باشد و هم عکس آن.

روشنفکری آنقدر غرق جدال با سکولارها و ماتریالیست‌ها از یک سو و نیروهای حوزوی و سنتی شد که از بازسازی سامانه گفتمانی خودش غفلت کرده است.» این استاد علوم سیاسی پرورش یافته حوزه و مقبول دانشگاه بود.

تحولات و مسائل روز ایران را در بستر مشکلاتی تحلیل می‌کرد که ریشه‌های عمیق در سنت‌ها داشتند.

او حتی در تبیین وقایع تاریخی مثل عاشورا می‌کوشید از دریچه دوگانه دولت-ملت‌ها به این واقعه نگاه کند .

یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های این اندیشمند سیاسی درباره ترزلز امید و واگرایی اجتماعی در کشور بود.

وی در سال ۹۸ در گفت‌وگویی با خبرگزاری ایلنا با برشمردن مجموعه‌ای از عوامل سیاست خارجی و سیاست داخلی واگرایی اجتماعی گفته بود: «من خود به سیاست خارجی زیاد بها نمی‌دهم چون این سیاست داخلی است که مهم است و واگرایی‌های جامعه ایرانی را تشدید کرده است.

یکی از نمونه‌های برجسته تأثیر سیاست داخلی در این واگرایی قضیه انتخابات و آثاری است که گروه‌های مختلف روی جامعه گذاشت و عده‌ای فکر کردند که به سبب برخی تصمیم‌ها در لایه‌های قدرت، بهتر است از مشارکت برای کسب قدرت سیاسی فاصله بگیرند.

در واقع این نیروها به معنایی امیدشان را به ترمیم دولت از طریق رأی عمومی از دست دادند...»

او در همان ایام در یک سخنرانی درباره ایرادهای قانون انتخابات کشور هم که بی‌ارتباط به همین سخنانش درباره واگرایی جامعه ایرانی نبود گفته بود: قانون انتخابات ما حتی قانون اساسی را زمین می‌زند.

یعنی ویژگی‌هایی دارد که بندهای مربوط به حقوق ملت در قانون اساسی را با اینکه تعلیق نمی‌کند ولی نمایشی خواهد کرد.

او گفته بود: اگر دنبال احراز صلاحیت کاندیدایی هستند به جای پرس و جو در کوچه و خیابان برای پی‌بردن به صلاحیت او، موضوع باید به شورای مرکزی احزابی که آن فرد را پیشنهاد کردند ارجاع شود و این بسیار مهم است.

یکی از مهم‌ترین و معروف‌ترین آثار او کتاب «آستانه تجدد» است که برخی صاحب‌نظران آن را رساله مشروطیت ایرانی دانسته‌اند.

از این نویسنده و پژوهشگر سرشناس حوزه و دانشگاه، تالیفات، کتب و مقالات علمی فراوانی برجای مانده است که بخش مهمی از آن به حوزه «فقه و سیاست» و «دین و دولت» اختصاص دارد.

از آثار معروف او می‌توان به کتاب «جریان‌های اسلامی معاصر؛ با نگاهی به تحولات خاورمیانه»، «فقه و سیاست در ایران معاصر؛ تحول حکومت داری و فقه حکومت اسلامی»، «دین و دولت در عصر مدرن»، «نظام سیاسی و دولت در اسلام»، «دولت اسلامی و تولیدات فکر دینی» و «فقه و سیاست در ایران معاصر: فقه سیاسی و فقه مشروطه» اشاره کرد.

از استاد داوود فیرحی بیش از ۶۰ عنوان مقاله ثبت شده است. وی مقدمات دروس حوزوی را بین سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۵ در حوزه علمیه ولی‌عصر(عج) شهرستان زنجان گذراند. پس از آن مقاطع سطح و دروس خارج را از ۱۳۶۶ تا ۱۳۸۰ در حوزه علمیه قم ادامه داد. از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۷۸ وی به تحصیل در مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری علوم سیاسی در دانشگاه تهران پرداخت.

گرایش دکتری وی «اندیشه سیاسی» بود. خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود هادی خانیکی - استاد ارتباطات **دانشگاه علامه** طباطبایی

باور مرگ دکتر داوود فیرحی آسان نبود، اگرچه بیش از ۱۰ روز است که پزشکان بیمارستان لاله به‌رغم تلاش‌های بسیار امید کم به ماندنش داشتند.

قرار بود که همان روزهای نخست ابتلا به کرونا، سخنران نشست بررسی و نقد آرای نائینی در کتابخانه ملی باشد که نتوانست و کارش به بیمارستان کشید.

آنقدر صبور، باامید و خندان می‌زیست که تصور از پای افتادنش حتی با گرفتاری در کرونا را هم نداشتیم. خبر رفتنش به بیمارستان را که شنیدم، زنگ زدم، پاسخ نداد، اما پیامک داد که در بیمارستان لاله بستری شده‌ام. پس از آن دیگر نتوانست به پیامی پاسخ دهد، و نه حتی پیامکی بفرستد. در میانه مرگ و زندگی قرار گرفت و همه دوستانش را هم به میانه بیم و امید کشاند. خبر اندوه‌بار چهارشنبه کار را تمام کرد.

به گفته حافظ «بلبلی خون دلی خورد و گلی حاصل کرد، باد غیرت به صدش خار پریشان کرد.» اگر با غم و به زبان احساس از مرگ فیرحی می‌نویسم، برای آن است که باز هم به‌گفته لسان‌الغیب «مفتی عقل در این مسئله لایعقل بود.» او در طلایه درخشیدن بود و می‌توانست برای جامعه‌ای که هنوز در کانون همه مصایب و مسائلی نیاز به تفکر و متفکرانی از این دست دارد، مثمر ثمر واقع شود. تحمل بار چنین ضایعه‌ای سخت و سنگین است.

فیرحی خوب می‌خواند و زیبا می‌نوشت و شیرین سخن می‌گفت.

جرات دانستن داشت و پروای پریشان گفتن.

در یادگیری به سرچشمه‌ها می‌رفت و در یاد دادن درپی به زبان آوردن بود.

در فراز و فرود کنش‌های سیاسی، آرمان‌ها و ایمانش کمرنگ و بی‌رمق نمی‌شد و در همان حال در همه میدان‌های گفت‌وگو با مدارا، انصاف و حق‌پذیری حاضر بود.

امید بزرگی برای نواندیشی دینی و شکوفایی اندیشه سیاسی در ایران بود.

اگرچه کارنامه علمی او تا به امروز هم درخشان، خواندنی و ماندنی است و دانشگاه و حوزه می‌توانند به داشته‌های این اندیشمند اصلاحگر و محقق سختکوش و نوآور ببالند، اما باید با دریغ و درد گفت که دنیای پیش روی او افق‌های روشن در بینش، روش و کنش سازگار با این زمان داشت. ایران امروز برای گشودگی بیشتر میدان اندیشه، افق‌گشایی در عرصه سیاست و آفرینش سرمشق‌های علمی و اخلاقی به فیرحی و فیرحی‌ها سخت نیاز دارد.

و آرزو اینکه عالم دانش، اندیشه و سیاست سترون است، زایش امثال او نباشند.

امید هست که روشن بود بر او شب‌گور، که شمعدان مکارم ز پیش بفرستاد.

روحانی با فضیلت در دانشگاه

نجفقلی حبیبی - استاد بازنشسته فلسفه دانشگاه تهران

درگذشت استاد بزرگوار جناب آقای دکتر داوود فیرحی برای جامعه دانشگاهی کشور ضایعه سنگینی است. مشی علمی دکتر فیرحی دربرگیرنده تمایزات قابل توجه در تحقیقات علمی عمیق بود. ایشان به علت‌های مختلف از ورود به مباحثات مناقشه‌برانگیز سطحی در ابعاد سیاست و جامعه پرهیز داشتند و پای خود را در این حیطه جایی می‌گذاشتند که در دسترس نیت‌های بدخواهانه قرار نگیرد. کلام و بیان و استدلال ایشان از حیث استحکام و چارچوب‌های منطقی منشا اثر ماندگار بود. ایشان با دیدگاه‌های مختلف صوری برخورد نمی‌کرد، آنها را می‌شکافت و جان کلام گوینده را به خود او عرضه و تعارضات آنها را بررسی می‌کرد. نکته دوم، مسئله صداقت علمی ایشان بود که هیچ‌وقت نمی‌خواست خودش را جوری مطرح کند که نیست. عده‌ای می‌خواهند خودشان را دانشمند نشان دهند؛ درحالی‌که چنین نیستند. همکاران ایشان به اتفاق بر راستگویی و صداقت ایشان صحه می‌گذارند. آقای دکتر فیرحی از برند خودشان دنبال دکان باز کردن نبود. ورای شأن علمی، اگر این استاد دانشگاه تهران وارد موضع‌گیری‌های سیاسی می‌شد، سعی می‌کرد از دید علمی و نه عوامانه و سطحی بحث را بشکافد. این خیلی به فهم مسئله کمک می‌کرد. او جبهه‌گیری نشان نمی‌داد، اما طرفدار حق و عدل بود و می‌خواست حقیقت مطلب را آشکار کند. آقای دکتر فیرحی، انسان متعادلی بود و حرفش را منطقی مطرح می‌کرد. کلام ایشان در دسته‌بندی‌های جناحی قرار نمی‌گرفت؛ هر چند ممکن بود عمل و نتیجه فکر ایشان به یک جریان سیاسی نزدیک باشد، اما آنچه را که مطرح می‌کرد، ربطی به جناح‌بندی‌های سیاسی نداشت، بلکه به حقیقت آن علم و موضوع کار داشت. بر همین اساس نیز فقدان ایشان تأثر جناح‌های مختلف را برانگیخته است. ایشان مراقب بود که جبهه‌گیری سیاسی سبب نشود که از حقیقت علم و دریافت علمی منحرف شود. ایشان خیلی مراقب بود که اگر حرفی می‌زند مطابق با موازین علمی باشد. اگر جهت‌گیری‌های سیاسی را نیز مطرح می‌کرد به‌طور مستدل آن را ارائه می‌کرد. کسی عصبیت، رفتار تندخویانه و جبهه‌گیری‌های غیرعالمانه از ایشان ندید. اساتید، دانشجویان، صاحب‌نظران، متفکران و اهالی مطبوعات او را به این صفت می‌شناختند که منطقی صحبت می‌کرد و از روی جبهه‌گیری‌های سیاسی صحبت نمی‌کرد. او دنبال تبیین حقیقت بود. نکته سوم و آخر اینکه آقای دکتر فیرحی یک روحانی با فضیلت هم بود. ایشان به تعهدات اخلاقی یک روحانی بسیار پایبند بود. رعایت موازین و ادب در همه جمع‌ها وجه شخصیتی بارز ایشان بود. این استاد دانشگاه تنها ملبس به لباس حوزوی نبود، بلکه یک متخصص علوم حوزوی بود. او تحصیلات دانشگاهی را بعد از دروس حوزوی ادامه داده و به استخدام دانشگاه درآمده بود. این به‌سادگی برای همه روحانیون حاصل نمی‌شود که کسی در لباس طلبگی بتواند در جمع استادان برجسته حقوق که اغلب نیز در دانشگاه‌های بزرگ کشورهای خارجی تحصیل کرده‌اند، مقبولیت پیدا کند. او در سطح دکتری نیز دانشجو داشت و با اساتید دیگر بحث داشتند. مقبولیت علمی آقای دکتر فیرحی به‌عنوان یک روحانی ارزشمند بود و یکی از مفاخر روحانی در دانشگاه تهران محسوب می‌شد. این خبر را به اشتراک بگذارید

در همین زمینه :
درنگ دوست‌هایی که دشمن و دشمن‌هایی که دوست شدند
آدم‌کش‌های دوست‌داشتنی
یک جرعه کتاب‌بین علم دوست‌داشتنی
دوست و همسایه‌دیدار دوست

